

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

ספר הזהר

שחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

ובו: "ספר הזהר", "זהר חדש", "תקוני הזהר"

מנקד

- כרך ג -

בראשית

דף כ"ט ע"א – דף מ"ד ע"ב

מבאר בלשון הקדש עם פרוש קל ונחמד למען ירוץ הלומד בו

מחלק לשנה אחת ולשלוש שנים

מופץ ללא מטרות רווח כלל ועיקר
לקירוב הגאולה ברחמים

בדקות ספורות בלבד תזכה להיות בן עולם הבא

נסדר, נערך והוגה מחנך, בנקוד ופסוק מלא, עם מראה מקומות,
בחלוק קטעים לפי העניינים, באותיות גדולות ומאירות עינים

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א
כסלו תשע"א לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

יְשׁוּבָא דְעֻלְמָא. מְלֻךְ סְתָם בֵּיתָא תַתְּאָה. וְהַמְלֻךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים, (תהלים סג) (כד אַתְּעַר נְבוּרָה) עֲלָאָה לְאַחְדָּא בֵּיה תַחֲוֹת רִישֵׁיהּ וּלְקַרְבָּא לִיה בְּחֻדְוָה לְמַהוּי כְּלָא חַד. וְהַמְלֻךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים חֲדוּ נְהוּרָא דְאַפִּיק (נ"א בְּנְהוּרָא) (דְּנִתְרָא) דְּנַפְיָא בְּחַד שְׁבִילָא טְמִיר וְגַנְיָז וְעֵייל בֵּיה בְּתַרְיָן דְּאַנוּן חַד וְעַל דָּא עֲלֻמָּא אֲשַׁתְּכַלַּל בְּקִיּוּמָא שְׁלִים.

וְהַמְלֻךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים עֲלֻמָּא (נ"א נְהוּרָא עֲלָאָה) תַתְּאָה חֲדִי בְּעֻלְמָא עֲלָאָה (נ"א סְתִימָא תְּהוּא דְשֻׁדְר) עֲמִיקָא (חֲדוּ דְנְגִיד וְנַפְיָא בְּאֵן אַתְר חֲדִי. בְּאַלְהִים. בֵּיה חֲדִי. בֵּיה שְׁדֵר) חֲיִים לְכֻלָּא. חֲיִי מְלַפָּא אֶקְרוּן. דָּא עֲקָרָא (דף כט ע"ב) דְּבֵיתָא. בֵּיתָא דָּא כְּנִי בֵּיתָא דְעֻלְמָא. וּבְנֵי עֲלֻמָּא. וְדָא הוּא בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים ב' רֵאשִׁית. רֵאשִׁית חֲכְמָה כַּד כְּנִיש כְּלָא לְגוּיָה וְאַתְעֵבִיד יִמָּא רַבָּא לְשֶׁאֲבָא כְּלָא. יִמָּא דְקָאפוּ מִימּוּי. שְׂאִיב כָּל מִימִין דְעֻלְמָא. וְכְנִיש לֹון לְגוּיָה. וּמִיין אֲזַלִּין וְשֶׁאֲטִין וְאַשְׁתְּאַבְּן בֵּיה. וְדָא נַפְיָא מְגוּ עֲלָאָה. וְסִימְנִיה דְרָזָא דָּא (אִיּוּב לַח) מְבַטֵּן מִי יִצָּא הַקְּרַח דְּמִימּוּי גְּלִידִין בֵּיה לְשֶׁאֲבָא אַחֲרֵינִין.

חֲאִי קְרַח יִמָּא דְקָפָא לָא נְגַדִין מִימּוּי. אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא דְתוּקָפָא דְדֵרוּם מְטִי לְגַבִּיהּ וּמְקָרִיב לִיה בְּהַדְיָה. כְּדִין מְיָא דְהוּו גְּלִידִין בְּסִטְרָא דְצִפּוֹן מְשַׁתְּרָן וְנְגַדִין. דְּהָא מְסִטְרָא דְצִפּוֹן גְּלִידִי מְיָא וּמְסִטְרָא דְדֵרוּם מְשַׁתְּרָן. וְנְגַדִין לְאַשְׁקָאָה כָּל אַנוּן חֲיִוֹת בְּרָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֲיִוֹת שְׂדֵי וְגוּ' וְאַלִּין אֶקְרוּן הָרִי בְּתֵר טוּרִין דְּפִירוּדָא. דְּכֻלְהוּ מְשַׁתְּקִין כַּד סִטְרָא דְדֵרוּם שְׂאֲרִי לְקַרְבָּא בְּהַדְיָה. וְכְדִין מְיָא נְגַדִין. וּבְחִילָא

יְשׁוּבָא הָעוֹלָם. מְלֻךְ סְתָם - בֵּית תַּחֲתוֹן.
(תהלים סג) וְהַמְלֻךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים, (בְּשִׁמְחָה עוֹרְרַת נְבוּרָה) עֲלִיוֹנָה לְאַחוּ בּו תַּחַת רֵאשׁוּ וּלְקַרְבוּ בְּחֻדְוָה לְהִוִּית הַכֵּל אַחַד. וְהַמְלֻךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים - שְׂמִחָה, אֹר [בְּאוּר] [שְׂמִייר] שְׂהוּצִיא בְּשְׁבִיל אַחַד טְמִיר וְגַנְיָז וְנַכְנַס בּוּ בְּשַׁנִּים שְׁהִם אַחַד, וְעַל זֶה הָעוֹלָם נִתְקַן בְּקִיּוּם שְׁלָם.

וְהַמְלֻךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים - עוֹלָם [אוּר עֲלִין] הַתַּחֲתוֹן שְׂמִח בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן [נ"א נְסָרָה אוּתוּ שְׁשִׁלָּה] עֲמַק [שְׂמִחָה שְׂשׁוּפַעַת וְיוּצֵאת בְּאִזָּה מְקוּם שְׂמִחָה? בְּאַלְהִים. בּו שְׂמִח, בּו שׁוֹלַח] חֲיִים לְכֻלָּ. נְקָרָאִים חֲיִי הַמְלֻךְ. זֶה עֶקֶר הַבֵּית. בֵּית זֶה בּוֹנָה בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם וּבּוֹנָה הָעוֹלָם. וְזֶהוּ בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, ב' רֵאשִׁית. רֵאשִׁית חֲכְמָה כְּשֶׁכּוֹנֵס הַכֵּל לְתוֹכוֹ וְנַעֲשֶׂה יָם גְּדוֹל לְשֶׁאֲבָא הַכֵּל.

יָם שְׂקָפָאוּ מִימּוּי שׁוֹאֵב כָּל מִימּוֹת הָעוֹלָם וְכוֹנֵס אוֹתָם לְתוֹכוֹ, וְהַמִּים הוֹלְכִים וְשֹׁטִים וְנִשְׂאָבִים בּוּ, וְזֶה יוּצֵא מִתּוֹךְ הָעֲלִיּוֹן. וְסִימֵן שֶׁל הַסּוּד הַזֶּה - (אִיּוּב לַח) מְבַטֵּן מִי יִצָּא הַקְּרַח, שְׂמִימּוּי גְּלוּדִים (קְפוּאִים) בּוּ לְשֶׁאֲבָא אַחֲרֵיהֶם.

הַקְּרַח הַזֶּה יָם שְׂקוּפָא, לֹא שׁוֹפְעִים מִימּוּי אֶלָּא בְּשַׁעֲה שְׁחֻזַּק הַדֵּרוּם מְגִיעַ אֵלָיו וּמְקָרֵב אוֹתוֹ אֶצְלוֹ, וְאֵז הַמִּים שְׁהִיוּ גְּלוּדִים בְּצַד הַצִּפּוֹן מְפִשְׁרִים וְשׁוֹפְעִים, שְׁהִרִי מְצַד הַצִּפּוֹן הַמִּים מְגִלִידִים, וּמְצַד הַדֵּרוּם הֵם מְפִשְׁרִים וְשׁוֹפְעִים לְהַשְׁקוֹת כָּל אוֹתָן חֲיִוֹת הַשָּׂדֶה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֲיִוֹת שְׂדֵי וְגוּ', וְאַלּוּ נְקָרָאִים הָרִי בְּתֵר, הָרִי הַפְּרוּד. שְׂכֵלָם מְשַׁקִּים כְּשֶׁצַּד

דרום מתחיל לקרב אליו, ואז המים שופעים. ובכח עליון זה ששופע, הפל הם בגדלה ובשמחה.

בשמחה שבה עולה ברצון [של הרוח] מטמיר של כל הטמירים, מגיע [שופע] מתוכו נהר אחד [כתר סמור], וכשמתקרבים זה בזה בשביל אחד שלא ידוע למעלה ולמטה, וכאן הוא ראשית הפל. ובי' מלך סתם, מהראשית הזאת נתקן ודומה זה לזה.

[ובכח זה] ברא אלהים את השמים [סתם נקדה נסמרת ששופעים מוקיה ויוצאים החוצה] [ג"א אחר שיוצאים בזה] [וג"א נהר שיוצא בה"א עליונה] [אור ששופע ויוצא בזה] ומוציא קול מתוכו, וזה נקרא קול השופר. והיגו ברא אלהים את השמים [הוא] שהוא קול השופר [ג"א והוא השופר]. ושמם שולטים בחיי המלך העליון על הארץ. וסימן לדבר - בן ישי ח"י על האדמה. שהחיים תלויים בבן ישי [ובג"א משפיעים לו]. ובזהם שולט בכל, והארץ נזונית ממנו. וזה שכתוב ואת הארץ. וא"ו התוספה לשלט במזונות על הארץ.

א"ת למעלה, והוא פח של כל עשרים ושנים אותיות שהוציא א"ת א' ת' אלהים זה, ונתן לשמים, כמו שנאמר (שיר א) בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו. והיגו את השמים - להכליל זה בזה ולחבר אותם זה בזה להתקים כאחד באותם חיי המלך, מלך סתם, להזין ממנו שמים. ואת הארץ - חבור של זכר ונקבה שנקקו באותיות ושומות, וחיי המלך שגשפעו מהשמים, שהשמים משפיעים להם לקים את הארץ וכל אוכלוסייה.

וסוד של אלהים עליון עשה שמים וארץ לקיום. והוציא אותם כאחד בכח שלמעלה הראשית

דא עלאה דנגיד פלא הוו ברבו בחדו. בר מחשבה סליק ברעו (דחיה) מטמירא דכל טמירין. מטי (ואתנגיד) מגייה חד נהר. (כתרא טמירא) וכד מתקרבין דא בדא בחד שביל דלא ידיע לעילא ותתא והכא הוא ראשיתא דכלא. ובי' מלך סתם מהאי ראשיתא אשתכלל ודמי דא לדא.

(ובחילא דא) ברא אלהים את השמים, (סתמא נקודה סתימא דנגידן מימיו ונקקון ברא) (ג"א כתר דנקקון ברא) (וג"א

נקרא דנפיק בה"א עלאה) (וג"א נהורא דנגיד ואפיק ברא) ואפיק קול מגייה. ודא אקרי קול השופר. והיגו ברא אלהים את השמים (ואיהו) דאיהו קול השופר (ג"א ואיהו השופר). ושמים שליטין בחיי המלך עלאה על ארעא. וסימניה בן ישי ח"י על האדמה. דחיים תליין בבן ישי. (ובג"א נגידן ליה). ובהו שליט בכלא. וארעא מיניה אתזנת. הדא הוא דכתיב ואת הארץ. וא"ו דאתוסף לשלטאה במזוני על ארעא.

א"ת לעילא והוא חילא דכללא דעשרין ותריין אתווון דאפיק א"ת א' ת' אלהים

דא ויהיב לשמים כמא דאת אמר, (שיר השירים א) בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו. והיגו את השמים לאכללא דא בדא ולחברא לון דא בדא לאתקיימא כחדא באנון חיי מלכא מלך סתם לאתזנא מיניה שמים. ואת הארץ חבורא דדכר ונוקבא דאתגליפו באתון רשימין. וחיי מלכא דאתנגידו מן שמיא דשמים נגדין לון לקיימא ארעא וכל אוכלוסיין דילה.

ורזא דאלהים עלאה עבד שמים וארץ

של הכל. כמו זה סוד עליון יורד למטה. והאחרון הזה עשה שמים וארץ למטה.

וסוד של הכל שני עולמות הם ובראו עולמות, זה העולם העליון וזה העולם התחתון. זה כמו זה. זה ברא שמים וארץ, וזה ברא שמים וארץ. ועל זה שני עולמות הם. זה הוציא שני עולמות, וזה הוציא שני עולמות, והכל בכח של הראשית העליונה.

יורד העליון בתחתון ומתמלא בדרך של דרגה אחת ששורה עליה. כמו שאותו שביל נסתר וטמיר וגנוז למעלה, פרט לשביל אחד דקיק. ודרך אחת. אותו שלמטה דרך, כמו שנאמר (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. ואותו שלמעלה שביל דקיק, כמו שפתוב (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט. וסוד של הכל - (ישעיה מ) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה. וכתוב (תהלים עז) בים דרך ושבילך במים רבים. העולם העליון, בשמתמלא ומתעבר כמו נקבה שמתעברת מן הזכר, מוציאה שני בנים באחד, זכר ונקבה, והם שמים וארץ כמו שלמעלה.

ממימי השמים נזוגית הארץ ומימיו נשפכים לתוכה, אלא שעליונים זכר ותחתונים נקבה. והתחתונים נזוגים מן הזכר. ומים תחתונים קוראים לעליונים כנקבה שפתוחה לזכר ושופכת מים כנגד מים של הזכר לעשות זרע. והנקבה נזוגית מן הזכר. זהו שפתוב ואת הארץ, בתוספת וי"ו, כמו שנאמר.

כתוב (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וגו'. האותיות נחקקו במעשה של הכל, במעשה של העליון

לקיומא. ואפיק לון פחדא בחילא דלעילא ראשיתא דכלא. כגוונא דא רזא עלאה נחית לתתא. והאי בתראה עביד שמים וארץ לתתא.

ורזא דכלא ב' תרין עלמין נינהו ובראו עלמין. דא עלמא עלאה ודא עלמא תתאה. דא כגוונא דדא. דא ברא שמים וארץ. ודא ברא שמים וארץ. ועל דא ב' תרין עלמין נינהו. דא אפיק תרין עלמין. ודא אפיק תרין עלמין, וכלא בחילא דראשית עלאה.

נחית עלאה בתתאה ואתמלייא בארח דחד דרגא דשרי עלה. כגוונא דההוא שביל סתים וטמיר וגנוז לעילא. פר דחד שביל דקיק. וחד ארח. ההוא דלתתא ארח כמה דאת אמר, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. וההוא דלעילא שביל דקיק כדכתוב, (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט. ורזא דכלא (ישעיה מג) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה. וכתוב, (תהלים עז) בים דרך ושבילך במים רבים. עלמא עלאה כד אתמלייא ואתעברא כנוקבא דמתעברא מן דכורא אפיקת תרין בנין פחד, דכר ונוקבא, ואנון שמים וארץ כגוונא עלאה.

ממימיו דשמיא אתון ארעא ומימיו אשתדן בגווה, אלא דעלאי דכר ותתאי נוקבא. ותתאי מן דכורא אתון. ומיין תתאין קראן לעלאין כנוקבא דפתיחא לדכורא ושדת מיא לקבל מיא דדכורא למעבר זרעא. ונוקבא מן דכורא אתונת. הדא הוא דכתוב ואת הארץ בתוספת וי"ו כמה דאתמר.

בתיב, (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וגו'. אתון אתחקקו (ד 97)

ובמעשה של הפתחות. אחר כך נרשמו האותיות ונחקקו בכתוב. ב' בראשית ברא. א' אלהים את. ב' ראשית ברא ודאי, כמו שנאמר בי"ת ברא, ודאי בכח עליון. ב' נקבה. א' זכר. כמו שב' ברא ודאי בכח שלמעלה, כך א' הוציא אותיות השמים כללות של עשרים ושפים אותיות. ה' הוציא שמים לתת להם חיים [להשקות] ולהשריש אותו.

ואת הארץ - ו' הוציאה הארץ לתת לה מזון ולהתקניה ולתת לה ספוק שראוי לה. ואת הארץ - שלקח וא"ו א"ת כללות של עשרים ושפים אותיות, והארץ נזונית. והארץ כוללת אותם לתוכה, כמו שנאמר (קהלת א) כל הנחלים הלכים את הים. והינו סוד ואת הארץ. שפונסת הכל לתוכה ומקבלת אותם הארץ, לקחה הארץ. וא"ת - זה שמים וארץ כאחד. א"ת השמים - סוד של שמים וארץ כאחד.

ומקבלת אותם להזין. הגעת הדבר בהפאתו מצויים. היכל הקטרת מצוי בארץ. כשאש לוחטת, שופעת ומתעוררת משמאל שאוחז בה ועולה עשן, כמו שנאמר (שמות יט) והר סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו ה' באש. זו אש וזה עשן. וכתוב (שם) ואת ההר עשן. מתוך שאש כשיוֹרדת, אחוזים זה בזה עשן באש, ואז הכל עומד בצד השמאל, והינו סוד (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ. וימיני טפחה שמים, בכח של הימין למעלה. כמו כן נעשו שמים שהם זכר. וזכר בא מצד הימין, ונקבה מצד השמאל.

(ע"א) בעובדא דכלא. בעובדא דעלאה ובעובדא דתפאה. לבתר אתרשימו אתון ואתחקו בקרא. ב' בראשית ברא. א' אלהים את. ב' ראשית ברא ודאי. כמה דאתמר בי"ת ברא ודאי בחילא עלאה. ב' נוקבא. א' דכר. כמה דב' ברא ודאי בחילא דלעילא. הכי א' אפיק אתון השמים כללא דעשרין ותרתין אתון. ה' אפיק שמים למיהב ליה חיים (נ"א) ולאשקאה) ולאשרשא ליה.

ואת הארץ. ו' אפיק הארץ למיהב לה מזונא ולא תקנא לה ולמיהב לה ספוקא דאתחזי לה. ואת הארץ, דנטיל וא"ו א"ת כללא דעשרין ותרתין אתון ומתזון ארעא. וארעא כליל לון לגווה כמה דאת אמר, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים. והיינו רזא ואת הארץ. דכניש פלא לגווה וקבלית לון הארץ נטלא הארץ. וא"ת דא שמים וארץ כחדא. א"ת השמים רזא דשמים וארץ כחדא.

וקבירת לון לאתזנא. מטון מלה בקולפוי שכחי. קוסטרא דקוטרא בארעא שכחי. פד אשא דמלהטא נגיד ואתער משמאלא אחיד בה וסלקא תננא כמה דאת אמר (שמות יט) והר סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו יי' באש. דא אשא ודא תננא. וכתוב, (שמות יט) ואת ההר עשן. מגו דאשא כד נחית אחידן דא בדא תננא באשא. וכדין בסטר שמאלא קיימא כלא. והיינו רזא (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ. וימיני טפחה שמים. בחילא דימינא לעילא. פי האי גוונא אתעבידו שמיא דאיהו דכר. ודכר מסטרא דימינא קא אתי ונוקבא מסטרא דשמאלא.

שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהֵי. (ישעיה
 מ) עַד הֲכָא אֶסְתַּלְקוּ מַלְיָן דְּלָא לְשַׁאֲלָא
 כְּדִלְעִילָא. דְּחֻכְמָה אֶשְׁתַּכְּלִיל מֵאַיִן וְלֹא
 קִיַּימָא לְשַׁאֲלָא דְסֻתִּים וְעַמִּיק לִית דִּיקוּם
 בִּיה. פִּינּוֹן דְּאֶתְפֹּשֵׁט נְהוּרָא עַמִּיקָא נְהוּרִיָּה
 קִיַּימָא בְּשַׁאֲלֵתָא אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ סֻתִּים
 מַכְּלָא דְלִתְתָא. וְקִרְאֵן לִיה עַל פּוּם שַׁאֲלֵתָא
 מ"י. מִי בָרָא אֱלֹהֵי.

(ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ
 מִי בָרָא אֱלֹהֵי. עַד כָּאֵן עָלוּ
 הַדְּבָרִים שְׂלָא לְשַׁאֲלָא כְּשִׁלְמַעְלָה.
 שְׁחֻכְמָה נִתְקַנָּה מֵאַיִן וְלֹא
 עוֹמְדָת לְשַׁאֲלָה שְׁנוֹסְתֵרְתָּ וְעַמִּיקָה
 אִין שְׁיַעֲמַד בַּהּ. פִּינּוֹן שְׁהִתְפֹּשֵׁט
 אוֹר עַמִּיק, אַז אוֹרוֹ עוֹמַד לְשַׁאֲלָה
 אַף עַל גַּב שְׁהוּא נִסְתֵּר מֵהַכֵּל
 שְׁלִמְטָה, וְקוֹרְאִים לוֹ עַל פִּי
 שַׁאֲלָה מִי. מִי בָרָא אֱלֹהֵי.

וְהִנְנּוּ רִזָּא דְקַאמְרָן (איוב לח) מִבְּטָן מִי יֵצֵא
 הַקֶּרֶחַ. מִבְּטָן מִי וְדָאִי (יֵצֵא הַקֶּרֶחַ) הֵהוּא
 דְקִיַּימָא לְשַׁאֲלֵתָא. וְלִית לְשַׁאֲלָא מַה לְעִילָא
 מַה לְתַתָּא. אֱלָא לְשַׁאֲלָא אַתֵּר דְנִפְקָן לְמַנְדַּע.
 וְלֹא לְמַנְדַּע לִיה. דְּהָא לָא יְכַלִּין. אֱלָא קִיַּימָא
 לְשַׁאֲלֵתָא וְלֹא לְמַנְדַּע בִּיה.

וְהִנְנּוּ סוּד שַׁאמְרָנוּ (איוב לח) מִבְּטָן
 מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ. מִבְּטָן מִי וְדָאִי (יֵצֵא
 הַקֶּרֶחַ), אוֹתוֹ שְׁעוֹמַד לְשַׁאֲלָה. וְאַיִן
 לְשַׁאֲלָא מַה לְמַעְלָה וּמַה לְמַטָּה,
 אֱלָא לְשַׁאֲלָא מְקוּם שְׁיּוֹצְאִים
 לְדַעַת, וְלֹא לְדַעַת אוֹתוֹ, שְׁהִרִי
 לֹא יְכוּלִים. אֱלָא עוֹמַד לְשַׁאֲלָה
 וְלֹא לְדַעַת בּוּ.

בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית. רֵאשִׁית מֵאֲמַר הוּא.
 אוֹ נִימָא דְבְּרֵאשִׁית אִיהוּ מֵאֲמַר.
 אֱלָא עַד לָא נִפִּיק וְאֶתְפֹּשֵׁט חִילִיָּה וְכֹלָא
 סֻתִּים בִּיה. בְּרֵאשִׁית אִיהוּ וּמֵאֲמַר אִיהוּ.
 פִּינּוֹן דְנִפִּיק וְאֶתְפֹּשֵׁט מִנִּיָּה חִילִין, רֵאשִׁית
 אֶקְרִי וְהוּא מֵאֲמַר בְּלַחֲדוּי. מ"י שַׁאֲלֵת
 הֵהוּא דְבָרָא אֱלֹהֵי. לְבַתֵּר כַּד אֶתְפֹּשֵׁט
 וְאֶשְׁתַּכְּלִיל אֶתְעַבִּיד י"ם וּבְרָא לְתַתָּא. וְכֹלָא
 עַבִּיד כְּהוּא גּוּוֹנָא מִמֶּשׁ דְּלְעִילָא. דָּא
 לְקַבֵּל דָּא וְדָא כְּגוּוֹנָא דְדָא. וְתִרוּוִיָּהוּ ב'.
 כְּתוּב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבוּ.
 בְּמִסְבוּ לְאֶתִּישְׁבָּא בְּמִלְכוּ תַתָּא.
 בְּרִזָּא דְהוּא חֲבֵרוּתָא וְתַפְנוּקָא דְהוּא
 חֲבִיבוּתָא דְכַעֲדָן עֲלָאָה כְּהוּא שְׁבִיל דְסֻתִּים
 וְגִנְיָו וְלֹא אֶתִּידַע וְאֶתְמַלְיָא מִנִּיָּה וְנִפְקָא
 בְּנַחֲלִין יְדִיעָן. נְרַדִּי נְתַן רִיחוֹ דָּא מִלְּפָא
 תַתָּא. דְבָרָא עֲלֵמָא לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא
 וְסֻלִיק רִיחָא טְבָא עֲלָאָה לְשִׁלְטָאָה וְלְמַעַבַּד
 וְיִכִּיל וְשִׁלִּיט וְנַהִיר בְּנְהוּרָא עֲלָאָה.

בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, רֵאשִׁית
 מֵאֲמַר הוּא. אוֹ נֵאמַר שְׁבְרֵאשִׁית
 הוּא מֵאֲמַר. אֱלָא עַד שְׂלָא יֵצֵא
 וְהִתְפֹּשֵׁט כַּחוֹ וְהַכֵּל נִסְתֵּר בּוּ,
 בְּרֵאשִׁית הוּא וּמֵאֲמַר הוּא. פִּינּוֹן
 שְׁיַצֵּא וְהִתְפֹּשֵׁטוּ מִמֶּנּוּ צְבָאוֹת,
 נִקְרָא רֵאשִׁית, וְהוּא מֵאֲמַר
 בְּלַבְדּוּ. מ"י שַׁאֲלָה אוֹתוֹ שְׁבְרֵא
 אֱלֹהֵי. אַחַר כְּשִׁהִתְפֹּשֵׁט
 וְהִשְׁתַּכְּלִיל, נַעֲשֵׂה י"ם וּבְרָא
 לְמַטָּה. וְהַכֵּל עֲשֵׂה כְּמוֹ אוֹתוֹ
 מִמֶּשׁ שְׁלִמְעֵלָה. זֶה כְּנִגְדַּד זֶה וְזֶה
 כְּמוֹ זֶה, וְשִׁנְיָהֶם ב'.

כְּתוּב (שִׁיר א) עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבוּ.
 בְּמִסְבוּ - לְהִתְיַשֵּׁב בְּמִלְכוּת
 תַּחְתּוֹנָה. בְּסוּד שְׁל אוֹתָהּ חֲבֵרוּת
 וְתַפְנוּקָא שְׁל אוֹתָהּ חֲבִיבוּת
 שְׁבַעֲדָן הַעֲלִינּוֹן בְּאוֹתוֹ שְׁבִיל
 שְׁנוֹסְתֵרְתָּ וְגִנְיָו וְלֹא נוֹדַע, וּמִתְמַלָּא
 מִמֶּנּוּ וְיוֹצֵא בְּנַחֲלִים יְדוּעִים.
 נְרַדִּי נְתַן רִיחוֹ - זֶה מִלְּפָא תַּחְתּוֹן.
 שְׁבְרֵא עוֹלָם שְׁלִמְטָה כְּמוֹ
 שְׁלִמְעֵלָה, וּמַעְלָה רִיחַ טוֹב
 עֲלִינּוֹן לְשִׁלְטָא וְלַעֲשׂוֹת, וְיִכִּיל
 וְשִׁלִּיט וּמֵאִיר בְּאוֹר עֲלִינּוֹן.

בשני גוֹנִים נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּיָמֵי
וּבְשָׂמַאל, בְּשֵׁשֶׁת יָמִים עֲלִיּוֹנִים.
שֵׁשֶׁת יָמִים נַעֲשׂוּ לְהַאֲרִי, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים
עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ.
וְאֵלֶּה הַפְּרִוּ דְּרָכִים וְעָשׂוּ שְׁשִׁים
נִקְבִים לְתַהוֹם רַבָּה, וְאוֹתָם שְׁשִׁים
נִקְבִים לְהַעֲלוֹת מִי הַנְּחָלִים לְתוֹךְ
הַתַּהוֹם. וְעַל זֶה (הרי שנינו) הַשִּׁיתִין
מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית נִבְרָאוּ, וְהֵם
הֵיוּ שְׁלוֹם הָעוֹלָם.

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ, הַפְּסֻלַת
הַטְּמוּנָה בְּתוֹךְ קְלִיטָתוֹ שֶׁהָיְתָה
בְּהַתְּחֵלָה וְלֹא הַתְּקִימָה. הָיְתָה
כְּכֹר וְאֶחָד כֶּף הַתְּקִימָה. בְּאַרְבָּעִים
וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת נִחְקַק הָעוֹלָם
וְהַתְּקִימָה, וְכֻלָּם עֲטוּר שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ. כְּשֶׁמְצַטְרֵפוֹת, עוֹלוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת אוֹתִיּוֹת לְמַעַלָּה וְיִוְרְדוֹת
לְמַטָּה, מִתְּעַטְרוֹת בְּעַטְרוֹת
בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם וְיִכּוֹל
הָעוֹלָם לְהַתְּקִימָה. וְאֵלֶּה מִתְּקִימָה
בְּמַעֲשֵׂי הָעוֹלָם (ג"א הַמְּלִיךְ). הַדְּפוּס
שֶׁל הַקְּלִיטָה בְּאֵלֶּה מְצוּיִים
כַּחוֹתֵם הַחוֹתְמָה. נִכְנָסוּ וְיִצְאוּ אֶת
וְאֶת וְנִבְרָא הָעוֹלָם. נִכְנָסוּ לְתוֹךְ
הַחוֹתֵם וְהַצְּטְרְפוּ וְהַתְּקִימָה הָעוֹלָם.
בְּמִקְרָה שֶׁל הַנְּחָשׁ הַגְּדוֹל הַכּוֹ
וְנִכְנָסוּ תַּחַת נִקְבֵי הַעֶפֶר אֶלֶף
וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲמוֹת. אַחַר כֶּף
תַּהוֹם רַבָּה הָיָה עוֹלָה בַּחֲשָׁף,
וְהַחֲשָׁף כֶּסֶה הַכֹּל, עַד שֶׁיִּצְאֵ אֹר
וְיִבְקַע בַּחֲשָׁף וְיִצְאֵ וְהַאֲרִי, שֶׁכְּתוּב
(איוב יב) מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת מִנִּי חֲשָׁף
וְיִצְאֵ לְאוֹר צִלְמוֹת.

מִיָּם נִשְׁקָלוּ בְּמִשְׁקַל אֶלֶף וְחֲמֵשׁ
מֵאוֹת בְּאַצְבָּעוֹת. שֶׁלֹּשׁ נְטִפוֹ
לְתוֹךְ הַמִּשְׁקָל. חֲצִי מֵהֶם לְקִיּוֹם,
וְחֲצִי שֶׁנִּכְנָסוּ לְמַטָּה. אֵלֶּה עוֹלָם
וְאֵלֶּה יוֹרְדִים. כִּיּוֹן שֶׁעָלוּ בְּעֵלִית
הַיָּד, עֲמַד הַמִּשְׁקָל בְּדֶרֶךְ יֶשֶׁר וְלֹא

בְּאַצְבָּעָאן. תֵּלַת נְטִיפּוֹ גוֹ תִּיקְלָא. פִּלְגוּ מִנִּיּוּהוּ לְקִיּוּמָא וּפְלָגוּ
דְּעֵאלוּ לְתַתָּא. אֵלִין סְלִקִין וְאֵלִין נְחֲתִין. כִּיּוֹן דְּסְלִיקוּ בְּסְלִיקוּ דִּידָא.

בְּתַרִין גּוֹוִנִין אַתְבְּרִי עֲלֵמָא, בְּיָמֵינָא
וּבְשָׂמַאלָא בְּשִׁיתָא יוֹמִין עֲלֵאִין.

שִׁיתָא יוֹמִין אַתְעֲבִידוּ לְאַנְהָרָא כְּמָה דְאַתְ
אָמַר (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וְאֵלִין פְּרוּן אַרְחִין
וְעֲבָדוּ שִׁיתִין נוֹקְבִין לְתַהוּמָא רַבָּא. וְאַנּוּן
שִׁיתִין נוֹקְבִין לְאַעֲלָא מִיָּא דְנְחָלֵי גוֹ
תַּהוּמָא. וְעַל דָּא (הא תנינו) הַשִּׁיתִין מִשֵּׁשֶׁת
יָמֵי בְּרֵאשִׁית נִבְרָאוּ וְאַנּוּן הוּוּ שְׁלֵמָא
דְּעֲלֵמָא:

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ סוּסְפִיתָא דְקַמְרִי
גוֹ קוֹלְטוּי דְהָוָה בְּקַדְמִיתָא וְלֹא
אַתְקִימָת. הָיְתָה כְּכֹר וְלִבְתַר אַתְקִימָת.
בְּאַרְבָּעִין וְתַרִין אַתְוּוֹן אַתְגְּלִיף עֲלֵמָא
וְאַתְקִימָת. וְכֻלָּהוּ עֲטוּרָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא.

פַּד מְצַטְרֵפִין סְלִקִין בְּאַתְוּוֹן (דף ל ע"ב)
אַתְוּוֹן לְעֵילָא וְנִחֲתִין לְתַתָּא מִתְּעַטְרִין
בְּעַטְרִין בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלֵמָא וְיִכּוֹל עֲלֵמָא
לְאַתְקִימָא. וְאֵלִין אַתְקִימִין בְּעוֹבְדוּי
דְּעֲלֵמָא (ג"א דְּמִלְכָא). טוּפְסָרָא דְקִילְטָא בְּהַנִּי
שְׁכִיחֵי כַּחוֹתְמָא דְגוּשְׁפִּנְקָא. עֵאלוּ וְנִפְקוּ
אֶת וְאֶת וְאַתְבְּרִי עֲלֵמָא. עֵאלוּ גוֹ חוֹתְמָא
וְאַצְטְרְפוּ וְאַתְקִימִים עֲלֵמָא.

בְּקוֹלְפּוּי דְחוּיָא רַבְרָבָא מְחוּ וְעֵאלוּ
תַּחוֹת נוֹקְבֵי דְעַפְרָא אֶלֶף וְחֲמֵשׁ
מָאָה אֲמִין. לִבְתַר תַּהוּמָא רַבָּא הָוָה
סְלִיק בַּחֲשׂוּכָא וְחֲשׂוּכָא חֲפִי כֹלָא. עַד
דְּנִפְקַ נְהוּרָא וְיִבְקַע בַּחֲשׂוּכָא וְנִפְקַ
וְאַתְנַהִיר דְכְּתִיב, (איוב יב) מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת
מִנִּי חֲשָׁף וְיִצְאֵ לְאוֹר צִלְמוֹת.

מִיָּא אַתְקֵלוּ בְּתִיקְלָא אֶלֶף וְחֲמֵשׁ מָאָה

בְּאַצְבָּעָאן. תֵּלַת נְטִיפּוֹ גוֹ תִּיקְלָא. פִּלְגוּ מִנִּיּוּהוּ לְקִיּוּמָא וּפְלָגוּ
דְּעֵאלוּ לְתַתָּא. אֵלִין סְלִקִין וְאֵלִין נְחֲתִין. כִּיּוֹן דְּסְלִיקוּ בְּסְלִיקוּ דִּידָא.

סְטָה לְיָמִין וְלֹא לְשִׁמְאֵל. זָהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה מ) מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים וְגו'.

הַבַּר הָיָה בְּאָרְץ נֹסְתָר וְלֹא הִתְגַּלָּה, וְכַח וְתִקְף וּמִים קְפוּאִים בְּתוֹכָהּ, וְלֹא זָרְמוּ וְלֹא הִתְפַּשְׁטוּ, עַד שֶׁהָאִיר עָלֶיהָ הָאוֹר שְׁלֹמְעֵלָה, וְהָאוֹר הִכָּה בְּקִרְיָשָׁה וְהִפְשִׁירוּ צְבָאוֹתֶיהָ. זָהוּ שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. זָהוּ אוֹר רִאשׁוֹן עֲלִיּוֹן שֶׁהֵיחָה מִקֶּדֶם לְכֹן.

וּמִכָּאן יֵצְאוּ כָּל הַצְּבָאוֹת וְהַכְּחוֹת, וְהָאָרֶץ הִתְבַּשְׁמָה וְהוֹצִיאָה צְבָאוֹתֶיהָ אַחֵר כְּפֹךְ. פִּיּוֹן שֶׁהָאִיר (וְהָרָא), הָיָה עוֹלָה אוֹרוֹ מִסוּף הָעוֹלָם עַד סוּף הָעוֹלָם. כִּשְׁהִסְתַּפֵּל בְּרִשְׁעֵי הָעוֹלָם, נִגְנָז וְנוֹטֵמָן, וְלֹא יֵצֵא אֶלָּא בְּשִׁבְלֵיו הַנֹּסְתָרִים שֶׁלֹּא הִתְגַּלּוּ.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. שְׁנִינּוּ, כָּל חֲלוּם שְׁעוֹמֵד בְּקִיּוּם שֶׁל כִּי טוֹב, שְׁלוּם הוּא לְמַעַלָּה וְלִמְטָה. רָאָה אוֹתוֹת, כְּפִי דְרָכּוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד. רָאָה ט' - טוֹב לוֹ, טוֹב לְחֲלוּמוֹ, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה פְּתָחָה בּוֹ כִּי טוֹב. מֵאִיר מִסוּף הָעוֹלָם לְסוּף הָעוֹלָם. ט' טוֹב. טוֹב הוּא טוֹב אוֹר בְּשִׁלְמוֹת.

ט' תְּשִׁיעֵי שֶׁל הַכֹּל. אוֹת שְׁמֵאִיר מְעַלְיוֹן רִאשִׁית וְנִכְלָל בּוֹ וְנַעֲשֶׂה בְּסִתְרָה שֶׁל נִקְדָּה סוּד שֶׁל י' שֶׁהִיא נִקְדָּה אַחַת. ו' מִכְחוֹ יֵצֵא. בּוֹ נַעֲשׂוּ שְׁמִים. כִּשְׁהִסְתַּמִּים בְּנִקְדָּה אַחַת וְנִגְנָז פְּנִימָה, הָאִירָה ב'. מִמְּנָה יֵצְאוּ עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן. עֲלִיּוֹן טְמִיר. הַתַּחְתּוֹן גְּלוּי בְּסוּד שֶׁל שְׁנַיִם, וְעוֹמֵד בִּפְחֵי שְׁלֹמְעֵלָה.

וְזָהוּ טו"ב. שֶׁלֶשׁ הָאוֹתוֹת הֵלְלוּ טו"ב נִכְלָלוּ אַחֵר כְּפֹךְ לְצַדִּיק הָעוֹלָם שְׁפוּלָל הַכֹּל לְמַעַלָּה וְלִמְטָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר (שם א) אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב. בְּגִלְלָה שְׁאוֹר עֲלִיּוֹן

קָאִים תִּיקְלָא בְּאוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא סְטָא לְיָמִינָא וְלִשְׁמָאלָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה מ) מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים וְגו'.

בְּרָא הוּהוּ בֵּיהּ בְּאַרְעָא סְתִים וְלֹא אֲתַגְלִיָּא. וְחִילָא וְתִקְפָּא וּמִיָּא גְּלִידִין בְּגִוּוּהָ וְלֹא נִגִּידוּ וְלֹא אֲתַפְשְׁטוּ. עַד דְּאֲנָהִיר עֲלָהּ נְהוּרָא דְלַעֲיָלָא וְנְהוּרָא מְחַתָּת בְּקוּלְטוּי וְאַשְׁתַּרְיָאוּ חִילָהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. וַיְהִי אוֹר. דָּא הוּא אוֹר קְדָמָאָה עֲלָהּ דְהוּהוּ מִקְדָּמַת דְנָא.

וּמִהֲבָא נְפָקוּ כָּל חִילִין וְתוֹקְפִין. וְאַרְעָא אֲתַבְּסַמַת וְאַפִּיקַת חִילָהּ לְבִתְרָ. פִּיּוֹן דְנְהִיר (וְנִחִית) הוּהוּ אֲסַתְלַק נְהוּרִיָּה מִסִּיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא. כִּד אֲסַתְפֵּל בְּחִיבֵי עֲלָמָא אֲתַגְנִיז וְאַתְטְמִיר וְלֹא נְפִיק אֶלָּא בְּשִׁבְלֵיו סְתִימִין דְלֹא אֲתַגְלִיּוֹן:

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. תַּנּוּן כָּל חֲלָמָא דְקִיּוּמָא בְּקִיּוּמָא דְכִי טוֹב שְׁלָמָא הוּא לְעִילָא וְתַתָּא. חֲמִי אֲתוּוֹן כְּפוּם אֲרַחוּי כָּל חַד וְחַד. חֲמָא ט' טב לִיָּה טב לְחֲלָמִיָּה דְהָא אוֹרִיָּתָא פְּתַח בֵּיהּ כִּי טוֹב. נְהִיר מִסִּיפֵי עֲלָמָא לְסִיפֵי עֲלָמָא. ט' טב. טוֹב הוּא, טב נְהִירוֹ בְּאַשְׁלָמוֹתָא.

ט' תְּשִׁיעָאָה דְכָלָא. אֶת דְּאֲתַנְהִיר מְעַלָּאָה רִאשִׁיתָא וְאַתְפֵּלִיל בֵּיהּ וְאַתְעַבִּיד בְּסִתִּימוֹ דְנִקְוֵדָה רְזָא דִי דְהִיא נִקְוֵדָה חֲדָא. ו' מְחִילִיָּה נְפִיק. בֵּיהּ אֲתַעַבִּיד שְׁמִים. כִּד אֲסַתְיִים בְּנִקְוֵדָה חַד וְאַתְגְּנִיז גּוֹ, אֲתַנְהִירָא ב'. מִנִּיָּה נְפָקוּ עֲלָהּ וְתַתָּאָה. עֲלָהּ טְמִירָא. תַתָּאָה אֲתַגְלִיָּא בְּרְזָא דְתַרִּין. וְקִיּוּמָא בְּחִילָא דְלַעֲיָלָא.

וְדָא הוּא טו"ב. אֵלִין תְּלַת אֲתוּוֹן טו"ב

אֲתַפֵּלִילוּ לְבִתְרָ לְצַדִּיקָא דְעֲלָמָא דְכָלִיל כְּלָא לְעִילָא וְתַתָּא כְּמָא

כלול בו, שכתוב (תהלים קמה) טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו. לכל פתוב, זה סתם של הדבר בשביל להאיר יום אחד שמאיר לכל, עליון על הכל. עד פאן סתם הדברים.

השלמה מההשמטות (סימן ד"ך)

למה בי"ת דומה? לאדם שנוצר בחכמה, שסתום מפל צד ופתוח מלפניו, והאל"ף פתוחה מאחוריו. רוצה לומר, כי היא פתוחה לקבל מן הפתח, ויש לה פתח להשפיע לאחרים: ע"כ.

בראשית ברא אלהים - סוד של ראשית עריסתכם חלה תרימו תרומה. זו חכמה עליונה שהיא ראשית. ב' בית העולם להיות משקה מאותו נהר שנוכנס בו, סוד הפתוב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. ונהר - שנוכנס את הכל מהעמק העליון ולא פוסקים מימיו לעולמים להשקות את הגן. ואותו עמק עליון בית ראשון, בראשית, הסתימו בו האותיות בשביל דקיק אחד שגנוז בתוכו. ומתוך אותו העמק יצאו שני פחות, שפתוב את השמים. לא כתוב שמים אלא השמים, מתוך אותו עמק הנסתר מהכל. ואת הארץ - סתר זה הוציא את הארץ הזאת.

אבל בכלל של השמים היתה. ויצאו פאחד דבוקה בצדו זה בזה. פשהאיר ראשית הכל, שמים לקחו אותה והושיבו אותה במקומה, שפתוב ואת הארץ. ואת כלל האותיות שהם א"ת. פשחורה הארץ לשבת במקומה ונפרדה מצד השמים, היתה תורה ובוקה לדבק בשמים פאחד כמו (בכתהלה) בהתחלה, משום שראתה את השמים מאירים והיא חשוכה.

ובוקה לאתדבקה בשמים (ד' לא ע"א) מסטרוי דשמים, הות תוהה

דאת אמר, (ישעיה ג) אמרו צדיק פי טוב. בגין דנהירו עלאה כלילא ביה דכתיב, (תהלים קמה) טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו. לכל פתיב דא סתמא דמלה בגין לאנהרא יומא חד דנהיר לכלא. עלאה על כלא. עד פאן סתמא דמלין.

השלמה מההשמטות (סימן ו"ד)

למה בי"ת דומה לאדם שנוצר בחכמה שסתום מפל צד ופתוח מלפניו והאל"ף פתוחה מאחוריו רוצה לומר כי היא פתוחה לקבל מן הפתח ויש לה פתח להשפיע לאחרים. (עד כאן מההשמטות)

בראשית ברא אלהים. רזא דראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה. דא חכמה עלאה דאיהי ראשית. ב' ביתא דעלמא לאתשקאה מההוא נהר דעיל ביה. רזא דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ונהר דאכניש כלא מעומקא עלאה ולא פסיקו מימיו לעלמין לאשקאה לגנתא.

וההוא עומקא עלאה בית ראשון בראשית אסתימו ביה אתון בחד שביל דקיק דגניז בגויה. ומגו ההוא עומקא נפקו תרין חילין דכתיב את השמים. שמים לא פתיב אלא השמים. מגו ההוא עומקא דסתים מפלא. ואת הארץ סתימא דא אפיק להאי ארץ.

אבל בכלל דשמים הוה. ונפקו כחדא מתדבקה בסטרוי דא בדא. פד אתנהיר ראשיתא דכלא, שמים נטלו לה ואותיבו לה באתרה, דכתיב ואת הארץ. ואת מפלא דאתון דאנון א"ת. פד אתהדרת ארעא למיתב באתרה ואתפרש

עד שאור עליון יצא עליה והאיר לה, ושבה במקומה להסתפל בשמים פנים בפנים. ואז התתקנה הארץ והתבשמה.

יצא אור בצד ימין וחשף בצד שמאל, והפרידם אחר כף פדי להפלל זה בזה. זהו שכתוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. ואם תאמר שהיתה ממש הבדלה - לא! אלא היום בא מצד האור שהוא ימין, ולילה מצד החשך שהוא שמאל, וכשיצאו כאחד, הפריד אותם. והבדלה היתה מצדו להסתפל פנים בפנים ולהדבק זה בזה להיות הכל אחד. והוא נקרא יום וקורא לו יום, והיא נקראת לילה, כמו שנאמר ויקרא אלהים לאור יום וגו'. מה זה ולחשך? זהו החשך שאוחז את הלילה שאין לה אור מעצמה

[והיא נקראת לילה, שכתוב ולחשך קרא לילה, בגלל שאוחז בה החשך ואין לה אור מעצמה]. ואף על גב שבאה מצד של האש שהיא חשך. אבל חשך, עד שמואר מצד היום, יום מאיר ללילה, ולילה לא מאיר עד זמן שכתוב (תהלים קלט) ולילה פיום יאיר כחשכה כאורה. רבי אלעזר קפץ בתחלה ודרש, (שם כט) קול ה' על המים אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים. קול ה' - זה קול עליון שממנה על המים ששופעים מדרגה לדרגה עד שמתכנסים למקום אחד בכנוס אחד. אותו קול עליון שולח את אותם המים בדרגם, כל אחד ואחד כפי דרכו. כמו בעל הגן הזה שממנה על מים לשלחם לכל מקום ומקום כראוי לו, כן קול ה' ממנה על המים.

כל חד וחד פפום ארחיה. פהאי גננא דממנא על מיא לשדר לון לכל אתר ואתר פדחזי ליה. כן קול יי ממנא על מיא.

בחדא (נ"א בקדמיתא) בגין דחמת לשמים נהירין והיא אתחשבת. עד דנהורא עלאה נפק עלה ואנהיר לה ותבת באתרה לאסתפלא בשמיא אפין באפין. וכדין אתתקנת ארעא ואתבסמת. נפק נהורא בסטר ימינא וחשוכא בסטר שמאלא. ואפריש לון לבתר בגין לאתפללא דא בדא. הדא הוא דכתיב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. ואי תימא הוה הבדלה ממש. לא. אלא יום אתי מסטרא דנהורא דאיהו ימינא. ולילה מסטרא דחשוכא דאיהו שמאלא. וכד נפקו כחדא אפריש לון. והבדלה הוה מסטרוי לאסתפלא אפין באפין ולא תדבקא דא בדא למהוי כלא חד.

ואיהו אקרי יום וקרי ליה יום. ואיהי קרי לילה כמא דאת אמר ויקרא אלהים לאור יום וגו'. מהו ולחשך. דא חשך דאחיד ללילה דלית לה נהורא מגרמה (כ"א) והיא אתקרי לילה דכתיב ולחשך קרא לילה בגין דאחיד בה חשך ולית לה נהורא מגרמה) ואף על גב דאתא מסטרא דאשא דאיהי חשך. אבל חשך עד דאתנהיר מסטרא דיום, יום נהיר ללילה, ולילה לא נהיר עד זמנא דכתיב, (תהלים קלט) ולילה כיום יאיר כחשכה כאורה.

רבי אלעזר קפץ בקדמיתא ודרש קול יי על המים אל הכבוד הרעים יי על מים רבים. קול יי דא קול עלאה דממנא על המים דנגדין מדרגא לדרגא עד דמתפנשי לאתר חד בכנופיא חדא. ההוא קול עלאה משדר לאנון מיין בארתייהו

אל הכבוד הרעים - כמו שנאמר
(איוב כו) ורעם גבורותיו מי יתבונן. זה
צד שבא מגבורה ויוצא ממנו.
דבר אחר אל הכבוד הרעים - זה
הימין שיוצאת ממנו שמאל. ה'
על מים רבים - ה' זה חכמה
עליונה שנקראת יו"ד. על מים
רבים - על אותו עמק נסתר
שיוצא ממנו, כמו שנאמר (תהלים
עז) ושכילך במים רבים.

רבי שמעון פרש את המחלקת
ואמר, פתח הפסוק ואמר כתוב
(שמות כה) לעמת המסגרת תהיין
הטבעת [לכתים לבדים. מי
אותה מסגרת? זהו מקום סגור
שלא פתוח חוץ מאשר בשביל
דקיק אחד שנודע בגניזות אצלו,
ובגללו התמלא ורשם שערים
להדליק נרות. ובגלל שהוא מקום
גנוז ונסתר, נקרא מסגרת, וזהו
העולם הבא. ואותו העולם הבא
נקרא מסגרת.

תהיין הטבעת - אלו טבעות
עליונות שנאחזו זו בזו, מים
מרוח, ורוח מאש, ואש ממים.
כלם נאחזו זו בזו ויוצאים זו מזו
בטבעות הללו, וכלם מסתכלים
לאותה מסגרת, שבה נאחזו לאותו
אור עליון להשקותם ונאחזים בו.
בתים לבדים - הטבעות הללו
הם עליונים, בתים ומקומות
לבדים שהם מרכבות שלמטה,
בגלל שזה בא מצד האש, וזה
מצד המים, וזה מצד הרוח, וכן
כלם, כדי להיות מרפבה לארון.
ועל זה, מי שמתקרב, מתקרב
בבדים הללו ולא במה שלפנים.
לך לך אומרים לנזיר סביב סביב,
לפרם אל תתקרב. פרט לאלו
הראויים לשמש בפנים, להם
נתנה רשות להעלות, לשמש

דלגו. לך לך אמרין נזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב. פר אנון
דאתחזון לשמשא לגו. לון אתיהיב רשותא לאעלאה לשמשא ולקרבא.

אל הכבוד הרעים כמה דאת אמר, (איוב כו)
ורעם גבורותיו מי יתבונן. דא סטרא
דאתיא מן גבורה ונפקא מיניה. דבר אחר
אל הכבוד הרעים דא ימינא דנפקא מיניה
שמאלא. ה' על מים רבים. ה' דא חכמה
עלאה דאקרי יו"ד (עזו דקוריא) על מים רבים
על ההוא עומקא סתימאה דנפיק מיניה כמה
דאת אמר (תהלים עז) ושכילך במים רבים.

רבי שמעון פריש פלוגתא ואמר. פתח
קרא ואמר פתיב, (שמות כה) לעמת
המסגרת תהיין הטבעות [לכתים
לבדים. מאן ההוא מסגרת, דא הוא אתר
סגור דלא פתיחא בר בשביל חד דקיק
דאתיידע בגניזו לגביה. ובגיניה אתמלי
ורשים תרעין לאדלקא בוצינין. ובגין
דאיהו אתר גניזו וסתים אקרי מסגרת ודא
הוא עלמא דאתי. וההוא עלמא דאתי
אתקרי מסגרת.

תהיין הטבעות אלין עזקאן עלאין
דאתאחדן דא בדא מיא מרוחא
ורוחא מאשא ואשא ממיא. פלהון אתאחדן
דא בדא ונפקן דא מן דא בהני (כ"א כהני)
עזקאן, וכלהון מסתכלן לגבי ההוא מסגרת.
דביה מתאחד לההוא נהרא עלאה לאשקאה
לון ואתאחדן ביה.

בתים לבדים. הני עזקאן עלאין אנון בתים
ואתרין לבדים דאנון רתיכין
דלתתא. בגין דדא אתי מסטרא דאשא. ודא
מסטרא דמיא. ודא מסטרא דרוחא וכן
פלהו בגין למהוי רתיכא לארונא. ועל דא
מאן דמקרב יקרב באלין בדים ולא במה
דלגו. לך לך אמרין נזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב. פר אנון
דאתחזון לשמשא לגו. לון אתיהיב רשותא לאעלאה לשמשא ולקרבא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר א) וְהִזְרֵה הַקָּרֵב יוֹמָת.
בֵּית דְּבְרָאשִׁית רַבְרָבָא. רַבִּי יוֹסִי שְׁאִיל לִיה.
וְאָמַר הָאִי שִׁיתָא יוֹמֵי בְּרָאשִׁית דְּקָא
תְּנִינָן מָאן אַנּוּן. אָמַר לִיה הֵינּוּ דְכְּתִיב (תהלים
קד) אַרְזֵי לְבַנוּן אֲשֶׁר נָטַע. כְּמָה דְאַלְיֵן אַרְזֵין
נְפֻקִין מִן לְבַנוּן. הֵכִי נְמִי אַנּוּן שִׁיתָא יוֹמִין
נְפֻקִין מִן בְּרָאשִׁית.

וְאֲלֵין שִׁיתָא יוֹמִין עַלְאִין קָרָא פְּרִישׁ לִוּן
דְּכְּתִיב, (דברי הימים א כט) לָךְ יְיָ הַגְּדוּלָּה
וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגו'. פִּי כָל דָּא צְדִיק.
בְּשָׁמַיִם דָּא תְּפָאֶרֶת. וּבְאַרְצָא דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
כְּתַרְגוּמוֹ דִּי אַחִיד בְּשָׁמַיָא וּבְאַרְעָא. כְּלוּמַר
דִּיסוּדָא דְעַלְמָא דְאַקְרִי כָל, אִיהוּ אַחִיד
בְּתְּפָאֶרֶת דְּאַקְרִי שְׁמַיִם, וּבְאַרְצָא (דף לא ע"ב)
דְּאַקְרִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא בְּרָאשִׁית, ב' ראשית היא (חכמה, כמה
דְּתַרְגֵּם וְיִתְּנֵן בְּרָאשִׁית כְּחַכְמָתָא) בְּגִין דְּאִיהִי תְּנִינָא
לְחוּשְׁבֵּנָא וְאַקְרִי רֵאשִׁית. בְּגִין דְּהָאִי כְּתָרָא
עַלְאָה טְמִירָא הִיא קְדָמָא. וְעַל דְּלֹא עֵייל
בְּחוּשְׁבֵּנָא, תְּנִינָא הִוֵּי רֵאשִׁית. בְּגִין דָּא ב' רֵאשִׁית.
וְעוּד כְּמָה דְּחַכְמָה עַלְאָה אִיהִי
רֵאשִׁית. חַכְמָה תְּתָאָה רֵאשִׁית נְמִי הִוֵּיא. וְעַל
דָּא לִית לְאַפְרָשָׁא ב' מִן רֵאשִׁית.

בְּרָאשִׁית מְאָמַר קְרִינָן לִיה וְהֵכִי הוּא.
וְשִׁיתָא יוֹמִין נְפֻקִין מִינָה
וְאִתְּפַלְיֵין בֵּיה. וְאַלְיֵן אַקְרוּן כְּגוּוּנָא דְאַלְיֵן
אַתְרֵינִין. בְּרָא אֱלֹהִים. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְנָהַר
יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. מָאִי לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן לְאַשְׁקָאָה וּלְקַיֵּמָא לִיה וּלְאַסְתְּפֻלָּא
בֵּיה בְּכָל מַה דְּאַצְטְרִיךְ.

אַלְהִים - אֱלֹהִים חַיִּים, דְּמִשְׁמַע בְּרָאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִים וְדָאִי עַל
יְדֵי אוֹתוֹ נָהַר כְּדִי לְהוֹצִיא הַכֹּל
וּלְהַשְׁקוֹת הַכֹּל. אֶת הַשָּׁמַיִם -

וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר א) וְהִזְרֵה הַקָּרֵב יוֹמָת.
בֵּית דְּבְרָאשִׁית רַבְרָבָא. רַבִּי יוֹסִי שְׁאִיל לִיה.
וְאָמַר הָאִי שִׁיתָא יוֹמֵי בְּרָאשִׁית דְּקָא
תְּנִינָן מָאן אַנּוּן. אָמַר לִיה הֵינּוּ דְכְּתִיב (תהלים
קד) אַרְזֵי לְבַנוּן אֲשֶׁר נָטַע. כְּמָה דְאַלְיֵן אַרְזֵין
נְפֻקִין מִן לְבַנוּן. הֵכִי נְמִי אַנּוּן שִׁיתָא יוֹמִין
נְפֻקִין מִן בְּרָאשִׁית.

וְאֲלֵין שִׁיתָא יוֹמִין עַלְאִין קָרָא פְּרִישׁ לִוּן
דְּכְּתִיב, (דברי הימים א כט) לָךְ יְיָ הַגְּדוּלָּה
וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגו'. פִּי כָל דָּא צְדִיק.
בְּשָׁמַיִם דָּא תְּפָאֶרֶת. וּבְאַרְצָא דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
כְּתַרְגוּמוֹ דִּי אַחִיד בְּשָׁמַיָא וּבְאַרְעָא. כְּלוּמַר
דִּיסוּדָא דְעַלְמָא דְאַקְרִי כָל, אִיהוּ אַחִיד
בְּתְּפָאֶרֶת דְּאַקְרִי שְׁמַיִם, וּבְאַרְצָא (דף לא ע"ב)
דְּאַקְרִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא בְּרָאשִׁית, ב' ראשית היא (חכמה, כמה
דְּתַרְגֵּם וְיִתְּנֵן בְּרָאשִׁית כְּחַכְמָתָא) בְּגִין דְּאִיהִי תְּנִינָא
לְחוּשְׁבֵּנָא וְאַקְרִי רֵאשִׁית. בְּגִין דְּהָאִי כְּתָרָא
עַלְאָה טְמִירָא הִיא קְדָמָא. וְעַל דְּלֹא עֵייל
בְּחוּשְׁבֵּנָא, תְּנִינָא הִוֵּי רֵאשִׁית. בְּגִין דָּא ב' רֵאשִׁית.
וְעוּד כְּמָה דְּחַכְמָה עַלְאָה אִיהִי
רֵאשִׁית. חַכְמָה תְּתָאָה רֵאשִׁית נְמִי הִוֵּיא. וְעַל
דָּא לִית לְאַפְרָשָׁא ב' מִן רֵאשִׁית.

בְּרָאשִׁית מְאָמַר קְרִינָן לִיה וְהֵכִי הוּא.
וְשִׁיתָא יוֹמִין נְפֻקִין מִינָה
וְאִתְּפַלְיֵין בֵּיה. וְאַלְיֵן אַקְרוּן כְּגוּוּנָא דְאַלְיֵן
אַתְרֵינִין. בְּרָא אֱלֹהִים. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְנָהַר
יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. מָאִי לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן לְאַשְׁקָאָה וּלְקַיֵּמָא לִיה וּלְאַסְתְּפֻלָּא
בֵּיה בְּכָל מַה דְּאַצְטְרִיךְ.

אַלְהִים - אֱלֹהִים חַיִּים, דְּמִשְׁמַע בְּרָאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִים וְדָאִי עַל
יְדֵי אוֹתוֹ נָהַר כְּדִי לְהוֹצִיא הַכֹּל
וּלְהַשְׁקוֹת הַכֹּל. אֶת הַשָּׁמַיִם -

חבור זכר ונקבה פראוי. אחר כך
בו נברא העולם למטה, בו נתן כח
לכל.

השלמה מזה השמות (סימן כ"ח)
ומנין לנו ששמים הם הקדוש
ברוך הוא? שכתוב (מלכים א-ח)
ואתה תשמע השמים. האם שלמה
מתפלל אל השמים שישמעו
תפלתו? אלא שנקרא שמן על
שמו. ולמה נקרא שמים? אלא
שהוא עגל כמו ראש, ומלמד,
המים מימינו ואש משמאלו והוא
באמצע, שא מים, מאש וממים,
ומכניס ביניהם שלום. בא האש
ומצא מצדו מדת האש. בא מים
ומצא מצדו מדת המים, והינו (איוב
כה) עשה שלום במרומי. מהם
השמים? מלמד שגבל הקדוש
ברוך הוא אש ומים וטפחן זה
בזה, ועשה מהן ראש לדבריו,
שנאמר (תהלים קיט) ראש דברך
אמת: ע"כ.

א"ת השמים, שמשמע שהשמים
הוציאו את, בפח של סוד אלהים
חיים אחר שראשית הוציא אותו.
בין שזה הוציא הכל, והכל
התישב במקומו כאחד, טבעת זו
האחרונה נעשתה ראשית,
וכראשית הזו הוציא אורות
עליונים, והשנה אור והתחילו
מים להשפיע כנגד למטה. ועל זה
בראשית ודאי ברא אלהים. בו
ברא עולם התחתון, בו הוציא
מאורות, בו נתן כח לכל.

רבי יהודה אמר, על זה כתוב
(ישעיה י) היתפאר הגרזן על החצב
בו. השבח של מי - לא של האמן
הוא? כך בראשית הזאת ברא
אלהים עליון את השמים - השבח
של מי? של אלהים הוא! אמר
רבי יוסי, זה שכתוב (דברים ד) אשר
לו אלהים קרבים אליו. קרבים?

דמאן דאלהים הוא. אמר רבי יוסי האי דכתיב, (דברים ד) אשר לו אלהים

השמים חבורא דכר ונוקבא כדקא חזי.
לכתר האי. ביה אתברי עלמא לתתא. ביה
יהיב חילא לכלא.

השלמה מזה השמות (סימן כ"ח)

ומנא לן דשמים הוי קדשא בריך הוא,
דכתיב (מלכים א' ח) ואתה תשמע
השמים. אטו שלמה מתפלל אל השמים
שישמעו תפלתו, אלא שנקרא שמן על
שמו. ולמה נקרא שמים אלא שהוא עגול
כמו ראש ומלמד שמים מימינו ואש
משמאלו והוא באמצע שא מים, מאש
וממים ומכניס ביניהם שלום, בא האש
ומצא מצדו מדת האש. בא מים ומצא
מצדו מדת המים והינו (איוב כ"ה) עושה שלום
במרומי, מאי שמים מלמד שגבל הקדוש
ברוך הוא אש ומים וטפחן זה בזה ועשה
מהן ראש לדבריו שנאמר (תהלים קי"ט) ראש
דברך אמת. (עד כאן מזה השמות)

א"ת השמים דמשמע דשמים אפיקו את
בחילא דרזא דאלהים חיים בתר הראשית
אפיק ליה.

בין דהאי אפיק פלא וכלא אתיישב
בדוכתיה פחד. עזקא דא בתרייתא
אתעבדת ראשית. ובהאי ראשית אפיק
נהורין עלאין ושרי נהרא ושרי מיא לנגדא
לקבלא לתתא. ועל דא בראשית ודאי ברא
אלהים. ביה ברא עלמא תתאה. ביה אפיק
נהורין. ביה יהיב חילא לכלא.

רבי יהודה אמר על דא כתיב, (ישעיה י)
היתפאר הגרזן על החוצב בו. שבחא
דמאן, לאו דאומנא הוא. כך בהאי ראשית
ברא אלהים עלאה את השמים. שבחא

דמאן דאלהים הוא. אמר רבי יוסי האי דכתיב, (דברים ד) אשר לו אלהים

קרוב צריך להיות! אלא אלהים עליון. אלהים של פחד יצחק. אלהים אחרון. ומשום כך כתוב קרבים, וגבורות רבות הם שיוצאים מאחד והכל אחד.

קרובים אליו. קרובים. קרוב מיבעי ליה. אלא אלהים עלאה. אלהים דפחד יצחק. אלהים בתראה. ובגיגי כף קרובים וגבורות סגיאין אנון דנפקין מחד וכלהו חד.

השלמה מההשממות (סימן ב"ט)

השלמה מההשממות (סימן ב"ט)

והארץ היתה תהו. פזמנא דקדשא בריך הוא הוה באלין קליפין הוה בונה עלמין ומחריבן והא אוקמוה דלית השפעה בכל עלמין, ונהר דאיהו צדיק יחרב ויבש בתרין עלמין, בעלמא דין ובעלמא דאתי. ואית מאן דאמר דסליק במחשבתיה למבני עלמין ולהחריבן. ואמר דין מהניין לי ודין לא מהניין לי. אלין דאתמר בהון את השמים ואת הארץ מהניין לי. ואחרנין דאתמר בהון והארץ היתה תהו ובהו, שפראה על עולמות שעלה ברצונו לבנותם ולא עשה אותם - עליהם נאמר תהו ובהו. ובזמן שהקדוש ברוך הוא בקלפות הללו, נאמר בו (איכה ב) סכת בענן לך מעבור תפלה.

והארץ היתה תהו. פזמנא דקדשא בריך הוא הוה באלין קליפין הוה בונה עלמין ומחריבן והא אוקמוה דלית השפעה בכל עלמין, ונהר דאיהו צדיק יחרב ויבש בתרין עלמין, בעלמא דין ובעלמא דאתי. ואית מאן דאמר דסליק במחשבתיה למבני עלמין ולהחריבן. ואמר דין מהניין לי ודין לא מהניין לי. אלין דאתמר בהון את השמים ואת הארץ מהניין לי. ואחרנין דאתמר בהון והארץ היתה תהו ובהו דאחזי על עלמין דסליק ברעותיה למבני לון ולא עביד לון עליהו אתמר תהו ובהו. ובזמנא דקדשא בריך הוא באלין קליפין אתמר ביה (איכה ג)

תהו וחשף, עליהם נאמר (שמות יד) ויהי הענן והחשף, ואלו קלפות האגוז. המח מבפנים שתלוי [של שלש] לארבעה צדדים זה יהו"ה, שהוא לא מקבל טמאה, כמו שנאמר (ירמיה בג) הלוא כה דברי פאש נאם ה'. מה אש לא מקבלת טמאה, כך שמו לא מקבל טמאה. ובזמן שמתגברות הקלפות הללו ונשברות מהאגוז, התפלה, שהיא שכינה, אדנ"י, עולה לבעלה שהוא יהו"ה, ומעלה הכל. שבזמן שהוא מתכסה ממנה בקלפות הללו, היא נקראת עניה יבשה, ואין לה אלא מה שנותרים עבדים בחשאי.

ספותה בענן לך מעבור תפלה. תהו וחשף עליהו אתמר (שמות י"ד) ויהי הענן והחשף ואלין קליפין דאגוזא, מוחא מלגאו דתליא (תפלה) לד' סטרין דא יהו"ה דאיהו לא קביל מסאבו, כמה דאת אמר (ירמיה כ"ג) הלא כה דברי כאש נאם יי. מה אשא לא מקבל טמאה הכי שמייה לא מקבל טמאה. ובזמנא דמתגברין אלין קליפין ואתברון מאגוזא, צלותא דאיהי שכינתא אדנ"י, סלקא לגבי בעלה דאיהו יהו"ה וסליקת כולה, דבזמנא דאיהו מתכסי מינה באלין קליפין, איהי אתקריאת עניה יבשה ולית לה אלא מה דיהבין עבדין בחשאי.

ובאותו זמן שמתפשט הקדוש ברוך הוא מן הקלפות הללו, נאמר (ישעיה ל) ולא יפנה עור מוריד ויהיו עיניך ראות את מוריד. ומה שהייתה יבשה, נאמר בה (שם ו) מלא כל הארץ כבודו, ונקראת הברכה שלו, הקרבן שלו, עולה שלו ששורף כל הקלפות הללו. ועולה אל הקטרת הקשור שלו, העולה שלו, שכתוב (ויקרא ו) זאת תורת העלה. היא העלה - בתפלת שחרית, היא העלה - אליו בתפלת מנחה בכמה ריחות ובשמים של גן עדן, שהיא גן התורה. זהו שכתוב (שיר ד) גן נעול אחתי כלה. סתומה שלא נפתחת אלא רק לבעלה.

ובשיבא בעלה, (תהלים נא) אדני שפתי תפתח, שהוא דלת עליונה נפתחת אליו פתרים [בשני] עמודי אמת (נצח ויחוד) ומקבלת אותו בשתי זרועות. זהו שכתוב (שיר ב) שמאלו פחת לראשי וימינו תחבקני. יהו"ה יורד אליה, וזהו סוד אמ"ן גימטריא יאהדונה", שהוא חבור שני שמות באותיות, ולכן גדול העונה אמן יותר מהמברך, בזמן שהם שנים בראש הצדיקים.

אבר פשהם בראש הרשעים, כנסת ישראל אומרת להם, (שם א) אל תראני שאני שחרחרת, מאלה ששורים לפתות לבני אדם, כמו שהיו מפתים את ישראל בעגל בשש השעות. זהו שכתוב (שמות לב) וירא העם פי בשש משה לרדת מן ההר, ובארוה, מה זה בשש? אלא בשש שעות עשו את העגל, כדי להפרידם משבע. זה שכתוב אף ביום הראשון תשביתו שאר. אף - חלק בין שש לשבע.

ורבן אמרה כנסת ישראל,

ובהוא זמנא דקדשא בריך הוא אתפשט מאלין קליפין אתמר (ישעיה ל) ולא יפנה עוד מוריד ויהיו עיניך ראות את מוריד. ומה דהיה יבשה אתמר בה, מלא כל הארץ כבודו. ואתקריאת ברכה דיליה, קרבנא דיליה, עולה דיליה, דאוקיד כל אלין קליפין. וסליקת לגביה קטרת. קשורא דיליה, עולה דיליה, דכתיב (ויקרא ו) זאת תורת העולה, היא העולה בצלותא דשחרית, היא העולה לגביה בצלותא דמנחה בכמה ריחין ובוסמין דגן עדן דאיהי גן דאורייתא. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ד) גן נעול אחתי כלה, סתימא דלא אתפתחת אלא לגבי בעלה.

וכר ייתי בעלה (תהלים נ"א) אדני שפתי תפתח דאיהי כבא עלאה אתפתחת לגביה פתרין (בתריין) סמכין קשוט וקבילת ליה פתרין דרועין, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ב) שמאלו פחת לראשי וימינו תחבקני. יהו"ה נחית לגבה ודא הוא רזא אמ"ן (דאמ"ן) גימטריא יאהדונה"י דאיהו חבורא דתריין שמהן באתוון. ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך בזמנא דאינון תריין ברישא דצדיקיא. אבר פד אינון ברישא דחייבייא כנסת ישראל אמרת לגבייהו (שיר השירים א) אל

תראוני שאני שחרחרת מאלין דשריין לפתאה לבני נשא כמה דהוו מפתין לישראל בעגלא בשית שעתין, הדא הוא דכתיב (שמות ל"ב) וירא העם פי בשש משה לרדת מן ההר. ואוקמוה מאי כי בשש, אלא בשית שעתין עבדו ית עגלא בגין לאפרשא לון משבע. הדא הוא דכתיב (שמות י"ב) אף ביום הראשון תשביתו שאר, אף חלק בין שש לשבע.

ובגין דא אמרה כנסת ישראל ששזפתני

שְׁמֶשׁ גָּרְמוּ דְאִסְתַּלַּק מִנִּי ו' דְאִיהוּ הַשֵּׁשׁ
וְאוֹר הַשֶּׁשׁ דְּהוּה נְהִיר בְּסִתְרָא דְשִׁית תִּיבִין
דְאִינֻן (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ
אֶחָד, בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִי, נִיחַר גְּרוֹנָם דְּבִטְלִינֵי
קְרִית שְׁמַע דְאִתְמַר בֵּיה (תְּחִלִּים קמ"ט) רוּמְמוֹת אֵל
בְּגְרוֹנָם, וּבְגִין דָּא שְׁמוּנֵי נוּטְרָה אֶת הַפְּרָמִים,
דְאִינֻן שְׂאָר אוּמִין עָרַב רַב. וּבְגִין דָּא כְרַמֵּי
שְׁלִי לֹא נְטַרְתִּי וּבְגִין דָּא אִינֻן עָרַב רַב
מְצַלִּיחִין בְּכֻלָּא.

בְּתַנּוּת עוֹר חֲשׂוּכִין דְעֵינִין דְאִתְמַר בְּהוּן
(בראשית כ"ו) וּתְכַהֲיִן עֵינֵינוּ מְרֵאוֹת,
לְאִסְתַּכְּלָא לְאֵלִין דְאִתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א')
נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאֶה מְרֵאוֹת אֱלֹהִים,
שֶׁהֵם חֲמֵשׁ פְּעָמִים אוֹר
שְׁבַמְעֵשָׂה בְרֵאשִׁית, כְּתַנּוּת אוֹר
הֵם. וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְהָאֶרֶץ -
הָרִי אֶחָד, תְהוֹ - שְׁנַיִם, בְּהוּ -
שְׁלֹשָׁה. חֲשֵׁף - אַרְבַּעַה. תְהוֹם -
חֲמֵשָׁה. וְאַרְבַּעַה הֵם שְׁכָלוּלִים
בְּגוּף, וְהֵם אַרְבַּעַה יְסוּדוֹת שֶׁהֵם
קְלֻפּוֹת הָאֲגוּז, וְלִכְן וְהָאֶרֶץ
הִיְתָה תְהוֹ. וּבְאֶרֶץ הִיְתָה -
מְקַדָּם לִכְן, שְׁכַף דְרָף הַקְּלֻפּוֹת
שְׁקוּדְמוֹת לְמַח.

וְרוּחַ אֱלֹהִים - זוֹ רוּחוֹ שֶׁל
מְשִׁיחַ, מִיָּד שֶׁתְּהֵא מְרַחֶפֶת עַל
פְּנֵי מִי הַתּוֹרָה, מִיָּד תְּהִיָּה גְאֻלָּה.
זְהוּ שְׁכַתּוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אוֹר. וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים, מִיָּד
[וּלְמִשִּׁיחַ] אֶת הַמְּשִׁיחַ שֶׁהִיָּה בְּגֵן
עֵדֶן, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (בראשית א)
וַיִּשְׁלַחְהוּ [וּגוֹ'] מִגֵּן עֵדֶן,
מַעֲדוֹנוֹ, וְלָמָּה? לְעַבֵּד אֶת
הָאֲדָמָה, שֶׁהִיא שְׁכִינָה. בְּגִלְל זֶה
וַיִּשְׁלַחְהוּ, מִיָּד שְׁיֵצֵא מִשָּׁם.

וַיִּשְׁבֵּן מְקַדָּם - לְגֵן - אֶת
הַפְּרוּבִים, מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ
בֶּן יוֹסֵף שְׁמוּשֵׁף רוּחַ הַמְּשִׁיחַ,
שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וְרוּחַ אֱלֹהִים, זֶה
שִׁיל"ה, אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (במדבר

הַשֶּׁשׁ גָּרְמוּ דְאִסְתַּלַּק מִנִּי ו' דְאִיהוּ הַשֵּׁשׁ
וְאוֹר הַשֶּׁשׁ דְּהוּה נְהִיר בְּסִתְרָא דְשִׁית תִּיבִין
דְאִינֻן (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ
אֶחָד, בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִי, נִיחַר גְּרוֹנָם דְּבִטְלִינֵי
קְרִית שְׁמַע דְאִתְמַר בֵּיה (תְּחִלִּים קמ"ט) רוּמְמוֹת אֵל
בְּגְרוֹנָם, וּבְגִין דָּא שְׁמוּנֵי נוּטְרָה אֶת הַפְּרָמִים,
דְאִינֻן שְׂאָר אוּמִין עָרַב רַב. וּבְגִין דָּא כְרַמֵּי
שְׁלִי לֹא נְטַרְתִּי וּבְגִין דָּא אִינֻן עָרַב רַב
מְצַלִּיחִין בְּכֻלָּא.

בְּתַנּוּת עוֹר חֲשׂוּכִין דְעֵינִין דְאִתְמַר בְּהוּן
(בראשית כ"ו) וּתְכַהֲיִן עֵינֵינוּ מְרֵאוֹת,
לְאִסְתַּכְּלָא לְאֵלִין דְאִתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א')
נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאֶה מְרֵאוֹת אֱלֹהִים דְאִינֻן
חֲמֵשׁ אוֹר דְעוֹבְדָא דְבְרֵאשִׁית כְּתַנּוּת אוֹר
אִינֻן. וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְהָאֶרֶץ הָא חֲד.
תְהוֹ תְרִין. בְּהוּ תֵלַת. חֲשֵׁף אַרְבַּע. תְהוֹם
חֲמֵשׁ. וְאַרְבַּע אִינֻן דְכְלִילֵן בְּגוּפָא וְאִינֻן
אַרְבַּע יְסוּדִין דְאִינֻן קְלִיפִין דְאֲגוּזָא, וּבְגִין
דָּא וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְאוּקְמוּהָ הִיְתָה
מְקַדְמַת דְנָא, דְהֵכִי אֶרְחָא דְקְלִיפִין דְמְקַדְמִין
לְמוֹחָא.

וְרוּחַ אֱלֹהִים דָּא רוּחָא דְמְשִׁיחָא, דְמִיָּד
דִּיהֵא מְרַחֶפֶת עַל אֲנָפֵי מִיָּא דְאוּרִייתָא
מִיָּד יְהֵא פּוֹרְקָנָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית א)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. וַיִּשְׁלַחְהוּ יְיָ אֱלֹהִים,
מִיָּד (לְמִשִּׁיחָא) מְשִׁיחָא דְהוּה בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן בְּמָה
דְאִתְמַר בֵּיה וַיִּשְׁלַחְהוּ מִגֵּן עֵדֶן מַעֲדוֹן דִּילִיָּה.
וְאַמְאֵי לְעַבֹּד אֶת הָאֲדָמָה דְאִיהִי שְׁכִינְתָּא
בְּגִין דָּא וַיִּשְׁלַחְהוּ מִיָּד, דִּיפּוּק מִתְמָן.

וַיִּשְׁבֵּן מְקַדָּם לְגֵן עֵדֶן אֶת הַפְּרוּבִים דְאִינֻן
מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף
דְמְשַׁכָּא רוּחָא דְמְשִׁיחָא דְאִתְמַר בֵּיה, וְרוּחַ
אֱלֹהִים דָּא שִׁיל"ה הוּא דְאִתְמַר בֵּיה (במדבר יא)

(א) ואצלתי מן הרוח, שפך עולה שילה כחשבון משה. וישפן מקדם, שמקדים שילה לשניהם, כדי שתהיה מרחפת על פני התורה, והגאלה תלויה בו, והרי פרשוה.

ואת להט החרב המתהפכת, מיד יהיה בידו, ומהו? המטה. מטטרון מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. ועוד, מטה זו שכינה תחתונה, ואם זכו ישראל - כלפי חסד, לימין, ויצאו ברחמים. ואם לאו - מטה כלפי חובה, לצד הגבורה, ששם הנחש אל אחר שמבקש לשפך דם, ונהרג משיח ורבים מישראל, ולכן נאמר (רות א) שכבי עד הבקר, שהוא בקר של אברהם שיהיה מטה כלפי חסד. ובגלגל זה ואת להט החרב המתהפכת, והפל כדי לשמר את דרך עץ החיים, שהיא תורה, שנאמר בה (משלי א) עץ חיים היא, והיא תורה שבעל פה. אם זכה אדם - היא סם חיים שלו, ואם לאו - היא מתהפכת לו לסם המות. והרי פרשוה בעלי המשנה כף, כמו שהמטה שהתהפך לנחש ומנחש למטה. ובאותו זמן ימחו מן העולם כל אותם שנאמר בהם (שמות ז) ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם:

תוספתא

בראשית ברא, רמז לכת"ר חכמ"ה. אלהים רמז לבינה. א"ת רמז לגדלה וגבורה. השמ"ם זהו תפארת. וא"ת רמז לנצ"ח הו"ד יסו"ד. האר"ן רמז למלכו"ת: עד כאן התוספתא.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר אלהים, למי הוא אומר? אינו אומר אלא לאחרים. יהי אור - לעולם הזה. ויהי אור - לעולם הבא. וזהו האור שבא הקדוש

ואצלתי מן הרוח, דהכי סליק שיל"ה משה בחושבנא. וישפן מקדם, דאקדים שיל"ה לתרוויהו בגין דיהא מרחפת על אנפוי דאורייתא ופורקנא ביה תלייא והא אוקמוה. ואת להט החרב המתהפכת מיד יהא בידיה. ומאי ניהו, מטה מטטרון דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. ועוד מטה דא שכינתא תתאה ואם זכו ישראל כלפי חסד לימינא ויפקון ברחמי. ואם לאו מטה כלפי חובה לסטרא דגבור"ה דתמן נחש, אל אחר. דתבע לשפוך דמא ואתקטיל משיח וסגיאין מישראל. ובגין דא אתמר (רות ג) שכבי עד הבקר דאיהו בקר דאברהם דיהא מטה כלפי חסד.

ובגין דא ואת להט החרב המתהפכת וכלא לשמור את דרך עץ החיים דאיהי אורייתא דאתמר בה עץ חיים היא ואיהי אורייתא דבעל פה. אם זכה בר נש, איהי סם חיים דיליה. ואם לאו, היא מתהפכת ליה לסם המות. והא אוקמוה מארי מתניתין הכי, כגוונא דמטה דאתהפך לנחש ומנחש למטה. ובזמנא ההוא יתמחון מן עלמא כל אינון דאתמר בהון (שמות ז) ויעשו כן חרטומי מצרים בלטיהם: (עד כאן מההשמיות).

תוספתא

בראשית ברא, רמז לכת"ר חכמ"ה. אלהים רמז לבינה. א"ת רמז לגדולה וגבורה. השמ"ם דא הוא תפארת. וא"ת רמז לנצ"ח הו"ד יסו"ד. האר"ן רמז למלכו"ת: (עד כאן תוספתא).

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר אלהים, למי הוא אומר? אינו אומר אלא לאחרים. יהי אור - לעולם הזה. ויהי אור - לעולם הבא. ודא איהו נהורא דברא קדשא בריה דהוא בקדמיתא. והוא נהורא דעינא. והוא נהורא

ברוך הוא בתחלה, והוא אור העין, והוא אור שהראה הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון והיה רואה בו מסוף העולם ועד סוף העולם, והוא אור שהראה הקדוש ברוך הוא לדוד, והיה משבח ואומר (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. והוא האור שהראה הקדוש ברוך הוא למשה וראה בו מגלעד ועד דן. ובשעה שראה הקדוש ברוך הוא שיעמדו שלשה דורות של רשעים, והם, דור אנוש, ודור המבול, ודור הפלגה - גנז אותו כדי שלא ישתמשו בו, ונתן אותו הקדוש ברוך הוא למשה והשתמש בו שלשה חדשים שנשארו לו מיום עבורו, כמו שנאמר (שמות ב) ותצפנהו שלשה ירחים.

ואחר שלשה ירחים נכנס לפני פרעה, לקח אותו הקדוש ברוך הוא ממנו, עד שעמד על הר סיני לקבל את התורה, והחזיר לו אותו האור והשתמש בו כל ימיו. ולא יכלו בני ישראל לקרב אליו, עד שנתן מסוה על פניו, כמו שנאמר (שם לד) וייראו מגשת אליו. והתעטף בו כטלית. זהו שכתוב (תהלים קד) עטה אור פשלמה.

יהי אור ויהי אור. כל מה שהאמר בו ויהי - הוא בעולם הזה ובעולם הבא. אמר רבי יצחק, אור שבא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, היה עולה אורו מסוף העולם ועד סוף העולם ונגנז.

מה הטעם שנגנזו? כדי שלא יחנו ממנו רשעי העולם, והעולמות לא יחנו בגלגלם. והוא שמור לצדיקים, לצדיק דוקא, שכתוב (תהלים צו) אור נרע לצדיק ועד היום שיהיה העולם הבא, הוא

דאחזי קדשא בריך הוא לאדם קדמא והוי חזי ביה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. והוא נהורא דאחזי קדשא בריך הוא לדוד והיה משבח ואמר (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. והוא נהורא דאחזי קדשא בריך הוא למשה וחמא ביה מגלעד ועד דן. ובשעתא דחמא קדשא בריך הוא דיקומון תלתא דרין חייבין. ואנון דרא דאנוש ודרא דטופנא ודרא דפלגה (נ"א גניז ליה) בגין דלא ישתמשון ביה, ויהב יתיה קדשא בריך הוא למשה ואשתמש ביה תלת ירחין דאשתארון ליה מיומי עבורא דיליה. כמה דאת אמר, (שמות ב) ותצפנהו שלשה ירחים.

ובתר תלת ירחין עאל קמי פרעה נטיל ליה קדשא בריך הוא מניה. עד דקאים על טורא דסיני לקבלא אורייתא והדר ליה ההוא נהורא ואשתמש ביה כל יומיו. ולא יכלו בני ישראל למקרב בהדיה עד דיהב מסוה על אנפוי כמה דאת אמר, (שמות לד) וייראו מגשת אליו. ואתעטף ביה כטלית. הדא הוא דכתוב, (תהלים קד) עוטה אור פשלמה.

יהי אור ויהי אור. כל מה דאתמר ביה ויהי הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי. אמר רבי יצחק אור דברא קדשא בריך הוא בעובדא דבראשית הוה סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא ואתגניז.

כאי טעמא אתגניז. בגין דלא יתהנון מניה חייבי עלמא. ועלמין לא יתהנון בגיניהון. והוא טמיר לצדיקיא, לצדיק דיקא (דף לב ע"א) דכתוב, (תהלים צו) אור זרוע לצדיק

ולישרי לב שמחה. ואז תבשמו העולמות ויהיו כלם אחד. ועד היום שיהיה העולם הבא, הוא

נסתֵר וְגַנְזוּ.

אוֹתוֹ אֹרֹךְ יֵצֵא מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁף שְׁנַחֲקֵק בַּמָּטָה שְׁנִסְתֵר מִכָּל, עַד שְׁמֵאוֹתוֹ אֹרֹךְ שְׁנִגְנֵזוּ, נִחְקֵק בְּשִׁבִיל אֶחָד טְמִיר לַחֲשֵׁף שְׁלֵמְטָה. וְהָאֹרֹךְ שְׁרֵי בּוֹ. מִיְהוּ הַחֲשֵׁף שְׁלֵמְטָה? אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא לִילָה, שְׁפָתוֹב בּוֹ וְלַחֲשֵׁף קָרָא לִילָה.

וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, מַה זֶה שְׁפָתוֹב (איוב י"ב) מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת מִנִּי חֲשֵׁף? רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, אִם תֹּאמַר מִחֲשֵׁף נִסְתֵר הַתְּגִלּוֹת, הֲרִי רְאִינוּ שְׁנִסְתֵרִים הֵם כָּל אוֹתָם פְּתִירִים עֲלִיוֹנִים וְקוֹרְאִים עֲמֻקּוֹת. מַהוּ מְגַלֶּה? אֲלֵא כָּל אוֹתָם נִסְתֵרִים עֲלִיוֹנִים לֹא הַתְּגִלּוֹת אֲלֵא מִתּוֹךְ אוֹתוֹ חֲשֵׁף שֶׁהוּא בְּסוּד הַלִּילָה [וְהַכֵּל יִהְיֶה אֶחָד בְּסוּד שֶׁל יִהְיֶה אֹרֹךְ הַלְבָנָה כְּאוֹר הַמַּסָּה בְּרִנְיָה אַחַת, וְעַד הַיּוֹם שֶׁיָּבֵא הוּא גֵנִי וְטְמִיר].

בֵּא רְאֵה, כָּל אוֹתָם עֲמֻקִּים נִסְתֵרִים שְׁיוֹצְאִים מִתּוֹךְ מַחְשְׁבָה וְקוֹל לֹקֵחַ אוֹתָם, לֹא מִתְּגִלִּים עַד שֶׁדְּבֹר מְגַלֶּה אוֹתָם. מַה הַדְּבָר? הִינּוּ דְבוּר.

וְזֶה הַדְּבוּר נִקְרָא שְׁבֵת, וּבְגִלְל שְׁשֵׁבֵת נִקְרָא דְבוּר, דְבוּר שֶׁל חַל אֲסוּר בְּשֵׁבֵת. [וְכֵן הָיָה עוֹשֶׂה רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּשֶׁהָיָה רוֹאֵה אֶת אִמּוֹ שֶׁהָיְתָה מְדַבֵּרֶת, הָיָה אוֹמֵר לָהּ: אִמִּי, שְׁתֵּקִי. שְׁבֵת הַיּוֹם וְאַסוּר.] בְּגִלְל שֶׁדְּבוּר זֶה צְרִיף לְשֵׁלֵט וְלֹא אַחֲרָי. וְדְבוּר זֶה שֶׁהוּא בֵּא מִצַּד הַחֲשֵׁף, מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת מִתּוֹכּוֹ. וּמִשְׁמַע מִנִּי חֲשֵׁף, אוֹתוֹ שְׁבֵא מִצַּד הַחֲשֵׁף, שְׁפָתוֹב מִנִּי דוֹקָא.

הַשְּׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְמוֹת (סִימֹן ל"א)

יֵשֵׁב רַבִּי בּוֹן וְדָרַשׁ, מַהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה מה) יוֹצֵר אֹרֹךְ וּבּוֹרָא חֲשֵׁף? אֲלֵא אֹרֹךְ שֵׁשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ כְּתוּב בּוֹ יִצְרָה, חֲשֵׁף שְׁאִין בּוֹ מִמֶּשׁ כְּתוּב בּוֹ בְּרִיאָה, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (עמוס ד) יוֹצֵר הָרִים וּבּוֹרָא רִיחַ. אִם תִּרְצֶה אֹמַר, אֹרֹךְ שֵׁשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ כְּתוּב בּוֹ

וּלְיִשְׂרָי לֵב שְׁמָחָה וּכְדִין יִתְבַּסְמוּן עֲלֵמִין וַיְהוֹן כְּלָא חֵד. וְעַד יוֹמָא דִּיהָא עֲלֵמָא דְאַתִּי הוּא טְמִיר וְגַנְזוּ.

הַהוּא נְהוּרָא נִפְקֵ מְגוֹ חֲשׂוֹכָא דְאַתְגְּלֵפָא בְּקִלְפוֹי דְטְמִירָא דְכְּלָא. עַד דִּמְהֵהוּא נְהוּרָא דְאַתְגְּנִיזוּ אַתְגְּלִיף בְּשִׁבִיל חֵד טְמִירָא לְחֲשׂוֹכָא דְלִתְתָא וְנְהוּרָא שְׁאִרֵי בֵיה. מֵאֵן חֲשׂוֹכָא דְלִתְתָא. הַהוּא דְאַקְרִי לִילָה דְכְּתִיב בֵּיה וְלַחֲשֵׁף קָרָא לִילָה.

וְעַל דָּא תְּנִינֵן מְאִי דְכְּתִיב, (איוב י"ב) מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת מִנִּי חֲשֵׁף. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אִי תִימָא מִחֲשֵׁף סְתִים אַתְגְּלִיין. הָא חֲזִינֵן דְטְמִירִין אֲנוּן כָּל אֲנוּן פְּתִירִין עֲלֵאִין וְקָרִינֵן עֲמֻקּוֹת. מַהוּ מְגַלֶּה. אֲלֵא כָּל אֲנוּן טְמִירִין עֲלֵאִין לֹא אַתְגְּלִיין אֲלֵא מְגוֹ הַהוּא חֲשׂוֹכָא דְאִיהוּ בְּרִזָּא דְלִילָא. (וַיְהִי כֵּלָא חֵד בְּרִזָּא דְהָיָה אֹרֹךְ הַלְבָנָה כְּאוֹר הַמַּסָּה בְּרִנְיָה חֵדָּא וְעַד יוֹמָא דְרִיבִי הוּא גֵנִי וְטְמִיר).

הָא חֲזִי, כָּל אֲנוּן עֲמֻקִּין סְתִימִין דְנִפְקִי מְגוֹ מַחְשְׁבָה וְקָלָא נְטִיל לֹזֵן לֹא אַתְגְּלִיין עַד דְמִלָּה מְגַלֶּה לֹזֵן. מֵאֵן מִלָּה הִינּוּ דְבוּר.

וְהָא דְבוּר אֲקָרִי שְׁבֵת. וּבְגִין דְשְׁבֵת אֲקָרִי דְבוּר, דְבוּר דְחוּל אֲסוּר בְּשֵׁבֵת. (גליון מחרש"ב וְכֵן הָיָה עֲבִיד רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּד חָמִי לְאַמִּיהָ דְהָיָה מְשַׁתְּעִינָא הָיָה אֹמֵר לָהּ, אִמִּי, שְׁתוֹקִי, שְׁבֵת הוּא וְאַסִּיר). בְּגִין דְדְבוּר דָּא בְּעֵינָא לְשֵׁלֵטָא וְלֹא אַחֲרָא. וְהָא דְבוּר דְאִיהוּ אֲתִי מִסְטְרָא דְחֲשֵׁף מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת מְגַנְיָה. וּמִשְׁמַע מִנִּי חֲשֵׁף. הַהוּא דְאַתִּי מִסְטְרָא דְחֲשֵׁף דְכְּתִיב מִנִּי דִּיקָא.

הַשְּׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְמוֹת (סִימֹן ל"א)

יֵשֵׁב רַבִּי בּוֹן וְדָרַשׁ מַהוּ דְכְּתִיב (ישעיה מה) יוֹצֵר אֹרֹךְ וּבּוֹרָא חֲשֵׁף. אֲלֵא אֹרֹךְ שֵׁשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ כְּתִיב בּוֹ יִצְרָה.

עֲשֵׂה, שְׁכַתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, וְאֵין הַגְּוִיָּה אֲלָא עֲשֵׂה, וְקוּרָא בּוּ יִצְרָה. חֲשֵׁף שְׁלֵא הָיָה בּוּ עֲשֵׂה אֲלָא הַבְּדֵלָה וְהַפְּרָשָׁה, קוּרָא בּוּ בְרִיאָה, כְּמוֹ שְׁאַתָּה אֹמֵר הַבְּרִיא פְּלוּנִי וְכוּ'. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה, מַהוּ שְׁכַתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, וְלֹא אָמַר וְהָיָה? מִשָּׁל לְמַלְךְ שְׁהִיָּה לוֹ חֶפֶץ נֶאֱדָה וְהַקְּצָהוּ, עַד שְׁזַמֵּן לוֹ מְקוֹם וְשִׁמְהוּ שֵׁם. זֶהוּ שְׁכַתוּב יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, שְׁכַבְר הָיָה:

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם כֶּף, מַהוּ שְׁכַתוּב וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁף? אָמַר לוֹ, אֹר הוֹצִיא יוֹם וְחֲשֵׁף הוֹצִיא לַיְלָה, אַחַר כֶּף חֶבֶר אוֹתָם כְּאֶחָד וְהָיוּ אֶחָד, שְׁכַתוּב וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. שְׁלִילָה יוֹם נִקְרָאִים אֶחָד. וְזֶה שְׁכַתוּב וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁף, [וְהַפְּרָשָׁה מְחַלְקֵת] זֶה בְּזַמֵּן שֶׁל הַגְּלוּת שְׁנַמְצָא פְּרוּד.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עַד כָּאֵן זָכַר בְּאֹר וַיִּנְקְבָהּ בַּחֲשֵׁף. אַחַר כֶּף מִתְחַבְּרִים כְּאֶחָד לְהִיּוֹת אֶחָד. בְּמַה נִּפְרָדִים לְהַפְּרִי בֵּין אֹר וּבֵין חֲשֵׁף? מִתְפָּרְדוֹת הַדְּרָגוֹת, וְשִׁנְיָהֶם הֵם כְּאֶחָד, שְׁהָרִי אֵין אֹר אֲלָא בַּחֲשֵׁף, וְאֵין חֲשֵׁף אֲלָא בְּאֹר. וְאֵף עַל גַּב שְׁהֵם אֶחָד, נִפְרָדִים בְּגוּנִים, וְעַם כָּל זֶה הֵם אֶחָד, שְׁכַתוּב יוֹם אֶחָד.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, עַל הַבְּרִית הָעוֹלָם נִבְרָא וְהַתְּקִים, שְׁכַתוּב (ירמיה ל) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. מִי הַבְּרִית? זֶה צְדִיק יְסוּד הָעוֹלָם, שֶׁהוּא סוּד שֶׁל זָכוֹר. וְעַל זֶה הָעוֹלָם עוֹמֵד בְּבְרִית יוֹמָם וְלַיְלָה כְּאֶחָד, שְׁכַתוּב אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא

יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם

חֲשֵׁף שְׁאֵין בּוּ מִמֶּשׁ כְּתִיב בּוּ בְרִיאָה כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (עמוס ד') יוֹצֵר הָרִים וּבּוֹרָא רוּחַ. אֵי בְעִית אֵימָא אֹר שְׁיֵשׁ בּוּ מִמֶּשׁ, כְּתִיב בּוּ עֲשֵׂה. דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. וְאֵין הַגְּוִיָּה אֲלָא עֲשֵׂה וְקָרִי בִיהַ יִצְרָה. חֲשֵׁף דְלֹא הָוָה בִּיהַ עֲשֵׂה אֲלָא הַבְּדֵלָה וְהַפְּרָשָׁה קָרִי בִיהַ בְּרִיאָה כְּמָה דְאַתָּה אָמַר הַבְּרִיא פְּלוּנִי וְכוּ'. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה מַהוּ דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר וְלֹא אָמַר וְהָיָה. מִשָּׁל לְמַלְךְ שְׁהִיָּה לוֹ חֶפֶץ נֶאֱדָה וְהַקְּצָהוּ עַד שְׁזַמֵּן לוֹ מְקוֹם וְשִׁמְהוּ שֵׁם הָדָא הוּא דְכְתִיב יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר שְׁכַבְר הָיָה. (עד כאן מההשמות)

אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֵי הָכִי מְאִי דְכְתִיב וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁף. אָמַר לֵיהַ, אֹר אֶפִּיק יוֹם וְחֲשֵׁף אֶפִּיק לַיְלָה. לְבַתֵּר חֶבֶר לוֹן כְּחֻדָּא וְהָיוּ חַד דְכְתִיב וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. דְלַיְלָה וְיוֹם אֶקְרוּן חַד. וְהָאֵי דְכְתִיב וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁף (דאפריש מחלוקת) דָּא בְּזַמְנָא דְגְלוּתָא דְאַשְׁתַּכַּח פְּרוּדָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק עַד הָכָא דְכוּרָא בְּאֹר וְנוֹקְבָא בַּחֲשׂוּכָא. לְבַתֵּר מִתְחַבְּרָן כְּחֻדָּא לְמַהוּי חַד. בְּמֵאֵי אַתְּפָרְשָׁן לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בֵּין נְהוּרָא וּבֵין חֲשׂוּכָא. מִתְפָּרְשָׁן דְרֵגִין וְתְרוּוּיָהוּ כְּחַד הוּוּ. דְהָא לִית נְהוּרָא אֲלָא בַּחֲשׂוּכָא וְלִית חֲשׂוּכָא אֲלָא בְּנְהוּרָא. וְאֵף עַל גַּב דְאַנוּן חַד אַתְּפָרְשָׁן בְּגוּוּנִין וְעַם כָּל דָּא אַנוּן חַד דְכְתִיב יוֹם אֶחָד.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר עַל בְּרִית עֲלָמָא אַתְּבְרִי וְאַתְּקִיִּים דְכְתִיב, (ירמיה לב) אִם לֹא בְרִיתִי

שְׁמַתִּי. חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ הֵם
שֶׁשׁוֹפְעִים וְיוֹצֵאִים מֵעֵדן הַעֲלִיּוֹן.
פְּתַח וְאֶמֶר, (שׁוֹפְטִים ה) מְקוֹל
מִחֲצָצִים בֵּין מִשְׁאֲבִים שֵׁם יִתְּנוּ
צְדָקוֹת ה' וְגו'. מְקוֹל מִחֲצָצִים -
זֶה קוֹל יַעֲקֹב. מִחֲצָצִים - כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוֹאֵל א-יז) אִישׁ הַבִּינִים.
בֵּין מִשְׁאֲבִים - שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בֵּין
אוֹתָם שֶׁשׁוֹאֲבִים מִים מִלְּמַעְלָה,
וְהוּא נוֹטֵל בְּשֵׁנֵי צְדָדִים וְכוּלֵל
אוֹתָם בְּתוֹכוֹ.

שֵׁם יִתְּנוּ צְדָקוֹת ה' - שֵׁם הוּא
מְקוֹם הָאֱמוּנָה לְהַתְּדַבֵּק. שֵׁם יִתְּנוּ
צְדָקוֹת ה' - שֵׁם יוֹנְקִים צְדָקוֹת ה'
וְשׁוֹאֲבִים. צְדָקַת פְּרוּזוֹנוּ בְּיִשְׂרָאֵל
- זֶה צְדִיק הָעוֹלָם שֶׁהוּא בְּרִית
הַקֹּדֶשׁ, וְהוּא שׁוֹאֵב וְנוֹטֵל הַכֹּל
וּמְפָזֵר לִים הַגְּדוֹל אוֹתָם מִים
עֲלִיוֹנִים. בְּיִשְׂרָאֵל - שֶׁיִּשְׂרָאֵל
יִרְשׁוּ בְּרִית הַזֶּה, וְנִתֵּן לָהֶם הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא יִרְשֵׁת עוֹלָמִים.

בֵּינָן שֶׁיִּשְׂרָאֵל עֲזָבוּ אוֹתוֹ, שֶׁהֵיוּ
מְלִים וְלֹא פוֹרְעִים, מַה כְּתוּב?
(שׁוֹפְטִים ה) אִזּוּ יִרְדּוּ לְשַׁעְרִים עִם ה'.
יִרְדּוּ לְשַׁעְרִים - אוֹתָם שֶׁעָרֵי צְדָקָה
הֵיוּ יוֹשְׁבִים לְשַׁעְרִים וְלֹא נִכְנְסִים
פְּנִימָה. וּבְאוֹתוֹ זְמַן כְּתוּב (שׁוֹפְטִים ב)
וַיַּעֲזְבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה' וְגו'. עַד
שֶׁבָּאָה דְבוּרָה וְהַכְרִיחָה אוֹתָם
בְּזֶה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁם ה) בְּפִרְעַ
פְּרַעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל.

וְעַל זֶה כְּתוּב חֲדָלוּ פְּרוּזוֹן
בְּיִשְׂרָאֵל. חֲדָלוּ פְּרוּזוֹן - זֶהוּ פְּרוּזוֹנוֹ
שֶׁאֲמַרְנוּ. חֲדָלוּ פְּרוּזוֹן - בְּרִית
הַקֹּדֶשׁ שֶׁלֹּא פְּרַעוֹ. (שִׁם) עַד שֶׁקָּמְתִי
דְבוּרָה שֶׁקָּמְתִי אִם בְּיִשְׂרָאֵל. מַה
זֶה אִם? אֵלֶּא אֲנִי הוֹרְדָתִי מִים
עֲלִיוֹנִים מִלְּמַעְלָה לְקַיֵּם אֶת
הָעוֹלָמוֹת. בְּיִשְׂרָאֵל - סֵתֵם
לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. לְהַרְאוֹת

חֲדָלוּ פְּרוּזוֹן, דָּא הוּא פְּרוּזוֹנוֹ דְקָא אֲמַרְן. חֲדָלוּ פְּרוּזוֹן, קַיֵּים
קְדִישָׁא דְלֹא אֲתַפְּרַעוּן. (שׁוֹפְטִים ה) עַד שֶׁקָּמְתִי דְבוּרָה שֶׁקָּמְתִי אִם
בְּיִשְׂרָאֵל. מָאִי אִם. אֵלֶּא אֲנָא נְחֲתִית מִיֵּין עֲלָאִין מַעֲיֵלָא לְקַיֵּימָא

וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. מָאֵן בְּרִית דָּא צְדִיק יְסוּדָא
דְּעֲלָמָא דְאִיהוּ רְזָא דְזִכּוֹר. וְעַל דָּא עֲלָמָא
קַיֵּימָא בְּבְרִית יוֹמָם וְלַיְלָה כִּחְדָּא דְכְּתִיב אִם
לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ
לֹא שְׁמַתִּי. חֲקוֹת שָׁמַיִם דְּנִגְדִין וְנִפְקִין מֵעֵדן
עֲלָאָה.

פְּתַח וְאֶמֶר, (שׁוֹפְטִים ה) מְקוֹל מִחֲצָצִים בֵּין
מִשְׁאֲבִים שֵׁם יִתְּנוּ צְדָקוֹת ה' וְגו'.
מְקוֹל מִחֲצָצִים דָּא קוֹל יַעֲקֹב. מִחֲצָצִים
כְּמָה דְאֵת אֶמֶר, (שׁוֹאֵל א יז) אִישׁ הַבִּינִים.
בֵּין מִשְׁאֲבִים דְאִיהוּ יְתִיב בֵּין אֲנוּן
דְשֶׁאֲבִין מִיָּא מְלַעֲיֵלָא וְהוּא נְטִיל בְּתַרְיִן
סְטָרִין וְכִלִּיל לְהוֹן בְּגִיָּיה.

שֵׁם יִתְּנוּ צְדָקוֹת יי. תַּמָּן הוּא אֲתַר
מְהִימְנוּתָא לְאֲתַדְבָּקָא. שֵׁם יִתְּנוּ צְדָקוֹת
יי. תַּמָּן נִנְקִין צְדָקוֹת יי וְשֶׁאֲבִין. צְדָקוֹת
פְּרוּזוֹנוֹ (בְּיִשְׂרָאֵל) דָּא צְדִיק דְּעֲלָמָא דְאִיהוּ קַיֵּים
וְקְדִישׁ, וְאִיהוּ שְׁאִיב וְנְטִיל כְּלָא וּמְפָזֵר לְגַבֵּי
יָמָא רַבָּא אֲנוּן מִיֵּין עֲלָאִין. בְּיִשְׂרָאֵל,
דִּישְׂרָאֵל יִרְתּוּ קַיֵּים דָּא. וַיְהִי־בֵיהּ לוֹן קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יְרוּתַת עֲלָמִין.

בֵּינָן דִּישְׂרָאֵל שֶׁבְקוֹ לִיהּ דְהוּו גְזָרִין וְלֹא
פְּרַעֲיִן. מַה כְּתִיב, (שׁוֹפְטִים ה) אִזּוּ יִרְדּוּ
לְשַׁעְרִים עִם יי. יִרְדּוּ לְשַׁעְרִים, אֲנוּן שֶׁעָרֵי
צְדָקָה הוּו יְתִבִין לְתַרְעֵי וְלֹא עֲאֲלִין לְגוֹ.
וּבְהִיהוּ זְמַנָּא (דף גב ע"ב) כְּתִיב, (שׁוֹפְטִים ב) וַיַּעֲזְבוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יי וְגו'. עַד דְאֵתַת דְבוּרָה
וְנִדְיַבַת לוֹן בְּהִיא כְּמָה דְכְּתִיב, (שׁוֹפְטִים ה)
בְּפִרְעַ פְּרַעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְעַל דָּא כְּתִיב חֲדָלוּ פְּרוּזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל.

שְׁהֵעוֹלָם לֹא מִתְקַיֵּם אֲלֵא עַל
בְּרִית זֶה. וְסוּד הַכֹּל - (משלי י) וְצַדִּיק
יִסוּד עוֹלָם כְּתוּב.
הוֹסֵפֶתָא

שְׁנֵינוּ, מִל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה,
כְּאֵלוֹ לֹא מֵל. בְּגִלָּל שְׁשֵׁתֵי דְרָגוֹת
הֵן: מִילָה וּפְרִיעָה. זְכוּר וְשְׁמוֹר.
צַדִּיק וְצַדִּיק. זְכָר וְנִקְבָּה. אוֹת בְּרִית
זֶה יוֹסֵף, וּבְרִית זֶה רַחֵל, וְצַרְפָּדָה
לְחַבְרָם. וּבִמָּה מְחַבֵּר אוֹתָם?
כִּשְׁהוּא גּוֹזֵר וּפּוֹרַע. וּמִי שְׁגוֹזֵר
וְלֹא פּוֹרַע, כְּאֵלוֹ עֲשׂוֹ בִּינֵיהֶם
פְּרוּד. (עד כאן הוֹסֵפֶתָא).

שְׁרֵשָׁה יוֹצֵאִים מֵאֶחָד. אֶחָד
בְּשֵׁלֶשָׁה עוֹמֵד נִכְנָס בֵּין שְׁנַיִם.
שְׁנַיִם מִיִּנְיָקִים לְאֶחָד. אֶחָד מִיִּנְיָק
לְכַמָּה צְדִידִים, וְאִז הַכֹּל אֶחָד. זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב וַיְהִי עָרַב וַיְהִי בִקָּר יוֹם
אֶחָד. יוֹם שֶׁל עָרַב וּבִקָּר פּוֹלֵל
כְּאֶחָד, הֵינּוּ סוּד שֶׁל בְּרִית יוֹמָם
וְלַיְלָה, וְבוֹ הַכֹּל אֶחָד.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שְׁבַעַה רְקִיעִים
הֵם לְמַעְלָה, וְכֻלָּם עוֹמְדִים
בְּקַדְשָׁה עֲלִיוֹנָה, וְהַשָּׁם הַקְּדוֹשׁ
נִתְקַן בָּהֶם. וְרְקִיעַ זֶה הוּא בְּאִמְצַע
הַמַּיִם.

רְקִיעַ זֶה עוֹמֵד עַל גְּבֵי חִיּוֹת
אֲחֵרוֹת, וְהוּא מְפָרִיד בֵּין מַיִם
עֲלִיוֹנִים לְמַיִם תַּחְתּוֹנִים. וּמַיִם
תַּחְתּוֹנִים קוֹרְאִים לְעֲלִיוֹנִים.
וּמִהֲרָקִיעַ הַזֶּה שׁוֹתִים אוֹתָם. זֶהוּ
שְׁמִפְרִיד בִּינֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁפֵּל
הַמַּיִם כְּלוּלִים בּוֹ. וְאַחַר כֵּן מוֹרִיד
אוֹתָם לְחִיּוֹת הַלָּלוֹ וְשׁוֹאֲבִים
מֵשָׁם.

כְּתוּב (שיר ד) גֵּן נְעוּל אַחֲתִי כְלָה
גֵּל נְעוּל מַעֲזֵן חֲתוּם. גֵּן נְעוּל -
שֶׁהַכֹּל נִסְתָּר בּוֹ, שֶׁהַכֹּל נִכְלָל בּוֹ.
גֵּל נְעוּל - שְׁאוֹתוֹ נִהָר שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא
וְנִכְנָס בּוֹ וְכוּלָל וְלֹא מוֹצֵיא,
וְהַמַּיִם קוֹפְאִים בּוֹ וְעוֹמְדִים. מֵה
הַטַּעַם? בְּגִלָּל שְׁרוּחַ צְפוֹן נוֹשֶׁבֶת

עֲלֵמִין, בְּיִשְׂרָאֵל סֶתֶם לְעֵילָא וְתַתָּא,
לְאַחְזָאָה דְעֵלְמָא לֹא אֶתְקַיֵּים אֲלֵא עַל
קְיִמָּא דָא. וְרָזָא דְכֻלָּא (משלי י) וְצַדִּיק
יִסוּד עוֹלָם כְּתוּב.

תוֹסֵפֶתָא

תְּנִינָן מִל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה כְּאֵלוֹ לֹא מֵל. בְּגִין
דְתַרִּין דְרָגִין אֲנוּן מִילָה וּפְרִיעָה. זְכוּר וְשְׁמוֹר. צַדִּיק
וְצַדִּיק. דְכָר וְנוֹקְבָא. אוֹת בְּרִית דָּא יוֹסֵף וּבְרִית דָּא
רַחֵל. וְאַצְטְרִיף לְחַבְרָא לּוֹן. וּבִמָּה מְחַבֵּר לּוֹן. כַּד
אִיהוּ גְזִיר וּפְרִיעַ. וּמֵאֵן דְגְזִיר וְלֹא פְרִיעַ כְּאֵלוֹ עְבְדוּ
בִּינֵיהוּ פְרוּדָא, (עד כאן תוֹסֵפֶתָא)

תַּלְתָּת נְפָקֵי מִחַד. חַד בְּתַלְתָּת קְיִמָּא עֲאֵל
בֵּין תַּרִּין. תַּרִּין יִנְקִין לְחַד, חַד יִנְקִין
לְכַמָּה סְטָרִין. כַּדִּין כְּלָא חַד. הַדָּא הוּא
דְכְּתִיב וַיְהִי עָרַב וַיְהִי בִקָּר יוֹם אֶחָד יוֹם
דְעָרַב וּבִקָּר כְּלִיל כְּחַדָּא. הֵינּוּ רָזָא דְבְרִית
יוֹמָם וְלַיְלָה וּבִיָּה כְּלָא חַד:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר שְׁבַעַה רְקִיעִים אֲנוּן לְעֵילָא. וְכֻלָּהוּ
קְיִמָּא בְּקַדְוֶשְׁתָּא עֲלָאָה. וְשְׁמָא קְדִישָׁא בְּהוּ
אֲשֶׁתְכֻלָּל. וְדָא רְקִיעָא הוּא בְּאִמְצַעוֹת מְיָא.
דָּא רְקִיעַ קְיִמָּא עַל גְּבֵי חִיּוֹתָא אַתְרֵנִין.
וְאִיהוּ אֲפְרִישׁ בֵּין מִיִּין עֲלָאִין לְמִיִּין
תַּתָּאִין. וּמִיִּין תַּתָּאִין קְרָאִין לְעֲלָאִין. וּמֵהֵאִי
רְקִיעַ שְׁתָּאֵן לּוֹן. דָּא הוּא דְמְפְרִישׁ בִּינֵיהוּ.
בְּגִין דְכְּלָהוּ מְיָא בִיָּה כְּלִילָן. וְלְבַתֵּר נַחֲת
לוֹן לְהַגִּי חִיּוֹתָא וְשְׁאֲבִין מִתַּמָּן.

כְּתוּב, (שיר השירים ד) גֵּן נְעוּל אַחֲתִי כְלָה
גֵּל נְעוּל מַעֲזֵן חֲתוּם. גֵּן נְעוּל,
דְכֻלָּא אֶסְתִּים בִּיָּה. דְכֻלָּא אֶתְכְּלִיל בִּיָּה.
גֵּל נְעוּל, דְהֵהוּא נִהָר נְגִיד וְנִפְיָק וְעֵייל
בִּיָּה וְכְלִיל וְלֹא אֲפִיק וְקָרְשִׁי מְיָא בִּיָּה

באותם המים וקופאים, ולא יוצאים החוצה עד שנעשה קרח, ואלמלא צד הדרום שמשבר כחו של הקרח הזה, לא יצאו ממנו מים לעולמים.

ומראה אותו רקיע עליון כמראה הקרח הזה שקופא ומכניס בתוכו כל אותם המים, כך אותו עליון שעליו כונס כל אותם מים, ומפריד בין מים עליונים למים תחתונים. וזה שאמרנו יהי רקיע בתוך המים. באמצע. לא כך, אלא כתוב יהי אותו שהיה ממנו, באמצע המים היה, והוא למעלה שעומד על ראש החיות.

אמר רבי יצחק, יש קרום באמצע מעיו של בן אדם שמפסיק מלמטה למעלה, ושואב מלמעלה ונותן למטה. כך פנה הרקיע הוא באמצע, ועומד על אותן החיות שלמטה, והוא מפריד בין מים עליונים לתחתונים. בא ראה, אותם מים הרו והולידו חשף, ועל סוד זה כתוב (שמות כו) והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים.

רבי אבא פתח, (תהלים קד) המקרה במים עליונותיו וגו'. במים - אלו מים עליונים של הפל שבהם תקן בית, כמו שנאמר (משלי כד) בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן.

השם עבים רכובו - רבי ייסא הזקן חלק עבים ע"ב י"ם. עב שהוא חשף, שמאל שעומד על ים זה. המהלך על פנפי רוח - זו רוח של המקדש העליון, וזה סוד (שמות כה) שנים פריים זהב. כתוב (תהלים יח) וירפב על פרום ויעף וידא על פנפי רוח. וירפב על פרום אחר, אחר כך נגלה על פנפי רוח. ועד שנה מתעורר, לא מתגלה בזה.

וקיימי. מאי טעמא בגין דרוח צפון נשיב באנון מיא ואתקרישו ולא נפקי לבר עד דאתעביד קרח ואלמלא סטרא דדרום דאקיש תקפיה דהאי קרח לא נפקי מניה מיא לעלמין.

וחיוו דההוא רקיעא עלאה כחיוו דהאי קרח דמתקראשא ומכניס בגויה כל אנון מיין. כך ההוא עלאה דעליה פניש כל אנון מיין ואפריש בין מיין עלאין למיין תתאין. והאי דאמרן יהי רקיע בתוך המים. במציעות. לאו הכי. אלא יהי כתיב. ההוא דהוי מניה במציעות מיא הוי. ואיהו לעיל דקיימא על רישיה דחיותא.

אמר רבי יצחק אית קרומא במציעות מעווי דבר נש דאיהו פסיק מתתא לעילא ושאיב מעילא ויהיב לתתא. כך גוונא דא רקיע איהו באמצעיתא וקיימא על אנון חיותא דלתתא. ואיהו פריש בין מיין עלאין לתתאין. תא חזי, אנון מין אעדו ואולידו חשוכא. ועל רזא דא כתיב, (שמות כו) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים.

רבי אבא פתח (תהלים קד) המקרה במים עליונותיו וגו' במים אליון מיין עלאין דכלא דבהו תקין ביתא כמא דאתאמר, (משלי כד) בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן.

השם עבים רכובו. רבי ייסא סבא פליג עבים ע"ב י"ם. עב דאיהו חשף שמאלא דקיימא על ים דא. המהלך על פנפי רוח דא רוחא דמקדשא עלאה. ורזא דא (שמות כה) שנים פרוים זהב. פתיב (תהלים יח) וירפב על פרום ויעוף וידא על פנפי רוח. וירפב על פרום חד לבתר איגלי על פנפי רוח ועד דהאי אתער לא אתגלי בהאי.

רבי יוסי אָמר, כְּתוּב (איוב כח) וּמִיָּם תִּפְּן בְּמִדָּה. בְּמִדָּה מִמָּשׁ הַתְּקִין אוֹתָם כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְתוֹכָהּ, וְהֵם תִּקּוּן הָעוֹלָם כְּשֶׁהִגִּיעוּ מִצַּד הַגְּבוּרָה. אָמַר רַבִּי אֲבָא, כִּף הָיוּ הָרֵאשׁוֹנִים אוֹמְרִים כְּשֶׁהָיוּ מְגִיעִים לְמָקוֹם הַזֶּה, מְרַחֲשׁוֹת שִׁפְתֵי הַחֲכָמִים וְלֹא אוֹמְרִים דָּבָר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲנֹשׁוּ.

רבי אלעזר אָמר, אוֹת רֵאשׁוֹנֵה שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת הִיְתָה מְשׁוֹטְטֶת עַל פְּנֵי קֶשֶׁר יוֹד, וּמִתְעַטֶּרֶת מִלְמַטָּה וּמִלְמַעְלָה, וְעוֹלָה וְיורֶדֶת, וּמִיָּם נִחְקָקִים בְּחֻקֵּיהֶם וּמִתְיַשְׁבֵּים בְּמָקוֹמָם, וְנִכְלְלוּ אֶחָד בְּאֶחָד. וְכֵן כָּל הָאוֹתִיּוֹת כִּלְכֵן כְּלוּלוֹת זוּ בְּזוּ, וּמִתְעַטְרוֹת זוּ בְּזוּ, עַד שֶׁנִּבְנְהָ עֲלֵיהֶן בְּנִין וְיִסוּד.

וּכְשֶׁנִּבְנְנוּ כָּלֵם וְהִתְעַטְרוּ, הָיוּ מִיָּם עֲלִיּוֹנִים מִתְעַרְכִּים בְּמִיָּם תַּחְתּוֹנִים, וְהוֹצִיאוּ בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם [וְעַל זֶה הוֹצִיאוּ שְׁנֵי אוֹרוֹת, אֶחָד שְׂקָרָא אֲרִי, וְאֶחָד שְׂקָרָא שְׁמַיָּם], וְעַל זֶה בִּי נִרְאִית בְּרֵאשׁ, וּמִיָּם עוֹלָיִם וְיורֶדִים עַד שֶׁהָיָה הִרְקִיעַ הַזֶּה שֶׁהִפְרִיד אוֹתָם. וּמִחֲלַקַּת הַיְתָה בְּשָׁנֵי, שְׁבוּ נִבְרָא גִיהֶנֶם, שֶׁהוּא אֵשׁ שְׂדוּלֶק, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ד) אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא, וְעֵתִיד לִשְׂרוֹת עַל רֵאשׁ הָרְשָׁעִים.

אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה, מִכָּאֵן כָּל מִחְלַקַּת שֶׁהִיא לְשֵׁם שְׁמַיָּם סוּפָה לְהִתְקַיֵּם. שְׁהָרִי כָּאֵן מִחְלַקַּת שֶׁהִיא לְשֵׁם שְׁמַיָּם הַיְתָה, וְהַשְּׁמַיָּם בְּזֶה הִתְקַיֵּמוּ. לְאַחַר זֶה שִׁפְתוֹב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקִיעַ שְׁמַיָּם וְגו'. בַּהֲבַדְלוֹת שִׁבְעֵלּוֹת, בְּמִדָּתָם מְצוּיִים וְהִתְקַיְּמוּ, שְׁהָרִי שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (שמות כו) וְהִבְדִּילָה הַפְּרוֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ שִׁבְעֵלּוֹת בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ, דְּהָא אִיהוּ רִקִיעַ דְּמִפְּרָשׁ בְּגוּ בְּאִמְצָעִיתָא.

בֵּא רֵאָה, כְּתוּב אַחַר כִּף יְקוּוּ

רַבִּי יוֹסִי אָמַר כְּתוּב, (איוב כח) וּמִיָּם תִּפְּן בְּמִדָּה. בְּמִדָּה מִמָּשׁ אֲתִקִּין לְהוּ כַּד מְטוּן לְגוּוָה. וְאֲנוּן תִּקּוּנָא דְעֲלָמָא כַּד מְטוּ מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. אָמַר רַבִּי אֲבָא כִּף הָיוּ קִדְמָאֵי אָמְרִי כַּד הָיוּ מְטָאֵן לְהָאֵי אֲתַר מְרַחֲשֵׁן שִׁפְוֹן דְּחִפְיָמִין וְלֹא אָמְרִין מִדֵּי בְּגִין דְּלֹא יִתְעַנְשׁוּן.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר אֵת קִדְמָאָה דְאַתּוּוֹן הָוָה שְׁטִיָּא עַל אֲנָפוּי דְקִיטְרָא דְכִיָּא וְאַתְעַטֶּר מְלָרַע מְלַעֲיָלָא וְסָלִיק (דף ג' ע"א) וְנַחֲתִית וּמִיָּא מִתְגַּלְפִּי בְּגִלוּפִיָּהּ וּמִתְיַשְׁבֵּן בְּדוּכְתִיָּהּ וְאַתְפְּלִילוּ חַד בְּחַד. וְכֵן אֲתוּוֹן כְּלָהוּ כְּלִילָן דָּא בְּדָא וּמִתְעַטְרָן דָּא בְּדָא עַד דְאַתְבְּנִי עֲלֵיָּהּ בְּנִינָא וְיִסוּדָא.

וְכַד אֲתַבְּנִיאוּ כְּלָהוּ וְאַתְעַטְרוּ. הָיוּ מִיָּין עֲלָאִין מִתְעַרְכִּין בְּמִיָּין תַּתְּאִין וְאַפִּיקוּ בֵּיתָא דְעֲלָמָא (וְעַל דָּא אִפִּיקוּ תְרִין נְהוּרִין חַד דְאַקְרִי אֲרִי וְנְהוּרָא דְאַקְרִי שְׁמַיָּם) וְעַל דָּא בִּי אֲתַחֲזִי בְּרִישָׁא וּמִיָּין סָלִקִין וְנַחֲתִין עַד דְהָאֵי רִקִיעַ הָוָה וְאַפְרִישׁ לוֹן. וּמִחֲלוּקַת הָוָה בְּשָׁנֵי דְבִיָּה אֲתַבְּרִי גִיְהֶנֶם דְּאִיְהוּ נוֹרָא דְדָלִיק כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (דברים ד) אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא. וְזָמִין לְאַשְׂרָאָה עַל רִישֵׁיָּהּ דְחִיבִיָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה מִהֲכָא כָּל מִחְלוּקַת דְּאִיְהוּ לְשֵׁם שְׁמַיָּם סוּפָה לְהִתְקַיֵּם. דְּהָא הֲכָא מִחְלוּקַת דְּאִיְהוּ לְשֵׁם שְׁמַיָּם הָוָה וְשְׁמַיָּם בְּהָאֵי אֲתַקִּיָּם. לְבַתֵּר דָּא דְכְּתוּב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקִיעַ שְׁמַיָּם וְגו'. בְּקִטְפִירָא דְעִילִיתָא בְּקִסְטִיָּהּ שְׁכִיחֵי וְאַתְקִיָּמוּ. דְּהָא תְּנִינָן כְּתוּב, (שמות כו) וְהִבְדִּילָה הַפְּרוֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ וַיִּקְרָא, דְּהָא אִיְהוּ רִקִיעַ דְּמִפְּרָשׁ בְּגוּ בְּאִמְצָעִיתָא.

תָּא חֲזִי, כְּתוּב לְבַתֵּר יְקוּוּ הַמִּיָּם מִתַּחַת

דומה? לכן מלך שהיתה לו כלה נאה וצנועה בחדרו, והיה לוקח מבית אביו עושר ומביא לה תמיד, ולוקחת הכל ומצנעת אותו תמיד ומערכת הכל. לסוף ימים בקש לראות מה אסף ומה קבץ. הינו שפתוב (ישעיה ג) וממערב אקבצך. ומה הוא בית אביו? שפתוב ממזרח אביא זרעך. מלמד שממזרח מביא, וזרע במערב, ואחר כך הוא מקבץ מה שזרע. מקבץ מה שזרע: ע"כ.

אמר רבי חייא, מקנה המים זה צדיק. שפשמגיע למקנה המים, כתוב וירא אלהים כי טוב, וכתוב (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. [וכן אור ראשון נקרא טוב, וכן בקלם כתוב כי טוב, פרט ליום השני שלא כתוב בו כי טוב] רבי יוסי אמר, ישראל הוא מקנה, שפתוב (ירמיה יז) מקנה ישראל ה'.

רבי חייא אמר, זה צדיק, הינו מה שפתוב קרא ימים. משום ששנחלים ומעניות ונהרות, את כלם הוא נוטל, והוא המקור של הכל והוא נוטל הכל. משום כך ימים. ועל זה וירא אלהים כי טוב, וכתוב (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב.

ומשום שהוא נרשם, הפריד בין יום ראשון לשלישי ולא נאמר כי טוב ביניהם, שהרי ביום השלישי עשתה הארץ פרות מפח הצדיק הזה, שפתוב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזרע זרע עץ פרי. מה זה עץ פרי? זה עץ הדעת טוב ורע, שהוא עושה אבים ופרות. עשה פרי - זה צדיק יסוד עולם.

למינו - של כל בני אדם שיש להם רוח קדושה, שהוא פרי שאותו אילן רושם בהם רשום למינו. ומה הרשם? זהו ברית קדש ברית שלום. ובני מהימנותא למינו, למינו עאלין

משל למה הדבר דומה, לכן מלך שהיה לו כלה נאה וצנועה בחדרו, והיה לוקח מבית אביו עושר ומביא לה תמיד ולוקחת הכל ומצנעת אותו תמיד ומערכת הכל. לסוף ימים בקש לראות מה אסף ומה קבץ הינו דכתיב וממערב אקבצך. ומאי ניהו בית אביו דכתיב ממזרח אביא זרעך. מלמד שממזרח מביא, וזרע במערב, ואחר כך הוא מקבץ מה שזרע.

(עד כאן מההשמטות.)

אמר רבי חייא מקנה המים דא צדיק. דכד מטא למקנה המים פתיב וירא אלהים פי טוב וכתוב, (ישעיה ג) אמרו צדיק פי טוב. [וכן אור קדמאה טוב אקרי. וכן בלהו כתיב בהו כי טוב. בר יומא תניינא דלא כתיב ביה פי טוב]. רבי יוסי אמר ישראל מקנה איהו. דכתיב, (ירמיה יז) מקנה ישראל יי.

רבי חייא אמר דא צדיק. הינו דכתיב קרא ימים. בגין דנחלין ומבועין ונהרין בלהו נטיל לון ואיהו מקורא דכלא ואיהו נטיל כלא בגיני כך ימים. ועל דא וירא אלהים פי טוב וכתוב, (ישעיה ג) אמרו צדיק פי טוב.

ובגין דאתרשים איהו אפריש בין יומא קדמאה לתלתאה ולא אתמר פי טוב בגיניהו. דהא ביומא תלתאה עבדת ארעא איבין מחילא דהאי צדיק. דכתיב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזרע זרע עץ פרי. מאי עץ פרי. דא עץ הדעת טוב ורע דאיהו עביד איבין ופריין. עושה פרי דא צדיק יסוד דעלמא.

למינו דכל בני נשא דאית לון רוחא קדישא. דאיהו איפא דההוא אילנא רשים בהו רשימא למינו. ומאי איהו, ברית קדש ברית שלום. ובני מהימנותא למינו, למינו עאלין

וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ מְנִיָּה. וְצַדִּיק עוֹשֶׂה פְּרִי הוּא. וְהָיָה אֵילָנָא אֲתַעְבְּרַת וְאֲפִיקַת הָהוּא פְּרִי לְמִינוּ. לְמִינוּ דְהָהוּא עוֹשֶׂה פְּרִי דִיהוּי כְּוֹתִיָּה.

זְבָאָה חוֹלְקִיָּה מָאן דְדָמֵי לְאִמִּיָּה וְלְאָבוּי. וְעַל כֵּן רְשִׁימָא קְדִישָׁא בְיוֹמָא תְּמִינָאָה בְּגִין דִּידְמֵי לְאִמִּיָּה. (בְּגִין דְהָיָא דְרָנָא תְּמִינָאָה וְהָיָא נִפְשָׁא דְפִרְחַ מְנָה אֲצַטְרִיכַת לְאֲתַחְוָאָה קַמָּה לְתַמְנָא יוֹמִין) וְכֹד אֲתַפְרַעַת וְאֲתַגְלִיָּיא רְשִׁימָא קְדִישָׁא בְּגִין דִּידְמֵי לְאָבוּי. וְעַל דָּא עֵץ פְּרִי דָּא אִמָּא. עוֹשֶׂה פְּרִי דָּא פְּרִית קִדְשׁ אָבוּי. לְמִינוּ דִּידְמֵי לִיָּה וְאֲתַרְשִׁים בִּיָּה.

אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ. זָרְעוּ בּוֹ. זָרַע בּוֹ מִיבְעֵי לִיָּה. מָאִי זָרְעוּ בּוֹ. אֶלָּא זָרַע וְאִ'וּ בּוֹ. עַל הָאָרֶץ הִכִּי הוּא וְדָאִי. דְהָא הָהוּא זָרְעָא אֲשֶׁדִּי עַל אֲרַעָא. זְכָאָה חוֹלְקִיָּהוּן דִּישְׂרָאֵל דְאֲנֹן קְדִישִׁין וְדִמְיִין לְקְדִישִׁין. וְעַל דָּא וְדָאִי כְּתִיב, (ישעיהו ט) וְעַמְּךָ כָּלֵם צַדִּיקִים. כָּלֵם צַדִּיקִים וְדָאִי. דְהָא מֵהַנִּי נִפְקוּ וְלֵהַנִּי דִּמְיִין. זְכָאִין אֲנֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי. (דף לג ע"ב).

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא כְּתִיב, (ירמיה יונא) עוֹשֶׂה אֶרֶץ בְּכַחוּ. מָאִי עוֹשֶׂה אֶרֶץ (בְּכַחוּ. עֲשֶׂה אֶרֶץ מִיבְעֵי לִיָּה. אֶלָּא עוֹשֶׂה וְדָאִי תְדִיר וּמִתְקֹן קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא לְהָאִי אֶרֶץ) דָּא קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא לְעִילָא. בְּכַחוּ דָּא צַדִּיקִין. מְכִין תַּבַּל בְּחֻכְמָתוֹ. תַּבַּל דָּא אֶרֶץ דְלִתְתָא. בְּחֻכְמָתוֹ דָּא צִדְקָא דְכְּתִיב וְהוּא (תהלים ט) יִשְׁפּוֹט תַּבַּל בְּצִדְקָא. עוֹשֶׂה אֶרֶץ דָּא קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא, דְהוּא מִתְקִין אֲרַעָא וּמִתְקִין אֶרְחוּי. וּבְמָה. בְּכַחוּ בְּדַקְאֲמָרְן.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר בְּאֲתוּוֹן גְּלִיפִין דְרַבִּי אֶלְעָזָר אֵית קוּטְרִי דְאֲתוּוֹן תְּרִין וְעֶשְׂרִין קְטִירִין בְּחֻדָּא. תְּרִין אֲתוּוֹן דָּא סְלִיק וְדָא נַחֲתִית

לְמִינוּ, לְמִינוּ נְכַנְסִים וְלֹא נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ, וְצַדִּיק עוֹשֶׂה פְּרִי הוּא. וְאוֹתוֹ אֵילָן מִתְעַבֵּר וּמוֹצִיא אוֹתוֹ פְּרִי לְמִינוּ, לְמִינוּ שֶׁל אוֹתוֹ עוֹשֶׂה פְּרִי שִׁיָּהִיָּה כְּמוֹתוֹ.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׂדוּמָה לְאִמּוֹ וְלְאָבוּי, וְעַל כֵּן רִשְׁמֵי הַקְּדוּשׁ בְּיוֹם הַשְּׂמִינִי כְּדִי שִׂדְמָה לְאִמּוֹ [בְּגַלְלָה שְׂהִיא דְרָנָה שְׂמִינִית, וְאוֹתָהּ נִפְשׁ שְׂפִרְחָה מִמֶּנָּה צְרִיכָה לְהִרְאוֹת לְפָנֶיהָ לְשִׂמּוּנָה יוֹמִין]. וְכִשְׁנִפְרַע וּמִתְגַּלְיָה רִשְׁמֵי הַקְּדוּשׁ כְּדִי שִׂדְמָה לְאָבוּי. וְעַל זֶה עֵץ פְּרִי - זוֹ אִם. עֲשֶׂה פְּרִי - זוֹ פְּרִית קִדְשׁ אָבוּי. לְמִינוּ - שִׂדְמָה לוֹ וּיְרַשֵּׁם בּוֹ.

אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ - זָרְעוּ בּוֹ? זָרַע בּוֹ צְרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה זָרְעוּ בּוֹ? אֶלָּא זָרַע וְאִ'וּ בּוֹ. עַל הָאָרֶץ - כִּי הוּא וְדָאִי, שְׁהִרִי אוֹתוֹ זָרַע זָרַק עַל הָאָרֶץ. אֲשֶׁרִי חִלְקֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם קְדוּשִׁים וְדוּמִים לְקְדוּשִׁים, וְעַל זֶה וְדָאִי כְּתוּב (ישעיהו טח) וְעַמְּךָ כָּלֵם צַדִּיקִים. כָּלֵם צַדִּיקִים וְדָאִי, שְׁהִרִי מֵאֲלֵה יִצְאוּ וּלְאֵלֵה דוּמִים. אֲשֶׁרִיָּהֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, כְּתוּב (ירמיה יונא) עֲשֶׂה אֶרֶץ בְּכַחוּ. מַה זֶה עֲשֶׂה אֶרֶץ? [בְּכַחוּ? עֲשֶׂה אֶרֶץ צְרִיף לְהִיּוֹת! אֶלָּא עוֹשֶׂה וְדָאִי תְּמִיר, וּמִתְקֹן הַקְּדוּשׁ בְּרִיף הוּא אֵת הָאֶרֶץ הַזֶּה] זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרִיף הוּא לְמַעְלָה. בְּכַחוּ - זֶה צַדִּיק. מְכִין תַּבַּל בְּחֻכְמָתוֹ. תַּבַּל - זוֹ אֶרֶץ שְׂלֻמְטָה. בְּחֻכְמָתוֹ - זֶה צִדְקָא, שְׂכַתוּב (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפּוֹט תַּבַּל בְּצִדְקָא. עֲשֶׂה אֶרֶץ - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרִיף הוּא שְׂמִתְקִין אֶרֶץ וּמִתְקִין דְרֻכֶּיהָ, וּבְמָה? בְּכַח, כְּפִי שְׂאֲמָרְנוּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּאוֹתִיּוֹת חֻקִּיקוֹת שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר יֵשׁ קְשָׁרִי הָאוֹתִיּוֹת עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם קְשָׁרִים בְּאֲחָד. שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, זוֹ עוֹלָה זוֹ

יורדת, ושעולה יורדת ושיורדת
עולה. וסימן זה - (ישעיה מה) א"ף
ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר, הלשון של
משקל עומד באמצע, וסימן -
(ויקרא יט) במדה במשקל וגו'.
משקל - לשון שעומד באמצע.
וזה סוד (שמות ל) שקל הקדש
כתוב, ומאזנים עומדים בו
ונשקלו. איזה מאזנים? כמו
שנאמר (ויקרא יט) מאזני צדק,
וכלם עומדים במשקל בשקל
הקדש. רבי יהודה אמר, בשקל
הקדש - זו רוח הקדש.

אמר רבי יצחק, כתוב (תהלים א)
בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו
כל צבאם. בדבר ה' שמים נעשו
- אלו שמים שלמטה שנעשו
בדבר שמים שלמעלה. ברוח -
שהוציא קול עד שהגיע לאותו
נהר ששופע ויוצא ולא פוסקים
מימיו לעולמים. וברוח פיו כל
צבאם - כל התחתונים עומדים
ברוח שהוא זכר.

(שם קד) משקה הרים מעליותיו
מפרי מעשיך תשבע הארץ.
משקה הרים מעליותיו, מה זה
עליותיו? כמו שאמרנו, שכתוב
(שם) המקרה במים עליותיו.
מפרי מעשיך תשבע הארץ - סוד
של אותו נהר ששופע ויוצא
למטה. זהו שכתוב עשה פרי
אשר זרעו בו וגו', והרי נתבאר.
יהי מארת ברקיע השמים להאיר
על הארץ. יהי מארת, חסר. רבי
חזקיה אומר, מארת ששורים בו
תקר הדין, קלוטת הדין. רבי
יוסי אמר, יהי מארת - למטה.
היא הלבנה שבה תלויה אספרה
לתינוקות העולם, ובה תלוי
מארת, בגלל שהיא מאור קטן
מכל המאורות, ולפעמים
שנחשכת ולא מקבלת אור.

ודסליק נחית ודנחית סליק. וסימן דא (ישעיה
מה) א"ף ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר טיפסא דשיקלא באמצעיתא
קיימא. וסימן (ויקרא יט) במדה במשקל
וגו'. משקל לישן דקיימא באמצעיתא. ורזא
דא (שמות ל) שקל הקדש כתיב. ומאזנים ביה
קיימן ואתקלו. מאן מאזנים כמה דאת אמר,
(ויקרא יט) מאזני צדק. וכלהו קיימין במשקל
בשקל הקדש. רבי יהודה אמר בשקל הקדש
דא רוח הקדש.

אמר רבי יצחק כתיב, (תהלים לג) בדבר יי
שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם.
בדבר יי שמים נעשו. אלין שמיא דלתתא
דאתעבירו בדבר שמים דלעילא. ברוח.
דאפיק קלא עד דמטי לההוא נהר דנגיד
ונפיק ולא פסקין מימיו לעלמין. וברוח פיו
כל צבאם. פלהו תתאי קיימין ברוח דאיהו
דכר.

משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיך תשבע
הארץ. משקה הרים מעליותיו. (תהלים
קד) מאן עליותיו פדקאמרן. דכתיב,
המקרה במים עליותיו. מפרי מעשיך תשבע
הארץ. רזא דההוא נהר דנגיד ונפיק לתתא
הדא הוא דכתיב עושה פרי אשר זרעו בו
וגו' והא אתמר:

יהי מארת ברקיע השמים להאיר על
הארץ. יהי מארת חסר. רבי חזקיה
אומר מארת דשריא ביה תקפא דדינא.
קילטא דדינא. רבי יוסי אמר יהי מארת
לתתא איהי סיהרא דבה תליא אספרה
לרביי עלמא. ובה תליא מארת. בגין
דאיהי נהרא זוטרא מפל נהורין. וזמנין
דאתחשכא ולא מקבלא נהורא.

בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם - זֶהוּ רִקְיעַ
שֶׁהוּא כְּלֹלוֹת שֶׁל כָּלָם, בְּגִלְל
שְׁנוּטֵל כֹּל הַמְּאֹרוֹת, וְהוּא מְאִיר
לְמֵאוֹר הַזֶּה שְׂאִינוּ מְאִיר (וְהוּא תְּלוּיָה
בוּ בְּגִלְל שְׁנֵדְבָקָה בָּהּ אוֹתָהּ מְאִירָה, וְבוּ תְּלוּיִים
לְמִטָּה כֹּל אוֹתָם מִיָּנִים אַחֲרֵי־כֵן בְּגִלְל הַקִּטְנֵת הָאוֹר).
רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְהוֹצִיא [וְאִפְלוּ]
אֶת הַרְקִיעַ הַזֶּה שֶׁלֹּא מְאִיר.
וְקוֹרְאִים לוֹ מְלָכוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַחַיִּים. הַשָּׁמַיִם
הוּא [שְׂמַאִיר] הַרְקִיעַ הַזֶּה, מְשׁוּם
כִּף יְהִי מְאֹרֶת חֶסֶד ו'י. מָה
הַטַּעַם? שֶׁזֶה בְּלִי וְא"ו מוֹתָא הוּא
בְּעוֹלָם.

יְהִי מְאֹרֶת כֹּלָא בֵּיהּ תְּלוּיָא לְאַכְלָלָא לִילִית
בְּעוֹלָמָא. כְּתִיב, (אִיּוֹב ג') קָטָן וְגָדוֹל שָׁם
הוּא. וְכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה ל"ג) כִּי אִם שָׁם אֲדִיר יִי
לָנוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה ל"ד) אֵךְ שָׁם
הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מְנוּחָה.
רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יְהִי מְאֹרֶת -
אֶסְפֵּק לְרִיָּה שֶׁלֹּא מְאִירָה
מִעֲצָמָהּ, אֶלָּא עַל יְדֵי אוֹרוֹת
עֲלִיוֹנִים שְׂמַאִירִים לָהּ כְּמוֹ
עֲשֻׁשִׁית שְׂמֻקְבֵּלֶת אוֹר שְׂמַאִיר.
כְּתוּב (יְהוֹשֻׁעַ א') הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית
אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ. הִנֵּה אֲרוֹן - זו
אֶסְפֵּק לְרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה.
הַבְּרִית - אֶסְפֵּק לְרִיָּה הַמְּאִירָה.
הִנֵּה אֲרוֹן - זוֹהִי מְאֹרֶת. אֲרוֹן -
תְּבָה לְהַכְנִיס בְּתוֹכָהּ תּוֹרָה
שְׂבֻכְתָּב. הַבְּרִית - זוֹ הַשְּׂמֻשׁ
שְׂמַאִירָה לָהּ, וְהִיא בְּרִית יַחַד עִם
אֲרוֹן הַבְּרִית דּוֹקָא. אֲדוֹן כֹּל
הָאָרֶץ - הַבְּרִית שֶׁהוּא אֲדוֹן כֹּל
הָאָרֶץ.

וּמְשׁוּם שֶׁהָאֲרוֹן הַזֶּה הוּא אֲדוֹן,
בְּגִלְל הַשְּׂמֻשׁ שְׂמַאִירָה לָהּ
וּמְאִירָה לְכָל הָעוֹלָם כִּף נִקְרָאת,
וּמִמֶּנּוּ לִקְחָה אֶת הַשֵּׁם. וְנִקְרָא
הָאֲרוֹן הַזֶּה אֲדוֹן בְּסוּד שֶׁל אֶל"ף
דְּל"ת נו"ן יו"ד. כְּמוֹ שְׂאִמְרָנוּ
צְדִיק וְצָדֵק, כִּף אֲדוֹן אֲדוֹנֵי זֶה
בְּזֶה תְּלוּיִים.

בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם. דָּא הוּא רִקְיעָא דְאִיהוּ
כְּלָלָא דְכָלְהוּ. בְּגִין דְּנֻטִיל כֹּל נְהוּרִין
וְהוּא נְהִיר לְהֵאֵי נְהוּרָא דְלָא נְהִירָא (וְהִיא תְּלוּיָה בֵּיהּ
בְּגִין דְּאִתְדַבֵּק בָּהּ הוּא מְאִירָה וּבֵיהּ תְּלוּיָו לְתַתָּא כֹּל אֲנָוּ וְיִיגִין אַחֲרֵינוּ בְּגִין
וְעִירוּ דְנְהוּרָא).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר וְאִפִּיק (נ"א וְאִפִּילוּ) הֵאֵי רִקְיעָא
דְלָא נְהִיר. וְקִרְיָנָן לִיהּ מְלָכוֹת שָׁמַיִם
וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַחַיִּים. הַשָּׁמַיִם אִיהוּ
(דְנְהִיר) הֵאֵי רִקְיעַ. בְּגִינֵי כִף יְהִי מְאֹרֶת חֶסֶד ו'י.
מְאִי טַעְמָא דְהָא כֹּלָא וְא"ו מוֹתָא הוּא
בְּעוֹלָמָא.

יְהִי מְאֹרֶת כֹּלָא בֵּיהּ תְּלוּיָא לְאַכְלָלָא לִילִית
בְּעוֹלָמָא. כְּתִיב, (אִיּוֹב ג') קָטָן וְגָדוֹל שָׁם
הוּא. וְכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה ל"ג) כִּי אִם שָׁם אֲדִיר יִי
לָנוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה ל"ד) אֵךְ שָׁם
הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מְנוּחָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר יְהִי מְאֹרֶת. אֶסְפֵּק לְרִיָּאָה
דְלָא נְהִירָא מְגֻרְמָה. אֶלָּא עַל יְדֵי
דְנְהוּרִין עֲלֵאִין דְנְהוּרִין לָהּ כְּעֲשֻׁשִׁיתָא
דְלִקְטָא נְהוּרָא דְנְהִיר. כְּתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ א') הִנֵּה אֲרוֹן
הַבְּרִית אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ. הִנֵּה אֲרוֹן דָּא
אֶסְפֵּק לְרִיָּאָה דְלָא נְהִירָא. הַבְּרִית אֶסְפֵּק לְרִיָּאָה
דְנְהִירָא. הִנֵּה אֲרוֹן דָּא הִיא מְאֹרֶת. אֲרוֹן
תִּיבוּתָא לְאַעְלָאָה בְּגוּיָה תּוֹרָה שְׂבֻכְתָּב.
הַבְּרִית דָּא שְׂמֻשָּׁא דְנְהִיר לָהּ. וְאִיהִי בְּרִית
בְּהִדְיָה אֲרוֹן הַבְּרִית דִּיִּיקָא. אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ.
הַבְּרִית דְאִיהוּ אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ.

וּבְגִין דְהֵאֵי אֲרוֹן אִיהוּ אֲדוֹן. בְּגִין שְׂמֻשָּׁא
דְנְהִיר לָהּ וְנְהִיר לְכָל עוֹלָמָא. הֵכִי
אֲתִקְרִי (דף לד ע"א) וּמִנְיָה נִקְטָא שְׂמָא. וְאֲתִקְרִי
הֵאֵי אֲרוֹן אֲדוֹן בְּרִזָּא דְאֶל"ף דְל"ת נו"ן
יו"ד. כְּמוֹ דְאִמְרִינָן צְדִיק וְצָדֵק כִּף אֲדוֹן
אֲדוֹנֵי דָּא בְּדָא תְּלוּיָן.

תָּא חֲזִי, כְּכֹבִים וּמְזֻלוֹת בְּבְרִית קְיָיִמִין
 דְּאִיהוּ (שְׁמֵשׁ דְּקִמְאֲרוּ וְדָא) רְקִיעַ הַשְּׁמַיִם
 דְּרִשְׁמִינִין בֵּיהּ וּגְלִיפִין בֵּיהּ כְּכֹבִים וּמְזֻלוֹת
 וּבֵיהּ תְּלִינִין לְאַנְהָרָא. רַבִּי יִיסָא סָבָא הָוָה אָמַר
 הָכִי יְהִי מְאֹרֵת דְּתְלִינִיא בְּרְקִיעַ הַשְּׁמַיִם וְדָא
 סִיְהָרָא דְּתְלִינִיא בֵּיהּ. פִּינּוֹן דְּכְתִיב וְהָיוּ
 לְמְאֹרוֹת הָא שְׁמֵשׁא (כַּאן חֲסֵר) וּלְמוֹעֲדִים דְּהָא
 זְמַנְיָא וְחֲגִין יִרְחִין וְשַׁבְּתֵי בְּהוּ תְּלִינִין וְהָיוּ.
 וְכִלְיָא בְּעֵבִידְתָּא קְדַמָּאָה עֲלָאָה. דְּשַׁמְיָה
 קְדִישָׁא אֲתַאֲחִיד בֵּיהּ. וְאִיהוּ הוּא
 כִּלְיָא. שְׁבַעָה כְּכַבֵּי אַנּוּן לְקַבֵּל שְׁבַעָה רְקִיעִין
 וְכִלְהוּ מְדַבְּרֵי עֲלָמָא. וְעֲלָמָא עֲלָאָה עֲלִיָּהּ.
 וְתִרִין עֲלָמִין נִינְהוּ עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֲלָמָא
 תַּתָּאָה. תַּתָּאָה כְּגֻוּנָא דְּלַעִילָא דְּכְתִיב, (דְּבִרִי
 הַיָּמִים א טו) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. מְלַךְ עֲלָאָה.
 וּמְלַךְ תַּתָּאָה.

(תַּנְיִין) כְּתִיב יִי מְלַךְ יִי מְלַךְ יִי יְמִלוּךְ לְעוֹלָם
 וָעַד. יִי מְלַךְ לַעִילָא. יִי מְלַךְ
 בְּאַמְצַעִיתָא. יִי יְמִלוּךְ לְתַתָּא. רַבִּי אֲחָא אָמַר
 יִי (נ"א דָא חֲכִמָּה עֲלָאָה) מְלַךְ דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה
 דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאֲתִי. יִי מְלַךְ דָּא תַּפְאָרֵת
 יִשְׂרָאֵל. יִי יְמִלוּךְ דָּא אַרְוֹן הַבְּרִית (נ"א רַבִּי אֲחָא
 אָמַר יִי מְלַךְ דָּא חֲכִמָּה עֲלָאָה. יִי מְלַךְ דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאֲתִי.
 יִי יְמִלוּךְ דָּא תַּפְאָרֵת יִשְׂרָאֵל).

אַתָּא זְמַנָּא אַחְרָא דְּוֹד וְאַהְדָר לֹון מִתַּתָּא
 לַעִילָא. וְאָמַר (תַּהֲלִים) יִי מְלַךְ עוֹלָם
 וָעַד. יִי מְלַךְ לְתַתָּא. עוֹלָם בְּאַמְצַעִיתָא. וָעַד
 לַעִילָא. דְּתַמְן וִיעוּדָא וְקִיּוּמָא וְאַשְׁלִימוּתָא
 דְּכִלְיָא. מְלַךְ לַעִילָא יְמִלוּךְ לְתַתָּא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר כָּל הַנִּי מְאֹרוֹת פְּלָהוּ
 מִתַּחְבְּרִין בְּרְקִיעַ הַשְּׁמַיִם. לְהָאִיר עַל
 הָאָרֶץ לְאַנְהָרָא עַל אֲרַעָא. מָאן הוּא רְקִיעָא
 דְּנָהִיר עַל אֲרַעָא. הָוִי אִימָא דָּא נָהִר דְּנָגִיד

בָּא רָאָה, כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת
 עוֹמְדִים בְּבְרִית, שֶׁהוּא וְשֶׁמֶשׁ שְׁאֲמַרְנוּ
 וְהָא רְקִיעַ הַשְּׁמַיִם, שְׂרֻשׁוּמִים
 וְחֻקֵּימִין בּוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת וּבוּ
 תְּלוּיִים לְהָאִיר. רַבִּי יִיסָא הִנְקִין
 הָיָה אֹמֵר כֶּף, יְהִי מְאֹרֵת
 שְׁתְּלוּיִים בְּרְקִיעַ הַשְּׁמַיִם, וְזוּ
 הַלְּבָנָה שְׁתְּלוּיָהּ בּוּ. פִּינּוֹן שְׁכַתּוּב
 וְהָיוּ לְמְאֹרוֹת - הָרִי הַשְּׁמֵשׁ.
 וּלְמוֹעֲדִים - שֶׁהָרִי זְמַנִּים וְחֻגִים
 חֲדָשִׁים וְשַׁבְּתוֹת תְּלוּיִים בְּהֵם
 וְהָיוּ.

וְהַבֵּר בְּמַעֲשֵׂה רֵאשׁוֹן עֲלִיּוֹן
 שְׁשֵׁמוּ הַקְּדוֹשׁ נֶאֱחָז בּוּ, וְהוּא
 הוּא הַפֶּל. שְׁבַעָה כּוֹכְבִים הֵם
 כְּנֶגֶד שְׁבַעָה רְקִיעִים, וְכִלְיָא
 מְנַהֲגֵי הָעוֹלָם, וְהָעוֹלָם עֲלִיּוֹן
 עֲלֵיהֶם. וְשְׁנֵי עוֹלָמוֹת הֵם - עוֹלָם
 עֲלִיּוֹן וְעוֹלָם תַּתָּוִן. תַּתָּוִן כְּמוֹ
 שְׁלַמְעֵלָה, שְׁכַתּוּב (דְּבִרִי הַיָּמִים א טו)
 מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. מְלַךְ
 עֲלִיּוֹן וּמְלַךְ תַּתָּוִן.

(שְׁנִינִין) כְּתוּב ה' מְלַךְ ה' מְלַךְ ה'
 יְמִלוּךְ לְעוֹלָם וָעַד. ה' מְלַךְ -
 לְמַעְלָה. ה' מְלַךְ - בְּאַמְצַעִי. ה'
 יְמִלוּךְ - לְמַטָּה. רַבִּי אֲחָא אָמַר,
 ה' [נ"א וּ חֲכִמָּה הַעֲלִינָה] מְלַךְ - זֶה
 עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הָעוֹלָם
 הַבָּא. ה' מְלַךְ - זֶה תַּפְאָרֵת
 יִשְׂרָאֵל. ה' יְמִלוּךְ - זֶה אַרְוֹן
 הַבְּרִית [נ"א ר' אֲחָא אָמַר, ה' מְלַךְ - זֶה חֲכִמָּה
 עֲלִיּוֹנָה. ה' מְלַךְ - זֶה עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא עוֹלָם
 הַבָּא. ה' יְמִלוּךְ - זֶה תַּפְאָרֵת יִשְׂרָאֵל].

כָּא זְמַן אַחַר דְּוֹד וְהַחֲזִיר אוֹתָם
 מְלַמְטָה לְמַעְלָה, וְאָמַר (תַּהֲלִים) ה'
 מְלַךְ עוֹלָם וָעַד. ה' מְלַךְ -
 לְמַטָּה. עוֹלָם - בְּאַמְצַעִי. וָעַד -
 לְמַעְלָה. שְׁשֵׁם הַתְּוֹעֲדוֹת וְקִיּוּם
 וְשְׁלָמוֹת הַפֶּל. מְלַךְ - לְמַעְלָה.
 יְמִלוּךְ - לְמַטָּה.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כָּל הַמְּאֹרוֹת
 הַלְלוּ, כָּלִם מִתַּחְבְּרִים בְּרְקִיעַ
 הַשְּׁמַיִם. לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ -
 לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. מִיְהוּ הַרְקִיעַ

שְׁמַאִיר עַל הָאָרֶץ? הַיּוֹ אֹמֵר,
זֶה נִהַר שְׁשׁוּפֵעַ וְיֹצֵא מַעְדָן,
שְׁפָתוֹב וְנִהַר יֵצֵא מַעְדָן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן.

בֹּא רֵא, פִּיּוֹן שֶׁהִלְבְּנָה
שׁוֹלְטֵת וּמוֹאֲרֵת מֵאוֹתוֹ הָאוֹר
שְׁשׁוּפֵעַ וְיֹצֵא, כָּל אוֹתָם
הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמֶטָה וְצְבֵאוֹתֵיהֶם,
כָּלֶם נוֹסְפִים בְּאוֹר. וְכוֹכְבִים
הַמְּמַנִּים עַל הָאָרֶץ, כָּלֶם שׁוֹלְטִים
וּמַגְדִּילִים צְמָחִים וְעֵצִים, וְהָעוֹלָם
מִתְגַּדֵּל בְּכָלֶם, וְאֶפְלוּ מִיָּם
וְדָגֵי הַיָּם כָּלֶם בְּגִדְלוֹת יִתְרָה.
וְכַמָּה שְׁלוּחֵי הַדִּין מְשׁוֹטְטִים
בְּעוֹלָם, בְּגִלְל שְׁפָלֶם בְּחֻדוֹה
וּבְגִדְלוֹת יִתְרָה. כְּשֶׁהַחֻדוֹה
הִיא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ, אֶפְלוּ
אוֹתָם מִמְּנֵי הַשְּׁעָרִים, וְאֶפְלוּ
אוֹתָם מִבֵּית מְמַנֵּי הַנְּשִׁים וְנִי
מוֹקֵסִים, כָּלֶם שְׁמָחִים וּמְשׁוֹטְטִים
בְּעוֹלָם. וְתִינוּקוֹת הָעוֹלָם צְרִיכִים
לְהִשְׁמֵר.

רַבִּי אַחָא אָמַר, וַיִּתֵּן אֱתָם
אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְכִשְׁפָּלֶם
עוֹמְדִים בּוֹ, אִזְ חֻדוֹה זֶה עִם זֶה,
וְאִזְ הִלְבְּנָה מִקְטִינָה אוֹרָה מִלְּפָנֵי
הַשָּׁמֶשׁ, וְכָל מַה שְׁנוּטֵל כְּדִי
לְהָאִיר לָהּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לְהָאִיר
עַל הָאָרֶץ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב (ישעיה
ל) וְהָיָה אוֹר הִלְבְּנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה שְׁבַעֲתִים
כְּאוֹר שְׁבַעֲת הַיָּמִים. מַה זֶה
שְׁבַעֲת הַיָּמִים? אֱלֹהֵי אוֹתָם
שְׁבַעֲת יָמֵי בְרָאשִׁית. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר, אֱלֹהֵי אוֹתָם שְׁבַעֲת יָמֵי
הַמְּלוּאִים. מְלוּאִים וְדָאֵי. מִשׁוּם
שְׁאוֹתוֹ זְמַן הַתְּבַשֵּׁם הָעוֹלָם
וְחֻזְרוֹ בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְלֹא נִפְגְּמֵת
הִלְבְּנָה בְּגִלְל הַנְּחֹשׁ הַרְעַ שְׁפָתוֹב
בּוֹ (משלי טו) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוֹף.
וּמַתִּי יִהְיֶה זֶה? בְּזְמַן שְׁפָתוֹב
וְהָיָה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

וְנִפְיָק מַעְדָן דְּכִתִּיב וְנִהַר יֹצֵא מַעְדָן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן.

הָא חֲזִי, פִּיּוֹן דְּסִיְהָרָא שְׁלֵטָא וְאַתְנַהִיר
מַהֲהוּא נִהָרָא דְנִגִּיד וְנִפְיָק. כָּל אֲנוּן
שְׁמִיָּא דְלִתְתָּא וְחִילִיְהוּן כְּלָהוֹן אֲתוּסְפָן
נִהוּרָא. וְכִכְבִּיָּא דְמִמְנָן עַל אֲרַעָא כְּלָהוּ
שְׁלֵטִין וּמַגְדִּילִין צְמָחִים וְאִילָנִין. וְעֵלְמָא
אַתְרֵבִי כְּכָלָהוּ. וְאַפִּילוּ מִיָּא וְנוּנֵי יִמָּא כְּלָהוּ
בְּרַבּוֹ יִתִּיר. וְכַמָּה גְרִדִּינֵי נִימוּסִין שְׁאֲטָן
בְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּכָלָהוּ בְּחֻדוֹה בְּרַבּוֹ חִילָא. כִּד
חֻדוֹה הוּא בְּבֵי מִלְּפָא אֶפִּילוּ אֲנוּן מִבֵּי תְרַעִי.
וְאַפִּילוּ אֲנוּן מִדְּבֵי טְרַנְשִׁי (נ"א טְרַנְשִׁי). כְּלָהוּ חֻדָן
וְשְׁטָאן בְּעֵלְמָא. וְרַבִּי דְעֵלְמָא בְּעֵיִן
לְאַסְתְּמָרָא.

רַבִּי אַחָא אָמַר. וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם. וְכִד כְּלָהוֹן קְיִימִין בֵּיה כְּדִין
חֻדוֹתָא דָּא עִם דָּא, כְּדִין סִיְהָרָא אֲזַעִירַת
נִהוּרָא מִקְמֵי שְׁמִשָּׁא. כָּל מַה דְּנִטִּיל בְּגִין
לְאַנְהָרָא לָהּ הָדָא הוּא דְכִתִּיב לְהָאִיר עַל
הָאָרֶץ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר כְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אוֹר
הִלְבְּנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה
שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעֲת הַיָּמִים. מִאֵן שְׁבַעֲת
הַיָּמִים. אֲלִין אֲנוּן שְׁבַעֲת יוֹמִין דְּבְרָאשִׁית.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר אֲלִין אֲנוּן שְׁבַעֲת יָמֵי
הַמְּלוּאִים. מְלוּאִים וְדָאֵי. בְּגִין דְּהָהוּא זְמַנָּא
אַתְבַּסֵּם עֵלְמָא וְאַתְהִידֵר בְּאַשְׁלֵמוֹתֵיהּ וְלֹא
אַתְפְּגִים סִיְהָרָא בְּגִין חוּיָא בִישָׂא דְכִתִּיב בֵּיה
(משלי טו) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוֹף. וְאִימְתִי יִהָא דָּא
בְּזְמַנָּא דְכִתִּיב, (ישעיה כה) כִּלְעַ הַמּוֹת לְנִצְחָה.
וְכִדִּין כְּתִיב, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד:

(ישעיה כה) כִּלְעַ הַמּוֹת לְנִצְחָה. וְאִזְ כְּתוּב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֵלֶיךָ מִיִּן תַּתְּאִין דְּרַחֲשִׁין זַיִינִין כְּגוֹנָא דְלַעֲיָלָא. אַנּוּן עֲלָאֵי וְאַנּוּן תַּתְּאֵי. רַבִּי חֲזִיא אָמַר עֲלָאֵי אֶפִּיקוּ נֶפֶשׁ חַיָּה. וּמַאי נִיהוּ. דָּא נֶפֶשׁ דְּאָדָם קַדְמָאָה כְּמָה דְאֵת אָמַר וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. וְעוֹף יַעֲוֹפֵף עַל הָאָרֶץ אֵלֶיךָ שְׁלִיחֵי עֲלָאִין דְּאֵתְחַזִּין לְבַנֵּי נֶשָׂא בְחִיזוּ דְבַר נֶשׂ. מִשְׁמַע דְּכַתִּיב יַעֲוֹפֵף עַל הָאָרֶץ. בְּגִין דְּאֵית אַחֲרֵינִין דְּלֹא אֵתְחַזִּין אֶלָּא בְרוּחָא מִמֶּשׁ לְפּוּם סְכֻלְתָּנוּ דְּבַנֵּי נֶשָׂא. (ד' טז ע"ב).

כִּי לֹא כָתוּב בְּאֵלּוּ לְמִינֵהוּ כְּאֵנּוּן אֲחֵרֵינִין דְּכַתִּיב בְּהוּ וְאֵת כָּל עוֹף פְּנֵף לְמִינֵהוּ, בְּגִין דְּאֵלֶיךָ לֹא מְשַׁנְיִין מִמִּינֵיהוּ לְעֹלְמִינֵהוּ. וְאֵי תִימָא אֵית בְּהוּ דְמְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא. הַכִּי הוּא וְדָאֵי דְהָא אֵית בְּהוּ דְמְשַׁנְיִין אֵלֶיךָ מֵאֵלֶיךָ בְּגִינֵי כִּךָ כְּתִיב וּמִשְׁם יִפְרֹד:

וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּיִמִּים הַגְּדֹלִים. אֵלֶיךָ לְוַיְתֵן וּבֵת זֹוגוּ. וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֶשֶׂת - זֹו נֶפֶשׁ אוֹתָהּ הַחַיָּה שְׁהִיא רוּמְשֵׁת לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם. וְיִמִּי הִיא הַחַיָּה שְׁהִיא רוּמְשֵׁת? הוּי אוֹמַר זֹו לִילִית. אֲשֶׁר שְׂרָעוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם - שְׁהַמַּיִם מְגַדְלִין אוֹתָם. שְׁכַשְׁבָּא צַד הַדְּרוֹם, מִפְּשִׁירִים הַמַּיִם וְשׁוֹפְעִים לְכָל הַצְּדָדִים, וְאַנְיּוֹת הַיָּם הוֹלְכִים וְעוֹכְרִים, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים קד) שֵׁם אַנְיּוֹת יְהֻלְכוּן לְוַיְתֵן זֹה יִצְרָתָּ לְשַׁחַק בּוּ.

וְאֵת כָּל עוֹף פְּנֵף לְמִינֵהוּ - כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (קֹהֶלֶת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם יַגִּיד דְּבַר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר כְּלֵהוּן מְשִׁית גְּדַפִּין וְלֹא מְשַׁנְיִין לְעֹלְמִין. וּבְגִינֵי כִּךָ כְּתִיב לְמִינֵהוּ. מַאי לְמִינֵהוּ. לְזַיִינָא דְלַעֲיָלָא.

וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּיִמִּים הַגְּדֹלִים. אֵלֶיךָ לְוַיְתֵן וּבֵת זֹוגוּ. וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֶשֶׂת. זֹו נֶפֶשׁ אוֹתָהּ הַחַיָּה שְׁהִיא רוּמְשֵׁת לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם. וְיִמִּי הִיא הַחַיָּה שְׁהִיא רוּמְשֵׁת? הוּי אוֹמַר זֹו לִילִית. אֲשֶׁר שְׂרָעוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. דְּמִיִּין מְגַדְלִין לּוֹן. דְּכַד אֲתִי סְטָרָא דְדְרוֹם שְׂרָאן מִיִּין וְנַגְדִּין לְכָל סְטָרִין וְאַרְבֵּי יִמָּא אֲזֻלִּין וְעַבְרִין כְּמָה דְאֵת אָמַר, (תְּהִלִּים קד) שֵׁם אַנְיּוֹת יְהֻלְכוּן לְוַיְתֵן זֹה יִצְרָתָּ לְשַׁחַק בּוּ.

וְאֵת כָּל עוֹף פְּנֵף לְמִינֵהוּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (קֹהֶלֶת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם יַגִּיד דְּבַר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר כְּלֵהוּן מְשִׁית גְּדַפִּין וְלֹא מְשַׁנְיִין לְעֹלְמִין. וּבְגִינֵי כִּךָ כְּתִיב לְמִינֵהוּ. מַאי לְמִינֵהוּ. לְזַיִינָא דְלַעֲיָלָא.

וְאֵת כָּל עוֹף פְּנֵף לְמִינֵהוּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (קֹהֶלֶת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם יַגִּיד דְּבַר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר כְּלֵהוּן מְשִׁית גְּדַפִּין וְלֹא מְשַׁנְיִין לְעֹלְמִין. וּבְגִינֵי כִּךָ כְּתִיב לְמִינֵהוּ. מַאי לְמִינֵהוּ. לְזַיִינָא דְלַעֲיָלָא.

ומשום כך כתוב למינהו. מה זה למינהו? למין שלמעלה, ואלה טסים ומשוטטים בעולם בשש, ורואים מעשי בני אדם ומעלים אותם למעלה, ועל זה כתוב (ס) גם במדעך מלך אל תקלל וגו'. רבי חזקיה אמר, הרמשת? השורצת צריך להיות! אלא כמו שאמרנו, רומש לילה. ועל זה (תהלים קד) בו תרמש כל חיתו יער. שכלם שולטים בשעה שהיא שולטת, ופוחים שירה בשלשה צדדים של חצות הלילה, ומזמרים שירה ולא שוקטים. ועל אלו כתוב המזכירים את ה' אל דמי לכם.

עמד רבי שמעון ואמר, מסתכל הייתי, שפשרצה הקדוש ברוך הוא לכרא אדם, הודעונו כל העליונים והתחתונים, ויום הששי היה עולה בדרגותיו, עד שעלה רצון עליון והאיר תחלה כל האורות. ופתח שער המזרח, שהרי משם יוצא האור. והדרום הראה חזקי האור שירש מראש והתחזק במזרח. מזרח חזק את הצפון, והצפון התעורר והתפשט, וקרא בחיל גדול למערב להתקרב ולהשתתף עמו. אז מערב עלה בצפון ונקשר בו. אחר כך בא הדרום ואחז במערב, וסוכבו אותו דרום וצפון, שהם גדרי הגן. אז המזרח קרב למערב, ומערב שרה בחדוה ובקש מכלם, ואמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. שיהיה כמו זה בארבעת הצדדים ומעלה ומטה. ומזרח נדבק במערב והוציא אותו. ועל זה שנינו, שאדם יצא ממקום בית המקדש.

עוד נעשה אדם, הקדוש ברוך הוא אמר לתחתונים הללו שבאו מצד שלמעלה. סוד השם הזה שהרי האדם כלול למעלה וכלול

ואלין טאסן ושאטן עלמא בשית וחקאן עובדין דבני נשא וסלקין לון לעילא. ועל דא כתיב, (קהלת י) גם במדעך מלך אל תקלל וגו'.

רבי חזקיה אמר הרומשת, השורצת מיבעי ליה. אלא כדאמרינן רמש ליליא. ועל

דא (תהלים קד) בו תרמוש כל חיתו יער. דכלהו שלטאן בשעתא דאיהי שלטא. ופתחין

שירתא בתלת סטרין דפלגו ליליא. וזמרי שירתא ולא משתפכי. ועל אלין כתיב, (ישעיה

סב) המזכירים את ה' אל דמי לכם.

רבי שמעון קם ואמר מסתפל הוינא, דכד בעא קדשא בריך הוא למברי אדם,

אודעזעו כל עלאין ותתאין. ויומא שתיתאה הוה סליק בדרגוי עד דסלקא רעותא עלאה

ונהיר שירותא דכל נהורין. ופתח תרעא דמזרח דהא מתמן נהורא נפיק. ודרום אחמי

תוקפי דנהורא דירית מרישא ואתתקף במזרח. מזרח אתקיף לצפון וצפון אתער

ואתפשט וקרי בחיל סגי למערב למקרב ולאשתתפא בהדיה. פדין מערב סלקא בצפון

ואתקשר ביה. לבתר דרום אתיא ואחיד במערב. וסחרין ליה דרום וצפון דאלין

גדרי גנתא. פדין מזרח קריב במערב ומערב שריא בחדוה ובעאת מפלהו ואמר נעשה

אדם בצלמנו כדמותנו. דלהוי כגוונא דא בארבע סטרין ועילא ותתא. ומזרח אתדבק

במערב ואפיק ליה. ועל דא תנינן אדם מאתר דבית המקדש נפק.

הו נעשה אדם. קדשא בריך הוא אמר לאלין תתאי דאתו מסטרא דלעילא. רזא

דשמא דא דסליק אדם. אדם מרזא סתימא עלאה. אדם רזא דאתון. דהא אדם כליל

שעולה אדם. אדם מסוד נסתר עליון. אדם סוד האותיות.

למטה. אדם אחד למעלה למעלה.
ם נסתר שהיא ם מלםרבה
המשרה. ד' תחתון שנסתר
במערב. וזה כללות שלמעלה
ושלמטה. נתקן למעלה ונתקן
למטה.

בשירדו האותיות הללו למטה
כלם כאחד בשלמותו, נמצא זכר
וינקבה, וינקבה נדבקה באחוריו,
עד שהפיל עליו תרדמה וישן,
והיה מטל במקום בית המקדש
למטה.

ונסר אותו הקדוש ברוך הוא
ותקן אותה כמו שמתקנים את
הפלה והכניסה אליו. זהו שכתוב
ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר
תחתונה. ויקח אחת דוקא. בספרי
הראשונים מצאנו, זו לילית
ראשונה שהיתה עמו והתעברה ממנו,
ולא היה כנגדו עור, כמו שכתוב ולאדם
לא מצא עור כנגדו. מה זה עור? סמך. עד
אותה שעה שכתוב לא טוב היות האדם
לבדו אעשה לו עור כנגדו. בא ראה, אדם
אחרון הכל היה, שסך ראוי להביא שלום
על העולם.

עוד אמר רבי שמעון, כתוב וכל
שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל
עשב השדה טרם יצמח פי לא
המטיר ה' אלהים על הארץ וגו'.
וכל שיח השדה - אלו עצים
גדולים שנגטעו אחר כך והיו
קטנים.

בא ראה, אדם וחוה זה בצד זה
נבראו. מה הטעם לא נבראו פנים
בפנים? בגלל שכתוב פי לא
המטיר ה' אלהים על הארץ,
והזווג לא נמצא בתקונו פראוי.
וכשנתקנה זו שלמטה וחקרו
להיות פנים בפנים, פן נמצא
למעלה.

וי אלהים על הארץ וזווגא לא אשתכח בתקוניה פדקא יאות. וכד
אתתקן האי דלתתא ואתהדרו אנפין באנפין כדין אשתכח לעילא.

לעילא וכליל לתתא. אדם אחד לעילא
לעילא. ם סתימא דאיהי ם מלםרבה
המשרה. ד' תתאה דסתימא במערב. ודא
כללא דלעילא ותתא. אתתקן לעילא אתתקן
לתתא.

אלין אתוון פד נחתא לתתא כלהו כחדא
באשלמותיה אשתכח דכר ונוקבא.
ונוקבא בסטרוי אתדבבת. עד דאפיל עלויה
שנתא ודמוך. והוה רמי באתר דבי מקדשא
לתתא.

ונסר ליה קדשא בריך הוא ותקין לה פמה
דמתקנין לכלה ואעלא ליה. הדא
הוא דכתיב ויקח אחת מצלעותיו ויסגור
בשר תחתונה. ויקח אחת דייקא. בספרי
קדמאי אשפחנא דא לילית קדמיתא דהות
עמיה ואתעברת מניה ולא הות לקיבליה
עזר פמה דכתיב ולאדם לא מצא עזר
כנגדו. מאי עזר סמך. עד ההיא שעתא
דכתיב לא טוב היות האדם לבדו אעשה
לו עזר כנגדו. תא חזי אדם בתראה
דכלא הוה. דהכי אתחזי למיתי על עלמא
שלים.

הו אמר רבי שמעון פתיב וכל שיח השדה
טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה
טרם יצמח פי לא המטיר יי אלהים
על הארץ וגו'. וכל שיח השדה אלין
(דף זה ע"א) אילנין רברבין דנטיעו לבתר
והו זעירין.

תא חזי, אדם וחוה דא בסטרא דדא
אתבריאו. מאי טעמא לא אתבריאו
אנפין באנפין. בגין דכתיב פי לא המטיר

בא ראה, עשן עולה מן הארץ בהתחלה וענן מתעורר, והכל מתחבר אחר כך זה בזה. כמו זה עשן הקרבן מתעורר מלמטה ועושה שלמות למעלה, ומתחבר הכל זה בזה, ונשלמים כמו זה למעלה. התעוררות מתחילה מלמטה, ואחר כך הכל נשלם. ואלמלא שכנסת ישאל מתחילה בהתעוררות בהתחלה, לא יתעורר כנגדה אותו שלמעלה. ובהשתוקקות שלמטה נשלם למעלה.

רבי אבא אמר, למה כתוב ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע? עץ החיים הרי שנינו שמהלך חמש מאות שנים היה, וכל מימי בראשית נחלקים פתחיו. עץ החיים ממש באמצע הגן, והוא לוקח כל מימי בראשית ונחלקים פתחיו.

שהרי אותו נהר (בינה) ששופע ויוצא, הוא שורה על אותו הגן ונכנס בו, ומשם נחלקים המים לכמה צדדים. ואותו הגן לוקח הכל, ואחר כך יוצאים ממנה ונחלקים לכמה נחלים למטה, כמו שנאמר (תהלים קד) ישקו כל חיתו שדי. כמו שיוצאים מאותו עולם עליון ומשקה את אותם הרים עליונים של אפרסמון וכו'. אחר כך פשמיעים לעץ החיים, נחלקים פתחיו בכל צד כפי דרכו.

ועין הדעת טוב ורע - למה נקרא כך, שהרי עץ זה אינו באמצע? אבל עץ הדעת טוב ורע מהו? אלא בגלל שיונק משני צדדים ויודע אותם כמי שיונק מתוך ומר, ובגלל שיונק משני צדדים ויודע אותם ושורה בתוכם נקרא כך טוב ורע. וכל אותם נטיעות שורים עליהם.

ובו אחוזים נטיעות אחרות

הוא חזי, תננא סליק מן ארעא בקדמיתא. ועננא אתער. וכלא אתחבר לבתר דא בדא. כגוונא דא תננא דקרבנא אתער מתתא ועביד שלימו לעילא ואתחבר פלא דא בדא ואשתלימו כגוונא דא לעילא. אתערוותא שרי מתתא ולבתר אשתלים פלא. ואלמלא דכנסת ישראל שריא באתערוותא בקדמיתא, לא אתער לקבלה ההוא דלעילא. ובתיאובתא דלתתא אשתלים לעילא.

רבי אבא אמר אמאי כתיב ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע. עץ החיים הא תנינן דמהלך חמש מאה שנין הוה. וכל מימיו דבראשית מתפלגין תחותיו. עץ החיים במציעות דגנתא ממש והוא נטיל כל מימיו דבראשית ומתפלגין תחותיו.

דהא ההוא נהר דנגיד ונפיק הוא שריא על ההוא גנתא ועייל ביה ומתמן מתפלגין מיא לכמה סטריין. ונטיל פלא ההיא גנתא. ולבתר נפקי מינה ומתפלגין לכמה נחלין לתתא כמה דאתא אמר, ישקו כל חיתו שדי. כמה דנפקין מההוא עלמא עלאה ואשקי לאנון טורין עלאין דאפרסמונא דכיא. לבתר פד מטאן לעץ החיים מתפלגין תחותיו בכל סטר כפום ארחוי.

ועין הדעת טוב ורע אמאי אקרי הכי. דהא עץ דא לאו איהו באמצעיתא. אבל עץ הדעת טוב ורע מאי הוא. אלא בגין דינקא מתרין סטריין וידע לון כמאן דיניק מתקא ומרירא. ובגין דינקא מתרין סטריין וידע לון ושריא כגווייהו אקרי הכי טוב ורע. וכל אנון נטיעין שריין עלייהו.

וביה אחידן נטיעין אתרנין עלאין ואנון אקרון ארזי לבנון. מאן אנון ארזי

לְבַנון. אֲנֹחַן שִׁית יוֹמִין עֲלֵאִין שֶׁשֶׁת יָמֵי
בְּרֵאשִׁית דְּקֵאֲמַרְן. אַרְזֵי לְבַנון אֲשֶׁר נָטַע.
נְטִיעוֹת וַדָּאֵי דְאַתְקִימוּ לְבִתְר. מִפְּאֵן
וְלֵהֲלֵאָה סַמָּךְ מָאֵי הִיא וַיִּסְגֹּר בְּשַׁר תַּחְתְּנָה.
בְּסִטְרוֹי הָהּ. וְהוּה דָא בְּסִטְרוֹי דְדָא. וַדָּאֵי
עֲקָרָן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁתִּיל (דף לה ע"ב) לֹון
בְּאַתַר אַחְרָא וְאַתְהִדְרוּ אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין
לְקִיּוּמָא. כְּגוּוֹנָא דָא סְמִיכָן עֲלִמִין. עֲקָרָן
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁתִּיל לֹון בְּאַתַר אַחְרָא
וְאַתְקִימוּ בְּקִיּוּמָא שְׁלִים.

וְאָמַר רַבִּי אַבָּא מְנַלְן דְּאָדָם וַחֲוָה נְטִיעִין
הוּו. דְּכַתִּיב, (ישעיה ס) נִצַּר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה
יָדֵי לְהַתְּפָאָר. מַעֲשֵׂה יָדֵי דִיִּיקָא. דְּלֵא
אֲשִׁתְּדִלוּ בְּהוֹן בְּרִיִין אַחְרַנִין. וְכַתִּיב, (ישעיה יז)
בְּיוֹם נְטִיעָךְ תִּשְׁגְּשְׁגִי דְבַהֲהוּא יוֹמָא דְאַתְנַטְעוּ
בְּעֲלָמָא סְרַחוּ. תַּנּוּן הַנְּטִיעוֹת פְּקַרְנֵי חַגְבִּים
הוּו וְנַהוּרָא דְלֵהוֹן דְּקִיק וְלֵא הוּו נַהֲרִין. כִּיּוֹן
דְּאַתְנַטְעוּ וְאַתְתְּקִנוּ. אַתְרַבִּיאוּ בְּנַהוּרָא
וְאַקְרוּן אַרְזֵי לְבַנון. וְאָדָם וַחֲוָה עַד דְּאַתְנַטְעוּ
לֵא אַתְרַבִּיאוּ בְּנַהוּרָא וְלֵא סְלִיקוּ רִיחָא וַדָּאֵי.
אַתְעַקְרוּ וְאַשְׁתִּילוּ וְאַתְתְּקִנוּ כְּדָקָא יְאוּת:

וַיְצַו יי אֱלֹהִים. הָא תַנְיִנָן לִית צו אֶלָא עֲבוּדָה
זָרָה. יי זו בְּרַפְת הַשֵּׁם. אֱלֹהִים אֱלוּ
הַדְּיִינִין. עַל הָאָדָם זו שְׁפִיכוֹת דְּמִים. לֵאמֹר
זו גְלוּי עֲרִיוֹת. מִפְּל עֵץ הַגֶּן וְלֵא גֹזַל. אֶכַל
תֹאכַל וְלֵא אֶבֶר מִן הַחַי וְשִׁפִּיר.

מִבְּרָ עֵץ הַגֶּן אֶכַל תֹאכַל. דְּשִׁרְיָא לִיה פְּלֵא
דְּלִיכְלִינְהוּ בִּיחודָא. דְּהָא חֲזִינָן
אַבְרָהָם אֶכַל, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְכָל נְבִיאִים אֶכְלוּ
וַחֲוִי. אֶבֶל אֵילָנָא דָא אֵילָנָא דְמוֹתָא אִיהוּ (כְּמָה
דְּכַתִּיב וּמַעַן תִּדְעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ)
מִאֵן דְּנִטְיִיל לִיה
בְּלַחֲדוּי מִיִּית. דְּהָא סַמָּא דְמוֹתָא נְטִיל (בְּגִין
מִי שְׁנוּטְלוּ לְבָדוּ - מֵת, שְׁהָרֵי סַם הַמָּוֶת נָטַל [בְּגִלָּל שְׁהוּא מִפְּרִדוּ מִתְחִיִים]. וְעַל זֶה כִּי בְּיוֹם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ

עֲלִיּוֹנוֹת, וְהֵם נִקְרָאִים אַרְזֵי
הַלְבַּנון. מִי הֵם אַרְזֵי לְבַנון?
אוֹתָם שֶׁשָּׁה יָמִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁשֶׁת
יָמֵי בְּרֵאשִׁית שְׁאֲמַרְנוּ. אַרְזֵי
לְבַנון אֲשֶׁר נָטַע, נְטִיעוֹת וַדָּאֵי
שֶׁהִתְקַיְּמוּ אַחַר כָּף. מִפְּאֵן
וְהֵלֵאָה סַמָּךְ. מַהִי וַיִּסְגֹּר בְּשַׁר
תַּחְתְּנָה? בְּצִדוֹ הִיטָה, וְהִיָּה זֶה
בְּצִד זֶה. וַדָּאֵי עֲקָר אוֹתָם הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשִׁתִּיל אוֹתָם בְּמִקּוֹם
אַחַר, וַחֲזָרוּ לְהִיּוֹת פְּנִים בְּפְנִים
לְקִיּוּם. כְּמוֹ זֶה סְמוּכִים
הַעוֹלָמוֹת. עֲקָר אוֹתָם הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשִׁתִּיל אוֹתָם בְּמִקּוֹם
אַחַר וְהִתְקַיְּמוּ בְּקִיּוּם שְׁלִים.

וְאָמַר רַבִּי אַבָּא, מִנּוּן לְנוּ שְׁאָדָם
וַחֲוָה הִיוּ נְטוּעִים? שְׁכַתוּב (ישעיה
ס) נִצַּר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה יָדֵי
לְהַתְּפָאָר. דְּוָקָא מַעֲשֵׂה יָדֵי, שְׁלֵא
הַשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵם בְּרִיוֹת אַחְרוֹת,
וְכַתוּב (שם יז) בְּיוֹם נְטִיעָךְ
תִּשְׁגְּשְׁגִי. שְׁבֹאוֹתוֹ יוֹם שְׁנַנְטְעוּ
בְּעוֹלָם, סְרַחוּ. שְׁנִינּוּ, הַנְּטִיעוֹת
הִיוּ פְּקַרְנֵי חַגְבִּים וְאוֹרָם דְּקִיק
וְלֵא הִיוּ מְאִירִים. כִּיּוֹן שְׁנַנְטְעוּ
וַנְתְּקִנוּ, הַתְּרַבּוּ בְּאוֹר וַנִּקְרָאוּ
אַרְזֵי לְבַנון. וְאָדָם וַחֲוָה עַד
שְׁנַנְטְעוּ, לֹא הַתְּרַבּוּ בְּאוֹר וְלֵא
הָעָלוּ רִיחַ בְּוַדָּאֵי. נְעַקְרוּ וַנְשִׁתְּלוּ
וַנְתְּקִנוּ כְּרֵאוּי.

וַיְצַו ה' אֱלֹהִים. הָרֵי שְׁנִינּוּ, אִין
צו אֶלָא עֲבוּדָה זָרָה. ה' - זו
בְּרַפְת הַשֵּׁם. אֱלֹהִים - אֱלוּ
הַדְּיִינִים. עַל הָאָדָם - זו שְׁפִיכַת
דְּמִים. לֵאמֹר - זו גְלוּי עֲרִיוֹת.
מִפְּל עֵץ הַגֶּן - וְלֵא גֹזַל. אֶכַל
תֹאכַל - וְלֵא אֶבֶר מִן הַחַי, וְיִפְהָ.
מִבְּרָ עֵץ הַגֶּן אֶכַל תֹאכַל -
שֶׁהִתִּיר לוֹ הַפֶּל לְאֶכְלָם יַחַד.
שְׁהָרֵי רֵאִינוּ אַבְרָהָם אֶכַל, יִצְחָק
וַיַּעֲקֹב וְכָל הַנְּבִיאִים אֶכְלוּ וַחֲוִי.
אֶבֶל עֵץ זֶה, עֵץ הַמָּוֶת הוּא [כְּמוֹ
שְׁכַתוּב וּמַעַן תִּדְעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ].
וְעַל זֶה כִּי בְּיוֹם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ

מות תמות, בגלל שפפריד הנטיעות.

רבי יהודה שאל את רבי שמעון, זה ששנינו, אדם הראשון היה מושף בערלתו, מה זה? אמר לו, שהפריד ברית קדש ממקומו ומחלקו, ודאי שהיה מושף בערלה. ועזב ברית קדש ודבק בערלה והתפתה בדבר הנחש. ומפרי העץ - זו אשה. לא תאכל ממנו - בגלל שפכתוב (משלי ה) רגליה ירדות מות שאול צעדיה יתמוכו. וכזה היה פרי, שהרי באחר לא היה פרי. כי ביום אכלך ממנו מות תמות - בגלל שעץ המות היה, כמו שאמרנו שפכתוב רגליה ירדות מות.

[והנחש היה ערום מכל חית השדה] רבי יוסי אמר, האילן הזה שאמרנו היה משקה מלמעלה, והתגדל והיה שמח, כמו שנאמר ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. הגן זה אשה. ונהר זה היה נכנס בה ומשקה אותה והיה הפל אחד (ואוה' אחר ושמו אחר). שהרי משם ולמטה הוא פרוה, שפכתוב ומשם יפרד.

והנחש, רבי יצחק אמר זה יצר הרע. רבי יהודה אמר נחש ממש. באו לפני רבי שמעון. אמר להם, ודאי הכל אחד, וסמא"ל היה, ונראה על נחש וצלמו. שנחש זה הוא שטן, והפל אחד.

שנינו, באותה שעה ירד סמא"ל מהשמים רכוב על נחש זה, וצלמו היו רואים כל הבריות ובורחים ממנו. והגיעו לאשה בדברים ונרמו מות לעולם. ודאי בַּחֲכָמָה הביא סמא"ל קללות על העולם, וחבל את האילן הקדמון שברא הקדוש ברוך הוא בעולם, ודבר זה היה תלוי על סמא"ל,

דאיהו מפריש ליה מן חיון. ועל דא כי ביום אכלך ממנו מות תמות בגין דקא פריש נטיעין.

רבי יהודה שאל לרבי שמעון, הא דתנינן אדם הראשון מושף בערלתו הוה, מאי הוא. אמר ליה דפריש ברית קדש מאתריה ומחולקיה. ודאי מושף בערלה הוה. ושבק ברית קדש ודבק בערלה ואתפתה במלה דנחש. ומפרי העץ דא אתתא. לא תאכל ממנו בגין דכתיב, (משלי ה) רגליה ירדות מות שאול צעדיה יתמוכו. ובהאי הוי פרי, דהא באחרא לא הוי פרי. כי ביום אכלך ממנו מות תמות. בגין דא דאילנא דמותא הוי כדקאמרן. דכתיב רגליה ירדות מות:

[והנחש היה ערום מכל חית השדה] רבי יוסי אמר האי אילנא דקא אמרן הוה מתשקי מלעילא ואתרבי והוה חדי כמא דאת אמר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. הגן דא אתתא. ונהר דא הוה עייל ביה ואשקי ליה והוה כלא חד (וכדין יי אחר ושמו אחר). דהא מתמן ולתתא איהו פירווא דכתיב ומשם יפרד.

והנחש. רבי יצחק אמר דא יצר הרע. רבי יהודה אמר נחש ממש. אתו לקמיה דרבי שמעון. אמר לון ודאי כלא חד. וסמא"ל הוה ואתחזי על נחש וצולמיה. דנחש דא איהו שטן וכלא חד.

תנינא בההיא שעתא נחת סמא"ל מן שמיא רכיב על נחש דא וצולמיה הוו חמאן פל בריין וערקן מגייה. ומטו לגבי אתתא במלין וגרימו מותא לעלמא. ודאי בחכמה אייתי סמא"ל לווטין על עלמא וחבל אילנא קדמא דברא קדשא בריה דא בעלמא. ומלה דא הוי תלי על סמא"ל עד דאתא אילנא אחרא קדישא דאיהו יעקב ונטל מגייה

בְּרַכָּאן דְּלֵא יִתְבַּרַךְ סמא"ל לְעֵילָא וְעֵשׂו
 לְתַתָּא. דְּהָא יַעֲקֹב דְּוִגְמָא דְּאָדָם הָרָאשׁוֹן הָוָה
 (וְשׁוֹפְרִיָּה) דְּיַעֲקֹב שׁוֹפְרִיָּה דְּאָדָם הָרָאשׁוֹן הָוָה.
 וְעַל דָּא פְּמָה דְּמִנְע סמא"ל בְּרַכָּאן מְאִילָנָא
 קְדָמָאָה. הֲכִי נָמִי מִנְע יַעֲקֹב דְּאִיהוּ אִילָנָא
 דְּוִגְמָא דְּאָדָם מְסמא"ל בְּרַכָּאן מְלַעֲיָלָא
 וּמַתָּתָא. וְיַעֲקֹב דִּידִיהּ נְטִיל בְּכֻלָּא. וְעַל דָּא
 (בראשית לב) וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ.

בְּתוֹב וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם דָּא יֵצֵר הָרַע דָּא
 מְלֵאף הַמּוֹת. וּבְגִין דְּנִחַשׁ אִיהוּ מְלֵאף
 הַמּוֹת גְּרָם מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְדָא הוּא רְזָא
 דְּכְתִיב, (בראשית ו) קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנָי. דָּא הוּא
 קָצָא דְּכָל בְּשָׂרָא דְּנְטִיל נְשַׁמְתָּא לְכָל בְּשָׂרָא
 וְאִקְרִי הֲכִי.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ד)

נְשַׁמְתַּת הַזְּכָר, מִן הַזְּכָר. וְנִשְׁמַת הַנְּקֵבָה, מִן
 הַנְּקֵבָה. וְהֵינּוּ דְקָא אֲזִיל נַחֵשׁ בְּתַרְהּ
 דְּחַוָּה. אָמַר, הוּאִיל וְנִשְׁמַתָּה מִן הַצָּפוֹן
 אֲסִיתְנָה מְהֵרָה. וּמְאִי הַסְתָּה הָוָה, מְשׁוּם דְּבָא
 עָלֶיהָ. שְׁאַלוּ תְלַמִּידוֹי, עוֹבְדָא הֵיכִי הָוָה.
 אָמַר לָהֶם, סמ"אל הָרַשַׁע קָשָׁר עִם כָּל
 צְבָאוֹת מַעְלָה עַל רַבּוֹ. מְשׁוּם דְּאָמַר קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְרַדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם.
 אָמַר, הֵיאָף אוֹכַל לְהַחְטִיאוֹ וּלְגַרְשׁוֹ מִלְּפָנָיו.
 יֵרַד עִם כָּל חַיִּילוֹתָיו וּבִיקֵשׁ לוֹ בְּאַרְצָן חִבְר
 פְּמוֹתוֹ וּמְנוּ נַחֵשׁ, וְהָיָה לוֹ דְמוֹת גָּמַל. רַכָּב
 עָלָיו וּבָא לוֹ אֲצֵל הָאִשָּׁה. אָמַר לָהּ, אָף פִּי
 אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֵּן. אָמַר
 אֲבָקֵשׁ יוֹתֵר וְאוֹסִיף, כְּדִי שְׁתַּגְרַע הֵיא.
 אָמְרָה, לֹא מִנְעֵנּוּ אֲלָא מֵעֵץ הַדַּעַת אֲשֶׁר
 בְּתוֹף הַגֵּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא
 תִּגְעוּ בוֹ פֶּן תָּמוּתוּן. וְהוֹסִיפָה בִּי דְבָרִים,
 אָמְרָה מְפָרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹף הַגֵּן אָמַר

עַד שְׂבָא אֵילָן אַחַר קְדוּשׁ, שְׁהוּא
 יַעֲקֹב, וְנִטְל מִמֶּנּוּ בְּרֻכּוֹת שְׁלֵא
 יִתְבַּרַךְ סמא"ל לְמַעְלָה וְעֵשׂו
 לְמַטָּה. שְׁהָרִי יַעֲקֹב דְּגִמַת אָדָם
 הָרָאשׁוֹן הָיָה (וְיִצְחָק), שְׁיַעֲקֹב יִפְּיו
 שְׁל אָדָם הָרָאשׁוֹן הָיָה. וְעַל זֶה,
 כְּמוֹ שְׁמִנְע סמא"ל בְּרֻכּוֹת
 מְהֵאֵילָן הָרָאשׁוֹן, כְּף גַּם מִנְע
 יַעֲקֹב שְׁהוּא אֵילָן, דְּגִמַת אָדָם
 מְסמא"ל, בְּרֻכּוֹת מְלַמְעָלָה
 וּמְלַמְטָה. וְיַעֲקֹב לְקַח אֶת שְׁלוֹ
 בְּכָל, וְעַל זֶה (בראשית לב) וַיֹּאבֶק
 אִישׁ עִמּוֹ.

בְּתוֹב וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, זֶה יֵצֵר
 הָרַע, זֶה מְלֵאף הַמּוֹת. וּמְשׁוּם
 שְׁהִנְחֵשׁ הוּא מְלֵאף הַמּוֹת, גְּרָם
 מוֹת לְכָל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ סוּד
 שְׁכָתוֹב (שם ו) קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא
 לְפָנָי. זֶהוּ קִץ שְׁל כָּל בָּשָׂר
 שְׁנוֹטִיל הַנְּשַׁמָּה לְכָל בָּשָׂר, וְנִקְרָא
 כְּף.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ד)
 ספר הבהיר

נְשַׁמְתַּת הַזְּכָר מִן הַזְּכָר, וְנִשְׁמַת
 הַנְּקֵבָה מִן הַנְּקֵבָה, וְהֵינּוּ שְׁהִלֵּף
 הַנְּחֵשׁ אַחֲרֵי חַוָּה. אָמַר: הוּאִיל
 וְנִשְׁמַתָּה מִן הַצָּפוֹן, אֲסִיתְנָה
 מְהֵרָה. וּמָה הַהִסְתָּה שְׁהִיתָה?
 מְשׁוּם שְׂבָא עָלֶיהָ. שְׁאַלוּ
 תְלַמִּידוֹ: אֵיךְ הָיָה הַמַּעֲשֵׂה?
 אָמַר לָהֶם: סמא"ל הָרַשַׁע קָשָׁר
 עִם כָּל צְבָאוֹת מַעְלָה עַל רַבּוֹ,
 מְשׁוּם שְׁאָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְרַדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם.
 אָמַר, הֵיאָף אוֹכַל לְהַחְטִיאוֹ
 וּלְגַרְשׁוֹ מִלְּפָנָיו? יֵרַד עִם כָּל
 חַיִּילוֹתָיו וּבִקֵּשׁ לוֹ בְּאַרְצָן חִבְר
 פְּמוֹתוֹ. וּמִי הוּא? נַחֵשׁ, וְהָיָה לוֹ
 דְמוֹת גָּמַל. רַכָּב עָלָיו וּבָא לוֹ
 אֲצֵל הָאִשָּׁה. אָמַר לָהּ: אָף פִּי
 אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ
 הַגֵּן. אָמַר, אֲבָקֵשׁ יוֹתֵר וְאוֹסִיף,
 כְּדִי שְׁתַּגְרַע הֵיא. אָמְרָה: לֹא
 מִנְעֵנּוּ אֲלָא - מֵעֵץ הַדַּעַת אֲשֶׁר

בְּתוֹךְ הַגֵּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן
תָּמְתוּן. וְהוֹסִיפָה שְׂנֵי דְבָרִים.
אָמְרָה, מִפְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ
הַגֵּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ, וְלֹא
נֹאמַר לָהּ אֵלֶּא מַעַץ הַדְּעַת.
וְאָמְרָה, לֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן תָּמְתוּן.
מָה עָשָׂה סַמְא"ל הַרְשָׁע? הֲלֹךְ
וְנִגַּע בְּאֵילָן, וְהִיָּה הָאֵילָן צוּחַ
וְאוֹמֵר: (תְּהִלִּים לו) אֵל תְּבוֹאֲנִי רָגַל
גְּאוּה וַיֵּד רְשָׁעִים אֵל תְּנִידְנִי, אֵל
תִּגַּע בִּי, שְׁנֹאמַר וַיֵּד רְשָׁעִים אֵל
תְּנִידְנִי. הֲלֹךְ וְאָמַר לְאִשָּׁה: הֲרִי
נִגְעַתִּי בְּאֵילָן וְלֹא מָתִי, אִף אֶת
תִּגְעֵי בְּאֵילָן וְלֹא תָמוּתִי. הֲלֹכָה
הָאִשָּׁה וְנִגַּעָה בְּאֵילָן, וְרָאָתָה
מִלְּאִף הַמָּוֶת בֹּא כְּנִגְדָּה. אָמְרָה:
אוּלַי עֲכָשׁוּ אֲנִי מִתָּה, וְהִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת
וְנוֹתְנָה לְאָדָם, אֵלֶּא הֲרִינִי גוֹרְמַת
לוֹ שִׂיאֲכַל עַמִּי. אִם נָמוּת - נָמוּת
שְׂנִינּוּ, וְאִם נַחִיָּה - נַחִיָּה שְׂנִינּוּ.
וְלִקְחָה מִפְּרִי וְנִתְּנָה גַם לְבַעֲלָהּ.
נִתְּפַקְחוּ עֵינֵי שְׂנִינֵיהֶם וְקָהוּ שְׂנִינּוּ.
אָמַר לָהּ: מָה שֶׁהֶאֱכַלְתִּנִּי שְׁקָהוּ
שְׂנִי? כִּף קָהוּ שְׂנִי כֹל הַבְּרִיּוֹת.
יֵשֵׁב לוֹ בְּדִין אֲמַת, שְׁנֹאמַר (שם ט)
יִשְׁבֹּת לְכֹסֵא שׁוֹפֵט צָדֵק. קָרָא
לְאָדָם וְאָמַר לוֹ: לָמָּה בְּרַחַתְּ
מִפְּנֵי? אָמַר לוֹ: אֶת קִלְךָ שְׁמַעַתִּי
בְּגֹן, וְרַעְדוּ עֲצָמוֹתִי, וְאִירָא כִּי
עִירִם אֲנִכִּי וְאֲחִיבָא. כִּי עִירִם
אֲנִכִּי - מַפְעָלִי. כִּי עִירִם אֲנִכִּי -
מַצְוִינִי, כִּי עִירִם אֲנִכִּי - מַמְעָשִׁי,
וְאֲחִיבָא.

מָה הִיָּה לְבוֹשׁוֹ שֶׁל אָדָם? עוֹר
שֶׁל צִפְרוֹן, וְהַפְּשִׁיטוֹ מַעֲלָיו. רָאָה
עֲצָמוֹ עָרִם, שְׁנֹאמַר מִי הִגִּיד לְךָ
כִּי עִירִם אֶתָּה. אָמַר אָדָם לְפָנָי
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם, כִּשְׁהִייתִי לְבָדִי שְׁמָא
חֻטְאִיתִי לְךָ, אֵלֶּא הָאִשָּׁה שֶׁהִבֵּאתִי

אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ, וְלֹא נֹאמַר לָהּ אֵלֶּא מַעַץ
הַדְּעַת. וְאָמְרָה, לֹא תִגְעוּ פֶּן תָּמוּתוּן.

מָה עָשָׂה סַמְ"אֵל הַרְשָׁע הֲלֹךְ וְנִגַּע בְּאֵילָן
וְהִיָּה הָאֵילָן צוּחַ וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים ל"ו) אֵל
תְּבוֹאֲנִי רָגַל גְּאוּה וַיֵּד רְשָׁעִים אֵל תְּנִידְנִי, אֵל
תִּגַּע בִּי. שְׁנֹאמַר וַיֵּד רְשָׁעִים אֵל תְּנִידְנִי. הֲלֹךְ
וְאָמַר לְאִשָּׁה, הֲרִי נִגְעַתִּי בְּאֵילָן וְלֹא מָתִי, אִף
אֶת תִּגְעֵי בְּאֵילָן וְלֹא תָמוּתִי. הֲלֹכָה הָאִשָּׁה
וְנִגַּעָה בְּאֵילָן וְרָאָתָה מִלְּאִף הַמָּוֶת בֹּא כְּנִגְדָּה,
אָמְרָה אוּלַי עֲכָשׁוּ אֲנִי מִתָּה, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עוֹשֶׂה לוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת וְנוֹתְנָה לְאָדָם אֵלֶּא
הֲרִינִי גוֹרְמַת לוֹ שִׂיאֲכַל עַמִּי אִם נָמוּת, נָמוּת
שְׂנִינּוּ. וְאִם נַחִיָּה, נַחִיָּה שְׂנִינּוּ. וְלִקְחָה מִפְּרִי
וְנִתְּנָה גַם לְבַעֲלָהּ, נִתְּפַקְחוּ עֵינֵי שְׂנִינֵיהֶם וְקָהוּ
שְׂנִינּוּ. אָמַר לָהּ מָהוּ זֶה שֶׁהֶאֱכַלְתִּנִּי שְׁקָהוּ
שְׂנִינִי, כִּף קָהוּ שְׂנִינִי כֹל הַבְּרִיּוֹת. יֵשֵׁב לוֹ בְּדִין
אֲמַת שְׁנֹאמַר (תְּהִלִּים ט) יִשְׁבֹּת לְכֹסֵא שׁוֹפֵט
צָדֵק. קָרָא לְאָדָם וְאָמַר לוֹ, לָמָּה בְּרַחַתְּ מִפְּנֵי.
אָמַר לוֹ, אֶת קִלְךָ שְׁמַעַתִּי בְּגֹן וְרַעְדוּ עֲצָמוֹתִי
וְאִירָא כִּי עִירִם אֲנִכִּי וְאֲחִיבָא. כִּי עִירִם
אֲנִכִּי, מַפְעָלִי. כִּי עִירִם אֲנִכִּי, מַצְוִינִי. כִּי
עִירִם אֲנִכִּי, מַמְעָשִׁי וְאֲחִיבָא.

מָה הִיָּה לְבוֹשׁוֹ שֶׁל אָדָם עוֹר שֶׁל צִפְרוֹן,
וְהַפְּשִׁיטוֹ מַעֲלָיו. רָאָה עֲצָמוֹ עָרִם,
שְׁנֹאמַר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עִירִם אֶתָּה. אָמַר
אָדָם לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם, כִּשְׁהִייתִי לְבָדִי שְׁמָא חֻטְאִיתִי לְךָ, אֵלֶּא
הָאִשָּׁה שֶׁהִבֵּאתִי לִי הִיא הַדִּיחָה אוֹתִי
מִדְּבָרֶיךָ. שְׁנֹאמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי הִיא
נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ. אָמַר לָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לֹא דִיִּיךְ שֶׁחֻטְאִית אֵלֶּא שֶׁהִחֻטְאִית לְאָדָם.

לִי הִיא הַדִּיחָה אוֹתִי מִדְּבָרֶיךָ, שְׁנֹאמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִיא נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ. אָמַר לָהּ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: לֹא דִיִּיךְ שֶׁחֻטְאִית, אֵלֶּא שֶׁהִחֻטְאִית לְאָדָם? אָמְרָה לְפָנָי: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,

אָמַרָה לְפָנָיו רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַנִּחַשׁ הַשִּׂיאָנִי לַחֲטָא לְפָנֶיךָ. הַבֵּיא שְׁלִשְׁתָּם וַגְּזַר עֲלֵיהֶם גְּזֵרוֹת דִּין. תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים קְלָלוֹת וּמּוֹת, וְהַפִּיל סַמ"ל וְאֵת הַכֶּתֶף שֶׁלּוֹ מִמְּקוֹם קִדְשָׁתָן מִן הַשָּׁמַיִם, וְקִצֵּץ רַגְלָיו שֶׁל נִחַשׁ וְאִירְרוּ מִכָּל חֵיהָ וּמִכָּל בְּהֵמָה וּפְקַד עָלָיו שְׂהִיָּה מִפְּשִׁיט אֶת עוֹרוֹ אַחַר שְׁבַע שָׁנִים.

ע"כ: (ער כאן מהחשמטות)

וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אִף. רַבִּי יוֹסִי אָמַר. בְּאִף פִּתַּח וְאִף אֲטִיל בְּעֵלְמָא. אָמַר לָהּ (דף לו ע"א) לְאַתְתָּא בְּאִילָנָא דָּא בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵלְמָא וַדָּאי. אֲכָלוּ מִנֶּיהָ וְהֵייתֶם פְּאֵלֵהִים יוֹדְעֵי טוֹב וָרָע. דְּהָא אִיהוּ הֵכִי הוּי אֱלֹהִים שְׂמִיָּה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע. וְעַל דָּא וְהֵייתֶם פְּאֵלֵהִים יוֹדְעֵי וָגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לָא אָמַר הֵכִי. דְּאֵלוּ אָמַר בְּאִילָנָא דָּא בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵלְמָא, יְאוּת הָהּ. כִּי הוּא פְּגָרְזָן בִּיד הַחוּצָב בּוּ. אֲבָל לָא אָמַר אֱלָא מְאִילָנָא דָּא אֲבָל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְדִין בְּרָא עֵלְמָא, וְכָל אוּמָן סָנִי לְחִבְרִיָּה, אֲכָלוּ מִנֶּיהָ וְאַתּוֹן תַּהוֹן בְּרָאן עֵלְמִין. וְעַל דָּא כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי כִּיּוֹם אֲכַלְכֶם מִמְּנוּ וָגו' וּבְגִין דְּאִיהוּ יָדַע דָּא אֲפָקִיד לְכוּ עֲלֵיהּ דְּלָא תִּיכְלוּ מִנֶּיהָ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בְּכֵלָא מְלִילוּ שְׁקָרָא. בְּשִׁירוּתָא דְּאִמְרוּ שְׁקָרָא הוּא. דְּכַתִּיב אִף כִּי אָמַר אֱלֹהִים לָא תֹאכַל מִכָּל עֵץ הַגֶּן. וְלֹא הֵכִי. דְּהָא כְּתִיב מִכָּל עֵץ הַגֶּן אֲכַל תֹּאכַל וְכִלְהוּ שְׂרָא לִיהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָא תְּגִינָן דְּפָקִיד לִיָּה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עֲבוּדָה זָרָה דְּכַתִּיב וַיִּצְו. יְיָ עַל בְּרַכַּת הַשֵּׁם. אֱלֹהִים עַל הַדִּינִין. עַל הָאָדָם עַל שְׂפִיכוֹת דְּמִים. לְאִמּוֹר עַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת. וְכִי כַּמָּה אֵינְשֵׁי הוּוּ

הַנִּחַשׁ הַשִּׂיאָנִי לַחֲטָא לְפָנֶיךָ. הַבֵּיא שְׁלִשְׁתָּם וַגְּזַר עֲלֵיהֶם גְּזֵרוֹת דִּין. תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים קְלָלוֹת וּמּוֹת, וְהַפִּיל סַמ"ל וְאֵת הַכֶּתֶף שֶׁלּוֹ מִמְּקוֹם קִדְשָׁתָן מִן הַשָּׁמַיִם, וְקִצֵּץ רַגְלָיו שֶׁל נִחַשׁ, וְאִירְרוּ מִכָּל חֵיהָ וּמִכָּל בְּהֵמָה, וּפְקַד עָלָיו שְׂהִיָּה מִפְּשִׁיט אֶת עוֹרוֹ אַחַר שְׁבַע שָׁנִים: ע"כ.

וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אִף. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּאִף פִּתַּח וְאִף הֲטִיל בְּעוֹלָם. אָמַר לָהּ לְאִשָּׁה, בְּאִילָן זֶה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַדָּאי אֵת הָעוֹלָם, אֲכָלוּ מִמְּנוּ וְהֵייתֶם פְּאֵלֵהִים יוֹדְעֵי טוֹב וָרָע. שְׂהִירֵי הוּא כֶּף הוּא אֱלֹהִים שְׂמוּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, וְעַל זֶה וְהֵייתֶם פְּאֵלֵהִים יוֹדְעֵי וָגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָא אָמַר כֶּף, שְׂאֵלוּ אָמַר בְּאִילָן זֶה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם, נֶאֱדָה הִיא, כִּי הוּא פְּגָרְזָן בִּיד הַחוּצָב בּוּ. אֲבָל לָא אָמַר אֱלָא, מְאִילָן זֶה אֲכַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאִזּוּ בְּרָא אֵת הָעוֹלָם, וְכָל אִמְנָן שׁוֹנָא אֵת חִבְרוּ, אֲכָלוּ מִמְּנוּ וְאַתֶּם תַּהִיוּ בּוֹרְאֵי עוֹלָמוֹת. וְעַל זֶה כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי כִּיּוֹם אֲכַלְכֶם מִמְּנוּ וָגו', וּמִשׁוּם שְׂהוּא יָדַע אֵת זֶה, צִוָּה אֲתָכֶם עָלָיו שְׂלָא תֹאכְלוּ מִמְּנוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּכָל דְּבָרוּ שְׁקָר. בְּתַחֲלָה שְׂאִמְרוּ שְׁקָר הִיא - שְׂכַתוּב אִף כִּי אָמַר אֱלֹהִים לָא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן, וְלֹא כֶּף, שְׂהִירֵי כְּתוּב מִכָּל עֵץ הַגֶּן אֲכַל תֹּאכַל, וְכָלֵם הַתִּיר לוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הִרִי שְׁנִינוּ שְׂעוּדָה אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל עֲבוּדָה זָרָה, שְׂכַתוּב וַיִּצְו. ה' - עַל בְּרַכַּת הַשֵּׁם. אֱלֹהִים - עַל הַדִּינִים. עַל הָאָדָם - עַל שְׂפִיכוֹת דְּמִים. לְאִמּוֹר - עַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת. וְכִי כַּמָּה אֵינְשֵׁי הוּוּ

עֲרִיּוֹת. וְכִי כַּמָּה אֵינְשֵׁי הוּוּ

בְּעֶלְמָא דְאִיהוּ אֶצְטְרִיךְ דָּא. אֶלְא וְדָאִי כִלְא
עַל הַאִי אֵילְנָא הָוָה.

בְּגִין דְּבִיּה אַחִידָן כָּל אֵלִין פְּקוּדִין. דְּכָל מָאן
דְּנָטִיל לִיה בְּלַחֲדוּי עֶבֶד פְּרִישׁוּ.
וְנָטִיל לִיה בְּאוּכְלוּסִין דְּלַתְתָּא דְאַחִידָן בִּיה.
וְנָטִיל עֲבוּדָה זָרָה וּשְׁפִיכוּת דְּמִים וְגִלּוּי
עֲרִיּוֹת. עֲבוּדָה זָרָה בְּאֲנוּן רַבְרָבִי מְמַנָּן.
שְׁפִיכוּת דְּמִים בְּהַאִי אֵילְנָא תְּלִיין דְּאִיהוּ
בְּסִטְר גְּבוּרָה. וּסְמַא"ל אֲתַפְקֵד עַל דָּא. גִּלּוּי
עֲרִיּוֹת אֲשֶׁה הִיא וְאַנְתָּתָא אַקְרִי. וְאַסִּיר
לְזַמְנָא לְאַנְתָּתָא בְּלַחֲוּדָהּ אֶלְא עִם בְּעֵלָה
דְּלֹא יְהֵא חֲשִׁיד בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת. וְעַל דָּא בְּכֻלְהוּ
אֲתַפְקֵד בְּהַאִי אֵילְנָא. פִּיּוֹן דְּאֶכְל מְגִיּה בְּכֻלְהוּ
עֶבֶר, דְּהָא כִלְא אַחִיד בִּיה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר וְדָאִי מְלָה דָּא הָכִי הוּא.
דְּאַסִּיר לְאַתִּיחַדָּא עִם אֲנַתְתָּא בְּלַחֲוּדָהּ
אֶלְא אִם כֵּן בְּעֵלָה עֲמָה. מַה עֶבֶד הֵהוּא
רְשַׁע. אָמַר הָא מְטִיתִי לְהַאִי אֵילְנָא וְלֹא מִתִּי
אוֹף אֶת קַרְבִּי וּמְטִי בִידָךְ בִּיה וְלֹא תִמּוּת.
וּמְלָה דָּא הוּא אוּסִיף לָה מְגַרְמִיָּה.

מִיד וּתְרָא הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב וְגו'. בְּמָה חֲמַאת.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק הֵהוּא אֵילְנָא (שְׂדֵה) סְלִיק
רִיחִין פְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בְּרַאשִׁית כו) פְּרִיחַ שְׂדֵה
אֲשֶׁר בְּרַכּוּ יי. וּבְגִין הֵהוּא רִיחַ דְּהוּה סְלִיק
חֲמַדַּת לִיה לְמִיכָל מְגִיּה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר
רְאִיָּה הָוָה. אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה וְהָא כְּתִיב
וּתְפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם. אָמַר לִיה הַאִי רְאִיָּה
בְּשִׁיעוּרָא דְאֵילְנָא נִקְטַת לִיה (נ"א שִׁיעוּרָא דְלִבָּא הַתָּה)
דְּכְתִיב וּתְרָא הָאֲשֶׁה דִּיִּיקָא:

וּתְרָא הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב. חֲמַאת וְלֹא חֲמַאת. פִּי
טוֹב. חֲמַאת פִּי טוֹב וְלֹא אֲתִישְׁבַת
בִּיה. מַה כְּתִיב לְבַתָּר וּתְקַח מִפְרִיו וְלֹא כְּתִיב
וּתְקַח מִמֶּנּוּ. וְהִיא אֲתַדְבַקַת בְּאַתְר דְּמוּתָא.

הִיּוּ בְּעוֹלָם שְׁהוּא צְרִיךְ זֶה? אֶלְא
וְדָאִי הַכֵּל עַל הָאֵילָן הָזֶה הִנֵּה.
מִשׁוּם שְׁבוּ אַחֲזוּיִם כָּל הַמְצוּוֹת
הַלְלוּ. שְׁכַל מִי שְׁנוּטֵל אוֹתוֹ
בְּלַבְדּוֹ, עוֹשֶׂה פְרוּדֵי. וְנוּטֵל אוֹתוֹ
בְּאוּכְלוּסִים שְׁלַמְטָה שְׁאַחֲזוּיִם
בוּ, וְנוּטֵל עֲבוּדָה זָרָה וּשְׁפִיכוּת
דְּמִים וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת. עֲבוּדָה זָרָה
בְּאוֹתָם גְּדוּלִים מְמַנִּים. שְׁפִיכוּת
דְּמִים תְּלוּיִים בְּאֵילָן הָזֶה שְׁהוּא
בְּצַד גְּבוּרָה. וּסְמַא"ל מְמַנָּה עַל
זֶה. גִּלּוּי עֲרִיּוֹת אֲשֶׁה הִיא, וְאֲשֶׁה
נִקְרָאת, וְאַסוּר לְזַמֵּן אֶת הָאֲשֶׁה
בְּלַבְדָּהּ אֶלְא עִם בְּעֵלָה שְׁלֹא
יְהִיָּה חֲשׂוּד בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת. וְעַל זֶה
בְּכֻלָּם הַצְטוּהָ בְּאֵילָן הָזֶה. פִּיּוֹן
שְׁאֶכְל מִמֶּנּוּ, עֶבֶר בְּכֻלָּם, שְׁהִרִי
הַכֵּל אַחֲזוּ בוּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, וְדָאִי דְכַר זֶה
כֶּף הוּא, שְׁאַסוּר לְהַתִּיחַד עִם
אֲשֶׁה בְּלַבְדָּהּ אֶלְא אִם כֵּן בְּעֵלָה
עֲמָה. מַה עֲשֶׂה אוֹתוֹ רְשַׁע?
אָמַר, הִרִי הַגְעַתִּי לְאֵילָן הָזֶה וְלֹא
מִתְתִי, גַּם אֶת קַרְבִּי וּגְעִי בִידָךְ
וְלֹא תִמּוּתִי. וְדְכַר זֶה הוּא הוֹסִיף
לָה מְעַצְמוּ.

מִיד וּתְרָא הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב וְגו'.
בְּמָה רְאָתָה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
אוֹתוֹ אֵילָן [שְׂדֵה] הַעֲלָה רִיחֹת,
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (בְּרַאשִׁית כו) פְּרִיחַ שְׂדֵה
אֲשֶׁר בְּרַכּוּ ה'. וּבְגִלָּל אוֹתוֹ רִיחַ
שְׁהִיָּה עוֹלָה, חֲמַדָּה אוֹתוֹ לְאֶכְל
מִמֶּנּוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, רְאִיָּה
הִתְתָּה. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, וְהִרִי
כְּתוּב וּתְפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם?
אָמַר לוֹ, רְאִיָּה זֶה בְּשִׁיעוּרָא שֶׁל
הָאֵילָן לְקַחָה אוֹתוֹ (נ"א שְׁעוּר הַלֵּב
הַתָּה), שְׁכְּתוּב וּתְרָא הָאֲשֶׁה דִּוְקָא.
וּתְרָא הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב - רְאָתָה
וְלֹא רְאָתָה. פִּי טוֹב - רְאָתָה פִּי
טוֹב וְלֹא הַתִּישְׁבָּה בוּ. מַה פְּתוּב
אַחַר כֶּף? וּתְקַח מִפְרִיו, וְלֹא
כְּתוּב וּתְקַח מִמֶּנּוּ. וְהִיא נְדַבְקָה
בְּמִקוּם הַמּוֹת, וְגַרְמָה לְכָל

העולם מות. והפרידה חיי מות. ובחטא זה גרם פרוץ להפריד אשה מבעלה, שהרי קול מדבור לא נפרדים לעולמים. ומי שמפריד קול מדבור, מתאלם ולא יכול לדבר. וכיון שנטל ממנו דבור, נתן לעפר.

אמר רבי שמעון, כתוב (תהלים ט) נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעפר. נאלמתי דומיה, פסוק זה אמרה אותו כנסת ישראל בגלות. מה הטעם? בגלל שקול מנהיג את הדבור, כיון שהיא בגלות. קול נפרד ממנה, ודבור לא נשמע, ועל זה נאלמתי דומיה וגו'. מה הטעם? בגלל שהחשיתי מטוב, שלא הולך קול אתה. וישראל אומרים (שם טו) לך דומיה תהלה. מה זה דומיה? זו תהלה לדוד, שהיא דומיה בגלות ושותקת בלי קול. אמר רבי יצחק, מה זה לך? בגללך היא דומיה ושותקת שסתלק ממנה קול.

השרמה מההשמטות (סימן ל"ה) ובבוא מחיר יין וחלב (ישעיה נה). מהו יין וחלב? מה ענין זה אצל זה? אלא מלמד שהיין הוא פחד, וחלב הוא חסד. ומפני מה הזכיר יין תחלה? מפני שהוא קרוב אלינו יותר. יין וחלב עולה על דעתך? אלא אמר, דמות יין וחלב: ע"כ.

ותקח מפריו הא תנינן סחטה ענבים ויהבת ליה וגרימו מותא לכל עלמא. דהא אילנא דא ביה שריא מותא. והוא אילנא דשלטא בליליא. (דף לו ע"ב) וכד איהי שלטא כל בני עלמא טעמו טעמא דמותא. אלא אנון בני מהימנותא מקדמי ויהבו ליה נפשיהו בפקדונא. ובגין דאיהו בפקדונא. אתהדרו נפשאו לאתרייהו. ועל

וגרימת לכל עלמא מותא. ואפרישת חיי מן מותא. ובחובא דא גרים פרישותא לאפרשא אתתא מבעלה. דהא קו"ל מדבור לא מתפרשן לעלמין. ומאן דמפריש קול מדבור אתאלם ולא יכיל למלא. וכיון דאשתקל מניה מלולא אתיהיב לעפרא.

אמר רבי שמעון כתיב, (תהלים ט) נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעפר. נאלמתי דומיה. האי קרא כנסת ישראל אמרו בגלותא. מאי טעמא בגין דקול מדבור ליה לדבור. כיון דאיהי בגלותא קול אתפרש מניה ומלה לא אשתמע ועל דא נאלמתי דומיה וגו'. מאי טעמא בגין דהחשיתי מטוב דלא אזיל קול בהדה. וישראל אמרי (תהלים טו) לך דומיה תהלה. מאי דומיה, דא תהלה לדוד. דאיהי דומיה בגלותא ושתיקא בלא קול. אמר רבי יצחק מאי לך. בגינך איהי דומיה ושתיקא דאסתלקא מנה קול.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ה)

ובבוא מחיר יין וחלב, (ישעיה נ"ה) מאי יין וחלב, מה ענין זה אצל זה. אלא מלמד שהיין הוא פחד וחלב הוא חסד. ומפני מה הזכיר יין תחילה, מפני שהוא קרוב אלינו יותר, יין וחלב סלקא דעתך, אלא אימא דמות יין וחלב. ע"כ. (ער כאן מההשמטות)

ותקח מפריו הא תנינן סחטה ענבים ויהבת ליה וגרימו מותא לכל עלמא. דהא אילנא דא ביה שריא מותא. והוא אילנא דשלטא בליליא. (דף לו ע"ב) וכד איהי שלטא כל בני עלמא טעמו טעמא דמותא. אלא אנון בני מהימנותא מקדמי ויהבו ליה נפשיהו בפקדונא. ובגין דאיהו בפקדונא. אתהדרו נפשאו לאתרייהו. ועל

למקומם, ועל זה (תהלים צב)
ואמונתך בלילות כתוב.

והתפקחה עיני שניהם. רבי חיא
אמר, שהרי נפקחו לדעת רעות
העולם מה שלא ידעו עד עכשו.
כיון שיידעו ונפקחו לדעת רע, אז
ידעו כי עירמם הם, שאבדו זהר
עליון שהיה מכסה עליהם
והסתלק מהם, ונשארו ערמים
ממנו. ויתפרו עלה תאנה -
נדבקו להתכסות באותם צלמים
של אותו אילן שאכלו ממנו
שנקראים עלים של האילן.
ויעשו להם חגרת - רבי יוסי
אמר, כיון שיידעו מהעולם הזה
ונדבקו בו, ראו שהעולם הזה
מנהג על ידי אותם עלים של
האילן, ועשו להם חוק להתחזק
בהם בעולם הזה. ואז ידעו כל
מיני כשפים של העולם, ורצו
לחגר כלי זין באותם עלים של
האילן כדי להגן עליהם.

רבי יהודה אמר, אז נכנסו
שלושה בדין ונדונו, והעולם
הפחתון התקלל ולא עמד
בקיומו בגלל זהמת הנפש, עד
שעמדו ישראל בהר סיני. אחר
כך הלביש אותם הקדוש ברוך
הוא בלבושים שהעור נהנה
מהם. זהו שכתוב פתנות עור.
בתחלה היו פתנות אור שהיו
משתמשים בהם בעליונים
שלמעלה, משום שפלאכי
השרת היו באים להנות מאותו
האור. זהו שכתוב (שם ח)
ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד
והדר תעטרהו. וכעת שחטאו -
פתנות עור, שהעור נהנה מהם
ולא הנפש.

אחר כך הולידו בן ראשון. בן
של הזהמה היה. שנים באו על
חיה והתעברה מהם והולידה
שנים, זה יצא למינו וזה יצא
למינו, ורוח שלהם נפרדו זה

דא (תהלים צב) ואמונתך בלילות, פתיב.
והתפקחה עיני שניהם. רבי חיא אמר דהא
אתפקחו למנדע בישין דעלמא
מה דלא ידעו עד השתא. כיון דיידעו
ואתפקחו למנדע ביש. כדין ידעו כי ערומים
הם. דאבדו זהרא עלאה דהוה חפי עלייהו
ואסתלק מניהו. ואשתארו ערומים מניה.
ויתפרו עלה תאנה. אתדבקו לאתחפאה
באנון צולמין דההוא אילנא דאכלו מניה
דאקרון טרפי דאילנא. ויעשו להם חגורות.
רבי יוסי אמר כיון דיידעו מהאי עלמא
ואתדבקו ביה. חמו דהאי עלמא מתדבר על
ידא דאנון טרפין דאילנא. ועבדו להון תקפא
לאתתקפא בהו בהאי עלמא. וכדין ידעו כל
זייני חרשין דעלמא. ובעו למחגר זיינין
באנון טרפי אילנא בגין לאגנא עלייהו.

רבי יהודה אמר כדין תלת עאלו בדינא
ואתדנו. ועלמא תתאה אתלטיין. ולא
קיימא בקיומיה בגין זוהמא דנחש עד
דקיימו ישראל בטורא דסיני. לבתר אלביש
לון קדשא ברוך הוא בלבושין דמשכא
אתהני מניהו דא הוא דכתיב פתנות עור.
בקדמיתא הו פתנות אור דהו משתמשין
בהו בעלאין דלעילא. בגין דמלאכי עלאין
הו אתיין לאתהנא מההוא נהורא. דא הוא
דכתיב, (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלהים
וכבוד והדר תעטרהו. והשתא דחבו כתנות
עור. דעור אתהני מניהו ולא נפשא.

לבתר אולידו ברא קדמאה ברא דזוהמא
הוה. תרין אתו עלה דחיה ואתעברת
מניהו ואולידת תרין. דא נפק לזיניה ודא
נפק לזיניה. ורוח דילהון אתפרשו, דא
לסטרא דא ודא לסטרא דא. דא דמי לסטרוי

וְדָא דְמִי לְסִטְרוּי. מִסְטָרָא דְקִין פֿל מְדוּרִין
 דְסִטְרָא דְזִינִין בִּישִׁין וְרוּחִין וְשִׁדִּין וְחַרְשִׁין
 אַתְיִין. מִסְטָרָא דְהָבֵל סִטְרָא דְרַחֲמֵי יִתִיר וְלֹא
 בְשִׁלְיָמוּ. חֲמַר טַב בְּחַמַר בִּישׁ. וְלֹא אַתְתַּקֵּן
 בְּהִדְיָה עַד דְאַתָּא שֵׁת וְאַתְיִיחְסוּ מַגִּיבָה פֿל
 אַנּוּן דְרִין דְזַפְּאֵי עֲלָמָא וּבִיבָה אֲשִׁתִּיל עֲלָמָא.
 וּמְקִין אַתְיִין פֿל אַנּוּן חֲצִיפִין וּרְשָׁעִים וְחַיִּיבֵי
 עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּשַׁעֲתָא דְחַב קִין הָוָה
 מִסְתַּפִּי. בְּגִין דְחַמָּא קַמִּיה זַינֵי מְשַׁרְיִין
 מְזַיִנִין וְאַתְיִין לְקַטְלָא לִיה. וְכַד אֶהְדַּר
 בְּתִשׁוּבָה מְאִי קְאָמַר הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר. מְאִי מִפְּנֵיךָ
 אֶסְתֵּר. אֲלֵא אֶהָא סְתִיר מִבְּנֵינָא דִילִי. רַבִּי
 אָבָא אָמַר כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (תהלים כב) וְלֹא
 הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ (שמות ג) וַיִּסְתֵּר מִשֶּׁה פָּנָיו.
 וְעַל דָּא וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר מֵאַנּוּן פְּנִים דִּילְךָ אֶהָא
 נִסְתָּר דְלֹא יִשְׁגָּחוּן בִּי. וְעַל דָּא וְהָיָה כָּל
 מוֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי:

וַיִּשֶׁם ה' לְקִין אוֹת לְבַלְתִּי וְגו'. מְאִי אוֹת.
 אוֹת אֶחָד מֵעֲשָׂרִין וַתְּרִין אַתּוּן
 דְאוּרִייתָא יְהִב עֲלִיה לְאַגְנָא עֲלִיה. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה מְאִי דְכְתִיב וַיְהִי בְהִיוֹתֶם בְּשֹׁדֵה. מְאִי
 בְשֹׁדֵה. דָּא אַתְתָּא. וְעַל דָּא קָם וְקָטִיל לִיה.
 דְהָא מִסְטָרָא דָּא יְרִית לְקַטְלָא מִסְטָרָא
 דְסַמְא"ל דְגָרִים מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְקַנֵּי קִין
 לְהָבֵל עַל נּוֹקְבִיָּה. רַבִּי חֵיִיא אָמַר הָא חֲזִינֵן
 דְכְתִיב וַיַּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו עַל דְלֹא
 אַתְקַבִּיל קַרְבָּנִיה. אָמַר לִיה הֲכִי הוּא וְכֹלָא
 הָוָה לְקַבְּלִיה.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה מְאִי דְכְתִיב הֲלֹא אִם
 תִּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח
 חֲטָאת רובֵץ. אֲלֵא הֲכִי קְאָמַר הֲלֹא אִם תִּיטִיב

לְצַד זֶה וְזֶה לְצַד זֶה. זֶה דּוּמָה
 לְצַד שְׁלוֹ, וְזֶה דּוּמָה לְצַד שְׁלוֹ.
 מְצַד שֶׁל קִין כָּל הַמְדוּרִים שֶׁל צַד
 שֶׁל הַמִּינִים הַרְעִים וְרוּחוֹת
 וְשִׁדִּים וְכִשְׁפִּים בָּאִים, וּמְצַד שֶׁל
 הָבֵל שֶׁל רַחֲמִים יוֹתֵר וְלֹא
 בְשִׁלְמוֹת. יֵין טוֹב בֵּינֵן רַע. וְלֹא
 נִתְקַן עִמּוֹ עַד שֶׁבָּא שֵׁת וְהִתְיַחְסוּ
 מִמֶּנּוּ כָּל אוֹתָם דּוּרוֹת שֶׁל צַדִּיקֵי
 עוֹלָם, וְכוּ נִשְׁתַּל הָעוֹלָם. וּמְקִין
 בָּאוּ כָּל אוֹתָם חֲצוּפִים וּרְשָׁעִים
 וּרְשָׁעֵי הָעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּשַׁעֲה שִׁחְטָא
 קִין, הָיָה פּוֹחֵד, בְּגִלְל שְׂרָאָה
 לְפָנָיו מִינֵי מַחְנוֹת מְזַיִנִים וּבָאִים
 לְהַרְג אוֹתוֹ. וְכִשְׁחֹזַר בְּתִשׁוּבָה,
 מָה אָמַר? הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר.
 מָה זֶה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר? אֲלֵא
 אֶהָיָה נִסְתָּר מִהַבְּנִין שְׁלִי. רַבִּי
 אָבָא אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים כב)
 וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ. (שמות ג)
 וַיִּסְתֵּר מִשֶּׁה פָּנָיו. וְעַל זֶה וּמִפְּנֵיךָ
 אֶסְתֵּר, מֵאוֹתָם הַפְּנִים שֶׁלְךָ
 אֶהָיָה נִסְתָּר שְׁלֵא יִשְׁגִּיחוּ בִי. וְעַל
 זֶה וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי.

וַיִּשֶׁם ה' לְקִין אוֹת לְבַלְתִּי וְגו'.
 מָה זֶה אוֹת? אוֹת אַחַת מֵעֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת הַתּוֹרָה נִתְּן עֲלָיו
 לְהִגֵּן עֲלָיו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה
 זֶה שְׁכַתוּב וַיְהִי בְהִיוֹתֶם בְּשֹׁדֵה,
 מָה זֶה בְּשֹׁדֵה? זוֹ הָאִשָּׁה. וְעַל זֶה
 קָם וְהָרַג אוֹתוֹ. שְׁהָרִי מְצַד זֶה
 יִרַשׁ לְהַרְג מְצַד שֶׁל סַמְא"ל
 שְׁגָרַם מוֹת לְכָל הָעוֹלָם. וְקָנָא
 קִין בְּהָבֵל עַל הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ. רַבִּי
 חֵיִיא אָמַר, הָרִי רְאִינוּ שְׁכַתוּב
 וַיַּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו, עַל
 שְׁלֵא הִתְקַבֵּל קַרְבָּנוֹ. אָמַר לוֹ, כֶּף
 הוּא, וְהַפֵּל הִיָּה לְנִגְדּוֹ.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה זֶה
 שְׁכַתוּב הֲלֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת
 וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חֲטָאת
 רובֵץ? אֲלֵא כֶּף אָמַר, הֲלֹא אִם

תיטיב מעשיך, אז שאת. מה זה שאת? כמו שכתוב (בראשית מט) יתר שאת. שהרי לפכור יש שבח יתר בכל תמיד, ותלוי במעשיו. ועל זה אם תיטיב שאת, ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ.

מה זה לפתח? זהו פתח שלמעלה שממנו יוצאים דינים על מעשים רעים של העולם. פתח, כמו שנאמר (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק. ולאותו פתח - חטאת רובץ, זה מלאך המות, והוא עתיד להפרע ממך. בא ראה, בראש השנה נולד אדם. בראש השנה ודאי סוד למעלה ולמטה. ראש השנה למעלה. ראש השנה למטה. בראש השנה עקרות נפקדות. מנין לנו שבראש השנה זה הדין? שכתוב (בראשית כא) וה' פקד את שרה. וה' דוקא זה ראש השנה ומשום שאדם יצא בראש השנה ויצא בדיון, והעולם עומד בדיון, ומשום כך לפתח ודאי. חטאת רובץ - כדי להפרע ממך. ואלו תשוקתו - עד שתשמד.

ואתה תמשל בו - סוד הוא, שכתוב (נחמיה ט) ואתה מחיה את כלם. מכאן אמרו, לא שולט הקדוש ברוך הוא אלא בזמן שישמרו רשעי העולם. ועל זה, בין שמלאך המות ישמיד אותם, אז הקדוש ברוך הוא שולט עליו שלא יצא להרע לעולם, שכתוב ואתה תמשל בו (בתשובה). ואתה דוקא. אמר רבי יצחק, בקשר של המחלקת המושל מצוי. רבי יהודה אמר, ואתה תמשל בו - בתשובה.

רבי יוסי אמר, פשהו אותם דורות של קין הולכים בעולם, היו מחלקים את הארץ, והיו דומים לעילונים ותחתונים.

אמר רבי יצחק, עז"א ועז"ל,

עובדך שאת. מאי שאת. פדכתוב (בראשית מט) יתר שאת דהא בוכרא שבחא אית ליה בכלא תדיר. ותלייא בעובדוהי. ועל דא אם תיטיב שאת. ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ.

מאי לפתח. דא פתחא (דף לו ע"א) דלעילא דמניה נפקין דינין על עובדין בישין דעלמא. פתח כמה דאת אמר (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק. ולהוא פתח, חטאת רובץ דא מלאך המות. והוא זמין לאתפרעא מינה. הא חזי, בראש השנה אתיליד אדם. בראש השנה ודאי רזא לעילא ותתא. ראש השנה לעילא. ראש השנה לתתא. בראש השנה עקרות נפקדות. מנלן דבראש השנה הוה. דכתוב, (בראשית כא) וי' פקד את שרה וי' דייקא דא ראש השנה. ובגין דנפיק אדם מראש השנה (ר"א ונפיק) נפיק בדינא ועלמא קיימא בדינא. ובגין כך לפתח ודאי. חטאת רובץ בגין לאתפרעא מינה. ואלו תשוקתו עד דתשתצי.

ואתה תמשול בו. רזא הוא דכתיב, (נחמיה ט)

ואתה מחיה את כלם. מכאן אמרו לא שליט קדשא בריה הוא אלא בזמנא דישתצון חייבי עלמא. ועל דא כיון דמלאך המות ישצי לון. כדין קדשא בריה הוא שליט עלוי דלא יפוק לאבאשא עלמא דכתיב ואתה תמשל בו (בתיובתא) ואתה דייקא. אמר רבי יצחק בקוטר דפלגא קפסירא (קפסירא) שכ"ח. רבי יהודה אמר ואתה תמשל בו בתיובתא. רבי יוסי אמר כד הו' אנון דרין דקין אזלין בעלמא הו' מטרטשי ארעא והו' דמין לעלאי ותתאי.

אמר רבי יצחק עז"א ועז"ל כד נפלו מאתר קדושתייהו מלעילא, חמו בנת

בְּנֵי נִשְׂא וְחֻטְאוֹ וְאוֹלֵידוֹ בְּנִין, וְאֵלִין הוּוּ
נְפִילִים דְּכֹתִיב הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאֶרֶץ.

רַבִּי חֲזִיא אָמַר בְּנוֹי דְקִינָן הוּוּ בְּנֵי אֱלֹהִים.
דְּהָא כַּד אָתָא סמא"ל עַל חוּה אֲטִיל בַּה
זוּהֵמָא וְאִתְעַבְרַת וְאוֹלֵידַת לְקִינָן. וְחִיזוּ דִילִיה
לָא הוּוּ דְמִי לְשֶׁאֶר בְּנֵי נִשְׂא. וְכָל אַנּוּן
דְּאִתְיִין מִסְטָרָא דִילִיה לָא הוּוּ אַקְרוּן אֱלָא
בְּנֵי הָאֱלֹהִים.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר וְאִפִּילוּ אַנּוּן (בְּנֵי) נְפִילִים
הָכִי אַקְרוּן. הֵמָּה הַגְּבוּרִים. שְׁתִּין הוּוּ
בְּאֶרְעָא כְּחוּשְׁבָן דְלַעֲיָלָא. פְּתִיב הָכָא הֵמָּה
הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מְעוֹלִם וְכֹתִיב הָתֵם (שִׁיר הַשִּׁירִים ג)
שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר הֵמָּה
הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מְעוֹלִם מִמָּשׁ. מְעוֹלִם דִּיִּיקָא.
אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם, מָאִי שֵׁם דָּא הוּא עוֹלָם דְקֶאֱמָרָן.
אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם דִּיִּיקָא. פְּתִיב הָכָא אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם
וְכֹתִיב הָתֵם (וִיקָרָא כד) בְּנִקְבוּ שֵׁם, וְכֹתִיב, (וִיקָרָא כד)
וַיִּקְוֹב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם.

השלמה מההשממות (סימן ל"ו)

רַבִּי חֲזִיא אָמַר מְעוֹלָם דָּא הוּוּ, וְגוֹבְרִין
גְּבִרִין דְּסִטְרָא בִישָׂא הוּוּ, דְּכֹתִיב אֲנָשֵׁי
הַשֵּׁם. אֲנָשֵׁי שֵׁם לָא פְּתִיב, אֱלָא אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם
בְּגוֹנוֹנָא דָּא כְּתִיב, זְכוּר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחֻסְדֶּיךָ פִּי
מְעוֹלָם הֵמָּה, מְעוֹלָם וְדָאִי נָטַל לוֹן קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְאִינוּן אֲבָהֶן קְדָמָי לְמַהוּי רְתִיכָא
קְדִישָׁא לְעִילָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק מְעוֹלָם דָּא
אִיהוּ מִטְתּוֹ שְׁלִשְׁלֵמָה דְכֹתִיב וְכוּ': (עד כאן

מההשממות)

רַבִּי חֲזִיא אָמַר מְעוֹלָם מִמָּשׁ הוּוּ. וּמְעוֹלָם
דְּלִתְתָא נָטַל לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה
דְּאִתְּ אָמַר (דָּא הוּוּ וְגוֹבְרִין גְּבִרִין דְּסִטְרָא בִישָׂא הוּוּ דְכֹתִיב אֲנָשֵׁי שֵׁם
אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם לָא כְּתִיב אֱלָא אֲנָשֵׁי שֵׁם בְּגוֹנוֹנָא דָּא כְּתִיב) (תְּהִלִּים כה) זְכוּר
רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחֻסְדֶּיךָ פִּי מְעוֹלָם הֵמָּה. מְעוֹלָם

כְּשִׁנְפִלוּ מִמְּקוֹם קְדָשְׁתָּם
מִלְּמַעְלָה, רָאוּ בְּנוֹת בְּנֵי אָדָם
וְחֻטְאוֹ וְהוֹלִידוּ בְּנִים. וְאֵלָה הָיוּ
נְפִילִים, שְׁכַתּוֹב וְהַנְּפִילִים הָיוּ
בְּאֶרֶץ.

רַבִּי חֲזִיא אָמַר, בְּנֵי קִינָן הָיוּ בְּנֵי
אֱלֹהִים, שְׁהָרִי פְּשָׁבָא סמא"ל עַל
חוּה, הִטִּיל בַּה זְהֵמָה וְהִתְעַבְרָה
וְהוֹלִידָה אֶת קִינָן, וְהִמְרָאָה שְׁלוּ
לָא הָיָה דוּמָה לְשֶׁאֶר בְּנֵי אָדָם,
וְכָל אוֹתָם שְׁבָאוּ מִהֲצַד שְׁלוּ, לָא
הָיוּ נִקְרָאִים אֱלָא בְּנֵי הָאֱלֹהִים.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, וְאִפִּילוּ אוֹתָם
(בְּנֵי) נְפִילִים כְּפֶן נִקְרָאִים, הֵמָּה
הַגְּבוּרִים. שְׁשִׁים הָיוּ בְּאֶרֶץ
פְּחֻשְׁבוֹן שְׁלִמְעֵלָה. פְּתוּב כְּאֵן
הֵמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מְעוֹלִם,
וְכַתּוּב שֵׁם (שִׁיר ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים
סָבִיב לָהּ. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, הֵמָּה
הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מְעוֹלִם מִמָּשׁ.
מְעוֹלָם דְּוִיקָא. אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם, מַהוּ
שֵׁם זֶה? הוּא עוֹלָם שְׁאִמְרָנוּ.
אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם דְּוִיקָא. פְּתוּב כְּאֵן
אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם, וְכַתּוּב שֵׁם (וִיקָרָא כד)
בְּנִקְבוּ שֵׁם, וְכַתּוּב (שם) וַיִּקְבֹּב בֶּן
הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם.

השלמה מההשממות (סימן ל"ו)
רַבִּי חֲזִיא אָמַר, מְעוֹלָם זֶה הָיוּ,
וְגוֹבְרִים גְּבוּרִים שְׁל צַד הִרְעָה הָיוּ,
שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית ו) אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם.
אֲנָשֵׁי שֵׁם לָא כְּתוּב, אֱלָא אֲנָשֵׁי
הַשֵּׁם. כְּמוֹ זֶה כְּתוּב (תְּהִלִּים כה) זְכוּר
רַחֲמֶיךָ ה' וְחֻסְדֶּיךָ פִּי מְעוֹלָם
הֵמָּה. מְעוֹלָם וְדָאִי לְקַח אוֹתָם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם הָאֲבוֹת
הַרְאִשׁוֹנִים לְהִיּוֹת מְרַכְּבָה
קְדוּשָׁה לְמַעְלָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
מְעוֹלָם - זוּהִי מִטְתּוֹ שְׁלִשְׁלֵמָה,
שְׁכַתּוּב וְכוּ': ע"כ.

רַבִּי חֲזִיא אָמַר, מְעוֹלָם מִמָּשׁ
הָיוּ, וּמְעוֹלָם שְׁלִמְטָה לְקַח אוֹתָם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(זֶה הָיוּ, וְגוֹבְרִים גְּבוּרִים שְׁל צַד הִרְעָה הָיוּ, שְׁכַתּוּב
אֲנָשֵׁי שֵׁם, וְלֹא כְּתוּב אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם, אֱלָא אֲנָשֵׁי שֵׁם.

כמו זה כתוב [תהלים כה] זָכַר רַחֲמֶיךָ ה' וְחִסְדֶיךָ כִּי מַעֲלֵם הַמָּה. מַעֲלֵם וְדָאֵי. וּמַעֲלֵם שְׁלֹמֹה לָקַח אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהֵם אֲבוֹת רֵאשׁוּנִים לְהִיּוֹת מְרַבְּכָה קְדוּשָׁה לְמַעְלָה. גַּם כָּאֵן הַמָּה הַגְּבֹרִים אֲשֶׁר מַעֲלֵם. מַעֲלֵם וְדָאֵי לָקַח אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מַעֲלֵם זֶה מִטְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה, שְׁכַתוֹב (שיר ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. רַבִּי אֶחָא אָמַר, כָּלֵם נִקְרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים [שחרי עדן לא התבשמה].

תוספתא

אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵם לְבָרְכָה, בְּשַׁעַת שֶׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם, בָּרָא אוֹתוֹ בְּגֵן עֵדֶן וְצִוָּה אוֹתוֹ עַל שֶׁבַע מִצְוֹת. חָטָא וּגְרַשׁ מִגֵּן עֵדֶן, וְשָׁנִי מִלְּאֲכִי שָׁמַיִם, עַז"א וְעֹזָא"ל, אָמְרוּ לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵלּוּ הֵינּוּ אֲנִי בְּאַרְצָא, הֵינּוּ צְדִיקִים. אָמַר לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְכִי אַתֶּם יְכוּלִים עַל יֵצֵר הָרָע? אָמְרוּ לְפָנָיו: יְכוּלִים. מִדַּת הַפִּיל אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַנְּפִלִים הָיוּ בְּאַרְצָא, וְכַתּוּב הַגְּבֹרִים. וּבְשַׁעַת שִׁירְדוּ לְאַרְצָא נִכְנַס בָּהֶם יֵצֵר הָרָע, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרוּ. חָטָאוּ וְנִעְקְרוּ מִקְדָּשְׁתָּם. ע"כ הַתּוֹסֵפְתָא.

בֵּא רָאָה, כָּל הַנְּטִיעוֹת הָיוּ נִסְתָּרִים וְשׁוּמִים דְּקִיקִים בְּמִקּוֹם אֶחָד. אַחַר כֵּן עָקַר אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁתַל אוֹתָם בְּמִקּוֹם אַחַר וְהִתְקַיְמוּ. רַבִּי יִיסָא שָׂאל, מַה זֶה שְׁכַתּוֹב זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עֲשָׂה אִתּוֹ זָכַר וְנִקְבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם? אָמַר לּוֹ רַבִּי אַבְא, זֶה סוּד עֲלִיּוֹן. שְׁנִינּוּ, שְׁלֹשָׁה סִפְרִים נִפְתָּחִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֶחָד שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים וְכוּ'. סֵפֶר עֲלִיּוֹן שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֹּל, מִמֶּנּוּ יוֹצֵאת כְּתִיבָה. סֵפֶר אֲמִצְעֵי כְּלָלוֹת שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה [סֵפֶר שְׁהוּא כְּלָלוֹת שְׁלֹמְעֵלָה וְלִמְטָה וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְכוּ'] [ואותו לכול הצדיקים

וְדָאֵי. וּמַעֲלֵם דְּלִתְתָא נְטִיל לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֲנִינְ אַבְהֵן קְדָמָאֵי לְמַהֲוֵי רְתִיבָא קְדִישָׁא לְעִילָא. אוֹף הָכָא הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲלֵם. מַעֲלֵם וְדָאֵי נְטִיל לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר מַעֲלֵם (ומאי הוא) דָּא מִטְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה דְכְּתִיב, (שיר השירים ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. רַבִּי אֶחָא אָמַר כָּלֵהוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶקְרוּן (ר"א ל"ג דְּהָא עַד לֹא אִתְבְּסַמַּת). (חסר כאן עיון

סוף הכפר):

תוספתא

אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל בְּשַׁעַתָּא דְּבָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם בָּרָא לִיהּ בְּגִינְתָא דְּעֵדֶן וְצִוָּהוּ עַל שֶׁבַע מִצְוֹת. חָב וְאִתְגַּרַשׁ מִגִּינְתָא דְּעֵדֶן. וְתָרִי מִלְּאֲכִי שְׁמִיָּא עֲזָא וְעֹזָאֵל אָמְרוּ קָמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלּוּ הֵוִינָא אֲנִין בְּאַרְעָא הֵוִינָא זְכָאִין. אָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִי אַתּוֹן יְכַלִּין עַל יֵצֵרָא בִישָׂא, אָמְרוּ קָמִיהּ יְכַלִּין. מִיָּד אָפִיל לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָא דְאַתְּ אָמַר הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאַרְצָא וְכַתִּיב הַגְּבוּרִים וְכוּ'. וּבְשַׁעַתָּא דְּנִתְתּוּ לְאַרְעָא עָאֵל בְּהוּ יֵצֵרָא בִישָׂא שְׁנֵאֱמַר וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרוּ, חָבוּ וְאִתְעַקְרוּ מִקְדוֹשְׁתֵיהוּ, (עד כאן התוספתא) הָא חֲזִי, כָּלֵהוֹן נְטִיעֵן הָווּ סְתִימִין רְשִׁימִין דְּקִיקִין בְּאַתְרָא חַד. לְבִתְרָא עֲקָרִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִשְׁתִּיל לוֹן בְּאַתְרָא אַחְרָא וְאִתְקַיְמוּ. רַבִּי יִיסָא שָׂאל מָאֵי דְכְּתִיב זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עֲשָׂה אוֹתוֹ זָכַר וְנִקְבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם. אָמַר לִיהּ רַבִּי אַבְא רְזָא עֲלָאָה הוּא. תְּנִינֵן תְּלַת סִפְרִין פְּתִיחִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה חַד דְּצְדִיקִים גְּמוּרִים (דף לו ע"ב) וְכוּ' סֵפֶר עֲלָאָה דְּהָא מְנִיָּה נִפְקָא פְּלָא. נִפְיק מְנִיָּה כְּתִיבָה. סֵפֶר אֲמִצְעֵיתָא כְּלָלָא דְעִילָא וְתִתָּא

וְנִקְבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם? אָמַר לּוֹ רַבִּי אַבְא, זֶה סוּד עֲלִיּוֹן. שְׁנִינּוּ, שְׁלֹשָׁה סִפְרִים נִפְתָּחִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֶחָד שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים וְכוּ'. סֵפֶר עֲלִיּוֹן שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֹּל, מִמֶּנּוּ יוֹצֵאת כְּתִיבָה. סֵפֶר אֲמִצְעֵי כְּלָלוֹת שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה [סֵפֶר שְׁהוּא כְּלָלוֹת שְׁלֹמְעֵלָה וְלִמְטָה וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְכוּ'] [ואותו לכול הצדיקים

(ס"א ספר דאיהו כללא דלעילא ותתא ואחיד לכל סמרין רנא וכו) (כפי זה התקון נמצא בשני ספרי חיד) (ואחיד לכל סמרין רנא דאדם קדמא, ספר תליתא דאקרי (ג"א ואקרי) תורה) דתורה שבכתב אדם קדמא. ספר (ס"א תליתא) דאקרי תולדות אדם ודא איהו דצדיקים גמורים. הדא הוא דכתיב זה ספר תולדות אדם דא צדיק ודאי דעביד תולדות.

סוד של אדם הראשון, ספר שלישי שנקרא (ג"א ונקרא) תורה] שתורה שבכתב אדם הראשון. ספר שלישי שנקרא תולדת אדם, וזהו של צדיקים גמורים. זהו שכתוב זה ספר תולדת אדם, זה צדיק (סוד), ודאי שעושה תולדות.

ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים. דהא ודאי כדין אתתקן פלא לעילא ותתא ואתקיימו בדוגמא חדא. זכר ונקבה בראם סתם חד אתכליל בחד.

ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים, שהרי ודאי אז נתקן הפל למעלה ומטה, והתקיימו בדוגמה אחת. זכר ונקבה בראם, סתם אחד נכלל באחד.

מתניתין (ד"א וכו) פתיב, (משלי יח) מגדל עוז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב. דא הוא

משנה. פתיב (משלי יח) מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב. זהו ספר תולדות אדם שרץ באותו מגדל. המגדל הזה מה מעשהו? אלא זהו מגדל דוד, וזהו מגדל עז שם ה', והכל אחד. כאן ידוע לבני האמונה זהו ודאי ספר תולדות [יש שלא גורסים] אדם. לבני האמונה סודו מגדל עז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב. יהיה צדיק אדם לבני האמונה. (ראה ציור למעלה).

ספר תולדות אדם דרהיט ביהוה מגדל

מבש	עוי	מיץ
גרג	וזה	יצד
דצב	זרו	היי
לקה	שוה	ונק

האי מגדל מאי עבידתיה. אלא דא הוא מגדל דוד. ודא הוא מגדל עז שם יי. וכלא חד. הקא ידיעא לבני מהימנותא דא הוא ודאי ספר תולדות. (אית דלא גרסי) (אדם לבני מהימנותא סודו מגדל עז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב יהו"ה צדיק) (אדם לבני מהימנותא).

ואמר רבי אבא, ספר ודאי ירד לו לאדם הראשון, וכו היה יודע חכמה עליונה. וספר זה הגיע לבני אלהים חכמי הדור, ומי שזכה להתבונן בו, ידע בו חכמה עליונה. ומתבוננים בו ויודעים בו. וספר זה הוריד אותו בעל הסודות ושלשה שליחים ממנים לפניו. ובשעה שיצא אדם מגן עדן, אחז באותו ספר. פשיצא [ממנו] טס ממנו [לשר], התפלל ובכה לפני רבונו, והשיבו לו אותו כמו מקדם, כדי שלא תשכח חכמה מבני אדם וישתדלו לדעת את רבונו.

ואמר רבי אבא ספר ודאי (נחתו) (נחית) ליה לאדם הראשון. וביה הוה ידע חכמתא עלאה. וספרא דא מטא לבני אלהין חפמי דרא. ומאן דזכי לאשגחא ביה ידע ביה חכמה עלאה. ומשגיחין ביה וידעין ביה. וספרא דא נחית ליה מארי דרזין. ותלת שליחן ממנן קמיה. ובשעתא דנפק אדם מגנתא דעדן אחיד ביהוה ספרא. פד נפיק (מיניה) טאס מגייה (למרא) צלי ובכה קמי מאריה ואתיבו ליה כמלקדמין. בגין דלא תתנשי חכמתא מבני נשא וישתדלון למנדע למאריהון.

שליחן ממנן קמיה. ובשעתא דנפק אדם מגנתא דעדן אחיד ביהוה ספרא. פד נפיק (מיניה) טאס מגייה (למרא) צלי ובכה קמי מאריה ואתיבו ליה כמלקדמין. בגין דלא תתנשי חכמתא מבני נשא וישתדלון למנדע למאריהון.

וְכֵן תִּגְנֹן סֵפֶר הָהוּא לְחַנוּף. וְדָא סֵפֶר
מֵאַתֵּר דְּסִפְרָא דְתוֹלְדוֹת אָדָם הָהוּא. וְדָא
הוּא רְזָא דְחֻכְמָתָא. דְּהָא מֵאַרְעָא אֲתַנְטִיל
הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאִינְנֹו כִי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים.
וְהוּא הַנְּעַר. כְּדִכְתִּיב, (משלי כ"ב) חֲנוּף לְנַעַר עַל
פִּי דְרַכּוֹ.

וְכָל גְּנֻזִים עֲלִיּוֹנִים נִמְסְרוּ בְיָדוֹ.
וְזֵה מְסַר וְנָתַן וְעָשָׂה שְׁלִיחוֹת,
וְאַלְף מִפְתָּחוֹת נִמְסְרוּ בְיָדוֹ.
וּמֵאַה בְּרֻכּוֹת לֹקַח בְּכָל יוֹם
וְקוֹשֵׁר קְשָׁרִים לְרַבּוֹנֹו. הַקְדוּשׁ
בְּרוּף הוּא לָקַח אֹתוֹ מֵהָעוֹלָם
לְשִׁמְשׁ אֹתוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כִּי
לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים.

וּמִזֶּה נִמְסַר סֵפֶר שְׁנִקְרָא סֵפֶר
שֶׁל חֲנוּף. בְּשַׁעַה שְׁאַחַז אֹתוֹ
הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, הַרְאָה לֹו כֹּל
גְּנֻזִים עֲלִיּוֹנִים. הַרְאָה לֹו עֵץ
הַחַיִּים בְּאַמְצַע הַגֵּן וְהָעֵלִים שְׁלוֹ
וְעִנְפֵי, וְהַכֹּל רְאִינוּ בְּסִפְרוֹ.
אֲשֶׁרִי אֹתָם חֲסִידִים עֲלִיּוֹנִים
שְׁחַכְמָה עֲלִיּוֹנָה הַתְּגַלְתָּה לָּהֶם
וְלֹא נִשְׁפָּחָה מֵהֶם לְעוֹלָמִים, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר (תהלים כה) סוֹד ה' לִירְאָיו
וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם.

וַיֹּאמֶר ה' לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְּאָדָם
לְעֵלִם בְּשִׁגְם הוּא בְּשׂוֹר וְגו'. רַבִּי
אַחָא אָמַר, בְּאוֹתוֹ זְמַן הָיָה אֹתוֹ
נִהַר שְׁשׁוּפֵעַ וְיֹוצֵא, מוֹצִיא רוּחַ
עֲלִיּוֹנָה מֵעֵץ הַחַיִּים וּמִוֹרִיק
בְּאֵילָן (שְׁשׁוּרָה בּוֹ הַמְּוֹת) (מֵעֵץ הַמְּוֹת),
וְנִמְשְׁכוֹת רוּחוֹת לְתוֹף בְּנֵי אָדָם
יָמִים (זְמַנִּים) רַבִּים, עַד שְׁעָלוּ רַעוֹת
וְהַתִּיצְבוּ לְפָתַח. אַזְ הִסְתַּלְקָה
רוּחַ עֲלִיּוֹנָה מֵאוֹתוֹ אֵילָן בְּשַׁעַה
שְׁפָרְחוּ נְשֻׁמוֹת בְּבִנֵי (מִבְּנֵי) אָדָם.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְּאָדָם
לְעֵלִם. לְתַת לְעוֹלָם בְּשַׁעַה
שְׁפָרְחוּ נְשֻׁמוֹת בְּבִנֵי אָדָם.

בְּשִׁגְם הוּא בְּשׂוֹר, רַבִּי אֶלְעָזָר
אָמַר, (בִּישִׁיבְתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר)
בְּשִׁגְם זֶה מִשָּׂה, שֶׁהוּא מֵאִיר
לְלִבְנָה, וּמִכַּח זֶה עוֹמְדִים בְּנֵי

וְכֵן תִּגְנֹן סֵפֶר הָהוּא לְחַנוּף. וְדָא סֵפֶר
מֵאַתֵּר דְּסִפְרָא דְתוֹלְדוֹת אָדָם הָהוּא. וְדָא
הוּא רְזָא דְחֻכְמָתָא. דְּהָא מֵאַרְעָא אֲתַנְטִיל
הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאִינְנֹו כִי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים.
וְהוּא הַנְּעַר. כְּדִכְתִּיב, (משלי כ"ב) חֲנוּף לְנַעַר עַל
פִּי דְרַכּוֹ.

וְכָל גְּנֻזִי עֲלָאי אֲתַמְסְרֵן בִּידֵיהּ. וְדָא מְסִיר
וְיַהִיב וְעֵבִיד שְׁלִיחוֹתָא. וְאַלְף מִפְתָּחַן
אֲתַמְסְרֵן בִּידֵיהּ. וּמֵאַה בְּרַכְּאָן נְטִיל בְּכָל
יּוֹמָא וְקְשִׁיר קְשִׁירִין לְמֵאֲרִיָּה. מְעֲלָמָא נְטִיל
לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְשִׁמּוּשֵׁיהּ הָדָא הוּא
דְכְתִיב כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים.

וּמִן דָּא אֲתַמְסַר סִפְרָא דְאַקְרִי סִפְרָא דְחֲנוּף.
בְּשַׁעַתָּא דְאַחִיד לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא
אַחְמִי לִיָּה כֹּל גְּנֻזִי עֲלָאי. אַחְמִי לִיָּה אֵילְנָא
דְחַיִּי בְּגוֹ מְצִיעוֹת גְּנֵתָא וְטְרַפּוּי וְעִנְפּוּי. וְכֹלָא
חֲמִינָן בְּסִפְרִיָּה. זְפֵאִין אֲנּוֹן חֲסִידֵי עֲלָאִין
דְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה אֲתַגְּלִי לְהוֹ וְלֹא אֲתַנְשִׁי
מִנִּיָּהוּ לְעֲלָמִין כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים כה) סוֹד
ה' לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם:

וַיֹּאמֶר יי לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְּאָדָם לְעוֹלָם בְּשִׁגְם
הוּא בְּשׂוֹר וְגו'. (חסר) רַבִּי אַחָא אָמַר
בְּהוּא זְמַנָּא הָהוּא הִהוּא נִהַרָא דְנִגִּיד וְנִפְיק,
אַפִּיק רוּחָא עֲלָאָה מֵאֵילְנָא דְחַיִּי וְאַרִּיק
בְּאֵילְנָא (דְשִׁרְיָא בֵּיהּ מוֹתָא) (מֵאֵילְנָא דְמוֹתָא) וְאַתְמַשְׁכֵּן
רוּחִין בְּגוּוִיָּיהוּ דְבְּנֵי נְשָׂא יוֹמִין (זְמַנִּין) סְגִיאִין.
עַד דְּסִלְקוּ בִישִׁין וְאַתְעַתְדוּ לְפָתַח. כְּדִין
אַסְתַּלַּק רוּחָא עֲלָאָה מֵהוּא אֵילְנָא בְּשַׁעַתָּא
דְּפָרַח נְשֻׁמְתִין בְּבִנֵי (מִבְּנֵי) נְשָׂא הָדָא הוּא
דְכְתִיב לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְּאָדָם לְעוֹלָם. לְמִיָּהב
לְעוֹלָם בְּשַׁעַתָּא דְפָרַחוּ נְשֻׁמְתִין בְּבִנֵי נְשָׂא.
בְּשִׁגְם הוּא בְּשׂוֹר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר (רַבִּי רַבִּי אֶלְעָזָר
אָמַר) בְּשִׁגְם דָּא מִשָּׂה. דְאַיְהוּ נִהַר

לְסִיְהָרָא. וּמְחִילָא דָּא קִיִּימִין בְּנִי נָשָׂא
בְּעֻלְמָא יוֹמִין (וּמִינִי) סְגִיִּיאִין. וְהִיוּ יָמָיו מֵאָה
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה, רְמִזוּ לְמִשָּׁה דְעַל יְדֵיהּ תּוֹרָה
אֲתִיְהִיבַת. וּכְדִין יָרִיק (כ"א יריק) חִיִּין לְבַנְי נָשָׂא
מֵהֵוּא אֵילָנָא דְחִיִּין. וְכֹף הָוָה. אֲלֻמְלָא
דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ב) חֲרוֹת
עַל הַלְּחֹת, חֲרוֹת מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת. דְּהָא אֵילָנָא
דְּחִיִּי הָוָה מְשִׁיף לְתַתָּא.

וְעַל דָּא בְּשַׁגְ"ם דְּאִיהוּ בְּשַׁר קִיִּימָא מְלָה
לְאַרְקָא (לְאַתְרַחְקָא) רוּחָא דְחִיִּי. בְּשַׁגְ"ם
אֲחִיד לְתַתָּא אֲחִיד לְעֵילָא. וְעַל דָּא תְּנִינָן
מִשָּׁה לָא מִית אֲלָא אֲתַפְנִישׁ (דף לח ע"א) מְעֻלְמָא
וְהָוָה נְהִיר לְסִיְהָרָא. דְּהָא שְׁמִשָּׂא אָף עַל גַּב
דְּאֲתַפְנִישׁ מְעֻלְמָא לָא מִית אֲלָא עָאל וְאַנְהִיר
לְסִיְהָרָא. כֹּף מִשָּׁה. דְּכַר אַחַר בְּשַׁגְ"ם הוּא
בְּשַׁר בְּמְשִׁיכוּ דְרוּחָא בְּבַנְי נָשָׂא זְמַנָּא רַבָּה
אֲתַהֲדַר לְמַהוּי בְּשַׁר לְאַתְמִשְׁכָּא בְּתַר גּוּפָא
וְלְאַשְׁתַּדְלָא בְּעוּבְדִין דְּהָאֵי עֻלְמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק כֹּל (דְּרִין דְּאַשְׁתַּכְּלִלוּ מִשְׁתַּ כְּלָחוּ צְדִיקֵי
וְחַסְדֵי. לְכַתֵּר אֲתַפְשִׁטוּ וְאוּלִידוּ וְאוּלִיפוּ אוּמְנִיחָא (וְחַכְמָתָא)
דְּעֻלְמָא לְשַׁצָּאָה בְּרוּמְחִין וְסִיִּיפִין. עַד דְּאַתָּא
נַח וְאַתְקִין לוֹן תְּקוּנָא דְּעֻלְמָא וְלִמְפֻלַּח
וְלְאַתְקַנָּא אַרְעָא. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא לָא הוּוּ
זָרְעִין וְחֻצְדִין. לְבַתָּר אֲצַטְרִיכוּ לְהָאֵי דְכְּתִיב
עוֹד כֹּל יָמֵי הָאָרֶץ וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר זְמַן קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְתַקְנָא עֻלְמָא וְלְאַתְקַנָּא רוּחָא בְּבַנְי
נָשָׂא בְּגִין דִּיּוֹרְכוֹן יוֹמִין לְעֻלְמִין הָדָא הוּא
דְכְּתִיב, (ישעיה ס"ה) כִּי כִימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי וְגו'
וְכְתִיב, (שם כ"ה) כִּלְעַ הַמּוֹת לְנֹצֶחַ וּמְחָה יִי
אֱלֹהִים דְּמַעָּה מְעַל כֹּל פְּנִים וְחֻרְפַּת עֲמוֹ יִסִּיר
מְעַל כֹּל הָאָרֶץ כִּי יִי דְבַר :

עד כאן אשתכללו מילין מכאן ולהלאה תקונוא דפרשתא:

אָדָם בְּעוֹלָם יָמִים (זְמַנִּים) רַבִּים.
וְהִיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה -
רְמִזוּ לְמִשָּׁה, שְׁעַל יְדוֹ נִתְּנָה
תּוֹרָה. וְאִזּוּ מוֹרִיק (וּרְוִק) חִיִּים לְבַנְי
אָדָם מֵאוֹתוֹ עֵץ הַחַיִּים. וְכֹף הָיָה.
אֲלֻמְלָא שְׁחַטָּאוּ יִשְׂרָאֵל. זְהוּ
שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת ל"ב) חֲרוֹת עַל
הַלְּחֹת. חֲרוֹת מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת.
שְׁחַרֵי עֵץ הַחַיִּים הָיָה מוֹשֵׁף
לְמַטָּה.

וְעַל בְּשַׁגְ"ם שְׁהוּא בְּשַׁר עוֹמֵד
הַדְּכַר לְהַרְיִק (לְהַרְחִיק) רוּחַ שְׁל
חַיִּים. בְּשַׁגְ"ם אַחֲזוּ לְמַטָּה, אַחֲזוּ
לְמַעְלָה. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ מִשָּׁה לָא
מִת, אֲלָא הִתְכַּנְּס מִן הָעוֹלָם וְהָיָה
מֵאִיר לְלִבְנָה, שְׁחַרֵי הַשְּׁמֶשׁ, אָף
עַל גַּב שְׁמַתְכַּנְּס מִן הָעוֹלָם, לָא
מִת, אֲלָא נִכְנַס וּמֵאִיר לְלִבְנָה, כֹּף
מִשָּׁה. דְּכַר אַחַר בְּשַׁגְ"ם הוּא בְּשַׁר
- בְּמְשִׁיכַת הַרוּחַ בְּבַנְי אָדָם זְמַן
רַב, חוּזַר לְהִיּוֹת הַבְּשַׁר לְהַמְשֵׁף
אַחַר הַגּוּף וְלְהַשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲשֵׂי
הָעוֹלָם הָזֶה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כֹּל (הַדּוֹרוֹת שְׁנַתְּקֵנוּ
מִשְׁתַּ כְּלָם צְדִיקִים וְחַסְדִּים. אַחַר כֹּף הַתַּפְשִׁטוּ
וְהוֹלִידוּ וְלִמְדוּ אֲמֻנָתוֹ (וְחַכְמָתוֹ)) הָעוֹלָם
לְהַרְגַּ בְּרַמְחִים וּבַחֲרָבוֹת. עַד
שְׁבָא נַח וְהַתְקִין לְהֵם תְּקוּן
הָעוֹלָם וְלְעַבְדַּ וְלְתַקְנָ אֶת הָאָרֶץ.
שְׁחַרֵי בַּהֲתַחֲלָה לָא הִיוּ זוֹרְעִים
וְקוּצְרִים, אַחַר כֹּף הַצְּטָרְכוּ אֶת
זֶה, שְׁכַתוּב עוֹד כֹּל יָמֵי הָאָרֶץ
וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְתַקְנָ עוֹלָם וְלְהַתְקִין
רוּחַ בְּבַנְי אָדָם כְּדֵי שִׁיאָרִיכוּ
יָמִים לְעוֹלָמִים. זְהוּ שְׁכַתוּב
(ישעיה ס"ה) כִּי כִימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי
וְגו'. וְכַתוּב (שם כ"ה) כִּלְעַ הַמּוֹת
לְנֹצֶחַ וּמְחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָּה
מְעַל כֹּל פְּנִים וְחֻרְפַּת עֲמוֹ יִסִּיר
מְעַל כֹּל הָאָרֶץ כִּי ה' דְּבַר.

עד כאן נתקנו הדברים. מכאן
והלאה תקונוא דפרשתא.

בראשית

אמר רבי שמעון, הא תנינן דכד ברא קדשא בריך הוא עלמא גליף בגילופי דרזא דמהימנותא גו טהירין ברזין עלאין. וגליף לעילא וגליף לתתא וכלא ברזא חדא. ועביד עלמא תתאה כגוונא דעלמא עלאה. ודא קאים לקביל דא. למהוי כלא חד ביחודא חדא. ובגין כך קדשא בריך הוא גליף גליפי דאתוון עילא ותתא. ובהו ברא עלמין.

ותא חזי, כגוונא דעבד קדשא בריך הוא עלמא הכי נמי ברא ליה לאדם קדמאה. פתח ואמר, (הושע ו) והמה פאדם עברו ברית וגו'. דהא קדשא בריך הוא אעטר ליה בעטרין עלאין. וברא ליה בשית סטרין דעלמא. למהוי שלים בכלא. וכלא זעאן ודחלן מקמיה. דהא כד אתברי אדם אתברי בדיוקנא עלאה. והווי מסתפלן בההוא דיוקנא וזעאן ודחלן מקמיה. ולבתר אעיל ליה קדשא בריך הוא בגנתא דעדן לאתעדנא תמן בעדוניהן עלאין. והווי מלאכין עלאין סחרין ליה ומשמשין קמיה. ורזין דמריהון הווי אודעיין ליה.

הא חזי, בשעתא דאעיל ליה קדשא בריך הוא לגנתא דעדן, הוה חמי ואסתפל מתמן פל רזין עלאין וכל חכמתא. בגין למנדע ולאסתפל ביקרא דמריה.

שבעה היכלין מדורין אנון לעילא דאנון רזא דמהימנותא עלאה. ושבעה היכלין אנון לתתא (כגוונא דלחון חד לקביל חד. שבעה מדורין דמיכלין אנון לתתא) כגוונא דלעילא. ואנון שית כגוונא עלאה וחד טמיר וגניז איהו לעילא. וכל אלין אנון ברזא עלאה. בגין דכל הני היכלין אית בהו כגוונא דלעילא. ואית בהו

בראשית

אמר רבי שמעון, הרי שנינו, שפשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, חקק בחקיקות של סוד האמונה תוך אורות בסודות עליונים וחקק למעלה וחקק למטה, והפל בסוד אחד. ועשה עולם תחתון כמו שעולם העליון. וזה עומד כנגד זה להיות הכל אחד ביחוד אחד. ולכן הקדוש ברוך הוא חקק חקיקות של אותיות למעלה ולמטה, ובהם ברא את העולמות.

ובא וראה, כמו שעשה הקדוש ברוך הוא את העולם, כך גם ברא את אדם הראשון. פתח ואמר, (הושע ו) והמה פאדם עברו ברית. שהרי הקדוש ברוך הוא עטר אותו בעטרות עליונות, וברא אותו בששה צדדים של העולם להיות שלם בכל, וכלם זעו ופחדו מלפניו. שהרי כשנברא אדם, נברא בדמות עליונה, והיו מסתכלים באותה דמות וזעים ופחדים מלפניו. ואחר כך הכניסו הקדוש ברוך הוא בגן עדן להתעדן שם בעדוניהם עליונים, והיו מלאכים עליונים משמשים לפניו וסוכבים אותו, וסודות רבונם היו מודיעים לו.

בא ראה, בשעה שהכניס אותו הקדוש ברוך הוא לגן עדן, היה רואה ומסתפל משם כל הסודות העליונים וכל החכמה כדי לדעת ולהסתפל בכבודו רבונו.

שבעה היכלות מדורים הם למעלה, שהם סוד האמונה העליונה. ושבעה היכלות הם למטה (כמו שהם אחד כנגד אחד. שבעה מדורים של היכלות הם למטה) כמו שלמעלה. והם ששה כדמא עליונה, ואחד טמיר וגנוז הוא

כְּגוֹנוֹא דְלִתְתָא. לְמַהוּי כָּלִיל בְּדִיוקְנָא דְרִזָּא
דְלַעִילָא וּבְדִיוקְנָא דְרִזָּא דְלִתְתָא, וּבְהוּ הָוָה
דִּינִירִיָּה דְאָדָם.

וּלְבַתֵּר דְאִתְתְּרָךְ מִגְּנִתָּא דַּעְדָן אֲתִקִּין לִוְן
קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְנִשְׁמַתְהוֹן
דְצִדִיקָיָא לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא בְּהוּ כְדָקָא חֲזִי מִזִּיּוּא
דִיקָרָא עֲלָאָה. וְכָל חַד וְחַד אֲתַתְקֵן פְּגוּוֹנָא
דְלַעִילָא וּכְגוּוֹנָא דְלִתְתָא כְּמָה דְאוּקִימָנָא.

הֵיבְלָא קְדַמָּאָה. אֲתֵר דְאִיהוּ מִתְתַּקֵּן לִתְתָא
לְמַהוּי פְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא. וְהָא אֲתַעֲרוּ

חֲבֵרִיָּא נְמוּסֵי דְגִנְתָּא דַּעְדָן כְּמָה דְאִיהוּ בְרִזָּא
עֲלָאָה (דְאִיהוּ מִתְקֵן לְגוּ, גוּ מִמִּירָא דְרִזָּא דְלִתְתָא נְגִיּוּ וְסִתִּים מִכָּל) (ג"א
וְאִיהוּ מִתְתַּקֵּן לְגוּ וְסִתִּים מִכּוּלָּא) וְלֹא שְׁלֻטָא בִּיהַ עֵינָא.

בַּר נִשְׁמַתְהוֹן דְצִדִיקָיָא. לְמַהוּי (דף לח ע"ב)
גְּלִיפֵן לַעִילָא וְתַתָּא. וְלֹא סִתְפְּלָא מִתְמָן בְּרִזָּא
דְמִרְיָהוֹן וּבְעֵנוּגָא דְלַעִילָא.

וְאֲרִיִן אֲנוּן צִדִיקָיָא דְלֹא אֲחֵלְפוּ יְקָרָא
דְמִרְיָהוֹן בְּגִין דְחֵלָא אֲחֵרָא. כְּתִיב,

(משלי יב) אֵשֶׁת חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, רִזָּא
דְמַהִימְנוּתָא לְאִתְדַבְּקָא בַּר נִשְׁ
וּלְדַחֲלָא מִנִּיהַ תְּדִיר וְלֹא יִסְטִי לְיִמִּינָא
וּשְׁמָאֲלָא. וְהָא אוּקִימָנָא דְלֹא יִתֵּךְ בַּר נִשְׁ
בְּתֵר דְחֵלָא אֲחֵרָא דְאֲקִרֵי אֲשׁוּת זְנוּנִיָּים.
וּבְגִין כֶּף כְּתִיב, (משלי ז) לְשִׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁה זָרָה
מִנְכַרְיָה אֲמִרְיָה הֲחִלִּיקָהּ.

הֵיבְלָא דָּא קָאִים בְּדִיוקְנָא דְרִזָּא עֲלָאָה. בְּגִין
דְכַד נִשְׁמַתִּין דְצִדִיקָיָא נִפְקִי מִהַאי
עֲלָמָא, עֲאֲלִין גּוּ אֲלִין הֵיכְלִין דִּי בְּגִנְתָּא
דַּעְדָן דְלִתְתָא. וְתַמָּן (עֲלִיּוּ) יִתְבִּין כָּל חַד וְחַד
כָּל הַהוּא זְמָנָא דְאַצְטְרִיכָא נִשְׁמַתָּא לְמִיתַב
תַּמָּן.

הָלָלוּ שְׁבַגְן עַדָן שְׁלֻמְטָה, וְשֵׁם [נְכֻסִים] יוֹשְׁבִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל אוֹתוֹ זְמַן שְׁצַרִיכָהּ הַנְּשֵׁמָה
לְשַׁבַּת שָׁם.

לְמַעֲלָה. וְכָל אֲלָה הֵם בְּסוּד
עֲלִיּוֹן, מִשּׁוּם שְׁכָל הַהִיכְלוֹת
הָלָלוּ יֵשׁ בְּהֵם כְּמוֹ שְׁלֻמְעֵלָה,
וְיֵשׁ בְּהֵם כְּמוֹ שְׁלֻמְטָה, לְהִיּוֹת
כּוּלָל בְּדַמּוֹת שֶׁל הַסּוּד שְׁלֻמְעֵלָה
וּבְדַמּוֹת שֶׁל הַסּוּד שְׁלֻמְטָה,
וּבְהֵם הָיָה דִּיּוּרוֹ שֶׁל אָדָם.

וְרֵאֲחֵר שְׁגֵרֵשׁ מִגֵּן עַדָן, הַתִּקֵּן
אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנִשְׁמּוֹת
הַצִּדִיקִים לְהַשְׁתַּעֲשַׁע בְּהֵם כְּרֵאוּי
מִזִּיּוּ שֶׁל הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, וְכָל
אֶחָד וְאֶחָד הַתַּתְקֵן כְּמוֹ
שְׁלֻמְעֵלָה וּכְמוֹ שְׁלֻמְטָה כְּמוֹ
שֶׁפָּרְשָׁנוּ.

הֵיבְלָ רֵאשׁוֹן - מְקוּם שֶׁהוּא
נִתְקַן לְמַטָּה לְהִיּוֹת כְּמוֹ
שְׁלֻמְעֵלָה. וְהָרִי הָעִירוּ הַחֲבֵרִים
הַנְּהַגוֹת גֵּן עַדָן כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּסוּד
עֲלִיּוֹן [שֶׁהוּא נִתְקַן לְכַפְּנִים תוֹךְ סֵתֵר שֶׁל הַסּוּד
שְׁלֻמְטָה גֵּנוּ (נִסְתָּר מִכָּל) (ג"א וְהוּא נִתְקַן לְכַפְּנִים
(נִסְתָּר מִכָּל) וְלֹא שׁוֹלֵטַת בּוֹ הָעֵינַן,
כְּרֵט לְנִשְׁמּוֹת הַצִּדִיקִים, לְהִיּוֹת
חֲקוּקִים לְמַעֲלָה וְלְמַטָּה
וְלְהַסְתַּפֵּל מִשָּׁם בְּסוּד רְבוּנָם
וּבְעֵנוּג שְׁלֻמְעֵלָה.

וְאֲלָה אוֹתָם צִדִיקִים שֶׁלֹּא
הֲחֵלְפוּ כְּבוֹד רְבוּנָם בְּשִׁבִיל
יְרֵאָה אֲחֵרָת. כְּתוּב (משלי יב) אֵשֶׁת
חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, סוּד הָאֲמוּנָה
לְהַדְּבִק בֶּן אָדָם [כְּרֵבוּנוּ] וְלִפְחֹד
מִמֶּנּוּ תִמִּיד וְלֹא יִסְטֵה לְיָמִין
וְלִשְׁמָאל. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שֶׁלֹּא יִלֵּךְ
בֶּן אָדָם אֲחֵר יְרֵאָה אֲחֵרָת
שְׁנִקְרָאת אֲשׁוּת זְנוּנִיָּים. וְלִכְן
כְּתוּב (שם ז) לְשִׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁה זָרָה
מִנְכַרְיָה אֲמִרְיָה הֲחִלִּיקָהּ.

הֵיבְלָ זֶה עוֹמֵד בְּדַמּוֹת שֶׁל סוּד
עֲלִיּוֹן, הִיּוֹת שְׁכֻשְׁנִשְׁמּוֹת
הַצִּדִיקִים יוֹצְאוֹת מִן הָעוֹלָם
הַזֶּה, נִכְנָסִים לְתוֹךְ הַהִיכְלוֹת

הָלָלוּ שְׁבַגְן עַדָן שְׁלֻמְטָה, וְשֵׁם [נְכֻסִים] יוֹשְׁבִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל אוֹתוֹ זְמַן שְׁצַרִיכָהּ הַנְּשֵׁמָה
לְשַׁבַּת שָׁם.

וּבְכֹל הַיְכָל וְהַיְכָל יֵשׁ דְּמִיּוֹת כְּמוֹ
[ועליון] שְׁלֹמֶעֱלָה וְדְמִיּוֹת כְּמוֹ [למטה]
שְׁלֹמֶטָה. וְשֵׁם מִתְלַבֶּשֶׁת הַנְּשֻׂמָה
בְּלִבּוֹשִׁים כְּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
וּמִתְעַדְנֶת שֵׁם כָּל אוֹתוֹ זְמַן
שְׁצָרִיכָה, עַד שְׁמַגִּיעַ הַזְמַן לְעֵלּוֹת
לְמָקוֹם עֲלִיּוֹן כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. וּמִתּוֹךְ
אוֹתוֹ בְּגַד שֶׁהַתְּלַבֶּשָׁה בּוֹ, רוֹאֵה
דְּמִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת לְהִסְתַּפֵּל בְּכַבּוֹד
רְבוֹנִים.

בְּהִיכָר הַזֶּה יֵשׁ מְאוּרֹת עֲלִיּוֹנִים
לְהִסְתַּפֵּל, וְנִשְׁמֹת אוֹתָם הַגְּרִים
שֶׁהַתְּגִירוֹ עוֹמְדוֹת שֵׁם וְנִכְנָסוֹת
שֵׁם לְהִסְתַּפֵּל בְּכַבּוֹד הָעֲלִיּוֹן,
וּמִתְלַבֶּשֶׁת שֵׁם בְּלִבּוֹשׁ אֶחָד שֶׁל
אוֹר שְׁמַאִיר וְלֹא מְאִיר. וְאוֹתוֹ
הַיְכָל מְצַפֶּה מֵאֲבָן טוֹבָה וְזֹהב.
וְשֵׁם הוּא פֶתַח אֶחָד שִׁיּוֹרֵד כְּנֶגֶד
פֶתַח הַגִּיהֶנֶם. מִשֵּׁם מִסְתַּפְּלִים
בְּכָל אוֹתָם רְשָׁעִים [של ישראל] [של עובדי
עבודה זרה] שֶׁלֹּא נִכְנָסוּ בְּבְרִית
הַקְּדוּשָׁה וְגִרְשׁוּ בְּאוֹתָם מִלְּאֲכִי
חֲבֵלָה שְׁטוּרְדִים אוֹתָם בְּאֵשׁ
שְׁדוּלְקַת. וְהֵם רוֹאִים וּשְׂמֵחִים עַל
שֶׁהַתְּגִירוֹ.

וְשֵׁשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם מוֹאֲרִים
מִתּוֹךְ אוֹר עֲלִיּוֹן וּמִשְׁתַּעֲשָׁעִים
שֵׁם. וּמַעֲלִיָּהֶם עוֹבְדֵיהַ וְאוֹנְקְלוֹס
הַגֵּר וְשָׂר הַגְּרִים שֶׁהַתְּגִירוֹ. כְּמוֹ
זֶה לְמַעֲלָה כְּשׁוֹזְכִים לְהַעֲלוֹת
נִשְׁמָתָם לְהַתְּעַטֵּר שֵׁם.

הַיְכָל שְׁנִי. הַיְכָל זֶה עוֹמֵד לְפָנִים
מִהַיְכָל הָרֵאשׁוֹן הַזֶּה, וְזֶה [הפּתח
הוא סמוך לתוך המערות] [נ"א היכל סמוך למערות]
שֶׁל הָאֲבוֹת. וְהַיְכָל הַזֶּה מְאִיר
יּוֹתֵר מִהָרֵאשׁוֹן. כֵּאֵן יֵשׁ כָּל אֲבָנִים
יְקוֹרוֹת שְׂמֻצָפוֹת אוֹתוֹ.

בְּתוֹךְ הַיְכָל הַזֶּה יֵשׁ אוֹר אֶחָד
כְּלוּל מִכָּל הַגְּנוּנִים, וְהוּא מְאִיר
מִלְּמַעֲלָה לְמִטָּה. בְּהִיכָל הַזֶּה
עוֹמְדִים [כל] אֵלּוֹ שְׂסָבְלוֹ יְסוּרִים,
וְחִלָּאִים בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִי לְהַתְּמַקֵּן.

וּמְרַעִין בְּהַאי עֲלָמָא בְּגִין

וּבְכֹל הַיְכָלָא וְהַיְכָלָא אֵית דִּיּוֹקְנִין כְּגוֹוְנָא
(עֲלָמָה) דְּלְעִילָא וְדִיּוֹקְנִין כְּגוֹוְנָא (תְּתַמָּה)

דְּלְתַתָּא. וְתַמָּן אֲתַלְבֶּשֶׁת נִשְׂמָתָא בְּלִבּוֹשִׁין
כְּגוֹוְנָא דְהַאי עֲלָמָא. וְאֲתַעֲדַנַּת תַּמָּן כָּל
הַהוּא זְמַנָּא דְאַצְטְרִיכַת עַד דְמָטִי זְמַנָּא
לְסַלְקָא לְאַתְרַּעֲלָא כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ. וּמַגּוֹ
הַהוּא מְאֵנָא דְאֲתַלְבֶּשֶׁת בֵּיה חֵמָת דִּיּוֹקְנִין
עֲלָאִין לְאַסְתַּפְּלָא בִּיקְרָא דְמְרִיהוּן.

בְּהַאי הַיְכָלָא אֵית נְהוּרִין עֲלָאִין
לְאַסְתַּפְּלָא. בְּנִשְׂמַתְהוּן דְאַנוּן גִּיּוּרִין
דְאַתְגִּיּוּרִי דְקִיּוּמִין תַּמָּן וְעֲלִין תַּמָּן
לְאַסְתַּפְּלָא בִּיקְרָא עֲלָאָה וּמִתְלַבֶּשֶׁן תַּמָּן
בְּלִבּוֹשָׁא חֲדָא דְנְהוּרָא דְנְהִיר וְלֹא נְהִיר.
וְהַהוּא הַיְכָלָא מְקַפָּא מֵאֲבָן טוֹבָא וְדִהְבָּא.

וְתַמָּן אֵיהוּ פֶתַח חֲדָא דְנְחִית לְקַבֵּל פֶּתַחֵא
דְגִיּהֶנֶם. מִתַּמָּן מִסְתַּפְּלִין בְּכָל אֲנוּן
חִיבִי (דִּישְׂרָאֵל) (נ"א דְעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זְרָה) דְלֹא עֲאֵלוּ
בְּבְרִית קְיִימָא קְדִישָׁא וְאֲתַתְּרְכוּ בְּאַנוּן
מִלְּאֲכִי חֲבֵלָה דְטְרִדִי לוֹן בְּנוּרָא דְדָלִיק.
וְאַנוּן חֵמָאן וְחֲדָאן עַל דְאַתְגִּיּוּרִי.

וְתַרְתָּ זְמַנִּין בְּיוֹמָא נְהִרִין מַגּוֹ נְהִירוֹ עֲלָאָה
וּמִשְׁתַּעֲשָׁעֵן תַּמָּן. וְעִילָא מְנַהוּן
עוֹבְדֵיהַ וְאוֹנְקְלוֹס גִּיּוּרָא וְשָׂר גִּיּוּרִין
דְאַתְגִּיּוּרִי. כְּגוֹוְנָא דָּא לְעִילָא כַּד זְכָאן
לְסַלְקָא נִשְׂמַתְהוּן לְאַתְעַטְרָא תַּמָּן:

הַיְכָלָא תְּנִינָא. הַיְכָלָא דָּא קְיִימָא לְגוֹ
מְהַאי הַיְכָלָא קְדֻמָּאָה, וְהַאי (פֶּתַחֵא
אֵיהוּ סְמוּךְ לְגוֹ מְעַרְתָּא) (נ"א הַיְכָלָא סְמוּךְ לְמְעַרְתָּא) דְאַבְהָן.
וְהַאי הַיְכָלָא נְהִיר מְקְדֻמָּאָה. הֵכָא אֵית כָּל
אַבְנִין יְקִירִין דְמְקַפָּן לֵיה.

בְּגוֹ דְהַאי הַיְכָלָא, אֵית נְהִירוֹ חַד כְּלִיל מְפָל
גְּוֹנִין וְאֵיהוּ נְהִיר מְעִילָא לְתַתָּא. בְּהַאי

הַיְכָלָא קְיִימִין (כל) אֲנוּן דְסָבְלוּ יְסוּרִין

וְהָיוּ מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים לְרַבּוֹנָם
בְּכָל יוֹם, וְלֹא הָיוּ מִבְטָלִים
תְּפִלוֹתֵיהֶם לְעוֹלָמִים.

רַבָּנִים מֵהַהִיכָל הָזֶה עוֹמְדִים כָּל
אֶלּוּ שְׁמַקְדָּשִׁים [בְּכָל יוֹם] בְּכָל הַכַּחַ
שֵׁם רַבּוֹנָם, וְעוֹנִים אָמֵן יְהִי
שְׁמִיהָ רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל הַכַּחַ.
וְאֵלֶּה הֵם עוֹמְדִים לְפָנָי וּלְפָנֵי
בְּהִיכָל הָזֶה. וְאוֹתוֹ אֹר שְׁכוּלָל
כָּל הַגּוֹנִים מְאִיר לָהֶם. מְאוֹתוֹ
הָאוֹר עוֹמְדִים וְרוֹאִים מְאוֹרוֹת
אַחֲרֵים שְׁנֵאֲחֻזִּים וְלֹא נֶאֱחֻזִּים
בְּתוֹכָם. וּמַעֲלֵיהֶם מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא
נִכְנָס וְעוֹמֵד בִּינְיָהֶם וּמְנַחֵם
אוֹתָם.

הוּא נוֹסֵעַ מֵהַהִיכָל הָזֶה וְנִכְנָס.
בְּהִיכָל הַשְּׁלִישִׁי, וְשֵׁם כָּל אוֹתָם
בְּנֵי חֲלָאִים וּכְאֲבִים קָשִׁים, וְכָל
אוֹתָם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן שְׁלֹא
הַשְּׁלִימוּ יְמֵיהֶם, וְכָל אוֹתָם
הַעֲצוּבִים עַל חֲרַבַּן בֵּית הַמְּקַדָּשׁ
[וְשִׁפְכוּ] וְהָיוּ שׁוֹפְכִים דְּמַעוֹת. כָּלֵם
עוֹמְדִים בְּאוֹתוֹ הִיכָל, וְהוּא
מְנַחֵם אוֹתָם.

וְנוֹסֵעַ מֵהַהִיכָל הָזֶה וְנִכְנָס.
בְּהִיכָל הַרְבִּיעִי, וְשֵׁם כָּל אוֹתָם
אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם וְכָל אוֹתָם
שְׁנֵהֲרָגוּ עַל יְדֵי שְׂאֵר הָעַמִּים
עוֹבְדֵי עֲכוּ"ם. וְהוּא שׁוֹהֶה
וּבּוֹכָה. וְאֵז כָּל אוֹתָם נְשִׂאִים שֶׁל
זָרַע דָּוִד, כָּלֵם אוֹחֻזִּים בּוֹ
וּמְנַחֵמִים אוֹתוֹ.

מִתְחִיל פַּעַם שְׁנֵיהּ וּבּוֹכָה, עַד
שִׁיּוּצָא קוֹל, וְנֶאֱחֻז בְּאוֹתוֹ קוֹל
וְעוֹלָה לְמַעְלָה וְשׁוֹהֶה שָׁם עַד
רֵאשׁ חֲדָשׁ. וּכְשִׁיּוֹרֵד, יוֹרְדִים
עִמּוֹ כְּפֶה אוֹרוֹת וְזִיוִים מְאִירִים
לְכָל אוֹתָם הִיכָלוֹת וּרְפוּאָה וְאוֹר
לְכָל אוֹתָם הַהֲרוּגִים וּבְנֵי חֲלָאִים
וּמְכֹאֲבִים שְׁסִבְלוּ עִם הַמְּשִׁיחַ.

וְאֵז לּוֹבֵשׁ לְבוּשׁ מְלָכוּת. וְשֵׁם
חֲקוּקִים וּרְשׁוּמִים כָּל אוֹתָם
הַרוּגִים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי
עֲכוּ"ם בְּאוֹתָהּ פּוֹרְפִירָה, וְעוֹלָה

לְאַתְתְּקָנָא. וְהָיוּ מוֹדֵן וּמְשַׁבְּחֵן לְמַרְיָהוֹן כָּל
יוֹמָא. וְלֹא הָיוּ מִבְטָלִין צְלוֹתֵיהֶו לְעֵלְמִין.

לְגוּ מֵהַאי הִיכָלָא קְיִימִין כָּל אַנּוּן דְּמַקְדָּשִׁין
(בְּכָל יוֹמָא) בְּכָל חֵילָא שְׁמָא דְּמַרְיָהוֹן
וְאַתִּיבוּ אָמֵן יְהִי שְׁמִיהָ רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל
חֵילָא. וְאַלִּין אַנּוּן קְיִימִין לְגוּ בְּגוּ הַאי
הִיכָלָא. וְהָהוּא נְהוּרָא דְּכָלִיל כָּל גּוֹוֵנִין נְהִיר
לוֹן. מֵהָהוּא נְהִירוּ קְיִימִין וְחֲמָאן נְהוּרִין
אַחֲרָנִין דְּאַתְאַחֲדוּן וְלֹא אַתְאַחֲדוּן בְּגוּוֹיֵיהוּ.
וְעִילָא מְנַהוֹן מְשִׁיחַ דְּאִיהוּ עָאל וְקֵאִים
בִּינְיָהוּ וְנַחִים לוֹן.

אִיהוּ נְטִיל מֵהַאי הִיכָלָא וְעָאל בְּהִיכָלָא
תְּלִיתָאָה וְתַמָּן כָּל אַנּוּן בְּנֵי מְרַעִין
וּכְאֲבִין יַתִּיר וְכָל אַנּוּן דְּרַדְקֵי דְּבֵי רַבָּן דְּלָא
אַשְׁלִימוּ יוֹמִין. וְכָל אַנּוּן דְּעַצְבִּין עַל חֲרוֹב בֵּי
מַקְדָּשָׁא (וְאוֹשִׁידוּ) וְהָיוּ אוֹשְׁדִין דְּמַעִין. כְּלֵהוֹן
קְיִימִין בְּהָהוּא הִיכָלָא, וְאִיהוּ מְנַחֵם לוֹן.

וְנְטִיר מֵהַאי הִיכָלָא וְעָאל בְּהִיכָלָא רְבִיעָאָה,
וְתַמָּן כָּל אַנּוּן אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם
וְכָל אַנּוּן קְטוּלֵי דְּשְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וְאִיהוּ שְׂרִי וּבְכִי. (דף לט ע"א)
וְכַדִּין כָּל אַנּוּן נְשִׂאִין דְּזַרְעָא דְּדָוִד כְּלֵהוּ
אַחֲדָן בֵּיהּ וּמְנַחֵמִין לֵיהּ.

שְׂאֲרֵי תַנְיִינוֹת וּבְכִי עַד דְּקָלָא נְפִיק וּמִתְאַחַד
בְּהָהוּא קָלָא וְסָלִיק לְעִילָא וְאַשְׁתַּתִּי
תַּמָּן עַד רִישׁ יַרְחָא. וְכַד נַחִית נַחֲתִין עַמִּיהָ
כְּפֶה נְהוּרִין וְזִיוִין מְנַהֲרִין לְכָל אַנּוּן הִיכָלִין
וְאַסּוּוֹתָא וְנְהוּרָא לְכָל אַנּוּן קְטוּלִין וּבְנֵי
מְרַעִין וּמְכֹאֲבִין דְּסִבְלוּ עַמִּיהָ דְּמְשִׁיחַ.

וְכַדִּין פּוֹרְפִירָא לְבִישׁ. וְתַמָּן חֲקִיקִין
וּרְשִׁימִין כָּל אַנּוּן קְטוּלֵי דְּשְׂאָר עַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת בְּהָהוּא
פּוֹרְפִירָא. וְסָלִיק הָהוּא פּוֹרְפִירָא לְעִילָא

וְאֶתְחַקֵּק תַּמָּן גּוֹ פּוֹרְפִירָא עֲלֵאָה דְמַלְפָּא.
וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא זְמִין לְאַלְבָּשָׂא הֵהוּא
פּוֹרְפִירָא וְלִמְיֻדָּן עַמְיֻדָּן דְכִתְיֻב, (תהלים ק) יְדִין
בְּגוּיִם מְלֵא גּוֹיּוֹת. עַד דֵּי אָתָּא וְנַחִים לֹוּן
וְנַחֲתִין עַמִּיָּה (בְּמָה) נְהוּרִין וְעֵדוּנִין לְאַתְעֵדְנָא
וְכַמָּה מְלֵאכִין וְרִתִּיכִין עַמִּיָּה. כֹּל חַד וְחַד
בְּמַלְבוּשָׂא (נ"א וּבִידָא דְכָל חַד וְחַד מַלְבוּשָׂא) לְאַתְלַבְּשָׂא
כֹּהוּ כָּל אַנּוּן נִשְׁמַתִּין דְקִטּוּלִין וְתַמָּן מִתְעֵדְנִין
כֹּל הֵהוּא זְמָנָא דְאִיהוּ סָלִיק וְנַחֲתִית.

לְגוֹ מֵהַאי הֵיכְלָא קְיִימִי גּוֹ דְרַגָּא עֲלֵאָה אַנּוּן
עֲשֵׂרָה רַבְרַבִּין מְמַנָּן (בְּגוֹן) רַבִּי עֲקִיבָא
וְחַבְרוּי. וְכִלְהוּ סִלְקִי בְּסִלְקוֹ. גּוֹ
אַסְפַּקְלָרְיָאָה דְלַעֲיָלָא, וְנְהַרִין בְּזִיו יִקְרָא
עֲלֵאָה. עֲלֵייהוּ כְתִיב (ישעיה טד) עֵינִן לֹא רָאִתָּה
אֱלֹהִים זֹולְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ:

בְּהִיבְרָא חֲמִישָׂאָה קְיִימִין כֹּל אַנּוּן מְאָרִיָּהוּן
דְתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא דְתַבּוּ
מַחְטָאִיָּהוּן וְאַתְנַחְמוּ כֹהוּ וְנַפְקַת נִשְׁמַתִּיָּהוּ
בְדַכְיֻוֹ (וְכָל אַנּוּן מְאָרִיָּהוּן דְתִיּוּבְתָא) וְכָל אַנּוּן דְקִדְיִשׁוּ
שְׂמָא דְמָרִיָּהוּן וְקַבִּילוּ עֲלֵייהוּ מוֹתָא.
וְכַתְרַעָא דֵהַאי הֵיכְלָא (פְתִחָא) קָאִים מְנַשֶּׂה מְלַךְ
יְהוּדָה דְקַבִּיל לֵיהָ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְתִיּוּבְתָא
שְׁלִימְתָא וְחַתֵּר לֵיהָ חַתִּירָא לְקַבְּלָא לֵיהָ.

וְלְגוֹ מֵהַאי הֵיכְלָא קְיִימִין כֹּל אַנּוּן מְאָרִיָּהוּן
דְתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא. דְנִשְׁמַתְהוּן נַפְקַת
בְּשַׁעְתָּא דְאַתְמַרְמְרוּ עַל עוֹבְדֵיהוּן. וְאַלִין
מִתְעֵדְנִין בְּעֵדוּנָא עֲלֵאָה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא.
וְתַלַּת זְמָנִין בְּיוֹמָא נְהִירוּ עָאל בְּהֵהוּא הֵיכְלָא
דְמִתְעֵדְנִין בֵּיהָ כֹּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לֵיהָ.
וְכָל חַד נִכְוָה מְנַהִירוּ דְחוּפָּה דְחַבְרִיָּה בֵּין
לְתַתָּא בֵּין לַעֲיָלָא. הַאי הֵיכְלָא קְיִימָא עַל
אַנּוּן הֵיכְלִי תַתָּאי. וְאַפִּילוּ צְדִיקִים גְּמוּרִין לֹא
יְכַלִּין לְאַעֲלָאָה בְּגוֹ (הַהוּא) הַאי הֵיכְלָא וְלִמְיֻקָּם

אוֹתָהּ פּוֹרְפִירָה לְמַעְלָה, וְנַחֲקֵק
שֵׁם תוֹךְ הַפּוֹרְפִירָה הַעֲלִינָהּ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד
לְלַבֵּשׁ אוֹתָהּ פּוֹרְפִירָה וְלְדוֹן
עַמִּים, שְׁכַתּוּב (תהלים ק) יְדִין
בְּגוּיִם מְלֵא גּוֹיּוֹת. עַד שֶׁבָּא
וּמְנַחֵם אוֹתָם, וְיוֹרְדִים עִמּוֹ (בְּמָה)
מְאֻרּוֹת וְעֵדוּנִים לְהַתְעַדָּן, וְכַמָּה
מְלֵאכִים וּמְרַכְּבוֹת עִמּוֹ. כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּמַלְבוּשׁ (נ"א וּבִידָא כֹּל אֶחָד וְאֶחָד
מַלְבוּשׁ) לְהַתְלַבֵּשׁ בָּהֶם כֹּל אוֹתָם
נִשְׁמוֹת הַהֲרוּגִים, וְשֵׁם מִתְעֵדְנִים
כֹּל אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא עוֹלָה וְיוֹרֵד.
לְפָנִים מֵהֵיכָל הַזֶּה עוֹמְדִים
תוֹךְ דְרַגָּה עֲלִינָה אוֹתָם עֲשֵׂרָה
גְדוֹלִים מְמַנִּים (בְּגוֹן) רַבִּי עֲקִיבָא
וְחַבְרוּי. וְכֹלֶם עוֹלִים בְּעֲלִיָּה תוֹךְ
אַסְפַּקְלָרְיָה שְׁלִמְעֵלָה וּמְאִירִים
בְּזִיו כְּבוֹד עֲלִיּוֹן. עֲלֵיהֶם כְּתוּב
(ישעיה טד) עֵינִן לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים
זֹולְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ.

בְּהִיבְרָא חֲמִישֵׁי קְיִימִים כֹּל
אוֹתָם בְּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלָמָה
שְׁשָׁבוּ מִחְטָאִיהֶם וְהִתְנַחְמוּ בָהֶם
וְנִשְׁמַתָּם יִצָּאָה בְּטַהֲרָה, (וְכָל אוֹתָם
בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה) וְכָל אֵלוּ שֶׁקִּדְשׁוּ שֵׁם
רַבּוֹנָם וְקַבְּלוּ עֲלֵיהֶם מוֹתָא.
וּבְשַׁעַר הֵהִיכָל הַזֶּה (פְתִחָא) עוֹמֵד
מְנַשֶּׂה מְלַךְ יְהוּדָה שֶׁקַּבְּלוּ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה וְחַתֵּר לוֹ חַתִּירָה לְקַבְּלוֹ.
וְלְפָנִים מֵהֵיכָל זֶה עוֹמְדִים כֹּל
אוֹתָם בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה שְׁלָמָה,
שְׁנִשְׁמַתָּם יִצָּאָה בְּשַׁעַר
שֶׁהַתְמַרְמְרוּ עַל מַעֲשֵׂיהֶם. וְאַלוּ
מִתְעֵדְנִים בְּעֵדוּן עֲלִיּוֹן בְּכָל יוֹם
וְיוֹם. וְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם אוֹר
נִכְנָס בְּאוֹתוֹ הֵיכָל שְׁמִתְעֵדְנִים בּוֹ
כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרַאוּי לוֹ, וְכָל
אֶחָד נִכְוָה מְאֻר שֶׁל הַחֲפָה שֶׁל
חַבְרוּי, בֵּין לְמִטָּה בֵּין לְמַעְלָה.
הֵהִיכָל הַזֶּה עוֹמֵד עַל אוֹתָם
הֵיכְלוֹת תַּחְתּוֹנִים, וְאַפִּילוּ
צְדִיקִים גְּמוּרִים לֹא יְכוּלִים

להפגס לתוף (ההוא) ההיכל הזה ולצמד בו. וזוהי דרגה עליונה על הכל (בו), פרט לדרגת החסידים שהיא דרגה עליונה על הכל.

היכל ששי. היכל זה הוא היכל החסידים. היכל זה הוא עליון על הכל. וזהו היכל שעומד על הכל. היכל הימין אין מי שיעמד בו, אלא אותם חסידים קדושים וכל אותם שאוהבים את רבונם באהבה רבה. ולפתח ההיכל הזה עומדים כל אלו שמיוחדים יחד של רבונם בכל יום. ואלה נכנסים בהיכל הזה ועתידים לעלות בראשונה.

ומעל הפתח הזה אברהם, ימין הקדוש ברוך הוא. ולפתח אחר עומד יצחק שנעקד על גבי המזבח והיה קרבן שלם לפני הקדוש ברוך הוא. ולפתח אחר לבפנים עומד יעקב השלם, ושנים עשר שבטים סביבו, ושכינה על ראשיהם.

ובש"ש ישראל בצרה, מתעוררים שלשת האבות ומעוררים את השכינה להגן עליהם. ואז היא עולה ומתעטרת למעלה ומגנה על ישראל. וכמו שיש היכלות למטה בגן עדן, כך גם למעלה יש היכלות מתקנים שהם סוד האמונה. וכל [אותם] ההיכלות הללו מתקשרים ומתעטרים בהיכל אחד שהוא:

היכל השביעי. והיכל זה גנוז ונסתר מפל שאר ההיכלות. באמצע ההיכל הזה עומד עמוד אחד שהוא בגוונים רבים: ירק, לבן, אדום, שחר. וכשנשמות עולות, הן עולות לתוף ההיכל הזה. מי שראוי לגנון הזה עולה בו, כל אחד ואחד פראוי לו.

וששת ההיכלות הללו הם למדור כפי שאמרנו, והשביעי

ב"ה. והאי איהו דרגא עלאה על פלא (ב"ה) בר דרגא דחסידי דאיהו דרגא עלאה על פלא: היכלא שתיתאה היכלא דא היכלא דחסידי. היכלא דא היכלא עלאה על פלא.

והאי הוא היכלא דקיימא על פלא. היכלא דימינא לית מאן דיקים ביה. אלא אנון חסידים קדישין וכל אנון דמרחמי למריהון ברחימו סגיי. ולפתחא דהאי היכלא קיימא כל אנון דמיחדי יחודא דמריהון בכל יומא. ואלין עאלין בהאי היכלא וזמינין לסלקא בקדמייתא.

ועילא מהאי פתחא אברהם ימינא דקדשא בריך הוא. ולפתחא אחרא קיימא יצחק דאתעקד על גבי מדבחא והיה קרבנא שלים קמיה דקדשא בריך הוא. ולפתחא אחרא לגו קיימא יעקב שלימא ותריסר שבטין סחרניה ושכינתא על רישייהו.

וכד ישראל בעקו אתערו תלת אבהן ומתערי לה לשכינתא לאגנא עלייהו. וכדין איהי סלקא ואתעטרא לעילא ואגנא עלייהו דישראל. וכמה דאית היכלין לתתא בגנתא דעדן, הכי נמי לעילא אית היכלין מתקנן דאנון רזא דמהימנותא. וכל (אנון) הני היכלין פלהו מתקשרן ומתעטרן בחד היכלא דאיהו.

היכלא שביעאה והאי היכלא איהו גניז וסתים מפל שאר היכלין. באמצעיתא דהאי היכלא קאים חד עמודא (דף לט ע"ב) דאיהו בגוונין סגיאין ירוק חפור סומק אוכס. וכד נשמתיין סלקין אנון עאלין גו האי היכלא. מאן דאתחזי להאי גיון סליק ביה. פל חד וחד פדקא חזי ליה.

ואלין שית היכלין אנון למדורא כדאמרן.

אינו למדור. ושש הכל בסוד של שש. ועל זה כתוב בראשית. שש דרגות למעלה ושש דרגות למטה, והכל סוד אחד

בא ראה, בראשית. רבי יהודה אמר, שני בתים היו, בית ראשון ובית שני. זה עליון וזה תחתון. שני ההי"ן הם. זה עליון וזה תחתון, וככלם אחד. ב' העליון פותח שערם לכל צד. שפך הוא - שפולל זה בזה. ראשית. אז הוא ראשית להפנס בחשבון הבגין.

רבי יצחק אמר רבי אלעזר, בראשית זה פללות הדמות (של הדמות) שכל הדמיות פלולות בו. זהו סוד הכתוב (יחזקאל א) הוא מראה דמות כבוד ה'. מראה שנראים בו ששה אחרים. וזהו בראשית בראשית.

בא ראה, כשנכנסים במראה הזה ששה גונים, היא מתקנה עצמה לגלותם ולפעל בהם אמנות העולם. ואם תאמר שהאמנות הזו של העולם היא מדרגה זו - כתוב בראשית. שבת של הששה הוא שעושים אמנות בזה.

רבי יוסי פתח, (שם) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. הנצנים (נראו בארץ) - זהו סוד של שש דרגות ועליה היא שביעית. ואלו הם שש דרגות: דגת אברהם, דגת יצחק ודגת יעקב, ובי"ן ובע"ז ויוס"ף. כלן נראות בארץ, שכתוב נראו בארץ. בארץ - זוהי קרית קדושה של ארץ ישראל. נראו בארץ - משום שאותן דמיות להגלות בדרגה הזו. עת הזמיר הגיע - שהרי אז משבח וחוזר, כמו שנאמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידם. ולכן נקרא מזמור, כמו ששנינו שכתוב מזמור לדוד, ששרתה עליו שכינה בראש. וזהו עת הזמיר הגיע. רבי

ושביעאה לאו איהו למדורא. ושית פלא ברזא דשית. ועל דא כתיב בראשית. שית דרגין לעילא שית דרגין לתתא וכלא רזא חדא.

הא חזי, בראשית. רבי יהודה אמר תרין בתין הוו, בית ראשון ובית שני. דא עלאה ודא תתאה. תרין ההי"ן אנון, דא עלאה ודא תתאה וכלהו חד. ב' עלאה פתחא תרעין לכל סטרא. דהכי הוא דכליל דא בדא. ראשית. פדין הוא ראשית לאעלא בחושפנא דבנינא.

רבי יצחק אמר רבי אלעזר בראשית דא כללא דיוקנא (ר"א דריוקנא) דכל דיוקנין פלילין ביה. דא רזא דכתיב, (יחזקאל א) הוא מראה דמות כבוד יי, חזיו דאתחזון ביה שית אחרנין. ודא הוא בראשית בראשית. הא חזי, פד עלאין בהאי חזיו שית גוונין, היא אתקינת גרמא לאחזאה לון ולמפעל בהו אומנותא דעלמא. ואי תימא דהאי אומנותא דעלמא מדרגא דא הוא. כתיב בראשית. שבחא דשית איהו דעבדי אומנותא בהאי.

רבי יוסי פתח (שיר השירים ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. הנצנים (נראו בארץ) דא הוא רזא דשית דרגין (גליון הרשב"ב: עלה ואיהו שביעאה. ואלין אנון שית דרגין דגמא דאברהם ודרגמא דיצחק ודרגמא דיעקב ובי"ן ובע"ז ויוס"ף בלהו אתחוו בארעא דכתיב נראו בארץ. בארץ דא היא קרית קדושה דארץ ישראל). נראו בארץ, בגין דאנון דיוקנין לאתחזאה בהאי דרגא. עת הזמיר הגיע, דהא כדין משבח ומיהדר כמה דאת אמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידום.

ובגין פה אקרי מזמור כמה דתנינן דכתיב מזמור לדוד דשארית עליה

חייא אָמר, שְׁהָרִי אַז הִגִּיעַ זְמַן לְשַׁבַּח.

רבי אבא אָמר, עולם העליון נסתר וְכָל דְּבָרָיו נִסְתָּרִים, מִשּׁוּם שֶׁעוֹמֵד בְּסוּד עֲלִיּוֹן יוֹם שֶׁל כָּל הַיָּמִים (הַיּוֹם שֶׁל כָּל הַיּוֹמִים). וְכִשְׁבָּרָא וְהוֹצִיא, הוֹצִיא אֶת הַשֵּׁשָׁה הָאֵלוֹ. וּבִגְלַל שֶׁהוּא נִסְתָּר, שֶׁכָּל דְּבָרָיו נִסְתָּרִים, אָמַר בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית שֶׁשָׁה יָמִים עֲלִיוֹנִים. וְלֹא אָמַר מִי בְּרֵאשִׁית אֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹלָם עֲלִיּוֹן נִסְתָּר.

וְאַחַר כֵּן גִּלְגָּה וְאָמַר (לְהֵם) הַמַּעֲשֵׂה הַתַּחְתּוֹן, וְאָמַר מִי בְּרֵאשִׁית אֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹלָם שֶׁעוֹמֵד בְּהַתְגַּלּוּת. וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְלֹא כְּתוּב בְּרֵאשִׁית נִסְתָּר (בְּיַד נִסְתָּר) בְּרֵאשִׁית אֶת הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹלָם בְּהַתְגַּלּוּת. וְאָמַר בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים, אֱלֹהִים וְדָאֵי שֵׁם בְּהַתְגַּלּוּת. הִרְאִישׁוֹן בְּנִסְתָּר שֶׁהוּא עֲלִיּוֹן. הַתַּחְתּוֹן בְּהַתְגַּלּוּת. לְהִיּוֹת תָּמִיד מַעֲשֵׂה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא נִסְתָּר וְנִגְלָה. וְסוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשָׁה כֵּן הוּא נִסְתָּר וְנִגְלָה. אֶת הַשָּׁמַיִם - לְרַבּוֹת שָׁמַיִם תַּחְתּוֹנִים לְמַטָּה. וְאֶת הָאָרֶץ - לְהַכְלִיל אֶרֶץ שְׁלֹמֶטָה וְלְרַבּוֹת כָּל מַעֲשֵׂה כְמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה.

וְהָאָרֶץ הֵיטָה תְּהוֹ וְבָהּ, כְּמוֹ שְׁאֵמְרָנוּ. וְהָאָרֶץ - זוֹ אֶרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה שְׁאֵין לָהּ אֹר מִשָּׁל עֲצָמָה. הֵיטָה - בְּהַתְחַלָּה כְּכֹר הֵיטָה בְּרֵאוֹי, וְעַכְשָׁו תְּהוֹ וְבָהּ וְחֻשֵׁף. הֵיטָה דוּקָא. אַחַר כֵּן הִקְטִינָה אֶת עֲצָמָה וְהִקְטִינָה אֶת אֹרָה. תְּהוֹ וְבָהּ וְחֻשֵׁף וְרוּחַ - אֶרְבָּעָה יְסוּדוֹת הָעוֹלָם שְׁנַתְקִנוּ בָּהּ.

דְּבַר אַחַר וְאֶת הָאָרֶץ - כְּפִי שְׁאֵמְרָנוּ, לְרַבּוֹת אֶרֶץ שְׁלֹמֶטָה שֶׁהִיא נִעֲשֶׂתָה בְּכַמָּה מְדוּרִים (אוֹרוֹת) הַכֹּל כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וְזֶהוּ

שְׁכִינְתָּא בְּרִישָׁא. וְדָא הוּא עֵת הַזְמִיר הַגִּיעַ. רַבִּי חֵיִיא אָמַר דְּהָא כְּדִין מָטָא זְמַנָּא לְשַׁבַּחָא.

רבי אבא אָמר עֲלָמָא עֲלָאָה סְתִים וְכָל מְלוֹי סְתִימִין. בְּגִין דְּקִיִּימָא בְּרָזָא עֲלָאָה יוֹמָא דְּכָל יוֹמִין (רוּמָא דְּכָל רוּמִין). וְכַד בְּרָא וְאַפִּיק, אַפִּיק אֶלִין שִׁית. וּבְגִין דְּאִיהוּ סְתִים דְּכָל מְלוֹי סְתִימִין, אָמַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית יוֹמִין עֲלָאִין. וְלֹא אָמַר מָאן בְּרֵאשִׁית לְהוֹן. בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלָמָא עֲלָאָה סְתִימָא.

וְלִבְתָּר גְּלִי וְאָמַר (לוֹן) עֲבִידְתָּא תַּתָּאָה. וְאָמַר מָאן בְּרֵאשִׁית לִיה, בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּקִיִּימָא בְּאַתְגְּלִיָּא. וְאָמַר בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וְלֹא כְּתוּב בְּרֵאשִׁית סְתִים (ר"א בְּאַרְחַ סְתִים) בְּרֵאשִׁית אֶת הַשָּׁמַיִם. בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלָמָא בְּאַתְגְּלִיָּא וְאָמַר בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים, אֱלֹהִים וְדָאֵי שְׁמָא בְּאַתְגְּלִיָּא. קַדְמָאָה בְּסְתִימָא דְּאִיהוּ עֲלָאָה. תַּתָּאָה בְּאַתְגְּלִיָּא. לְמַהוּי תְּדִיר עוֹבְדָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְתִים וְגִלְגָּה. וְרָזָא דְּשְׁמָא קַדִּישָׁא הִכִּי הוּא סְתִים וְגִלְגָּה. אֶת הַשָּׁמַיִם לְאַסְגָּאָה שָׁמַיִם תַּתָּאֵי לְתַתָּא. וְאֶת הָאָרֶץ לְאַכְלָלָא אֶרֶץ דְּלַתַּתָּא. וְלְאַסְגָּאָה (לְמָ) כָּל עוֹבְדָהָא פְּגוּוֹנָא דְּלַעִילָא:

וְהָאָרֶץ הֵיטָה תְּהוֹ וְבָהּ כְּדַקְאֵמְרָן. וְהָאָרֶץ דָּא אֶרֶץ עֲלָאָה דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְגַרְמָה. הֵיטָה. בְּקַדְמִיתָא כְּכֹר הוּת פְּדָקָא יָאוּת. וְהַשְׁתָּא תְּהוֹ וְבָהּ וְחֻשֵׁף. הֵיטָה דִּיִּיקָא. לְבַתָּר אֲזַעֲרִית גְּרַמָּה וְאַזְעִירִית נְהוּרָא. תְּהוֹ וְבָהּ וְחֻשֵׁף וְרוּחַ אֶרְבָּע יְסוּדֵי עֲלָמָא דְּאַשְׁתְּכָלְלוּ בָּהּ.

דְּבַר אַחַר וְאֶת הָאָרֶץ פְּדַקְאֵמְרָן לְאַסְגָּאָה אֶרְעָא דְּלַתַּתָּא דְּאִיהִי אֲתַעֲבִידַת בְּכַמָּה מְדוּרִין (מְדוּרִין) כֹּלָּא פְּגוּוֹנָא עֲלָאָה. וְדָא הוּא

וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוֹ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ וְרוּחַ אֲנּוּן מְדוּרֵי אֲרָעָא. אֲרֶץ, אֲדָמָה, גִּיא, נְשִׂיָה, צִיָּה, אֲרָקָא, תְּבַל. וְגִדּוּל שְׂבֻכּוֹלָם תְּבַל דְּכַתִּיב, (תהלים ט) וְהוּא (דף ט ע"א) יִשְׁפּוּט תְּבַל בְּצִדְקָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהִי צִיָּה? אָמַר לֹו, זֶהוּ מְקוֹם הַגִּיְהֵנָם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר צִיָּה וְצִלְמוֹת. וְסוּד זֶה כְּתוּב [שְׂכָחוּב] [בְּמַלְת] וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. זֶה סוּד מְקוֹם הַגִּיְהֵנָם. זֶהוּ צִיָּה, הַמְּקוֹם שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת, כְּפִי שְׁאֲמַרְנּוּ, שֶׁהוּא מַחְשִׂיף אֶת פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת. וְזֶהוּ מְקוֹם שֶׁל חֹשֶׁךְ עֲלִיוֹן.

תַּהֲוֹ דָא נְשִׂיָּה שְׁלֵא נִרְאָה בְּהַ מְרֵאָה כְּלָל עַד שְׁנִשְׁפַּח מֵהַפֶּל, וְעַל זֶה נִקְרְאת נְשִׂיָּה. וּבְהוּ זֹו אֲרָקָא, מְקוֹם שְׁלֵא נִשְׁכַּח. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, זֶה גִיא. וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת - זֶה כְּנֶגֶד תְּבַל שְׁנִדּוּן מְרוּחַ אֱלֹהִים, וְהַכֹּל הוּא כְּאֶחָד. כְּמוֹ זֶה יֵשׁ לְאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה, שְׂבֻעָה מְדוּרִים הֵם לְמַעְלָה דְרָגָה עַל דְרָגָה, וּבְכָל הַמְדוּרִים מְלֶאכִים עֲלִיּוֹנִים אֵלָה עַל אֵלָה. כִּף גַּם לְמַטָּה. וְהַכֹּל אַחֲזוּ זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. שְׂבֻעָה מְדוּרִים הֵם לְמַעְלָה, וְהָרִי אֲרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה אוֹחֶזֶת אוֹתָם וְכֹלָם עוֹמְדִים בְּהַ, וּבְכֹלָם נִמְצְאת תְּשֻׁבַּחַת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְרָגוֹת נִפְרָדוֹת זֹו מִזֹּו, וּמְקוֹמוֹת נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה.

מְדוּרָא רֵאשׁוֹן לְמַטָּה הוּא מְקוֹם בֵּית חֹשׁוֹף שְׁלֵא מְאִיר, וְהוּא מְתַקֵּן לְמְדוּרֵי רוּחוֹת וּסְעָרוֹת חֲזָקוֹת שְׁלֵא נִרְאִים. וְאִין בּוֹ אוּר וְלֹא חֹשֶׁךְ וְלֹא דְמוּת כְּלָל. וְשֵׁם לֹא יוֹדְעִים בּוֹ יְדִיעָה כְּלָל, שְׂאִין בּוֹ צוּרָה תּוֹף כְּלָל הַכְּפָא [הַרְשָׁם].

וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוֹ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ וְרוּחַ אֲנּוּן מְדוּרֵי אֲרָעָא. אֲרֶץ, אֲדָמָה, גִּיא, נְשִׂיָּה, צִיָּה, אֲרָקָא, תְּבַל. וְגִדּוּל שְׂבֻכּוֹלָם תְּבַל דְּכַתִּיב, (תהלים ט) וְהוּא (דף ט ע"א) יִשְׁפּוּט תְּבַל בְּצִדְקָא.

וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוֹ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ וְרוּחַ אֲנּוּן מְדוּרֵי אֲרָעָא. אֲרֶץ, אֲדָמָה, גִּיא, נְשִׂיָּה, צִיָּה, אֲרָקָא, תְּבַל. וְגִדּוּל שְׂבֻכּוֹלָם תְּבַל דְּכַתִּיב, (תהלים ט) וְהוּא (דף ט ע"א) יִשְׁפּוּט תְּבַל בְּצִדְקָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מָאן הוּא צִיָּה. אָמַר לִיה דָּא הוּא אֲתֵר דְּגִיְהֵנָם כְּמָה דְאֵת אָמַר צִיָּה וְצִלְמוֹת. וְרִזָּא דָא כְּתִיב, (ד"א דְכַתִּיב) (בְּמַלְת) וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. דָּא רִזָּא אֲתֵר דְּגִיְהֵנָם. דָּא הוּא צִיָּה אֲתֵר דְּמְלֶאֶךְ הַמּוֹת כְּדִקְאֵמַרְן דְּאִיהוּ מַחְשִׂיף אֲנַפְיָיהוּ דְּכַרְיִיתָא. וְדָא הוּא אֲתֵר דְּחֹשֶׁךְ עֲלֵאָה.

תַּהֲוֹ דָא נְשִׂיָּה דְלָא אֶתְחַזְיָא בְּהַ חִיזוּ כְּלָל עַד דְּאֶתְנַשִּׂי מִכְּלָא. וְעַל דָּא אֶתְקַרִי נְשִׂיָּה. וּבְהוּ דָא אֲרָקָא אֲתֵר דְלָא אֶתְנַשִּׂי. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר דָּא גִיא. וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת דָּא לְקַבֵּל תְּבַל דְּאֶתְזַן מְרוּחַ אֱלֹהִים, וְכֹלָא כְּחַד הוּא.

בְּגוֹנוּנָא דָא אִית לְאָרֶץ עֲלֵאָה. שְׂבֻעָה מְדוּרִין אֲנּוּן לְעִילָא דְרָגָא עַל דְרָגָא וּבְכֹלָהוּ מְדוּרִין מְלֶאכִי עֲלֵאִי אֲלִין עַל אֲלִין. הָכִי נִמְי לְתַתָּא. וְכֹלָא אֶחָד דָּא בְדָא לְמַהוּי כְלָא חַד. שְׂבֻעָה מְדוּרִין אֲנּוּן לְעִילָא. וְהָאִי אֲרֶץ עֲלֵאָה אֶחָדִית לוֹן וְכֹלָהוּ קְיִימִין בְּהַ. וּבְכֹלָהוֹן קְיִימָא תּוֹשְׁבֵיבְחַתָּא דְקַדְשָׁא בְרִיף הוּא. דְרָגִין פְּרִישָׁן דָּא מִן דָּא. וְאֶתְרִין פְּרִישָׁן דָּא מִן דָּא:

מְדוּרָא קַדְמָאָה לְתַתָּא הוּא אֲתֵר בֵּי חֹשׁוֹף דְלָא נְהִיר. וְהוּא מְתַתְּקֵן לְמְדוּרֵי רוּחֵי וְקַסְטִירֵי וְעֲלֵעוּלֵי תְקִיפִין דְלָא אֶתְחַזְיָין. וְלֹא אִית בֵּיה נְהוּרָא וְלֹא חֹשׁוּכָא וְלֹא דִיוקְנָא כְּלָל. וְתַמָּן לֹא יְדַעִין בֵּיה יְדִיעָא כְּלָל דְלֹאוּ בֵּיה צוּרָה גּוֹ כְּלָל כּוּרְסִיָּא (כוּרְסָא).

וְעַל אוֹתוֹ מְקוֹם מְמַנָּה מְלֹאָךְ
אֶחָד וְשֵׁמוֹ טְהוּרֵי־א"ל. וְעִמּוֹ
שְׁבַעִים מְמַנִּים מְעוֹפְפִים.
וְנִמְחִים מְזִיקֵי הַשְּׁלֵהּבוֹת [וּשְׁלֵהָם]
וְלֹא עוֹמְדִים וְלֹא נְרָאִים וְלֹא
נִמְצָאִים. וְכִשְׁבָּא הַבְּקָר, כָּלֵם
מִתְחַדְּשִׁים וְלֹא עוֹמְדִים.
כְּשֶׁמְגִיעִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם,
אוֹבְדִים וְלֹא נִמְצָאִים, וְנִכְנָסִים
בְּנֶקֶב אֶחָד שֶׁל הַתְּהוֹם וְלֹא
נְרָאִים. כְּשֶׁנֶּחֱשַׁף הַלֵּילָה, נִמְחִים
מֵאוֹתָן שְׁלֵהּבוֹת עַד שֶׁמְגִיעַ
הַבְּקָר.

מְדוּרָה הַשְּׁנִי הוּא מְקוֹם שְׁמַאִיר
יוֹתֵר וְהוּא חֲשׂוּף. אֲבָל לֹא חֲשׂוּף
כְּמוֹ אוֹתוֹ רֵאשׁוֹן. וְהוּא מִתְקַן
לְמְדוּרִים שֶׁל מְלֹאכִים עֲלִיוֹנִים
שְׁמַנִּים עַל מַעֲשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם
וְלִהְיִסְטִים [לְהִסְטוּתָם] בְּאוֹתָהּ דְרָךְ
רְעָה שֶׁהֵם הוֹלְכִים. וְאוֹתוֹ מְקוֹם
נְרָאָה יוֹתֵר מִן הָרֵאשׁוֹן.
וְלְמְלֹאכִים הַלְלוּ יֵשׁ קָרֵב [קָרְבָּה]
עִם בְּנֵי אָדָם וְנִזְוָנִים [וְנִחְמִים] מְרִיחַ
וּבִשְׁם שְׁלֵמֻטָּה לְעֵלוֹת בְּתוֹעֵלֶת
וְלִהְיִיר יוֹתֵר.

וְעַלֵּיהֶם מְמַנָּה אֶחָד שְׁשֵׁמוֹ
קְדוּמֵי־א"ל. וְאַלֶּה פּוֹתְחִים
בְּשִׁירָה וְשׁוֹכְכִים וְהוֹלְכִים לָהֶם,
וְלֹא נְרָאִים עַד שֶׁיִּשְׁרָאֵל לְמִטָּה
פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים שִׁירָה, וְאֵז
עוֹמְדִים בְּמִקּוֹמָם וְנְרָאִים
מְאִירִים יוֹתֵר. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם
מְקַדְּשִׁים קְדֻשָּׁה. וְכִשְׁיִשְׁרָאֵל
עוֹסְקִים בְּתוֹרָה, כָּלֵם טְסִים
וּמְעִידִים [סֵם] עֲדוֹת לְמַעְלָה,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם
עֲלֵיהֶם.

מְדוּרָה שְׁלִישִׁי הוּא מְקוֹם שֶׁל
לְהַבּוֹת וְתַמְרוֹת עֶשֶׂן, וְשֵׁם
הַשְּׁפָעָה שֶׁל נֶהַר דִּינוּר שְׁשׁוּפֵעַ
וְיוֹצֵא, שֶׁהוּא בֵּית הַמוֹקֵד
לְנִפְשׁוֹת הַרְשָׁעִים, שְׁמֵשׁ יוֹרְדָת
אֵשׁ עַל רָאשֵׁי הַרְשָׁעִים, וְשֵׁם מְלֹאכֵי חֲבֵלָה שְׁטוּרְדִים אוֹתָם.

וְעַל הַהוּא אֶתֶר מְמַנָּה חַד מְלֹאכָא טְהוּרֵי־אֵל
שְׁמִיָּה. וְעִמֶּיהָ שְׁבַעִין מְמַנֵּן מְעוֹפְפִין.
וְאַתְמַחוּן מְזִיקֵי שְׁבִיבִין (רַעְלִיָּהוּ) וְלֹא קְיִימִין
וְלֹא אֶתְחִזּוּן וְלֹא מִשְׁתַּפְּחִי. וְכַד אֶתִּי צַפְרָא
כְּלָהוּ מִתְחַדְּשֵׁן וְלֹא קְיִימִי. כַּד מְטָאן לְגַבִּי
הַהוּא (רַחֵם) אֶתֶר אֲבָדִין וְלֹא מִשְׁתַּפְּחִין וְעֵאֱלִין
בְּחַד נּוֹקְבָא דְתְהוּמָא וְלֹא אֶתְחִזּוּן. כַּד
אֶתְרַמִּישׁ לִילְיָא אֶתְמַחוּן מֵאֲנוּן שְׁבִיבִין עַד
דְּמַטִּי צַפְרָא:

מְדוּרָא תְנַיִנָא הוּא אֶתֶר דְּנֶהִיר יִתִּיר וְאִיהוּ
חֲשׂוּף. אֲבָל לֹא חֲשׂוּף כִּי־הוּא
קְדָמָא. וְהוּא מִתְתַקַּן לְמְדוּרֵי מְלֹאכִין עֲלֵאִין
דִּי מְמַנֵּן עַל עוֹבְדֵיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא וְלְמַסְטִי (רַחֵם)
לְהוֹן כִּי־הוּא אֶרֶח בִּישָׂא דְאֲנוּן אֲזֵלִין.
וְהַהוּא אֶתֶר אֶתְחִזִּי יִתִּיר מִן קְדָמָא. וְאֵלִין
מְלֹאכִין אִית לְהוֹן קְרָבָא (קוּרְבָא) עִם בְּנֵי נְשָׂא
וּמִתְזַנֵּן (וּמִתְחַנֵּן) מְרִיחָא וּבּוֹסְמָא דְלִתְתָא לְסִלְקָא
בְּתוֹעֵלְתָא וְלֵאנְהָרָא יִתִּיר.

וְעַלֵּיהוּ חַד מְמַנָּא קְדוּמֵי־אֵל שְׁמִיָּה. וְאֵלִין
פְּתַחִין שִׁירְתָא וּמִשְׁתַּפְּכִי וְאֲזֵלִין
לוֹן. וְלֹא אֶתְחִזּוּן עַד דִּישְׁרָאֵל לְתַתָּא פְּתַחִי
וְאִמְרֵי שִׁירְתָא. כַּדִּין קְיִימֵן בְּדוּכְתֵי־הוּ
וְאַתְחִזּוּן נְהִירִין יִתִּיר. תְּלַת זְמַנִּין בְּיוֹמָא
מְקַדְּשֵׁי קְדוּשָׁתָא. וְכַד יִשְׂרָאֵל עָסְקִי
בְּאוּרֵי־תָא כְּלָהוֹן טְאִסִּין וְסִהְדֵי (אִינִין) סִהְדוּתָא
לְעִילָא. וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵיִס עֲלֵיהוּ:

מְדוּרָא תְלִיתָא הוּא אֶתֶר דִּשְׁבִיבִין
וְקַטוּרִין. וְתַמְּן נְגִידוּ דְנֶהַר דִּינוּר
דְּנֶגִיד וְנֶפִיק דְאִיהוּ בִּי מוֹקְדָא דְנִפְשֵׁי־הוּ
דְרִשִׁיעֵיָא. דְמִתְמַן נְחִית אֲשָׂא עַל רִישֵׁי־הוּ
דְרִשִׁיעֵיָא, וְתַמְּן מְלֹאכֵי חֲבֵלָה דְטְרַדִי לְהוּ.

אֵשׁ עַל רָאשֵׁי הַרְשָׁעִים, וְשֵׁם מְלֹאכֵי חֲבֵלָה שְׁטוּרְדִים אוֹתָם.

וְשֵׁם נִמְצְאתָ לְשׁוֹן הַרְעַ עַל
יִשְׂרָאֵל לַפְעָמִים וּלְהַסְתּוֹת
אוֹתָם, פָּרַט לְזִמְן שְׁלוֹקָחִים
רְפוּאָה לְדַחֹת אוֹתוֹ. וּמִמְנָה
אֶחָד עֲלֵיהֶם מִצַּד הַשְּׂמָאל, כָּלֵם
מִצַּד הַחֹשֶׁף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַחֲשׂוּף
עַל פְּנֵי תְהוֹם. וְסִמָּא"ל הַרְשַׁע
נִמְצָא שֵׁם.

מְדוּרָר רְבִיעֵי הוּא מְקוּם שְׂמָאִיר,
וְשֵׁם הוּא אוֹר לְמִלְאָכִים עֲלִיוֹנִים
שֶׁבְצַד יָמִין, וּפּוֹתָחִים בְּשִׁירָה
וּמְסִימִים, וְלֹא הוֹלְכִים לְעִבּוֹר
כְּאֵלוֹ רֵאשׁוֹנִים שְׁפּוֹתָחִים
בְּשִׁירָה וְנִשְׂרָפִים וְעוֹבְרִים בְּאֵשׁ
דוֹלְקָת, וְשׁוֹבִים וּמִתְחַדְּשִׁים
כְּמִקְדָם. וְאֵלֶּה עוֹמְדִים בְּמִקְוֵם
וְלֹא מִתְבַּטְּלִים. וְאֵלֶּה מִלְאָכִי
רַחֲמִים שֶׁלֹא מִשְׁתַּנִּים לְעוֹלָמִים.
וְעֲלֵיהֶם כְּתוּב (תְּהִלִּים קד) עֲשֵׂה
מִלְאָכִיו רִחוּת וְגו'. וְאֵלֶּה
עוֹשִׂים שְׁלִיחוֹתָם בְּעוֹלָם וְלֹא
נִרְאִים לְבְנֵי אָדָם, פָּרַט לְמִרְאָה
אוֹ בְצַד אַחֵר בְּשֶׁכֶל רַב. וּמִלְאָךְ
אֶחָד מִמְנָה עֲלֵיהֶם, שֶׁשְּׂמוֹ
פְדָא"ל. וְבוֹ פּוֹתָחִים מִפְּתָחוֹת
הַרְחֲמִים לְאוֹתָם שְׁשׁוֹבִים
לְרַבּוֹנָם, וּפּוֹתָחִים שְׁעָרִים
לְהַעֲבִיר וּבְקִשׁוֹתֵיהֶם.

מְדוּרָר חֲמִישִׁי הוּא מְדוּרָר שְׂמָאִיר
בְּאוֹר יוֹתֵר מִכָּל הַקּוֹדְמִים, וְיֵשׁ
בוֹ מִלְאָכִים, מֵהֶם אֵשׁ וּמֵהֶם
מִים. לַפְעָמִים הֵם נִמְצְאִים
בְּרַחֲמִים, וּלַפְעָמִים נִמְצְאִים
בְּדִין. אֵלֶּה בְצַד זֶה וְאֵלֶּה בְצַד
זֶה. לַפְעָמִים אֵלֶּה מְאִירִים וְאֵלֶּה
חֲשׁוּכִים, וְאֵלֶּה מְמַנִּים לְזִמְן
לְרַבּוֹנָם. אֵלֶּה בְּחִצּוֹת הַלֵּילָה,
וְאֵלֶּה בְּשִׁעוּלָה הָאוֹר. וּמִמְנָה
אֶחָד עֲלֵיהֶם שֶׁשְּׂמוֹ קְדִישִׁא"ל.
בְּשִׁנְחֻלָק הַלֵּילָה בְּחִצּוֹת
וּמִתְעוֹרֵר רִיחַ צְפוֹן וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם
הַצְדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן, אִז רִיחַ צְפוֹן

וְתִמְן אֲשַׁתְּפַח דְּלִטוּרִיָּא עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל
לְזִמְנִין וּלְאַסְטָאָה לֹון. בַּר בְּזִמְנָא
דְּנִסְבֵי אֲסוּוֹתָא לְדַחֲיָא לֵיה. וְחַד מִמְנָא
עֲלֵיהוּ מִסְטָרָא דְשְׂמָאֵלָא כְּלָהוּ מִסְטָרָא
דְּחֻשָׁף כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וַחֲשׂוּף עַל פְּנֵי תְהוֹם.
וּסְמָאֵל חֲיִיבָא אֲשַׁתְּבַח תִּמְן:

מְדוּרָא רְבִיעָאָה הוּא אַתְר דְּנְהִיר. וְתִמְן הוּא
נְהִירוֹ לְמִלְאָכִי עֲלָאִי דִי בְּסִטְר
יָמִינָא. וּפְתַחֵי שִׁירְתָא וְסִימֵי וְלֹא אֲזִלִין
לְאַעְבְּרָא כְּהִנֵּי קְדָמָאִי (דף ט ע"ב) דְּפְתַחִין
שִׁירְתָא וּמִתּוֹקְדִין וּמִתְעַבְּרִין בְּנוֹר דְּלִיק וְתַבִּין
וּמִתְחַדְּשִׁין כְּמִלְקָדְמִין. וְהִנֵּי קְיִימִין
בְּדוּכְתֵיהוּ וְלֹא מִתְעַבְּרִין. וְהִנֵּי מִלְאָכִי דְרַחֲמֵי
דְלֹא מְשַׁנִּיִין לְעִלְמִין.

וְעֲלֵיהוּ כְּתִיב, (תְּהִלִּים קד) עוֹשֵׂה מִלְאָכִיו רִחוּת
וְגו'. וְאֵלִין עֲבָדִין שְׁלִיחוֹתֵיהוּ
בְּעִלְמָא וְלֹא אֲתַחֲזוּן לְבְנֵי נִשְׂאָ בַר בְּחִזּוּוֹא אוֹ
בְּסִטְרָא אַחְרָא בְּסִכְלָתְנוּ סְגִי. וְחַד מִלְאָכָא
מִמְנָא עֲלֵיהוּ פְדָאֵל שְׂמִיָּה. וּבִיָּה פְתִיחִין
מִפְתָּחַן דְּרַחֲמֵי לְאַנּוּן דְּתִיבִין לְגַבִּיָּה
דְּמֵאֲרִיהוּן. וּפְתַחִין תְּרַעִין לְאַעְבְּרָא צְלוֹתְהוּן
וּבְעוֹתְהוּן:

מְדוּרָא חֲמִישָׁאָה הוּא מְדוּרָא דְנְהִיר בְּנְהִירוֹ
יִתִיר מִכְּלָהוּ קְדָמָאִי. וְאִית בֵּיה
מִלְאָכִין מְנַהוּן אֲשָׂא וּמְנַהוּן מִיָּא. לְזִמְנִין
אֲשַׁתְּכַחוּ בְּרַחֲמֵי וּלְזִמְנִין אֲשַׁתְּכַחוּ בְּדִינָא.
אֵלִין בְּסִטְרָא דָא וְאֵלִין בְּסִטְרָא דָא. לְזִמְנִין
נְהִרִין אֵלִין וְחֲשִׁכִין אֵלִין. וְאֵלִין מְמַנִּין לְזִמְרָא
לְמֵאֲרִיהוּן. אֵלִין בְּפִלְגוֹת לֵילִיָּא. וְאֵלִין כַּד
סְלִיק נְהוּרָא. וְחַד מִמְנָא עֲלֵיהוּ קְדִישִׁאֵל
שְׂמִיָּה.

בַּר אֲתַפְּלַג לֵילִיָּא וְאַתְעַר רִיחַ צְפוֹן וְקְדִישָׂא
בְּרוּךְ הוּא אֲתֵי לְאַשְׁתַּעֲשֵׂעַ אִתֵּי עִם צְדִיקָאִי

מקִישָׁה וּמְגִיעָה לְאוֹתָם הַמְּמַנִּים
בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה לְזִמְרָה, וְכֻלָּם
מְזַמְרִים וּפּוֹתְחִים בְּשִׁירָה.
וְכַשְׁמְגִיעַ הַבִּקְרָה וּמִתְחַבֵּרַת
קִדְרוֹת הַבִּקְרָה בְּאוֹר, אִזּוּ כָּל
הָאֲחָרִים אוֹמְרִים שִׁירָה, וְכֻלָּם
כּוֹכְבֵי הַרְקִיעַ וְכֻלָּם שְׂאֵר
הַמְּלָאכִים [שְׁלֵמִיטָה] מְסִיעִים לָהֶם,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב ל"ח) בְּרֵן יֶחֶד
כְּכִי בְקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.
עַד שִׁישְׂרָאֵל נוֹשָׂאִים שִׁירָה
וְתִשְׁבַּחוֹת אַחֲרֵיהֶם.

מְדוּרָה שְׂשֵׁי הוּא מְדוּרָה עֲלִיּוֹן
קְרוֹב לְמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם, וּבֵין
אֲנִיּוֹת וְנִהְרוֹת וְנִחְלִים שְׁנַחֲלָקִים
מִן הַיָּם וְכֻמָּה דָּגִים הֵם
שְׁמֵרְחָשִׁים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי
הָעוֹלָם. וּמַעֲלִיָּהֶם שְׂרִים מְמַנִּים,
וּמְמַנֶּה אֶחָד עֲלֵיהֶם וְשֵׁמוֹ
אוּרִיאֵ"ל, וְהוּא מְמַנֶּה עַל כָּל
אֵלֵה הַתְּתוּחִינִים.

וְכֻלָּם נוֹסְעִים בְּשַׁעוֹת וּרְגָעִים
כְּשֶׁנוֹסְעוֹת אֲנִיּוֹת לְצַד זֶה וּלְצַד
זֶה. כְּשֶׁנוֹסְעוֹת אֲנִיּוֹת לְצַד [דְּרוֹם]
מְזַרְחָה, הַמְּמַנֶּה שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם
לְאוֹתוֹ צַד הוּא מִיכָאֵ"ל שְׂבָא
מִימִין. וְכֶשֶׁנוֹסְעוֹת אֲנִיּוֹת לְצַד
צְפוֹן, הַמְּמַנֶּה שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶן
לְאוֹתוֹ צַד הוּא גְּבִרְיָאֵל שְׂבָא
מִצַּד הַשְּׂמָאל. וְכֶשֶׁנוֹסְעוֹת אֲנִיּוֹת
לְצַד [מְזַרְחָה] דְּרוֹם, הָרִי שֵׁם הוּא
הַמְּמַנֶּה שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם לְאוֹתוֹ
צַד רְפָאֵ"ל [גִּי' אוּרִיאֵ"ל] שְׂמוֹ, וְהוּא
לְיָמִין. וְכֶשֶׁנוֹסְעוֹת אֲנִיּוֹת לְצַד
מְעָרְב, הַמְּמַנֶּה שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם
לְאוֹתוֹ הַצַּד הוּא אוּרִיאֵ"ל [גִּי']

[רְפָאֵ"ל] וְהוּא לְאַחֲרוֹנָה.

מְדוּרָה שְׂבִיעִי הוּא מְדוּרָה עֲלִיּוֹן
עַל הַכֹּל, וְשֵׁם לֹא נִמְצָאִים, רַק
נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂשֵׁם מִתְּעַדְנִים
בְּאוֹתוֹ זֶהר עֲלִיּוֹן, וּמִתְּעַדְנִים
בְּעַדְוִינִים וּתְפִנוּקִים עֲלִיוֹנִים.
וְשֵׁם לֹא נִמְצָאִים, רַק אוֹתָם

בְּגִנְתָּא דְעַדְן. כְּדִין רוּחַ צְפוֹן אֶקִישׁ וּמְטָא
לְאֲנוּן דְּמִמְנָן בְּפִלְגוֹת לֵילָא לְזִמְרָא. וְכֻלָּהוּ
מְזַמְרִין וּפְתַחֲחִין שִׁירְתָּא. וְכַד אֲתִי צְפָרָא
וּמִתְחַבֵּר קִדְרוֹתָא דְצְפָרָא בְּנִהוּרָא. כְּדִין
כְּלָהוּ אַחֲרֵינִין אֲמַרִין שִׁירְתָּא. וְכֻלָּם כְּכִי
רְקִיעָא וְכֻלָּם שְׂאֵר מְלָאכִין (דְּלִתְתָּא) מְסִיעִין לוֹן
כְּמָה דְכְּתִיב, (אִיּוֹב ל"ח) בְּרֵן יֶחֶד כְּכִי בְקָר
וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. עַד דִּישְׂרָאֵל נְטִילֵי
שִׁירְתָּא וְתוֹשְׁבַחְתָּא אַבְתְּרִייהוּ:

מְדוּרָא שְׁתִּיתָּא הוּא מְדוּרָא עֲלָאָה קְרִיב
לְמַלְכוּ שְׂמִיא. וּבִיה אֲרַבִּין וְנִהְרִין
וְנִחְלִין דְּמִתְפַּלְגִין מִן יִמָּא וְכֻמָּה נוֹנִין אֲנוּן
דְּמִרְחָשִׁין לְאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלִמָּא. וְעִילָא מְנַהוּן
סְרַכִין מְמַנָּן. וְיַחַד מְמַנָּא עֲלִייהוּ וְאוּרִיאֵל
שְׂמִיָּה. וְהוּא מְמַנָּא עַל כָּל אֲלִין תְּתַאֲיִן.

וְכֻלָּהוּ נְטִילֵי בְשַׁעֲתֵי וּרְגָעֵי כַּד נְטִילֵי אֲרַבִּי
לְסְטְרָא דָּא וּלְסְטְרָא דָּא. כַּד נְטִילֵי
אֲרַבִּי לְסְטְרָא [דְּרוֹם] מְזַרְחָה מְמַנָּא דְקִיּוּמָא עֲלִייהוּ
לְהֵהוּא סְטְרָא הוּא מִיכָאֵ"ל דְּאֲתָא מִימִינָא.
וְכַד נְטִילֵי אֲרַבִּי לְסְטְרָא צְפוֹן מְמַנָּא דְקִיּוּמָא
עֲלִייהוּ לְהֵהוּא סְטְרָא הוּא גְּבִרְיָאֵל דְּאֲתִי
מְסְטְרָא דְשְׂמָאלָא. וְכַד נְטִילֵי אֲרַבִּי לְסְטְרָא
[מְזַרְחָה] דְּרוֹם הָא תְּמָן אִיהוּ מְמַנָּא דְקִיּוּמָא
עֲלִייהוּ לְהֵהוּא סְטְרָא רְפָאֵל [גִּי' אוּרִיאֵ"ל] שְׂמִיָּה
וְהוּא לְיָמִינָא. וְכַד נְטִילֵי אֲרַבִּי לְסְטְרָא מְעָרְב
מְמַנָּא דְקִיּוּמָא עֲלִייהוּ לְהֵהוּא סְטְרָא הוּא
אוּרִיאֵל [גִּי' רְפָאֵ"ל] וְאִיהוּ לְבִתְרָאָה:

מְדוּרָא שְׂבִיעִיָּה הוּא מְדוּרָא עֲלָאָה עַל
כָּלָא. וְתְמָן לֹא אֲשַׁתְּפַחוּ בַר
נִשְׁמַתְהוּן דְּצְדִיקֵיָּא דְתְמָן מִתְּעַדְנִין בְּהֵהוּא
זִיְהִרָא עֲלָאָה. וּמִתְּעַדְנִין בְּעַדְוִינִין וּתְפִנוּקִין
[עֲלָאָה] עֲלָאִין. וְתְמָן לֹא אֲשַׁתְּפַחוּ בַר אֲנוּן

זכאים, וגנזי שלום וברכה ונדבה. פלא הוא כגוונא עלאה והא אמרו חבריאי.

הוא לארץ דלתתא בשבעה מדורים, וכלהו דלעילא. ובכלהו אית זינין פחיזו בני נשא. וכלהו מודן ומשבחן לקדשא בריך הוא. ולית מאן דינדע יקרריה פאנון דאנון במדורא עלאה. ואלין חזאן יקרריה פדקא יאות למפלח ליה ולשבחא ליה ולאשתמודע יקרריה.

ועלמא דא עלאה דאיהו תבל לא קיימא בקיומיה אלא בגיניהון דצדיקייא דאנון גופין קדישין. (דף טא ע"א) פגוונא דלעילא לא קיימא ההוא מדורא שביעאה אלא לנשמתהון דצדיקייא. הכי נמי האי מדורא שביעאה לתתא לא קיימא אלא לגופיהון דצדיקייא. למהוי כלא חד דא כגוונא דדא.

תא חזי, אמר רבי שמעון שבועה מדורין אנון דקאמרן. ובגו אנון אית שבועה היכלין מאנון רזי מהימנותא לקבל שבועה רקיעין עלאין. ובכל היכלא והיכלא אית רוחין עלאין. היכלא קדמאה הכא אית רוחא דאתמנא על נשמתהון דגריין דאתגיריו. ורחמיאל שמייה. ואיהו נטיל לון ואתהנון מזיו יקרא דלעילא.

היכלא תניינא אית רוחא חדא אהינאל שמייה. ודא קיימא על פל אנון נשמתין דרביי דלא זכו בהאי עלמא למלעי באורייתא. ואיהו קיימא עלייהו ואוליף לון.

היכלא תליתאה בהאי אית רוחא חדא אדרהינאל שמייה. ואיהו קיימא

היכלא תליתאה בהאי אית רוחא חדא אדרהינאל שמייה. ואיהו קיימא

על נשמתהוון דאנוון דאהדרו בתיובתא ולא אהדרו. פגון דחשיבו ועד לא אהדרו בהו מיתו. אלין טרדין לון בגיהנם. ולבתר עאלין לון להאי רוחא ממנא ונטיל לון. וחמדן לאתהנאה מזיו יקרא דמאריהון ולא אתהנוון. ואלין אקרוון בני בשר. ועלייהו כתיב, (ישעיה טו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר יי:

היכלא רביעאה הקא קיימא חד רוחא גדריהאל (נ"א גדרה"אל) שמייה. דא קיימא על כל אנוון נשמתין דקטולי דשאר עמין (עובדי בוכבים ומלכות) לעאלא לון גו פורפירא דמלפא. ואתרשימו תמן עד יומא דינקום לון קדשא בריף הוא דכתיב, (תהלים ק) ידון בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה: היכלא חמישאה הקא קיימא חד רוחא דאקרי אדיריאל ודא קיימא על כל אלין נשמתין (חסר)

(נ"א דחסידי) (דאחידו בתיובתא) דאתקיימו בההוא סטרא. ואלין אנוון לעילא מבלהו די במקדורא דא עלאה על פלא ומיכא"ל (שמייה) רב ממנא (עלייהו) על פלהו קיימא (דקיימיו) ביה. וכמה אלף ורבבן פלהו קיימין תחותיה בההוא סטרא. ותמן מתעדנין אנוון נשמתין דחסידי בההוא נהורא עלאה דנגדא מעלמא דאתי.

הא חזי, (חסר כאן היכל ו' טו) אמר רבי שמעון מאן הוא דינע לסדרא צלותא דמריה פמשה. בשעתא דאצטריף ליה לסדרא צלותיה באריכות סדר. ובשעתא דאצטריף ליה לקצרא הכי נמי.

תזרו בהם מתו. אלה טורדים אותם בגיהנם, ואחר כך מעלים אותם לרוח הממנה הזה ונושא אותם. וחומדים להנות מזיו כבוד רבונום ולא נהנים. ואלה נקראים בני בשר, ועליהם כתוב (ישעיה טו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה'.

היכל רביעי, כאן עומד רוח אחד ושמו גדריהאל (נ"א גדרה"אל). זה עומד על כל אותן נשמות של הרוגי שאר העמים (עובדי עכו"ם) להעלותם לתוף לבוש מלכות של המלך, ונרשמים שם עד היום שינקם אותם הקדוש ברוך הוא, שכתוב (תהלים ק) ידון בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה. היכל חמישי, כאן עומד רוח אחד שנקרא אדיריאל, ונה עומד על כל הנשמות הללו.

(נ"א של חסידים שאחוו בתשובה) שעמדו באותו הצד, ואלה הם מעל כלם שבמדור הזה העליון על הפל, ומיכא"ל (שמו) ממנה גדול (עליהם) על כלם עומד (שעומדים) בו. וכמה אלפים ורבבות כלם עומדים תחתיו באותו הצד. ושם מתעדנות אותן נשמות החסידים באותו אור עליון ששופע מהעולם הבא.

בא ראה, אמר רבי שמעון, מיהו שיודע לסדר תפלת רבונו כמו משה? בשעה שהצטרף לו לסדר תפלתו באריכות - סדר. ובשעה שהצטרף לו לקצר - גם כן.

אמר רבי שמעון, הרי מצאנו בספרי הקדמונים סדור של סודי הסודות בקשר אחד. לפעמים שצריך לסדר תפלתו פראוי ולקשר קשרים לבשם את רבונו פראוי, ולדעת ליחד יחוד שלם

אמר רבי שמעון הא אשפחנא בספרי קדמאי סדורא דרזי דרזין

לקרע וקיעים ולפתח שערים ופתחים שלא יהיה מי שימחה בידו.

אשריהם הצדיקים שיודעים לפתות את רבונם ולבטל גזרות ולהשרות שכניה בעולם ולהוריד ברכות, ולהסיר את בעלי הדין שלא ישלטו בעולם. קם רבי שמעון ואמר, (תהלים קו) מי ימלל גבורות ה' וגו'. מי יגלה עפר מעיניך אברהם החסיד, ימין הקדוש ברוך הוא, שגלה לך סוד הסודות והתחלת תפלות בעולם, והתגלו לך היכלות המלך העליון. שבעה היכלות קדושים הם, והם עומדים בשערים בקיום. ובכל אחד ואחד נכנסת תפלת היחוד [של רבונן] של מי שיודע לבשם לרבוננו וליחד יחוד בשלמות, שיודע להפגס בכל ההיכלות ולקשר קשרים אלו באלו, רוח ברוח, רוח תחתונה ברוח עליונה. כתוב (ישעיה כו) ה' בצר פקדוף צקון לחש מוסרף למו.

היכר הראשון. כתוב (שמות כד) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר. סוד הסודות רוח שנקראת ספיר. כספיר של אבן טובה נוצצת לשני צדדים. אור אחד עולה ויורד. ואותו אור לבן נוצץ לכל צד למעלה ולמטה ולארבעת צדי העולם. אורו תלוי נסתר וגלוי. מהאור הזה נפרדים ארבעה אורות לארבעה צדדים, וכלם מאירים אור אחד כמנורת הנר שדולק ונוצץ אורות למראה עיני בני אדם. ואותם אורות הנר עולים ויורדים, הולכים ושבים מתוף אותה אש של אור הנר שדולק, וכלם אור אחד. כף גם אלה. וכל המאורות נוצצים כמו

בקשורא חדא. זמנין דאצטריף לסדרא צלותיה כדקא יאות. ולקשרא קשרין לבסומי למאריה כדקא יאות. ולמנדע ליחדא יחודא שלימתא למקרע וקיעין ולאפתחא תרעין ופתחין דלא יהא מאן דימחי בידיה.

זכאין אנון צדיקיא דאנון ידעי למפתי למאריהון ולבטולי גזרין ולאשראה שכינתא בעלמא ולנחתיא ברכאן ולמעדי מאריהון דדינין דלא ישלטון בעלמא. קם רבי שמעון ואמר (תהלים קו) מי ימלל גבורות יי וגו'. מאן יגלי עפרא מעינה אברהם חסידא ימינא דקדשא בריה הוא. דגלי לך רזא דרזין. ושריאת צלותין בעלמא. ואתגליין לך היכלי דמלכא עלאה.

שבעה היכלין קדישין אנון. ואנון קיימין בתרעין בקיומא. ובכל חד וחד עאל (דף מא ע"ב) צלותא דיחודא (ד"א ל"ג דמריה) דמאן הידע לבסומי למאריה וליחדא יחודא בשלימו. הידע לאעלא בכלהו ולקשרא קשרין אלין באלין רוחא ברוחא. רוחא תתאה ברוחא עלאה פתיב, (ישעיה כו) יי בצר פקדוף צקון לחש מוסרף למו:

היכרא קדמאה פתיב, (שמות כד) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר. רזא דרזין (ד"א אית) רוח דאקרי ספירא. כספירו דאבן טבא נציץ לתרין סטרין. נהורא חד סליק ונחית. והוא נהורא חוור נציץ לכל סטר עילא ותתא ולארבע סטרי עלמא. נהוריה תלגין סתים וגלייא.

מנהורא דא מתפרשין ארבע נהורין לארבע סטרין. וכלהו נהורין חד

נהורא. כבוצינא דשרגא

מראה של נחשת מלִטְשֵׁת בְּאֵדָם,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל א) וְנִצְצִים כְּעֵין
נְחֹשֶׁת קָלֵל. זֶהוּ לְיָמִין.

וְשֵׁמֶרֶץ יֵשׁ רוּחַ שֶׁנִּקְרָא לְבָנָה,
זֶה נִכְלָל בְּרוּחַ הָרֵאשׁוֹן וְנִכְנַס זֶה
בְּזֶה. אִוְרוֹ אָדָם וְלִבָּן כְּאֶחָד,
מִשׁוּם שֶׁיּוֹצֵא מֵאוֹתָם מְאוֹרוֹת
רֵאשׁוֹנִים. כְּשֶׁבָּאִים הַמְּאוֹרוֹת שֶׁל
זֶה, מְגִיעִים בְּאוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים
וְנִכְלָלִים בּוֹ וְהֵם אֶחָד. וְנִרְאִים
הַמְּאוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים לְבָדָם, וְלֹא
מִתְגַּלִּים הָאֲחֵרִים הֵלְלוּ וְלֹא נִדְעוּ
שֶׁנִּכְנְסוּ לְתוֹכָם וְנִסְתַּתְּרוּ בּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מא) וְלֹא נִדְעָה כִּי
בָאוּ אֶל קַרְבְּנָהּ וְגו'. וְזֶהוּ רוּחַ
בְּרוּחַ שֶׁהֵם אֶחָד. מְאוֹרוֹת
בְּמְאוֹרוֹת שֶׁהֵם אֶחָד. וְכַאֲן הֵם
שְׁנֵי שְׁעָרִים [רְקִיעִים] תַּחְתּוֹנִים
מֵאוֹתָם רְקִיעִים שֶׁנִּקְרָאִים שְׁמֵי
הַשָּׁמַיִם [רְקִיעַ].

מִשְׁנֵי הַרוּחֹת הַמְּנֻצְצִים הֵלְלוּ
וְנִרְאוּ אוֹתָם הָאוֹפְנִים שֶׁהֵם
קְדוּשִׁים, שֶׁדְּמוּתָם כְּדְמוּת הַחַיּוֹת,
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יחזקאל א) מְרֹאֶה
הָאוֹפְנִים וּמַעֲשֵׂיהֶם וְגו'. וְזֶהוּ
שֶׁכְּתוּב וְדְמוּת הַחַיּוֹת מְרֹאֶהָם
כְּגַחְלֵי אֵשׁ בַּעֲרוֹת כְּמְרֹאֶה
הַלְּפָדִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת.
מִי הִיא? זוֹ רוּחַ קְדוּשָׁה, מְקוּם
שֶׁיּוֹצֵאוּ מִמֶּנּוּ וְהִיא מְאִירָה לָהֶם,
שֶׁכְּתוּב וְנִגְהָ לְאֵשׁ וּמִן הָאֵשׁ יוֹצֵא
בְּרֶק.

כְּשֶׁנִּבְרָא רוּחַ בְּרוּחַ, יוֹצֵא מֵהֶם
אוֹר שֶׁל חַיָּה אַחַת רְמוּזוֹ (מסל) עַל
אַרְבָּעָה אוֹפְנִים. וְהָרֵי דְמוּתוֹ
כְּאִרְיָה שׁוֹלֵט עַל אֶלְפָּה וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת רְבוּא שֶׁל אוֹפְנִים אֲחֵרִים.
כְּפִי הַנֶּשֶׁר הַזֶּה הַתְּמַנָּה עַל כָּל
אוֹתָם אוֹפְנִים. בְּאַרְבָּעָה גְּלִגְלִים
נוֹסְעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאוֹתָם
אַרְבָּעָה. בְּכָל גְּלִגְלָהּ וְגְלִגְלָהּ שְׁלֹשָׁה
עֲמוּדִים. וְהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר עֲמוּדִים

שְׁלִיט עַל אֶלְפָּה וְתֵלֶת מְאָה רְבוּא דְאוֹפְנִין אַחֲרָיִן. גְּדַפְהָא דְנִשְׂרָא הֵיא

דְּדְלִיק וְנִצְיָן נְהוּרִין לְחִיזוּ דְעֵינִין דְּבִנֵּי
נִשְׂאָ. וְאֲנוּן נְהוּרִין דְּשִׁרְגָא סְלִקִין וְנִחְתִין
אֲזִלִין וְתֵיבִין מְגוּ הֵהוּא אִשָּׁא דְנְהוּרָא
דְּשִׁרְגָא דְדְלִיק וְכִלְהוּ חַד נְהוּרָא. הָכִי נִמְי
אֵלִין. וְנִצְיָן כִּלְהוּ נְהוּרִין כְּחִיזוּ דְנִחְשָׂא
בְּטִישָׂא בְּסוּמְקָא כְּמָה דְאַתְמָר (יחזקאל א)

וְנוֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלֵל. דָּא הוּא לְיָמִינָא.
לְשֵׁמֶרֶץ אֵית רוּחָא דְאַקְרִי לְבָנָה. וְדָא
אַתְפְּלִיל בְּרוּחָא קְדַמְמָה וְעָאֵל

דָּא בְּדָא. נְהוּרִיה סוּמְקָ וְחַוּוּר כְּחַדָּא. בְּגִין
דְּנִפְקָא מֵאֲנוּן נְהוּרִין קְדַמְאִין. כִּד אֲתוּ
נְהוּרִין דְּדָא מְטוּ בְּנְהוּרִין קְדַמְאִין וְאַתְפְּלִילוּ
בֵּיה וְאֲנוּן חַד. וְאַתְחִזוּן נְהוּרֵי קְדַמְאֵי
בְּלַחֲוּדֵיהוּ. וְלֹא אֲתַגְלִיין אֲנוּן אַחֲרָיִן וְלֹא
אַתְיַדְעוּ דְעָאֵלוּ בְּגוּיָיהוּ וְאַתְטַמְרוּ בֵּיה.

כְּמָה דְאַתְ אֲמַר (בראשית מא) וְלֹא נִדְעָה כִּי בָאוּ
אֶל קַרְבְּנָהּ וְגו'. וְדָא הוּא רוּחָא בְּרוּחָא
דְּאֲנוּן חַד. נְהוּרִין בְּנְהוּרִין דְּאֲנוּן חַד. וְהִכָּא
אֲנוּן תְּרִין תְּרַעִין (רְקִיעִין) תַּתְּאִין מֵאֲנוּן רְקִיעִין
דְּאַקְרוּן (ס"א שְׁמַיִם) שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם (רְקִיעַ).

מִתְרִין רוּחִין אֵלִין מְנֻצְצִין אַתְבְּרִיאוּ אֲנוּן
אוֹפְנִין דְּאֲנוּן קְדִישִׁין. דְּדִיוקְנֵיהוּ

כְּדִיוקְנָא דְחַיּוֹת כְּדְכְתִיב, (יחזקאל א) מְרֹאֶה
הָאוֹפְנִים וּמַעֲשֵׂיהֶם וְגו'. וְדָא הוּא דְכְתִיב
וְדְמוּת הַחַיּוֹת מְרֹאֶהָן כְּגַחְלֵי אֵשׁ בּוֹעֲרוֹת
כְּמְרֹאֶה הַלְּפִידִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת.

מָאן הִיא, דָּא רוּחָא קְדִישָׂא אַתְר דְּנִפְקוּ
מִנֶּיהָ וְאִיהִי נְהִיר לוּן. דְּכְתִיב וְנִגְהָ לְאֵשׁ
וּמִן הָאֵשׁ יוֹצֵא בְּרֶק.

כִּד אַתְפְּלִיל רוּחָא בְּרוּחָא נְפִיק מִנֵּיהוּ
נְהִירוֹ דְחַד חַיּוֹתָא רְמִיז (נ"א רְמִיז) עַל
אַרְבַּע אוֹפְנִין. וְהֵיא דִיוקְנָא דִילִיהָ כְּאִרְיָה

בְּאַרְבַּעַה גִּלְגָּלִים. רוּחַ זֶה שׁוֹלֵטֶת
עַל הַכֹּל. מִכָּאן יֵצְאוּ. וְרוּחַ זֶה
עוֹמֶדֶת לְכֹלם, וְהָרִי מִמֶּנּוּ נִזְוָנִים.
אַרְבַּעַה [הַאֲוִיָּוִים] הֵלְלוּ, אַרְבַּע
פָּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וְכָל אוֹתָם
פָּנִים מִסְתַּכְּלִים לְאַרְבַּעַה צְדָדִים
שֶׁל אוֹתָהּ הַחִיָּה שְׁעוֹמֶדֶת עֲלֶיהֶם.
כְּשֶׁנוֹסְעִים הָאַרְבַּעַה הֵלְלוּ תַּחַת
אוֹתָהּ הַחִיָּה, נִכְנָסִים זֶה בְּזֶה
וּמְשַׁלְּבִים זֶה בְּזֶה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(שְׁמוֹת כו וְלֹא) מִקְבִּילַת הַלְּלֹאת אִשָּׁה
אֶל אַחֲתָהּ, לְהַתְּכַלֵּל אַחַת בְּאַחַת
וּלְהַכְנִס זֶה בְּזוֹ. כְּשֶׁנוֹסְעִים אוֹתָם
גִּלְגָּלִים, נִשְׁמָע קוֹל נְעִימוֹת בְּכָל
אוֹתָם צְבָאוֹת שְׁלֵמֻטָּה לְמִינֵיהֶם.

תַּחַת הַיֵּכָל זֶה נִפְרָדִים צְבָאוֹת
הַחוּצָה לְכַמָּה צְדָדִים שֶׁל רְקִיעִים
שְׁלֵמֻטָּה, עַד שְׁמִינֵי עַיִם לְכוֹכַב שֶׁל
שַׁבְּתָאִי. כֹּלָם מִסְתַּכְּלִים לְהַיֵּכָל
זֶה. מִשָּׁם נִזְוָנִים. כֹּל אֵלֶּה שְׁבִהֵיכָל
זֶה כֹּלָם מִסְתַּכְּלִים לְאוֹתָהּ רוּחַ,
שְׁכַתוֹב (יִחְזַקְאֵל א) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה
שְׁמָה הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ לֹא יִסְבוּ
בְּלֶכְתָּן. וְזֶהוּ הַיֵּכָל שְׁנֹקְרָא לְבַנַּת
הַסְּפִיר.

רוּחַ זֶה הַכּוֹלֵלֶת רוּחַ אַחֲרַת שְׁנֵי
עוֹלָה וְיִוְרֶדֶת, אוֹרָה שְׁלֹא שׁוֹכֵף
[עוֹב] לְעוֹלָמִים פְּאוֹר הַשְּׁמֶשׁ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם. אֵין מִי שְׁעוֹמֵד עֲלֶיהָ, פְּרֻט
לְרִצּוֹן שֶׁל אִישׁ צָדִיק בְּאוֹתָהּ
תִּפְלָה שְׁנֹכְנֶסֶת בְּאוֹתוֹ הַיֵּכָל
וְעוֹלָה לְקֶשֶׁר קֶשְׁרִים בְּשִׁלְמוֹת
בְּתַחֲלָה שֶׁל הָרוּחַ [הָאוֹר] הַזֶּה כְּרִאוּי.
אִז הָאוֹר מִתְעַטֵּף בָּהּ וְשִׁמַּח בָּהּ,
וְעוֹלָה עִמָּה לְהַתְּקַשֵּׁר בְּקֶשֶׁר שֶׁל
הַיֵּכָל הַשְּׁנֵי, לְהַתְּכַלֵּל רוּחַ
שְׁכַלּוֹל בְּרוּחַ אַחֲרַת עֲלִיוְנָה
שְׁעִלְיוֹ.

וְסִלְקָא לְקֶשֶׁרָא קֶשְׁרִין בְּשִׁלְיָמוֹ בְּשִׁרוּתָא (דף מב ע"א) דְּרוּחַ (ג"א דְּנְהוּרָא) דָּא
כְּדָקָא חֲזִי. כְּדִין נְהוּרָא אֶתְעַטֵּף בֵּיהּ וְחָדִי בָּהּ וְסִלְקָא עִמָּה לְאַתְקֶשְׁרָא
בְּקֶשְׁרָא דְּהַיֵּכָלָא תְּנִינָא. לְאַתְכַּלְלָא רוּחָא דְּכַלִּיל בְּרוּחָא אַחֲרָא עֲלָאָה
דְּעֲלִיָּה.

אַתְמַנָּא עַל אַנוּן אוֹפְנִים. בְּאַרְבַּע גִּלְגָּלִים
נְטִלִין כָּל חַד וְחַד מֵאַנוּן אַרְבַּע. בְּכָל גִּלְגָּלָא
וְגִלְגָּלָא תְּלַת סְמְכִין. וְאַנוּן תְּרִיסַר סְמְכִין
בְּאַרְבַּע גִּלְגָּלִין. רוּחָא דָּא שְׁלֵטָא עַל כֹּלָא.
מִהֲכָא נִפְקוּ. וְדָא רוּחָא קִימָא לְכַלְהוּ. (ד"א
וְהָא) מִינָה אַתְזָנוּ.

אַלִּין אַרְבַּע (ד"א ל"ג אוֹפְנִים) אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל
חַד וְחַד. וְכָל אַנוּן אַנְפִּין אַסְתַּכְּיִין
לְאַרְבַּע סְטְרִין דִּיהוּא חִיּוּתָא דְּקִימָא
עֲלִיָּהּ. כְּדִן נְטִלִין אַלִּין אַרְבַּע תַּחוֹת הַהוּא
חִיּוּתָא. עָאלוּ דָּא בְּדָא וּמְשַׁלְּבִין דָּא בְּדָא
כְּמָה דָּאֲתָ אָמַר, (שְׁמוֹת כו וְלו) מִקְבִּילוֹת
הַלוּלָאוֹת אִשָּׁה אֶל אַחוֹתָהּ. לְאַתְכַּלְלָא חֲדָא
בְּחֲדָא וּלְאַעֲלָא דָּא בְּדָא. כְּדִן נְטִלִין אַנוּן
גִּלְגָּלִין אֶשְׁתַּמַּע קֹל נְעִימוֹתָא בְּכָל אַנוּן
חִילִין דִּלְתַתָּא לְזִינִיָּהּ.

תַּחוֹת הַיֵּכָלָא דָּא מִתְפַּרְשִׁין חִילִין לְבַר
לְכַמָּה סְטְרִין דְּרְקִיעִין דִּלְתַתָּא עַד
דְּמָטוּ לְכַכְבָּא דִּשְׁבְּתָאִי. כֹּלָהוּ אַסְתַּכְּיִין
לְהַיֵּכָלָא דָּא. מִתְמָן אַתְזָנוּ. כֹּל אַלִּין דִּי
בְּהַיֵּכָלָא דָּא כֹּלָהוּ אַסְתַּכּוּ לְהַהוּא רוּחָא
דְּכַתִּיב, (יִחְזַקְאֵל א) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ
לְלֶכֶת יִלְכוּ לֹא יִסְבוּ בְּלֶכְתָּן. וְדָא הוּא
הַיֵּכָלָא דְּאַקְרִי לְבַנַּת הַסְּפִיר.

רוּחָא דָּא דְּכַלִּיל רוּחָא אַחֲרָא תְּנִינָא סִלְקָא
וְנִחְתָּא נְהוּרִיָּה דְּלָא שְׁכִיף (שְׁכַפ)
לְעֲלִמִין כְּנְהוּרָא דְּשִׁמְשָׁא גּוּ מִיָּא. לִית מָאן
דְּקָאִים עֲלִיָּהּ. כְּרִיעוּתָא דְּבַר נֶשׁ זַפְאָה,
בְּהַהוּא צְלוּתָא דְּעָאלַת בְּהַהוּא הַיֵּכָלָא

וְרוּחָא דָא דְכָלִּיל כְּלִיל בִּיהּ הִיא חִיוּתָא
 וְכָל אַנּוּן אֹפְנִין וְגַלְגָּלִין וְאַתְאֲחֻדָן
 בִּיהּ כְּגוּוּנָא דְאַתְאֲחֻדָא אֲשָא כְּמִיא, וּמִיא
 כְּאֲשָא. דְרוּם בְּצַפּוֹן, צַפּוֹן בְּדְרוּם. מְזַרְח
 בְּמַעְרֵב, וּמַעְרֵב בְּמְזַרְח. הָכִי אֲתְאֲחֻדָן כְּלָהוּ
 דָא בְדָא וְאַתְקֻשְׁרָן דָא בְדָא. הִיא רִיחָא
 סְלָקָא לְאַתְקֻשְׁרָא. וְהִיא חִיוּתָא אֲסַתְכִיָּיא
 לְעִילָא לְגַבֵּי הַיְכָלָא תְנַיִנָא וְאַסְתְּכִיָּין דָא
 בְדָא.

בְּאַמְצְעִיתָא דְהִיכְלָא דָא נְעִיץ חַד עֲמוּדָא
 דְסְלָקָא עַד אֲמַצְעִיתָא דְהִיכְלָא
 אַחְרָא. וְאִיהוּ נְקִיב וְנְעִיץ (נ"א נתיב נע"ץ) מִתְתַּא
 לְעִילָא לְאַתְדַּבְקָא רִיחָא בְרוּחָא וְכֵן עַד
 לְעִילָא מְכַלְהוּ. לְמַהוּי כְלָהוּ רִיחָא חֻדָא
 כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (קהלת א) וְרוּחַ אֶחָד לְכָל:

הִיכְלָא תְנַיִנָא כְּתִיב, (שמות כד) וּכְעָצִים
 הַשָּׁמַיִם לְטוֹהַר. הָכָא אִיהוּ הִיא
 רִיחָא דְאַקְרִי זַהַר. וְקִיּוּמָא בְּחַוּרְתָא תְדִיר.
 דְלָא אֲתַעְרְבוּ גּוּוּנֵי בְאַחְרָא. וְאִיהוּ עָצִים
 דְלָא אֲשַׁתְּנִי לְעֵלְמִין. דָא לָאו אִיהוּ
 בְּאַתְגַּלְיָא הָכִי לְאַתְנַצְצָא כְאַחְרָא. דָא קָשִׁי
 לְאַתְגַּלְיָא. כְּסִתִּימוּ דְעִינָא דְכַד מְתַגַּלְגָּלָא
 אֲזִדְהַר וְנַצִּיץ בְּגַלְגּוּלָא. וְדָא אוֹף הָכִי. בְּגִין
 דְכַד הִיא רִיחָא קְדַמָּא סְלָקָא מְגַלְגָּל
 בְּגַלְגּוּלָא וְגַלִּי לִיהּ, וְאַתְקֻשְׁרָ בְּהַדִּיה
 בְּקֻשׁוּרָא דְחַוּרְתָא דְעִינָא גּוּוּן אַחְרָא
 דְאִיהוּ דְקִיק מִינִיהּ דְשָׁאֲרֵי עֲלוּי.

מְתַגַּלְגָּלָא רִיחָא דָא מְגוּ רִיחָא דְלְתַתָּא.
 נְהוּרָא דְלְתַתָּא אֲסַחַר לְגַלְגָּלָא
 (נ"א וגלגל) נְהוּרָא דָא וְאַתְנַהִיר. וְלָא יְכִיל
 לְאַתְנַהִיר עַד דְאַחִיד תַּתָּא בִּיהּ וְאַתְקֻשְׁרָ
 בְּהַדִּיה וְכַדִּין אֲנַהִיר. וְאַחִיד בְּנְהוּרָא דְלְתַתָּא

וְרוּחַ זֶה שְׂפוּלְלַת, כּוֹלְלַת בֵּיהּ
 אוֹתָהּ חַיָּה וְכָל אוֹתָם אֹפְנִים
 וְגַלְגָּלִים, וְנֶאֱחָזִים בּוּ כְּמוֹ
 שְׁנֶאֱחָזִים אֵשׁ בְּמִים וּמִים בְּאֵשׁ,
 דְרוּם בְּצַפּוֹן, צַפּוֹן בְּדְרוּם. מְזַרְח
 בְּמַעְרֵב, וּמַעְרֵב בְּמְזַרְח. כִּף
 נֶאֱחָזִים כָּלֵם זֶה בְּזָה וְנֶקְשְׂרִים זֶה
 בְּזָה. אוֹתָהּ רִיחַ עוֹלָה לְהִתְקַשֵּׁר,
 וְאוֹתָהּ חַיָּה מְסַתְּפַלַת לְמַעְלָה אֶל
 הַהִיכָל הַשְּׁנַי, וּמְסַתְּפַלִּים זֶה בְּזָה.
 בְּאַמְצַע הַהִיכָל הַזֶּה נְעוּץ עֲמוּד
 אֶחָד שְׂעוֹלָה עַד אֲמַצַּע הַהִיכָל
 הָאֲחֵר, וְהוּא נְקִיב וְנְעוּץ (נ"א נתיב נע"ץ)
 מְלַמְטָה לְמַעְלָה לְהִדְבֵק רִיחַ
 בְּרוּחַ, וְכֵן עַד לְמַעְלָה מְכַלֵּם
 לְהִיּוֹת כָּלֵם רִיחַ אַחַת, שְׁנֶאֱמַר

(קהלת א) וְרוּחַ אֶחָד לְכָל.
 הִיכְרָ שְׁנַי. כְּתוּב (שמות כד) וּכְעָצִים
 הַשָּׁמַיִם לְטוֹהַר. כָּאֵן הוּא אוֹתוֹ רִיחַ
 שְׁנֶקְרָא זַהַר, וְעוּמַד בְּלֶכֶן תְּמִיד
 שְׁלָא יִתְעַרְבוּ גּוּוּנֵי בְאַחַר, וְהוּא
 עָצִים שְׁלָא מְשַׁתְּנָה לְעוֹלָמִים. זֶה
 אִינוּ בְּהַתְּגַלּוֹת כִּף לְהַתְּנוּצֵץ כְּמוֹ
 הָאֲחֵר. זֶה קָשָׁה לְהַתְּגַלּוֹת. כְּמוֹ
 סַחַר הַעֵינַן שְׂכַשְׂמַתְּגַלְגַּלַת, זוֹהַרְת
 וְנוּצְצַת בְּגַלְגּוּל. וְגַם זֶה כִּף. מְשׁוּם
 שְׂכַשְׂאוֹתוֹ רִיחַ רֵאשׁוֹן עוֹלָה,
 מְגַלְגַל בְּגַלְגַל וּמְגַלָּה אוֹתוֹ,
 וְנֶקְשֵׁר יַחַד אִתּוֹ בְּקֻשְׁרָ שֶׁל לֶכֶן
 הַעֵינַן תּוֹף גּוּוּן אַחַר שְׁהוּא דְקִיק
 מְמַנּוּ שְׂשׁוּרָה עֲלוּי.

רוּחַ זֶה מְתַגַּלְגַּלַת מִתּוֹף רִיחַ
 שְׂלַמְטָה. הָאוּר שְׂלַמְטָה סוֹבֵב
 לְגַלְגַל (וגלגל) הָאוּר הַזֶּה וּמְאִיר. וְלָא
 יְכוּל לְהֵאִיר עַד שְׁאוּחֻז בּוּ
 הַתְּחַתּוֹן וְנֶקְשֵׁר עִמוֹ וְאִזּוּ מְאִיר,
 וְאוּחֻז בְּאוּר שְׂלַמְטָה (שְׁתִּיהּ מְאִיר)
 שְׁהוּא כְּלוּל וְלָא מְשַׁתְּנָה בְּכָלֵל,
 אֶלָּא מְתַגַּלָּה בְּגַלְלוּ בְּגַלְגּוּל שְׁלוּ.
 וּכְשָׁאוּר זֶה מְתַגַּלְגַל, נוֹטֵל אוּר
 אַחַר לְצַד שְׂמָאל וּמְתַגַּלְגַל עִמוֹ
 וּמְסוֹבֵב עִמוֹ. וְזֶה סוּד הַכְּתוּב

דְּר"א ל"ג דְּהוֹת נְהִיר) דְהוּא כְּלִיל וְלָא אֲשַׁתְּנִי כָלֵל. אֶלָּא אֲתַגְלִיא כְּגִינִיהּ בְּגַלְגּוּלָא

(שיר ז) חמוקי ירכיב כמו חלאים מעשה ידי אמן. אשרי מי שידע לגלות [לגלגל] מאורות. רוח אחרת נכללת עמו ומסתובב [מאיר] ומאיר סביבו בגון תכלת ולבן. אותו לבן נקשר בלבן הזה, ואותו תכלת נקשר באדם של האור הפתוחון שלצד שמאל, ונכללים זה בזה ונהיים אחד, ונקראים עצם השמים. וכל מה שלמטה ואותו היכל שלמטה, הפל נכלל פאן. והיות שהפל נכלל פאן, נקרא עצם השמים.

מבדל שאורות הללו נבראו אותם שרפים של שש כנפים, כמו שנאמר (ישעיה ו) שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לא אחד. כלם בשש, משום שכלם מעצם השמים. אלה הם ששרפים את אלה שלא חוששים על כבוד רבונם. וסוד שהמשתמש בכתר חולף. מי שקורא ושונה ששה סדרי משנה, זהו מי שידע לסדר ולקשר קשור של יחוד של רבונו כראוי. אלה אותם שמקדשים השם הקדוש של רבונם בכל יום תמיד.

בשמות הנגלים האורות, יוצא מהם אור של חיה אחת, שהיא עומדת ומטלת על ארבע חיות השליטות על הראשונות שפוללות אותם בתוכם. ובאלה כשנוסעים, כופים השרפים פחתונים נחשים שיוצאים מתוף אותו נחש שרף שגורם מות לכל העולם.

אלה החיות פני נשר, מסתפלות אל אותה חיה הנשר עליון שעליהם, כמו שנאמר (משלי ל) דרך הנשר בשמים. רוח זו שולטת על הפל. אותו החיה שרוממת [נ"א

דיליה. וכד נהורא דא מתגלגלא נטיל נהורא אחרא לסטר שמאלא ואתגלגלא בהדיה ואסתחר עמיה. ורזא דא כתיב, (שיר השירים ז) חמוקי ירכיב כמו חלאים מעשה ידי אמן. זפאה איהו מאן דידע לגלאה (נ"א לגלגלא) נהורין. רוחא אחרא אתפליל בהדיה ואסתחר (ואנהיר) ונהיר סחרניה בגוון תכלא וחרור. ההוא חורר אתקשר בחורר דא. וההוא תכלא אתקשר בסומקא דנהורא תתאה דלסטר שמאלא. ואתפלילו דא בדא והווי חד. ואקרון עצם השמים. וכל מה דלתתא וההוא היכלא דלתתא כלא אתפליל הכא. ובגין דכלא אתפליל הכא אתקרי עצם השמים.

מבדל דנהורין אלין אתבריאנו אנון שרפים דשית גדפין כמה דאת אמר (ישעיה ו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לא אחד. פלהו בשש. בגין דכלהו מעצם השמים. אלין אנון דאוקידו לאנון דלא חיישי על יקרא דמאריהון. ורזא דאשתמש בתגא חלף. מאן דקארי ותני שית סדרי משנה דא הוא מאן דידע לסדרא ולקשרא קשורא יחודא דמאריה פדקא יאות. אלין אנון דמקדשין שמא קדישא דמאריהון בכל יומא תדיר.

כד מתגלגלן נהורין נפק מנייהו נהירו דחד חיוותא. דאיהי קיימא ורמא על ארבע חיוון שליטין על קמאי דכלילו לון בגווייהו. ובאלין כד נטלין אתכפיין שרפים תתאי נחשים דנפקי מגו ההוא נחש שרף דגרים מותא לכל עלמא.

אלין חיוון אנפי נשר מסתפלן לגבי ההוא חיוותא נשרא עלאה דעליהו, כמה דאת אמר, (משלי ל) דרך הנשר

בשמים. רוחא דא שלטא על פלא. ההיא חיותא דרמיז (ג"א דרמיז) על פלהו אסתכייא לעילא וכלהו לגביה (ר"א לגביה).

בלהו פד נטלין מזדעזעין פמה חיילין. מנהון נהירין. מנהון מתתברי (ג"א מסתברי מקמיהון) מקיומיהון (פמיהון) ואוקידון לון בנורא ואתיין ומתחדשון כמלקדמין. פלהו עאלין תחות ההיא חיותא מסתתרין תחות גדפהא לאכללא לון לעילא.

אנון ארבע חיוון (דף טב ע"ב) סלקין פד רוחא אזדהר בגו ההוא חיותא. ארבע גלגלין לכל חד וחד. גלגלא חדא אסתכי לסטר מזרח. תלת סמכין נטלין ליה ואסתכין לאמצעיתא. וגלגלא חדא אסתכי לסטר מערב, ותלת סמכין נטלין ליה ואסתכין לאמצעיתא. וגלגלא חדא אסתכי לסטר דרום. ותלת סמכין נטלין ליה ואסתכין לאמצעיתא. וגלגלא אחרא אסתכי לסטר צפון ותלת סמכין נטלין ליה ואסתכין לאמצעיתא. וכלהו סמכין תריסר נטלין מגו אמצעיתא. וההוא אמצעיתא סגיר ופתח. וכל גלגלא וגלגלא כד נטלא קלא אשתמע בכלהו רקיעין.

אלין ארבע חיוון (ר"א דלעילא) פלהו (מתלבשון) (ס"א אשתלבון) דא בדא. ועאלין אנון אופנים דלתתא בגו אלין חיוון דלעילא כלילן אלין באלין, רוחא דא דאתפליל באנון רוחין מלהטא וסלקא לאתאחדא לעילא וקיימא לאתאחדא ולהתקשרא ברעותא דבר נש זכאה בההיא צלותא דצלי. דכד סלקא ועאלת בההוא היכלא נטיל פלא וכלהו נטלין בהדה ואתפלילו דא בדא עד דאתפלילו בההוא רוחא.

שמואלת] על כלם, מסתפלת למעלה, וכלם אליה [ג"א אלה]. בשבילם נוסעים, מזדעזעים פמה צבאות. מהם מאירים, מהם משתברים [ג"א מסתברים מלפניהם] מקיימם [ממיהם] ושורפים אותם באש, ובאים ומתחדשים כמקדם. כלם נכנסים תחת אותה חיה, ומסתתרים תחת כנפיה להכלילם למעלה.

אותן ארבע חיות עלות פשרוח זוהרת לתוף אותה החיה. ארבעה גלגלים לכל אחת ואחת. גלגל אחד מסתפל לצד מזרח, ושלושה עמודים נושאים אותו ומסתכלים לאמצע. וגלגל אחד מסתפל לצד מערב, ושלושה עמודים נושאים אותו ומסתכלים לאמצע. וגלגל אחר מסתפל לצד דרום, ושלושה עמודים נושאים אותו ומסתכלים לאמצע. וגלגל אחר מסתפל לצד צפון ושלושה עמודים נושאים אותו ומסתכלים לאמצע. וכל שנים עשר העמודים נושאים מתוף האמצע, ואותו האמצע סגור ופתוח. וכל גלגל וגלגל כשנוסע, קול נשמע בכל הרקיעים.

אלו הארבע חיות [שלמעלה] כלם מתלבשות [משתלבות] זו בזו, ונכנסים אותם אופנים שלמטה לתוף החיות הללו שלמעלה פלולים אלה באלה. רוח זו שנוכללה באותן רוחות, ליהט ועולה להאחז למעלה ועומדת להתאחדן ולהתקשר ברצון האיש הצדיק באותה תפלה שמתפלל. שפשוולה ונכנסת באותו היכל, לוקח הפל, וכלם נוטלים יחד עמה ונכללו זה בזה עד שנכללים באותה רוח.

וְהָיָה רוּחַ נְטֹלֶת בְּרָצוֹן שֶׁל קֶשֶׁר הַיַּחֲדוּד שֶׁל הַתַּפְלָה שְׁמִיחַדָּת הַכֹּל, עַד שֶׁכֵּלֶם מְגִיעִים לְהִיכַל הַשְּׁלִישִׁי כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה, כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹנִים אֲשֶׁר בְּמִים, וּמִים בְּאֵשׁ, רוּחַ בְּעָפָר, וְעָפָר בְּרוּחַ. מְזַרְח בְּמַעְרָב, מַעְרָב בְּמְזָרְח, צָפוֹן בְּדָרוֹם, וְדָרוֹם בְּצָפוֹן. וְכֵן כָּל הֵלְלוּ מִתְקַשְּׂרִים זֶה בְּזֶה, וְנֶאֱחָזִים זֶה בְּזֶה וּמְשַׁלְּבִים זֶה בְּזֶה. וְכֵן כְּמֵה צְבָאוֹת וּמְחַנּוֹת שֶׁנֶּאֱחָזוּ [ג"א שְׂרָדוּ] לְמַטָּה וְהִתְעַרְבוּ בְּאוֹתָם תַּחְתּוֹנִים עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְכוֹכַב צֶדֶק, וְשֵׁם כְּמֵה מְמַנִּים עַל הָעוֹלָם.

וּבְשִׂרְחָה זֶה שֶׁנִּכְלָל מִכֵּלֶם וְכֵלֶם כְּלוּלִים בּוֹ, עוֹלָה וְנֶאֱחָזוּ וְנִכְנָסוּ לְתוֹךְ הַיַּיִכָּל הַשְּׁלִישִׁי עַד שֶׁנֶּאֱחָזוּ בְּרוּחַ שֶׁל שָׁם בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הַעֲמוּד שְׁעוֹמֵד בְּאֲמָצֵעַ, וְאֵז הַכֹּל בְּשִׁלְמוֹת עַד כָּאֵן כְּרֵאוֹי. וְכֵלֶם רוּחַ אֶחָד כְּלוּל מִהַכֹּל וְשֵׁלֶם מִהַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְרוּחַ אֶחָד לְהִנֵּה (לכ"ל). כָּאֵן הַכְּרִיעָה לְהַדְּבִק בְּרַבּוֹנוֹ.

הַיַּיִכָּל שְׁלִישִׁי. הַיַּיִכָּל זֶה הוּא הַיַּיִכָּל שֶׁל אוֹתוֹ רוּחַ שֶׁנֶּקְרָא נִגְהָ. רוּחַ זֶה הוּא טְהוֹר, בְּרוּר מִכֵּלֶם. אֵין בּוֹ גִּזּוֹן שֶׁנֶּרְאָה בּוֹ, לֹא לִבָּן וְלֹא יָרֵק וְלֹא שָׁחַר וְלֹא אָדָם, וְלָכֵן נִקְרָא טְהוֹר. טְהוֹרָה בְּרוּרָה מִכֵּל הַתַּחְתּוֹנִים הֵלְלוּ. וְאֵף עַל גַּב שֶׁהוּא טְהוֹר מִהַכֹּל, לֹא נִרְאָה עַד שֶׁהִתְחַתּוֹנִים הֵלְלוּ מִתְגַּלְגְּלִים וְאוֹחָזִים [ג"א וְכוּרִים] בּוֹ וְנִכְנָסִים בְּתוֹכּוֹ [בו]. פִּיּוֹן שֶׁנִּכְנָסִים בְּתוֹכּוֹ, אֵז מִרְאָה אֶת אוֹרוֹ, וְלֹא גִזּוֹן אֶחָד מִכֵּלֶם.

בְּשִׁנְשָׁרָם רוּחַ זֶה מִכֵּל הַתַּחְתּוֹנִים, יוֹצֵא מִמֶּנּוּ אוֹר שֶׁכְּלוּל בְּשִׁלְשָׁה מְאוֹרוֹת. אוֹתָם שְׁנֵי מְאוֹרוֹת עוֹלָם יוֹרְדִים וְנוֹצְצִים. בְּאוֹתוֹ נֶצְנוֹן נִרְאִים

וְהָיָה רוּחָא נְטֹלָא בְּרַעוּתָא דְקִשׁוּרָא דְיַחֲוּדָא דְצְלוּתָא דְמִיחַדָּא כְּלָא עַד דְמָטוּ כְּלָהוּ לְהִיכְלָא תְּלִיתָאָה כְּלִילָן דָּא בְּדָא כְּדִקְדְּמָאִי, אֲשָׁא בְּמִיא, וּמִיא בְּאֲשָׁא. רוּחָא בְּעַפְרָא, וְעַפְרָא בְּרוּחָא. מְזַרְח בְּמַעְרָב, מַעְרָב בְּמְזָרְח. צָפוֹן בְּדָרוֹם, דָּרוֹם בְּצָפוֹן. וְהָכִי הֵנִי כְּלָהוּ מִתְקַשְּׂרִין דָּא בְּדָא וּמִתְאַחְדִּין דָּא בְּדָא וּמְשַׁלְּבִין דָּא עִם דָּא. וְכֵן כְּמֵה חִיילִין וּמְשַׁרְיִין דְּאִתְאַחְדוּ (ג"א דִּנְחִתִּי) לְתַתָּא וְאִתְעַרְבוּ בְּאַנוּן תַּתָּאִי עַד דְמָטוּ לְכַכְבָּא דְצֶדֶק וְתַמָּן כְּמֵה מְמַנִּין עַל עֲלָמָא.

וְכֵן רוּחָא דָּא דְאִתְפְּלִיל (ר"א אִתְכְּלִיל) מְכַלְהוּ וְכְלָהוּ כְּלִילָן בֵּיהּ. סְלִיק וְאִתְאַחַד וְעָאֵל בְּגוֹ הַיַּיִכָּל תְּלִיתָאָה עַד דְאִתְאַחַד בְּרוּחָא דְתַמָּן בְּגוֹ הַיַּיִכָּל עֲמוּדָא דְקָאִים בְּאֲמָצֵעִיתָא. וְכֵדִין כְּלָא אֲשִׁתְּלִים עַד הָכָא כְּדָקָא יָאוּת. וְכְלָהוּ רוּחָא חָדָא כְּלִיל מִכֵּלֶם וְשֵׁלֶם מִכֵּלֶם כְּמָא דְאִתְּ אֲמַר וְרוּחַ אֶחָד לְהִנֵּה. הָכָא הַכְּרִיעָה לְאִתְדַבְּקָא בְּמֵאֲרִיהּ:

הַיַּיִכָּל תְּלִיתָאָה. הַיַּיִכָּל דָּא אִיהוּ הַיַּיִכָּל דְהָהוּא רוּחָא דְאֶקְרִי נִגְהָ, רוּחָא דָּא אִיהוּ דְכִיָּיא בְּרִיר מְכַלְהוּ. לִית לִיהּ גִּזּוֹן דְאִתְחַזִּי בֵּיהּ לָאו חַוּוּר וְלָאו יְרוּק וְלָאו אוּכְמ וְלָאו סוּמְק. וּבְגִין כֶּף אֶקְרִי טוֹהַר. דְכִיָּיא בְּרִירָא מִכֵּל אֵלִין תַּתָּאִין. וְאֵף עַל גַּב דְאִיהוּ דְכִיָּיא מִכֵּלֶם, לֹא אִתְחַזִּי עַד דְאֵלִין תַּתָּאִי מִתְגַּלְגְּלִין וְאִחֲדִין (ג"א וְכֵרֵאוּ) בֵּיהּ וְעָאֵלִין בְּגוֹיָה (ג"א בֵּיהּ). פִּיּוֹן דְעָאֵלִין בְּגוֹיָה פְּדִין אִחֲזִי נְהוּרִיָּה וְלֹא גִזּוֹן חַד מְכַלְהוּ.

בְּר אֲשִׁתְּלִים הָאִי רוּחָא מְכַלְהוּ תַּתָּאִי, אֲפִיק מְגִיָּה נְהוּרָא דְכְּלִיל בְּתַלְתָּ נְהוּרִין. אֲנוּן תְּרִין נְהוּרִין סְלִקִין וְנִחְתִּין וְנִצְצִין. בְּהָהוּא נִצְוָצָא אִתְחַזִּין עֲשְׂרִין וְתִרִין נְהוּרִין מְשַׁנְיִין

עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם אֲוֵרוֹת מְשֻׁנִּים זֶה
מִזֶּה, וְכֻלָּם אֶחָד. וְנִכְנְסִים
בְּאוֹתוֹ הָאוֹר הָאֶחָד.

וְאוֹתוֹ הָאוֹר כּוֹלֵל אוֹתָם, וְלֹא
מֵאִיר פֶּרֶט לְזֶמֶן שֶׁהָאוֹרוֹת הִלְלוּ
שֶׁלְמִטָּה עוֹלָיִם. וְאוֹתוֹ רְצוֹן שֶׁל
הַתְּפִלָּה נוֹשֵׂא אֶת כָּלֶם. אִזּוֹ אוֹתוֹ
אוֹר יוֹצֵא מִתּוֹךְ אוֹתָהּ רוּחַ. מֵאִיר
אוֹתוֹ הָאוֹר וּמוֹצֵיא שְׁנֵי הָאוֹרוֹת
הַנוֹצֵצִים הִלְלוּ, וְנִרְאִים כְּחֹשֶׁבֶן
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.
אֶחָד כֶּף חוֹזְרִים וְנִכְלָלִים בְּאוֹתוֹ
הָאוֹר.

כִּי אוֹתָם הָאוֹרוֹת תְּחַתּוּנִים
[בְּאוֹתָם אוֹרוֹת], כָּלֶם כְּלוּלִים בְּאוֹרוֹת
הִלְלוּ [תְּחַתּוּנִים], וְכֻלָּם בְּאוֹר הִזָּה.
הָאוֹר הִזָּה כְּלוּל בְּתוֹךְ אוֹתוֹ
הַרוּחַ, וְאוֹתוֹ הַרוּחַ עוֹמֵד בְּהִיכַל
הַשְּׁלִישִׁי הִזָּה, וְלֹא עוֹמֵד
לְהַתִּישֵׁב אֶלָּא בְּתוֹךְ הַהִיכַל
הַרְבִּיעִי שֶׁהַשְּׁתוֹקְקוֹתוֹ לְעֵלוֹת
לְתוֹכוֹ.

הַמְּאוֹרוֹת הִלְלוּ שֶׁיִּצְאוּ מִתּוֹךְ
אוֹתָהּ הַרוּחַ, כְּשֶׁנוֹצֵצִים
מִתְחַבְּרִים כֹּל הַמְּאוֹרוֹת
הַנוֹצֵצִים. בְּשַׁעַת שִׁיּוֹצְאִים מִתּוֹךְ
אוֹתוֹ אוֹר אֶחָד וְדוֹחֲקִים וְדוֹחִים
לְהַתְּנוּצֵץ. יוֹצֵאת מִמֶּה חִיָּה אַחַת
קְדוּשָׁה גְּדוּלָּה, דְּמוּתָהּ כְּמֵרָאָה
שֶׁל כָּל אֵלוֹ שְׁאֵר הַחַיּוֹת. דְּמוּת
אַרְיֵה וְדְמוּת נֶשֶׁר כְּלוּלִים כְּאֶחָד,
וְנַעֲשׂוּ בָּהּ דְמוּת אַחַת מֵהֶם.

תַּחַת הַחַיָּה הַזֹּאת יֵשׁ אַרְבַּעַת
אוֹפְנִים עֲלִיוֹנִים כְּמֵרָאָה תְּרִישִׁי
מֵרְקָם בְּכִלְלוֹת כָּל הַגְּוִנִים. וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף רְבוּא [גְּדוּלָּם] כָּלֶם
בְּתוֹכָם. וְאַרְבַּעַת הָאוֹפְנִים הִלְלוּ
כָּלֶם בְּשִׁמוּנָה כְּנִפְסִים, וְכֻלָּם
יוֹצְאִים מִתּוֹךְ אוֹר אוֹתָהּ הַחַיָּה
שֶׁשׁוֹלְטֵת עֲלֵיהֶם. בְּשַׁעַת שְׁנוּצֵץ
אוֹתוֹ הָאוֹר, מוֹצֵיאָה צְבָאוֹת
צְבָאוֹת הִלְלוּ.

וְאַרְבַּעַת אֵלֶּה שֶׁתְּחַתֶּיהָ
עוֹמְדִים בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם

דָּא מִן דָּא וְכֻלְהוּ חַד נְהוּרָא. וְעָא לִין בְּגוּ
הֵהוּא חַד נְהוּרָא.

וְהֵהוּא נְהוּרָא כְּלִיל לוּן. וְלֹא נְהִיר, בַּר
בְּזִמְנָא דְאֵלִין נְהוּרִין דְלִתְתָא סְלִקִין
וְהֵהוּא רְעוּתָא דְעֵלוֹתָא נְטִיל לְכֻלְהוּ. כְּדִין
הֵהוּא נְהוּרָא נְפִיק מִגּוֹ הֵהוּא רוּחָא. אֲתַנְהִיר
הֵהוּא נְהוּרָא וְאַפִּיק אֵלִין תְּרִין נְהוּרִין נְצֻצִין
וְאַתְחַזוּן כְּחוּשְׁבָן עֲשָׂרִין וְתִרִין אֲתוּוּן
דְאוּרִייתָא. לְבָתַר מִתְהַדְרִין וְכֻלִּילִן בְּהֵהוּא
נְהוּרָא.

כִּי אֲנוּן נְהוּרִין תְּתָאִי [בְּאֲנוּן נְהוּרִין] כְּלֵהוּן כְּלִילִן
כְּהִנֵּי נְהוּרִין [תְּתָאִין] וְכֻלְהוּ בְּנְהוּרָא דָּא.
הַאי נְהוּרָא אִיהוּ כְּלִיל בְּגוּ הֵהוּא רוּחָא.
וְהֵהוּא רוּחָא קִימָא בְּהִיכְלָא תְּלִיתָאָה דָּא.
וְלֹא קָאִים לְאַתִּישְׁבָּא אֶלָּא בְּגוּ הִיכְלָא
רְבִיעָאָה דְתַאוּבְתִּיהָ לְסִלְקָא לְגִוְיָה.

אֵלִין נְהוּרִין דְנִפְקוּ מִגּוֹ הֵהוּא רוּחָא כַּד
מְנַצֵּצִין מִתְחַבְּרִין כְּלֵהוּ נְהוּרִין דְנִצְצִין.
בְּשַׁעַתָּא דְנִפְקִי מִגּוֹ הֵהוּא נְהוּרָא חָדָא
וְדַחֲקִין [ג"א וְדַחֲקִין] לְאַתְנַצְצָא. נְפִיקִי מִנֵּיהוּ חַד
חַיּוֹתָא קְדִישָׁא רְבִרְבָּא דְיוֹקְנָהָא כְּחִיזוּ דְכָל
אֲנוּן [דף מג ע"א] שְׁאֵר חַיּוֹתָא דְיוֹקְנָא דְאַרְיֵה
וְדְיוֹקְנָא דְנֶשֶׁר כְּלִילִן כְּחָדָא וְאַתְעַבִּידוּ בָּהּ
חַד דְיוֹקְנָא מִנֵּיהוּ.

תַּחַת הַאי חַיּוֹתָא אֵית אַרְבַּע אוֹפְנִין עֲלֵאִין
כְּחִיזוּ דְתְרִישִׁישׁ מֵרְקָמָן בְּכִלְלוֹ דְכָל
גְּוִנִין. וְשִׁית מְאָה אֶלֶף רְבוּא [רַבְרָב] כְּלֵהוּ
בְּגוּוִיָּהוּ. וְאֵלִין אַרְבַּע אוֹפְנִים בְּתִמְנִיא גְּדִפִין
כְּלֵהוּ. וְכֻלְהוּ נְפִיקִין מִגּוֹ נְהִירוֹ דְהֵהוּא חַיּוֹתָא
דְשִׁלְטָא עֲלֵיהוּ. בְּשַׁעַתָּא דְנִצְצִין הֵהוּא נְהוּרָא
מִפְקָא חַיִּילִין חַיִּילִין אֵלִין.

וְאֵלִין אַרְבַּע דְתַחַתָּהּ קִימִין בְּאַרְבַּע סְטְרִין
דְעֵלְמָא בְּאַרְבַּע אֲנַפִּין כָּל חַד וְחַד.

בארבע פנים כל אחד ואחד. שתי פנים מסתכלות לאותה החיה, ושתי פנים מכסות בכנפיהם מאותם אורות שנוצצים שלא יכולים להסתכל. בכ"ו פעם שנוסעים אלה בארבעה גלגלים [ד"א ושנים עשר] [ושנים] עמודים פראשונים נעשה מאותה הזעה שלהם כמה צבאות ומחנות שכלם משבחים ומזמרים שלא שוקטים לעולמים. ולא אלה אין להם שעור.

ארבעה פתחים יש להיכל הזה לארבעת צדדי העולם. עשרה ממנים בכל פתח ופתח. ובזמן שכלם שבתוף ההיכלות שלמטה, ואותם היכלות עולים ברצון של תפלה זפה, כלם פותחים פתחים עד שנקללים כלם אלה באלה, ומשלבים אלה באלה, ונכנסים כל הממנים לתוף ממנים, מחנות בתוף מחנות, אופנים בחיות וחיות באופנים. באופנים הללו מאורות במאורות, רוח ברוח, עד שנוכנסים ברוח זו.

בהיכל הזה יש מקום אחד כמראה זה שנוצץ, ושם גנונים כמה צבאות ומחנות שלא עולים ולא מתעטרים למעלה, אלא רק בשעה שכל אלה קושרים קשרים, וההיכל נוסע להתעטר. כלם יוצאים מלאים בדין, ונקראם מחזיקי מגנים. שלוחים בעולם מתוף בעלי הדין שבהיכל הרביעי. במקום זה תלויים בארבעה צדדים שש מאות אלף רבוא מגנים של זה לכל צד וצד. וכן למטה מהם חומות מקיפות, והם ששים.

וכר המגנים הללו גלחמים קרבות בקרבות ורמחים, פרט לכל אותם שלוחי הדין של העולם, עד שמגיעים דרגות בדרגות לכוכב מאדים. ואז ההיכל עולה

תרין אנפין מסתפלן לגבי ההוא חיותא. ותרין אנפין מחפין בגדפיהו מאנון נהורין דנצצין דלא יכלין לאסתכלא.

בכ"ו זמנא דנטלי אלין בארבע גלגלין (ד"א ויתריסר) (ותריז) סמכין כקדמאי אתעביד מההוא זיעא דלהון כמה חיילין ומשריין דכלהו משבחין ומזמרי דלא משתכחי לעלמין. ולאלין לית לון שעורא.

ארבע פתחין אית להיכלא דא לארבע סטרין דעלמא. עשר ממנן בכל פתחא ופתחא. ובזמנא דכלהו די בגו היכלין דלתתא. ואנון היכלין סלקין ברעו דצלותא דכייא. פלהו פתחין פתחין. עד דכלילן פלהו אלין באלין. ומשלבין אלין באלין. ועאלין פלהו ממנן גו ממנן. משריין גו משריין. אופנים בחיות וחיות באופנים. באלין אופנים, נהורין בנהורין רוחא ברוחא. עד דעאלו ברוחא דא.

בהיכלא דא אית דוכתא חדא כחיו דדהבא דנציץ. ותמן גניזין כמה חיילין ומשריין דלא סלקין ולא מתעטרין לעילא אלא בשעתא דכל אלין קשרין קשרין והיכל נטיל לאתעטרא כלהון נפקין מליין בדינא. ואקרון מארי תריסין. שליחן בעלמא מגו מארי דינן די בהיכלא רביעאה. בהאי דוכתא תליין בארבע סטרין שית מאה אלף רבון מגינים דדהבא לכל סטר וסטר. וכן לתתא מנייהו שורין מקפן ואנון שתין.

וכר הגי מגינים פלהו מגיחין קרבין בסייפין ורומחין לבר בכל אנון שליחי דינן דעלמא עד דמטו דרגין בדרגין לככבא דמאדים. וכדין היכלא סלקא ואתעטרת לכל אותם שלוחי הדין של העולם, עד שמגיעים דרגות בדרגות לכוכב מאדים.

וּמִתְעַטֵּר בְּאוֹתָהּ רוּחַ בְּכָל אוֹתָם
צְבָאוֹת, וְנִשְׁאַר אוֹתוֹ מְקוֹם
בְּמִקוֹמוֹ. וְאוֹתוֹ מְקוֹם נִקְרָא תֵּא
הַרְצִים. אוֹתָם הַשְּׁלוּחִים רְצִים
לְהַשְׁלִים דִּינִים וּפְרַעְנִיּוֹת בְּכָל
צְדֵדֵי הָעוֹלָם.

בְּשַׁעֲוִיָּה תִפְלָה, נוֹשָׂאת כָּל
הַמְּאוּרוֹת הַלְלוּ וְהַמְּחַנְנוֹת,
וְקוֹשֶׁרֶת קְשָׁרִים וְנִכְלָלִים כָּלֵם
כְּאֶחָד, עַד שֶׁנִּקְשַׁר רוּחַ בְּרוּחַ
וְהֵם אֶחָד. וְנִכְנָסִים לְתוֹךְ אוֹתוֹ
עֲמוּד לְהַכְלִיל בְּרוּחַ שֶׁל הַהִיכָל
הַרְבִּיעִי. אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל מִי
שִׁיּוּדֵעַ סוּד רְבוּנוֹ וּמְרִים הַגְּלוּ
בְּמִקוֹם שְׁצָרִיךְ.

וּבֹא וּרְאֵה, הַכֹּל צָרִיךְ זֶה לְזֶה
וְזֶה לְזֶה לְהַשְׁלִים זֶה עִם זֶה
וּלְהַאִיר זֶה בְּזֶה, עַד שֶׁעוֹלָה הַכֹּל
לְמִקוֹם שְׁצָרִיךְ שְׁלֵמוֹת. מְלֻמְטָה
בַּהֲתַחֲלָה, וְאַחַר כֵּן מְלַמְעֵלָה,
וְאֵז הַשְּׁלֵמוֹת הַיָּא בְּכָל הַצְּדָדִים
וְנִשְׁלַם הַכֹּל כְּרֵאוּי. מִי שִׁיּוּדֵעַ
הַסּוּדוֹת הַלְלוּ וְעוֹשֶׂה שְׁלֵמוֹת,
זֶהוּ שֶׁמִּתְדַבֵּק בְּרְבוּנוֹ וּמְבַטֵּל כָּל
הַגְּזוּרוֹת הַקְּשׁוֹת, וְהוּא מְעַטֵּר אֶת
רְבוּנוֹ וּמוֹשֵׁף בְּרֻכּוֹת עַל הָעוֹלָם.
וְזֶהוּ אָדָם שֶׁנִּקְרָא צְדִיק עֲמוּד
הָעוֹלָם, וְתִפְלָתוֹ לֹא חוֹזֶרֶת
רִיקָם, וְחִלְקוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא
בְּחֻשְׁבוֹן בְּנֵי הָאֱמוּנָה.

בֹּא רְאֵה, כָּל הַהִיכָלוֹת הַלְלוּ וְכָל
הַחַיּוֹת הַלְלוּ וְכָל הַצְּבָאוֹת הַלְלוּ
וְכָל הַמְּאוּרוֹת הַלְלוּ וְכָל הַרוּחוֹת
הַלְלוּ צְרִיכִים זֶה לְזֶה, כְּדִי
לְהַשְׁתַּלֵּם מְלֻמְטָה וּלְהַשְׁתַּלֵּם
אַחַר כֵּן מְלַמְעֵלָה. הַהִיכָלוֹת
הַלְלוּ הֵם מִתְדַבְּקִים זֶה בְּזֶה.

וְכֵרֵם כְּמוֹ הַגְּזוּנִים שֶׁלֹּמְעֵלָה [שֶׁל
הַעֵין] דְּבוֹקִים זֶה עִם זֶה. כָּל מֶה
שֶׁבָּתוּכֵם הֵם כְּאוֹתוֹ מְרָאָה
שֶׁנִּרְאָה בַּסֵּתֵר כְּשֶׁמִּתְגַּלְגֶּלֶת הַעֵין
וְנִרְאָה אוֹתוֹ זֶה נּוֹצֵץ. וְאוֹתוֹ מֶה
שֶׁלֹּא נִרְאָה כְּאוֹתוֹ גְּלוּל, הוּא
אוֹתָהּ רוּחַ שֶׁשׁוֹלֵט עַל הַכֹּל.

בְּהֵיּוֹא רוּחָא בְּכָל אַנּוּן חִיָּלִין וְאַשְׁתָּאֵר
הֵהוּא דוּכְתָא בְּאַתְרֵיהּ. וְהֵהוּא דוּכְתָא אֶקְרִי
תָּא הָרְצִים. אַנּוּן שְׁלִיחִין מְרַהֲטֵי לְאַשְׁלָמָא
דִּינִין וּפְרַעְנִין בְּכָל סְטְרֵי עֲלָמָא.

כִּד סְלָקָא צְלוֹתָא נְטִיל כָּל הַנִּי נְהוּרִין
וּמִשְׁרִיין וְקָשַׁר קְשָׁרִין וְאַתְּכְלִילוּ כְּלֵהוּ
כְּחֻדָּא. עַד דְּאַתְקָשַׁר רוּחָא בְּרוּחָא וְאַנּוּן חֵד.
וְעָאלוּ גּוֹ הֵהוּא עֲמוּדָא לְאַתְּכְלָלָא בְּרוּחָא
דְּהִיכְלָא רְבִיעֵאָה. זְפָאָה חוּלְקִיָּה מָאן דִּיִּדְעַ
רְזָא דְמְאָרִיָּה וְאָרִים דְּגַלְיָה בְּאַתֵּר דְּאַצְטְרִיךְ.
וְתָא חֲזִי כְּלָא אֶצְטְרִיךְ דָּא לְדָא וְדָא לְדָא
לְאַשְׁלָמָא דָּא עִם דָּא וּלְאַתְנַהֲרָא דָּא
בְּדָא עַד דְּסָלִיק כְּלָא לְאַתֵּר דְּאַצְטְרִיךְ שְׁלִימוֹ.
מִתְתָּא בְּקַדְמִיתָא וּמְלַעֲיָלָא לְבַתֵּר. וְכִדִּין אִיהוּ
שְׁלִימוֹ בְּכָל סְטְרִין וְאַשְׁתַּלֵּם כְּדָקָא
זָאוֹת. מָאן דִּיִּדְעַ רְזִין אֲלִין וְעֵבִיד שְׁלִימוֹ. דָּא
אִיהוּ מִתְדַבֵּק בְּמְאָרִיָּה וּבְטִיל כָּל גְּזוּרִין קְשִׁין.
וְאִיהוּ אֶעְטֵר לְמְאָרִיָּה וּמְשִׁיף בְּרֻכָּאָן עַל
עֲלָמָא. וְדָא אִיהוּ בֵּר נֶשׁ דְּאַקְרִי צְדִיקָא
עֲמוּדָא דְּעֲלָמָא וְצְלוֹתִיָּה לָא אֶהְדֵּר רִיקְנִיָּא
וְחוּלְקִיָּה בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, וְאִיהוּ בְּחוּשְׁבֹן בְּנֵי
מְהִימְנוּתָא.

תָּא חֲזִי, כָּל הַנִּי הִיכְלִין וְכָל הַנִּי חַיּוֹתָא וְכָל
הַנִּי חִיָּלִין וְכָל הַנִּי נְהוּרִין וְכָל הַנִּי רוּחִין
כְּלֵהוּ אֶצְטְרִיכוּ דָּא לְדָא. בְּגִין לְאַשְׁתַּלְמָא
מִתְתָּא. וּלְאַשְׁתַּלְמָא לְבַתֵּר מְלַעֲיָלָא. אֲלִין
הִיכְלִין אַנּוּן מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא.

וְכִרְהוּ כְּגוֹנִין דְּלַעֲיָלָא (כ"א דע"א) מִתְדַבְּקִין דָּא
עִם דָּא. כָּל מֶה דִּי בְּגוּוֹיָּהוּ אַנּוּן
כְּהֵהוּא חִיזוּ דְמִתְחַזְיָא (צ"א א, סב) בְּסִתְיָמוּ כִּד
מִתְגַּלְגֶּלֶת עֵינָא וְאַתְחַזִּי הֵהוּא זְהֵרָא נְצִיץ.
וְהֵהוּא מֶה דְלָא אֶתְחַזִּי (ב"ה) בְּהֵהוּא גְּלוּלָא.
אִיהוּ הֵהוּא רוּחָא דְשֶׁלְטָא עַל כְּלָא. וּבְגִין כֵּן

וְלָכֵן עֹמֵד זֶה בְּזֶה דְרָגוֹת עַל
דְרָגוֹת עַד שְׁמַתְעֵטֵר הַכֹּל כְּפֶאֱוִי.
וּבֹא וּרְאֵה, אֲלֵמְלֵא פֶל אוֹתָם
גּוֹנִים שֶׁל הָעֵינַן שְׁנֵרְאִים,
כְּשֶׁנִּסְתַּמַּת הָעֵינַן וּמִתְגַּלְגֵּלַת
בְּגַלְגֵּל, לֹא נֵרְאִים אוֹתָם הַגּוֹנִים
שְׁזוֹהָרִים, וְאֵלֵמְלֵא אוֹתָם גּוֹנִים
לֹא נִדְבַק אוֹתוֹ הַנִּסְתֵּר שְׁשׁוֹלֵט
עֲלֵיהֶם. נִמְצָא שֶׁהַכֹּל תְּלוּי זֶה
בְּזֶה וְנִקְשֵׁר זֶה בְּזֶה כְּשֶׁנִּכְלָל הַכֹּל
כְּאֶחָד בְּהִיכֹל הַשְּׁלִישִׁי. וְרִצּוֹן
הַתְּפִלָּה עוֹלָה לְהַתְעַטֵּר בְּהִיכֹל
הַרְבִּיעִי. וְאֵז הַכֹּל אֶחָד וְרִצּוֹן
אֶחָד וְקֶשֶׁר אֶחָד. כֵּאֵן הַשְּׁתַּחֲוָּא
לְהַתְרַצוֹת לְרַבּוֹנוּ.

הִיכָר הַרְבִּיעִי. הִיכֹל זֶה הוּא
מְשֻׁנָּה מִכֻּלָּם. אֲרַבְעָה הִיכֹלוֹת
לְזֶה, זֶה לְפָנִים מִזֶּה, וְכֻלָּם הִיכֹל
אֶחָד. כֵּאֵן הוּא רִוּחַ שְׁנֵקֵרָא זְכוֹת.
בְּמָקוֹם זֶה מִתְהַפֵּף הַזְכוֹת שֶׁל כָּל
הָעוֹלָם. רִוּחַ זוֹ נוֹשֵׂאת הַכֹּל.
מִמֶּנָּה יוֹצְאִים שְׁבָעִים אוֹרוֹת
כֻּלָּם נוֹצְצִים. וְכֻלָּם בְּעִגּוּל שְׁלֹא
מִתְפַּשְׁטִים כְּמוֹ הָאֲחֵרִים הַלְלוּ.
מִתְדַּבְּקִים זֶה בְּזֶה וּמְאִירִים זֶה
בְּזֶה, אֲחוּזִים זֶה בְּזֶה. כָּל זְכוֹת
הָעוֹלָם עוֹמְדוֹת לְפָנֵי הַמְּאֹרוֹת
הַלְלוּ. מִכֻּלָּם יוֹצְאִים שְׁנֵי
מְאֹרוֹת שְׁקוּלִים כְּאֶחָד
שְׁעוֹמְדִים לְפָנֵיהֶם תְּמִיד.

בְּגִיד אֵלֶּה שְׁבָעִים מְמַנִּים
גְּדוּלִים שְׁבַחוּץ שְׁסוֹכְבִים אֵת כָּל
אֲרַבְעַת הַהִיכֹלוֹת הַלְלוּ. שְׁבָעִים
אוֹרוֹת אֵלוֹ וּשְׁנֵי אוֹרוֹת
שְׁעוֹמְדִים לְפָנֵיהֶם, כֻּלָּם פְּנִימִים
לְפָנִים וְלְפָנִים, וְזֶה סוּד הַכְּתוּב
(שִׁיר ז) בְּטִגָּף עֲרַמַת חֲטִים סוּגָה
בְּשׁוֹשְׁנִים.

לְפָנֵי הָאוֹרוֹת הַלְלוּ נִכְנָסִים כָּל
הַזְכוֹת וְעַל כָּל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם
לְהַדוּן. שְׁנֵי הָאוֹרוֹת הַלְלוּ
מְעִידִים עֲדוֹת, מְשׁוּם [שְׁחָם] שִׁישׁ
שְׁבַע עֵינֵי ה' שְׁמִשׁוֹטְטִים בְּכֹל
הָאָרֶץ, [כּוּן כָּל] וְכֹל מֵה שְׁנַעֲשֶׂה

קִימָא דָא בְּדָא דְרָגִין עַל דְרָגִין (וּדְרָגִין עַל דְרָגִין)
עַד דְאֵתְעֵטֵר פִּלָּא (דְר מג ע"ב) כְּדָקָא יָאוֹת.

וְתָא חֲזִי אֲלֵמְלֵא כָּל אַנּוּן גּוֹוִנִין דְעֵינָא
דְאֵתְחֲזִיין, כִּד אֶסְתִּים עֵינָא וְאֵתְגַלְגֵּלַת
בְּגַלְגֵּלָא לָא אֵתְחֲזוּן אַנּוּן גּוֹוִנִין דְזִהְרִין.
וְאֵלֵמְלֵא אַנּוּן גּוֹוִנִין, לָא אֵתְדַבֵּק הוּא
דְסְתִים דְשְׁלֵטָא עֲלֵיהוּ. אֵשְׁתַּכַּח דְכֻלָּא
תְּלִיֵיא דָא בְּדָא וְאֵתְקֶשֶׁר דָא בְּדָא כִּד אֵתְכֻלִּיל
פִּלָּא כְּחֵדָא בְּהִיכְלָא תְּלִיתָאָה. וְרַעוּתָא
דְצֻלוּתָא סֻלְקָא לְאֵתְעֵטֵרָא בְּהִיכְלָא רְבִיעָאָה.
כְּדִין פִּלָּא חֵד. וְרַעוּתָא חֵדָא וְקֶשֶׁרָא חֵדָא.
הֵכָא הַשְּׁתַּחֲוָּאָה לְאֵתְרַצָּאָה בְּמֵאֲרִיָּה:

הִיכָרָא רְבִיעָאָה, הִיכְלָא דָא אִיהוּ מְשֻׁנָּיָא
מִכֻּלָּהוּ. אֲרַבְעֵ הִיכְלִין לְדָא. דָא לְגוּ
מִן דָא וְכֻלָּהוּ חֵד הִיכְלָא. הֵכָא אִיהוּ רִוּחָא
דְאֶקְרִי זְכוֹת, בְּאֵתֵר דָא מִתְהַפֵּף זְכוֹת דְכָל בְּנֵי
עֲלֵמָא. רִוּחָא דָא נְטִיל פִּלָּא. מִנִּיה נִפְקוּ
שְׁבָעִין נְהוּרִין פִּלְהוּ מְנַצְצִין. וְכֻלָּהוּ בְּעִגּוּלָא
דְלָא מִתְפַּשְׁטִי כְּאֵלִין אַחֲרֵנִין. מִתְדַּבְּקִין דָא
בְּדָא וְנְהִירִין דָא בְּדָא אֲחִידִין דָא בְּדָא. כָּל
זְכוּיִן דְעֲלֵמָא קָמִי אֵלִין נְהוּרִין קִימִין.
מִכֻּלָּהוּ נִפְקִי תְרִין נְהוּרִין שְׁקוּלִין כְּחֵדָא
דְקִימִי קָמִייהוּ תְדִירָא.

לְקַבֵּר אֵלִין אַנּוּן שְׁבָעִין רַבְרָבִין מְמַנִּין לְבַר
דְסַחְרִין כָּל (הַנִּי) (ד"א אַנּוּן) אֲרַבְעֵ הִיכְלִין.
שְׁבָעִין נְהוּרִין אֵלִין וְתִרֵי נְהוּרִין דְקִימִין
קָמִייהוּ כֻלָּהוּ פְּנִימָאִין גּוּ לְגוּ. וְרִצָּא דָא
דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) בְּטִגָּף עֲרַמַת חֲטִים סוּגָה
בְּשׁוֹשְׁנִים.

לְקָמִי נְהוּרִין אֵלִין עֲאֵלִין כָּל זְכוּ. וְכָל
עוֹבְדִין דְעֲלֵמָא לְאֵתְדַנָּא. תְרִין נְהוּרִין
אֵלִין אַנּוּן סְהִדֵי סְהִדוּתָא. בְּגִין (דְאֵנִין) דְאֵית
שְׁבָעָה עֵינֵי יי דְמִשְׁטְטִי בְכָל אֲרַעָא (ס"א כּוּן כָּל)

בְּעוֹלָם נִרְשָׁם בְּאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה
מִמֶּשׁ וְאוֹתָהּ זְכוּת מִמֶּשׁ
וְעוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם. וּשְׁנֵי הָאוֹרוֹת
הִלְלוּ רוֹאִים בָּהֶם וּמְסַתְּפָלִים
וּמְעִידִים לִפְנֵי שְׁבַעִים אוֹרוֹת
הָאֵלֶּה. אֵלֶּה שְׁבַעִים גְּזוּרֵי גְזוּרוֹת
וְדִנִּים דִּינִים, הֵן לְטוֹב הֵן לְרָע.
וְכַאֵן הוּא מְקוֹם הַזְּכוּת.

רוּחַ זוֹ בַּהּ נִרְשָׁמוּ שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת
שֶׁהֵם יֵה"ו. שֶׁשֶּׁהָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ
נִדְבָקוֹת בְּמָקוֹם הַזֶּה בְּהַדְּבָקוֹת
שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה, אִזּוֹ נִרְשָׁמִים בּוֹ
וְלֹא מְסַתְּלָקִים מִשָּׁם. אַחַר כֵּן
יוֹצֵא אוֹר אֶחָד שֶׁמְאִיר לְאַרְבָּעָה
צְדָדִים. הָאוֹר הַזֶּה מוֹצִיא שְׁלֹשָׁה
אַחֲרָיִם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה בְּתֵי דִין
שְׁדִינִים דִּינִים אַחֲרָיִם בְּדִבְרֵי
הָעוֹלָם - בְּעֶשֶׂר, בְּעִנִּי, בְּמַחְלוֹת,
בְּשַׁלְמוֹת בְּכָל אוֹתָם שְׁאֵר דְּבָרִים
שֶׁהָעוֹלָם נִדוֹן בָּהֶם. הֵיכַל אֶחָד
לְאוֹתָם שְׁבַעִים רְאִשׁוֹנִים לִפְנֵים.
שְׁלֹשָׁה לְאוֹתָם שְׁלֹשָׁה הָאַחֲרָיִם.
עוֹלָה הַרוּחַ הַזֶּה וְכוֹלְלֵת כָּל אֱלוֹ
שְׁלֹמֶטָה, וּמוֹצִיָּאָה חַיָּה קְדוּשָׁה
אֶחָת מִתְּלַהֲטָה, וְיֵשׁ לָהּ עֵינַיִם
כְּמוֹ עֵינֵי אָדָם לְהַשְׁגִּיחַ בְּאֵלֶּף
אַלְפִים וּרְבּוּא רִבְבוֹת צְבָאוֹת
בְּעֵלֵי הַדִּין. כָּלֵם לוֹקְחִים פְּתָקִים
וּפּוֹתְחִים וּסוֹגְרִים בְּעוֹלָם
וּמְשַׁלְּמִים דִּין.

תַּחַת הַחַיָּה הַזֶּה אַרְבָּעָה שְׂרָפִים
לוֹהֲטִים, כָּלֵם כִּכְפֹּתוֹר וּפְרַח
וּשְׁבִיבֵי אֵשׁ. עוֹלִים שְׁבַעִים
וּשְׁנַיִם גְּלָגְלִים לְכָל אֶחָד
מִלְהֲטִים בְּאֵשׁ. כְּשֶׁנוֹסְעִים,
נַעֲשֶׂה נֶהָר אֶחָד שֶׁל אֵשׁ. אֵלֶּף
אַלְפִים מְשַׁמְשִׁין לְאוֹתָהּ הָאֵשׁ,
וּמִשָּׁם יוֹצִאִים כְּמָה צְבָאוֹת.
כְּשֶׁהַגְּלָגְלִים נוֹסְעִים, כְּמָה הֵם
רְבוּא רִבְבוֹת שֶׁיַּעֲמִדוּ מֵהֶם בְּתוֹךְ
אוֹתָהּ הָאֵשׁ. תַּחַת הַהֵיכַל הַשְּׁנַיִ
יוֹצִאִים צְבָאוֹת שְׁמוֹזְמָרִים וּבָאִים
לְהַתְקַרֵּב כָּאֵן וְכָלֵם נִשְׂרָפִים.

כָּל מָה דְּאֶתְעַבֵּיד בְּעֶלְמָא אֶתְרָשִׁים בַּהּ הוּא
עוֹבְדָא מִמֶּשׁ וְהָהוּא זְכוּתָא מִמֶּשׁ וְקִיּוּמִי
בְּקִיּוּמֵיהוּ. וְאֵלִין תְּרִין נְהוּרִין חֲמָאן בַּהּ
וּמְסַתְּפָלָן וְסָהְדִי קָמִי אֵלִין שְׁבַעִין נְהוּרִין.
אֵלִין שְׁבַעִין גְּזוּרֵי גְזוּרִין וְדִינֵי דִינֵין הֵן לְטַב
הֵן לְבִישׁ. וְהָכָא אִיהוּ אֶתֶר דְּזְכוּתָא.

רוּחָא דָּא בִּיהַּ אֶתְרָשִׁימוּ אֶתְוּוֹן תְּלַת דְּאֲנוּן
יֵה"ו, דְּכַד אֵלִין אֶתְוּוֹן מִתְּדַבְּקָן בַּהּ אִי
אֶתֶר בְּאֶתְדַבְּקוֹתָא דְּדְכוּרָא וְנוֹקְבָא כְּדִין
אֶתְרָשִׁימוּ בִּיהַּ וְלֹא אֶתְעַדוֹן מִתְּמָן. לְבַתֵּר נִפְק
חַד נְהוּרָא נְהִיר לְאַרְבַּע סְטְרִין. הָאִי נְהוּרָא
אֶפִיק תְּלַת אַחְרָנִין דְּאֲנוּן תְּלַת בְּתֵי דִינֵין
דְּדִינֵין דִּינֵין אַחְרָנִין בְּמַלְיָן דְּעֶלְמָא בְּעוֹתְרָא
בְּמִסְפָּנוּ בְּמַרְעִין בְּשְׁלִימוּ בְּכָל אֲנוּן שְׁאֵר
מַלְיָן דְּעֶלְמָא אֶתְדָן בַּהּ. חַד הֵיכְלָא לְאֲנוּן
שְׁבַעִין קְדָמָי לְגוּ. תְּלַתָּא לְאֵלִין תְּלַתָּא
אַחְרָנִין.

סְרַקָּא הָאִי רוּחָא וְכָלִיל כָּל אֲנוּן דְּלִתְתָּא.
וְאֶפִיק חַד חִיוּתָא קְדִישָׁא מִתְּלַהֲטָא
וְעֵינֵין לָהּ כְּעֵינֵי אִינְשָׁא לְאַשְׁגָּחָא בְּאֵלֶּף
אַלְפִין וּרְבוּא רְבוּוֹן חֵיילִין מְאִרִיהוּן דְּדִינָא.
כְּלָהוּ נְטִלִין פְּתָקִין וּפְתָחִין וּסְגָרִין בְּעֶלְמָא
וְאֶשְׁלִימוּ דִינָא.

תַּחּוֹת הָאִי חִיוּתָא אַרְבַּע שְׂרָפִים מְלַהֲטִין
כְּלָהוּ כַּחֲזוֹר וְשׁוֹשֵׁן וּשְׁבִיבֵי דְאֶשָׁא.
סְלָקִין שְׁבַעִין וְתִרִין גְּלָגְלִין לְכָל חַד מְלַהֲטִין
בְּאֶשָׁא. כַּד נְטִלִין אֶתְעַבֵּיד נְהָר חַד דִּי נוֹרָא.
אֵלֶּף אַלְפִין מְשַׁמְשִׁין לְהָהוּא נוֹרָא, מִתְּמָן
נְפָקִי כְּמָה חֵיילִין. כַּד גְּלָגְלִין נְטִלִין. כְּמָה
אֲנוּן רְבוּא רְבוּוֹן דִּיקוּמוֹן מְנִייהוּ כְּגוּ הָהוּא
נוֹרָא. תַּחּוֹת הֵיכְלָא תְּנַיִנָּא נְפָקִי חֵיילִין
דְּמִזְמָרִין וְאֶתְיִין לְקַרְבָּא הָכָא וְאֶתְוֹקְדוֹן
כְּלָהוּ.

כָּרְאֹתֶם מִמְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁהִתְמַנּוּ לְשֵׁלֹט, מִכַּאֲן יוֹצֵא דִינָם לְשֵׁלֹט מִתּוֹךְ אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁנִּרְשָׁמָה בְּשֵׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת. וּמִכַּאֲן מַעֲבִירִים קִיּוּמָם מִהָעוֹלָם וְנִדְוָנִים בְּאֵשׁ הַזֶּה שֶׁשׁוֹפֵעַת וְיוֹצֵאת. הַכֹּל נִמְסָר בְּהִיכָל הַזֶּה. מִשּׁוּם שֶׁנִּרְשָׁמוּ בְּשֵׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת כֵּאֲן, הַרוּחַ הַזֶּה נִכְלָלֵת בָּהֶם. אוֹתָהּ הַחֲזִיָּה מוֹצִיָּאה צְבָאוֹת וּמַחְנוֹת שְׁאִין לָהֶם חֲשִׁבּוֹן.

כָּרְאֵי הַדְּיָי הָעוֹלָם יוֹצְאִים מִהִיכָל הַזֶּה, הֵן טוֹב וְהֵן לָרַע, פָּרֵט לְשֵׁלֹשָׁה - בְּנִים, חַיִּים וּמְזוֹנוֹת, שֶׁלֹּא נִתְּנָה רְשׁוּת בְּמָקוֹם הַזֶּה. שְׁתֵּי בָאוֹתוֹ נִהְרַ עֲלִיּוֹן שֶׁכָּל הָאוֹרוֹת שׁוֹפְעִים מִמְּנֵי הַדְּבָר עוֹמֵד. בְּאִמְצַע הִיכָל הַזֶּה הוּא מְקוֹם מִתְקַן כְּנֶגֶד הַרוּחַ שֶׁלְמַעַלָּה בְּתוֹךְ הַרוּחַ הַזֶּה, וְזוֹ עוֹלָה בָּהֶם.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּתָחִים הֵם לְהִיכָל הַזֶּה. בְּכָל פְּתָח וּפְתָח כָּל אוֹתָם שָׂרִים וּמַמְנִים שֶׁמְכַרְזִים לְהוֹדִיעַ לְמִטָּה כָּל אוֹתָם הַדְּיָיִם הַעֲתִידִים לָרֶדֶת לְמִטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (דְּנִיאל ד) קוֹרָא בְּחִיל וְכֵן אוֹמֵר קֶצְצוּ הָאֵילָן.

וּמִתּוֹךְ הַכְּרוֹזִים הִלְלוּ לוֹקָחִים דְּבָר כָּל בְּעֲלֵי הַכְּנָפִים, עַד שֶׁמוֹדִיעִים הַדְּבָר לְרַקִּיעַ שֶׁל חֲמָה. וּמִשָּׁם, כְּשִׁיּוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ, יוֹצֵא דְבָר וּמְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם עַד שֶׁמְגִיעַ לְאוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ שֶׁל הַרְקִיעַ שֶׁכָּל כּוֹכְבֵי הַרְקִיעַ קְפוּאִים בּוֹ, שֶׁהוּא בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ.

וְשׁוֹמְעִים הַדְּבָר, וְלוֹקָחִים אוֹתוֹ הַשָּׂרִים שֶׁתַּחַת [הַשָּׁמַיִם] הַשֶּׁמֶשׁ, וְאוֹתָם שֶׁמְמַנִּים עַל אוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ, וּמִשָּׁם זֶה מִתְפָּשֵׁט לְעוֹלָם. וְאִפְלוּ רוּחוֹת וְשָׂדִים וְאִפְלוּ עוֹפּוֹת הַשָּׁמַיִם מוֹדִיעִים אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. הַכְּרוֹזִים שְׂבִים וְסוֹתְמִים פְּתָחִים. לֹא עוֹלָה [לְהַסְתַּמֵּן] רוּחַ

כָּרְאֵי אֲנוּן מִמְּנֵי דְעֵלְמָא דְאֵתְמַנּוּן לְשֵׁלֹטָהּ מִהֶכָּא נְפִיק דִּינְהוּן לְשֵׁלֹטָהּ מִגּוֹ הַהוּא רוּחָא דְאֵתְרָשִׁים בְּתַלַּת אֲתוּן. וּמִהֶכָּא מַעֲבִרִין קִיּוּמֵיהוּ מֵעֵלְמָא וְאֵתְדַנּוּ בְּהַאי נוֹרָא דְנִגִּיד וְנְפִיק. כּוֹלָא אֵתְמַסָּר בְּהַאי הִיכָּלָא. בְּגִין דְאֵתְרָשִׁימוּ בְּתַלַּת (ד"א תלת) אֲתוּן הֶכָּא הַאי רוּחָא אֵתְכַלִּיל בְּהוּ. הַהִיא חִיּוּתָא אֵפִיק חִיָּלִין וּמְשָׂרִיין דְלִית לְהוּן חוּשְׁבָּנָא.

כָּרְאֵי דִינִין דְעֵלְמָא מִהַאי הִיכָּלָא נְפִיקִי הֵן לְטַב הֵן לְבִישׁ. בַּר תַּלַּת בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי. דְלֹא אֵתִיּהֵב רְשׁוּ בְּאֵתְרָא דָּא. דְהָא בְּהַהוּא נִהְרַ עֲלָאָה דְכָל נְהוּרִין נִגְדִין מִנִּיהּ קִיּוּמָא מְלָה. בְּאִמְצַעִיתָא (ד' טו טו ע"א) דְהִיכָּלָא דָּא הוּא אֵתְרַ מִתְקַנָּא לְקַבֵּל רוּחָא דְלְעִילָא כְּגוֹ רוּחָא דָּא וְדָא סְלָקָא בְּהוּ.

תְּרִין עֶשֶׂר פְּתָחִין אֲנוּן לְהִיכָּלָא דָּא. בְּכָל פְּתָחָא וּפְתָחָא כָּל אֲנוּן סְרַכִּין וּמִמְּנֵן דְאֲנוּן מְכַרְזִי לְאוֹדְעָא לְתַתָּא כָּל אֲנוּן דִּינִין דְזַמְנִין לְנַחְתָּא לְתַתָּא. כְּמָה דָּאֵתְ אֵמֵר, (דְּנִיאל ד) קִרָּא בְּחִיל וְכֵן אֵמֵר גּוֹדוּ אֵילָנָא וְגו'.

וּבְמִנּוּ כְּרוֹזֵי אֵלִין נְטִלֵי מְלָה כָּל מְרִיהוּן דְגִדְפִין עַד דְאוֹדְעֵי מְלָה לְרַקִּיעַ דְחַמָּה. וּמִתְמַן כַּד נְפִיק שְׁמֵשָׁא נְפִיק מְלָה וְאֵתְשֻׁטֵּיָא בְּעֵלְמָא עַד דְמִטֵּי לְהַהוּא חִיּוּיָא דְרַקִּיעָא דְכָל כְּכַבֵּי דְרַקִּיעָא גְלִידוּ בֵּיה דְאִיהוּ בְּאִמְצַעִיתָא דְרַקִּיעָא.

וְשְׂמַעִין מְלָה וְנִקְטִין לָהּ אֲנוּן סְרַכִּין דְתַחֲתוֹת (שְׁמַיָּא) (ד"א שְׁמַשָּׁא) וְאֲנוּן דְמִמְּנֵן עַל הַהוּא חִיּוּיָא וּמִתְמַן אֵתְפִשֵׁט לְעֵלְמָא. וְאִפִּילוּ רוּחִין וְשָׂדִין וְאִפִּילוּ עוֹפֵי שְׁמַיָּא מוֹדְעֵי לִיה בְּעֵלְמָא. כְּרוֹזִין תְּבִין וְסְתַמִּין פְּתָחִין. לֹא סְלָקָא (לְאִסְתַּלְקָא) רוּחָא כְּרוּחָא עַד דְכֻלְּהוּ רוּחִין תַּתָּאי כְּלָהוּ חַד בְּהַדֵּי (רוּחָא כְּתֵר) הַאי רוּחָא

ברוח עד שכל הרוחות
המתחונות כלם אחד יחד עם
(היות אחר) הרוח הזו, וכלם
נכללים ונכנסים זה בזה עד
שנעשה הכל אחד.

בשכן אדם נמצא בבית חליו,
כאן נדון הן לחיים הן למות.
החיים תלויים למעלה. אם נדון
כאן לחיים - נותנים חיים
מלמעלה. ואם לא - אז לא
נותנים. אשרי חלקו של מי
שנדבק בברבונו ונכנס ויוצא. כאן
קידה על אפים בארץ להתגבר
על הדין. על ההיכל הזה נאמר
(דברים לב) אל אמונה ואין עול וגו'.

היכל החמישי. היכל זה היכל
הברק שזוהר, שהוא רוח
שמזהיר ומאיר לאותם
המתחוננים. רוח זו היא פלולה
ופותחת וסוגרת, מאירה ונוצצת
לכל הצדדים. מנצנץ זה מאיר
אור אחד פעין הארמון. האור
הזה כולל כל [כלל] הגונים
שמאירים. אור לבן ושחר, אדם
וירק. נכללים אלה באלה. נרקם
לבן באדם, שחר בירק. אחר כך
לבן בשחר. ונעשית חיה אחת
מרקמת, ונכלל בה ירק ואדם.
דמותה כדמות אדם שכולל כל
הדמיות.

ממנה יצאו ארבעה עמודים
שהם חיות גדולות על אלה
שלמטה. אחד נקרא אופן שהוא
שנים. משום שפשוטא זה,
מאיר אחר בתוכו. דבוק זה בזה.
נכנס זה בזה. אחר כך נכנס אחר
זה בזה, ונראים ארבעה ראשים
לארבעה רוחות העולם, וכלם
גוף אחד. ואלה הם שכתוב בהם
(יחזקאל א) כֹּאֲשֶׁר יְהִיֶה הָאוֹפֵן
בתוף האופן. וכל אלה קשורים
זה בזה, כמראה החיות העליונות שלא נפרדות לעולמים. החיה הזו של ארבעה גונים מרקמים

וכלהו אתפלילן ועאלין דא בדא עד
דאתעביד פלא חד.

בר נש פד איהו בבי מרעיה הכא אתדן הן
לחיים הן למות. חייך תליין לעילא אי
אתדן הכא לחיים יהבי חייך מלעילא ואי לא,
לא יהבין. זכאה חולקיה מאן דאתדבק
במאריה ועאל ונפיק. הכא קידה באנפין
בארעא לאתגברא על דינא. על האי היכלא
אתמר (דברים לב) אל אמונה ואין עול וגו'.

היכלא חמישאה. היכלא דא היכלא דברקא
זהיר. דאיהו רוחא דמזהיר נהיר
לאנון תתאי. רוחא דא איהו כליל ופתח
וסגיר נהיר ונציץ לכל סטריין. מנציצו דא
נהיר חד נהורא כעין ארגוונא. נהורא דא
כליל כל (ר"א כלל) גוונין דנהריין. נהורא חנור
ואוכם סומק וירוק. אתפלילן אלין באלין.
אתרקים חנור בסומק. אוכם בירוק. לבתר
חנור באוכם ואתעביד חד חיותא מרקמא
ואתפליל בה ירוק וסומק. דיוקנהא כדיוקנא
דבר נש דכליל כל דיוקנין.

מינה נפקו ארבע סמכין דאנון חיוון רברבן
על אלין דלתפא. חד אקרי אופן
דאיהו תריין. בגין דכד אתחזי האי אתנהיר
אחרא בגויה. דביק דא בדא. עאל דא בדא.
לבתר עאל אחרא דא בדא ואתחזון ארבע
רישין לארבע סטריין דעלמא וכלהו חד
גופא. ואלין אנון דכתיב בהו (יחזקאל א) כֹּאֲשֶׁר
יהיה האופן בתוף האופן, וכלהו אלין
קשירין דא בדא. פחיזו (ג"א דחיוון) דחיוון עלאין
דלא מתפרשן לעלמין. האי חיותא דארבע
גוונין מרקמן אחידן אלין באלין לארבע
זה בזה, כמראה החיות העליונות שלא נפרדות לעולמים.

אחוזים אלה באלה לארבעה רוחות. מכאן שכשנוסעת החיה הזו, היא נוסעת לשני רוחות.

הרוח הזו של הברק נכללת בשתי רוחות. רוח זו של הברק מוציאה חיה אחת וכל אותם האורות. רוח אחרת מאירה ממנה, שנקראת רוח מלהטת, מאירים ממנה שני אורות שהם ארבעה. והאורות הללו מתהפכים בגונים. וכאן הוא (בראשית א) להט החרב המתהפכת. אלו אותם מאורות שמהפכים שנינות החרב, [ואלה חוקים] ואלה עומדים על ההיכל שלמטה, משום שלהט החרב הזאת עומדת על אותם שבעים אורות של בית הדין. מכאן, כל אותם דינים שדינים דין, חרב תלויה על ראשם מלמעלה.

להט החרב הזו של אלה הם אותם אורות שלצד שמאל הוציאו חיה אחת אחרת שעומדת על ארבע שלא עומדים בקימם, שנים מימין ושנים משמאל. בשרוח החיה הזו נכנסת באלה, נוצץ מהם שני ניצוצות לוחטים, ויוצאים מההיכל הזה החוצה ומתהפכים תמיד. הניצוצות הללו לוחטים. לפעמים נקבות לפעמים זכרים. לפעמים רוחות ולפעמים מלאכים קדושים.

מה הטעם? משום שכשנכללת החיה הזו בחיה הראשונה, מתוך החזק שנכללים זה בזה יוצא ניצוץ אחד לזהט תמיד שלא דועף לעולמים, ושט והולך אחריהם של אותם שני ניצוצות.

ועכשו הם זכרים ועושים שליחות בעולם. ועד שלא מסיימים, מתדעכים ואי, והניצוץ הזה מכה בהם ומאיר להם, ומתחדשים כמקדם, והם נקבות, והולכות ומשוטטות. וטרם

סטרין. מהכא פד נטלא חיותא דא נטלא לתרין סטרין.

האי רוחא דברקא אתפליל בתרין רוחין. רוחא דא דברקא אפיק חד חיותא וכל אנון נהורין. רוחא אחרא אתנהיר מגיה דאקרי רוחא מלהטא נהרין מגיה תרין נהורין דאנון ארבע. ואלין נהורין מתהפכין בגוונין. והכא איהו (בראשית ג) להט החרב המתהפכת. אלין אנון נהורין דמתהפכין שנגא דחרפא (ואלין גליו) ואלין קיימי על היכלא דלתתא. בגין דהאי להט החרב קיימא על אנון שבעין נהורין דבי דינא. מהכא כל אנון דינין דדייני דינא חרפא תלייא על רישיהו מלעילא.

האי להט החרב דאלין אנון נהורין דלסטר שמאלא אפיקו חד חיותא אחרא דקיימא על ארבע דלא קיימי בקיומיהו תרי מימינא ותרי משמאלא. פד רוחא דחיותא האי עאל באלין. נציץ מנייהו תרי ניצוצין מלהטן. ונפקי מהאי היכלא לבר ומתהפכי תדיר. אלין ניצוצין מלהטן לזמנין נוקבי לזמנין גוברי לזמנין רוחין לזמנין עירין קדישין.

מאי טעמא בגין דכד אתפליל האי חיותא בחיותא קדמאה, מגו תקיפו דאתפלילן דא בדא, נפקא חד ניצוצא מלהטא תדיר דלא אתדעף לעלמין, ושאטא ואזלא אבתרייהו דאינון תרין ניצוצין.

והשתא אינון גוברין ועבדין שליחותא בעלמא, ועד לא מסיימי מתדעכי (פריז) וההוא ניצוצא בטש בהו (דף מד ע"ב) ונהיר

הזה מכה בהם ומאיר להם, ומתחדשים כמקדם, והם נקבות, והולכות ומשוטטות. וטרם

שְׁמִסְיֹמוֹת הֵן דוֹעֲכוֹת. וְנִיצוּץ זֶה מִפֶּה בָּהֶם וּמֵאִיר לָהֶם וְחֻזְרִים כְּמִקְדָם, מִשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ נִיצוּץ כְּלוּל מֵהַכֵּל, כְּלוּל מֵאַרְבַּעַת גּוֹנִים, וְלִכְּן הֵם מִתְּהַפְּכִים לְכָל הַגּוֹנִים הַלְלוּ. רוּחַ זֶה נִכְלָל בְּרוּחַ אַחֵר, כְּמוֹ שְׁאַמְרָנוּ, וְנִרְאִים שְׁנַיִם כְּאַחַד, וְלֹא כְּאַחֲרִים הָרֵאשׁוֹנִים

שְׁכַשְׁנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה לֹא נִרְאִים פֶּרֶט לְאַחַד. וְכֹאן נִרְאִים שְׁנַיִם, וְעוֹמְדִים בְּחִיבוֹת כְּלוּלִים מִכָּל הַתַּחְתּוֹנִים. וְאָף עַל גַּב שְׁהֵם שְׁנַיִם, הֵם אַחַד. כְּאֶשֶׁר מִתְּפַשֵּׁט [פֶּרֶט כְּשֶׁהַתְּפִשׁוּ] רוּחַ בְּרוּחַ וְנִרְאִים בְּחִיבוֹת כְּלוּלִים מִכָּל הַתַּחְתּוֹנִים, וְזֶהוּ [וְהוּ] סוּד שְׁכַתוּב (שיר ד) שְׁנַיִ שְׁדִיף כְּשֶׁנִּי עֶפְרַיִם תְּאוּמֵי צְבִיָה הַרְעִים בְּשׁוֹשְׁנִים.

וְכַשְׁנֵי רוּחוֹת מִתְּפַשְׁטִים זֶה בְּזֶה בְּחִיבוֹת, אֲזַ חֻזַר הֵיכַל זֶה וְנִקְרָא הֵיכַל אֶהְבֶּה, הֵיכַל הָאֶהְבֶּה. הֵיכַל זֶה עוֹמֵד תָּמִיד בְּקִיּוּמוֹ, וְנִגְנָז בְּסוּד הַסּוּדוֹת לְמֵי שְׁצָרִיף לְהַתְּדַבֵּק בוֹ. וְכֹאן פְּתוּב (שם ז) אֶתֵּן אֶת דְּדִי לָךְ. אַחֵר כָּף, כְּאֶשֶׁר מֵאִירִים שְׁנַיִ רוּחוֹת שְׁהֵם אַחַד, יוֹצְאִים כְּמֵה צְבָאוֹת לְכֹמֵה רוּחוֹת, אֲלֵפִים וְרִבְבוֹת שְׁאִין לָהֶם שְׁעוֹר. מֵהֶם נִקְרָאִים דְּוִדְאִים, מֵהֶם גְּפָנִים, מֵהֶם רְמוֹנִים, עַד שְׁמִגְיָעִים כְּמֵה צְבָאוֹת הַחוּצָה עַד אוֹתוֹ כּוֹכַב שְׁנִקְרָא נִגְהָ. וְכֵלֶם בְּחִיבוֹת שְׁלֹא נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים. וְכֹאן פְּתוּב (שם ח) אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ. כֹּאן [כְּתוּב] הַשְּׁתַחֲוֹאָה וּפְרִישַׁת יָדַיִם לְהַתְּדַבֵּק בְּאַהֲבַת רְבוּנוֹ.

הֵיכַל שְׁשֵׁי. כֹּאן הוּא רוּחַ שְׁנִקְרָא חו"ט הַשְּׁנֵי, סוּד הַפְּתוּב (שם ד) כְּחוּט הַשְּׁנֵי שְׁפִתוֹתֶיךָ. הֵהֵיכַל הַזֶּה [הֵיכַל שְׁנִקְרָא] נִקְרָא הֵיכַל הַרְצוּן.

לוֹן וְאַתְחַדְשׁוֹן כְּמִלְקַדְמִין וְאִינוּן נוֹקְבֵי וְאֲזִלִי וְשֵׁאטֵן וְעַד לָא מְסִימֵי מִתְּדַעֲבִי. וְהֵאִי נִיצוּצָא כְּטַשׁ בְּהוּ וְנִהִיר לוֹן וְאַתְהִדְרֵן כְּמִלְקַדְמִין, בְּגִין דְּהָהוּא נִיצוּצָא כְּלִיל מִכְּלָא כְּלִיל מֵאַרְבַּע גּוֹוִנִין וּבְגִין דָּא אִינוּן מִתְּהַפְּכִין לְכָל הַנִּי גּוֹוִנֵי.

רוּחָא דָּא אֶתְפְּלִיל בְּרוּחָא אַחְרָא כְּדִקְאֻמְרֵן וְאַתְחַזוֹן תְּרִין פְּחָדָא, וְלֹא כְּאַחְרָנִין קְדָמָאִין דְּכַד אֶתְפְּלִיל דָּא בְּדָא לֹא אֶתְחַזִי בְּרַחֵד. וְהֵכָא אֶתְחַזוֹן תְּרִין וְקִימֵי בְּחִיבוֹתָא כְּלִילָן מִכְּלָהוּ תְּתָאִי, וְאָף עַל גַּב דְּאִנוּן תְּרִין אִנוּן חַד. כְּדִ אֶתְפַּשֵּׁט (נ"א כִּר דְּאֶתְפַּשֵּׁט) רוּחָא בְּרוּחָא וְאַתְחַזוֹן בְּחִיבוֹתָא כְּלִילָן מִכְּלָהוּ תְּתָאִי, וְדָא (ד"א דָּא) הוּא רְזָא דְכְּתִיב, (שיר השירים ד) שְׁנַיִ שְׁדִיף כְּשֶׁנִּי עֶפְרַיִם תְּאוּמֵי צְבִיָה הַרְעִים בְּשׁוֹשְׁנִים.

וְכַד תְּרִין רוּחִין מִתְּפַשְׁטֵן דָּא בְּדָא בְּחִיבוֹתָא כְּדִין אֶתְהִדְרַר הֵאִי הֵיכְלָא וְאֶקְרִי הֵיכַל אֶהְבֶּה הֵיכְלָא דְרַחֲמֵימוֹתָא, הֵיכְלָא דָּא קָאִים תְּדִיר בְּקִיּוּמֵיהּ, אֶתְגַּנְזֵי בְּרְזָא דְרְזִין לְמֵאן דְּאֶצְטְרִיף לְאַתְדַבְּקָא בֵּיהּ. וְהֵכָא פְּתִיב, (שיר השירים ז) אֶתֵּן אֶת דְּוִדִי לָךְ. לְבַתָּר כְּדִ נְהִרִין תְּרִין רוּחִין דְּאִנוּן חַד נִפְקֵי כְּמֵה חֵיילִין לְכֹמֵה סְטָרִין אֲלֵפִין וְרִבּוּוֹן דְּלִית לוֹן שְׁיַעוּרָא, מְנַהוֹן אֶקְרוּן דְּוִדְאִים. מְנַהוֹן גְּפָנִים. מְנַהוֹן רְמוֹנִים. עַד דְּמָטוּ כְּמֵה חֵיילִין לְבַר עַד הָהוּא כְּכָבֵא דְאֶקְרִי נִגְהָ וְכֵלָהוּ בְּחִיבוֹ דְּלֹא מִתְּפַרְשִׁין לְעֵלְמִין, בְּהֵכָא כְּתִיב, (שיר השירים ח) אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ. הֵכָא (ד"א כְּתִיב) הַשְּׁתַחֲוֹאָה וּפְרִישׁוֹ דְּיָדִין לְאַתְדַבְּקָא בְּרַחֲמֵימוֹ דְּמֵאֲרִיָּה:

הֵיכְלָא שְׁתִּיתָאָה הֵכָא הוּא רוּחָא דְאֶקְרִי חו"ט הַשְּׁנֵי, רְזָא דְכְּתִיב, (שיר

כאן רוח שהיא רצון שכל הרוחות התחתונות הללו רצים אחריה להדבק בה בנשיקה באהבה.

רוח זה נכלל בשש, ועומד בשש. נכלל בשש שלמטה יחד עמו, ועומד בשש עליונים. ולכן רוח זה מוציא שנים עשר אורות כלולים כלם מלמטה ומלמעלה. שנים עשר האורות הללו הם שמחים לעלות למעלה ולקבל כל אלו שלמטה.

היכל זה שהוא רצון, רצון הכל, מי שקושר קשרים ומעלה אותם לכאן, זהו שמפיק רצון מה' בחביבות. בתוך ההיכל הזה נאסף משה באהבה, שנושק נשיקות אהבה. זהו ההיכל של משה. רוח זה רוח האהבה. הרוח של היחוד שממשיך אהבה לכל הצדדים.

ואותם שנים עשר אורות עולים ולוחטים. מהנצנוץ שלהם יוצאות ארבע חיות קדושות אוהבי האהבה. אלה נקראים חיות גדולות להתחבר אותם קטנות להפיל בהם, שפתיב (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות.

אלו אחרות זו בזו לארבעה צדדים, כמו אגוז שמחבר לארבעה צדדים, ולכן נקרא היכל זה גנת אגוז, שפתיב (שיר ו) אל גנת אגוז ירדתי. מה זה אל גנת אגוז? משום גנת אגוז ירדתי, שהוא היכל האהבה להתדבק זכר בנקבה.

אלה הארבע נפרדים לשנים עשר, שלש שלש לכל צד. כל אותם תחתונים כלולים בהם. ובהם קמים רוחות עם רוחות, אורות עם אורות. כלם אלה עם אלה עד שנעשים אחד. ואז רוח זה שכלול מכלם עולה להתעטר

השירים ד) פחות השני שפתיב, האי היכלא (היכלא דאקרי) אקרי היכל הרצון, הקא רוחא דאיהו רעוא דכל הני רוחין תתאין רהטיין אבתריה לאתדבקה ביה בנשיקה ברחימותא.

האי רוחא אתפליל בשית. וקיימא בשית. אתפליל בשית דלתתא בהדיה. וקיימא בשית עלאין. ובגין כן האי רוחא אפיק תריסר נהורין פליין בלהו מתתא ומלעילא, הני תריסר נהורין אנון חדאן לסלקא לעילא ולקבלא כל אנון דלתתא.

היכלא דא דאיהו רצון רעוא דכלא, מאן דקשר קשרין, וסליק לון הקא, דא הוא דאפיק רצון מיי בחביבותא. בגו היכלא דא אתפניש משה ברחימו דנשיק נשיקי רחימותא. האי הוא היכלא דמשה. רוחא דא רוחא דרחימותא, רוחא דיחודא דאמשיך רחימו לכל סטריין.

ואנון (ר"א אנון) תריסר נהורין סלקין ולהטיין. מנציצו דלהון נפקי ארבע חיוון קדישין רחימי דאהבה, אלין אקרון חיות גדולות לאתחברא אנון זוטי לאתפללא בהו, דכתיב, (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות.

אלין אחידן דא בדא לארבע סטריין, פאגווא דמתחברא לארבע סטריין, ובגין כן אקרי היכלא דא, גנת אגוז דכתיב, (שיר השירים ו) אל גנת אגוז ירדתי, מאי אל גנת אגוז, בגיניה דגנת אגוז ירדתי דאיהו היכלא דרחימו לאתדבקה דכורא בנוקבא.

אלין ארבע מתפרשן לתריסר, תלת תלת לכל סטר. כל אנון תתאי כליין בהו. ובהו קיימין רוחין ברוחין נהורין בנהורין, בלהו אלין באלין עד דאתעבידו חד. וכדין האי רוחא דכליל מפלהו סלקא לאתעטרא

[להתעורר] ברוח של מעלה, אותו שנקרא שמים, ומזמין אותו להתחבר עמו. בין שנקשרו כלם שלמטה יחד עמו, אמר (שם א) ישקני מנשיקות פיהו. ואז החדוה היא להתקשר רוח ברוח ולהשתלם זה בזה, ואז היא השלמות בחבור אחד.

בין שרוח זה מתחבר עמו ונשלמו זה בזה ומאירים זה בזה בכל השלמות פראוי ברצון זה שמתפלל בן אדם צדיק שמעלה הכל פראוי עד אותו מקום לחבר אהבה זה בזה, אז [שמוס מתחבר ברוח זה באהבה בשלמות באהרה מתדבקים זה בזה, ואז] כל אותם היכולות וכל אותם רוחות שנקללו בזה, כל אחד ואחד מאותם רוחות והיכולות שהם בכלל של שמים, כל אחד ואחד נוטל אותו היכל ואותו רוח שראוי לו להתחבר עמו ולהשתלם עמו פראוי.

[משום שהרוח הששי הוה שנקרא שמים רוח קדוש למעלה, נוטל היכל זה, הרוח הוה שנקרא רצון מעלה אותם אליהם באותו יחוד, וכך מתחברים רצון להתנשק] [גיא משום שאותו רוח ששי שנקרא רצון מעלה אותם אליהם באותו יחוד, וכך מתחברים שמים, שהוא רוח קדוש למעלה, נוטל היכל זה רוח זה שנקרא רצון להתנשק] זה בזה, להתחבר זה בזה, להשתלם זה בזה. וזה סוד (בראשית כט) וישק יעקב לרחל וגו'.

אברהם שהוא ימין למעלה נוטל [היכל שאמרנו] [היכל אהבה] רוח שנקרא אהבה להתקשר זה בזה, להתחבר זה בזה להיות אחד, וסימן לדבר - (שם יב) הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את. ויפי של האשה באותם שדים.

יצחק שהוא שמאל, נוטל אותו היכל [של בית דין שכל הדינים מתעוררים משם הרוח שנקראת זכות להתחבר זה בזה ולהשתלם זה בזה להיות הכל אחד פראוי. שאר

(ג"א לאתקרא) ברוחא דלעילא ההוא דאקרי שמי"ם וזמין ליה לאתחברא בהדיה, בין דאתקשרו כלהו דלתתא בהדיה אמר (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו, וכדין איהו חדוה לאתקשרא רוחא ברוחא ולאשתלמא דא בדא, פדין איהו שלימו בחבורא חדא.

בין דהאי רוחא אתחבר בהדיה ואשתלים דא בדא ואתנהירו דא בדא בכל שלימו כדקא חזי בהאי רעותא דצלי בר נש זכאה דסליק כולא כדקא חזי, (דף מה ע"א) עד ההוא אתר לחברא רחימו דא בדא, פדין (ר"א שמיא אתחבר ברוחא דא ברחימו בשלימו באנהרותא מתדבקן דא בדא, פדיו) כל אנון היכלין וכל אנון רוחין דאתפלילו בהאי כל חד וחד מאנון רוחין והיכלין דאנון בכללא דשמים כל חד וחד נוטיל ההוא היכלא וההוא רוחא (פאתר) דאתחזי ליה לאתחברא בהדיה ולאשתלמא בהדיה פדקא יאות.

(ר"א בגין דההוא רוחא שתיקתא דאקרי שמים דאיהו רוחא קדישא לעילא נטיל היכלא דא רוחא דא דאקרי רצון סליק לון לגביהו בההוא יחודא. והכי אתחברן רצון לאתנשקא) (בן צ"ל הרשב"י) (ג"א בגין דההוא רוחא שתיקתא דאקרי רצון סליק לון לגביהו בההוא יחודא והכי אתחברן שמים דאיהו רוחא קדישא לעילא נטיל היכלא דא רוחא דא דאקרי רצון לאתנשקא) דא בדא. לאתחברא דא בדא לאשתלמא דא בדא. ורזא דא (בראשית כט) וישק יעקב לרחל וגו'.

אברהם דאיהו ימינא לעילא נטיל (ר"א ל"ג היכלא דקאמרנו) (היכל אהבה) רוחא דאקרי אהבה לאתקשרא דא בדא לאתחברא דא בדא למהוי חד וסימנין (בראשית יב) הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את. ושפירו דאתתא באנון שדים.

יצחק דאיהו שמאלא נטיל ההוא היכלא (פקודי רנ"א א דבי דינא דכל דינין מתערין מתמן רוחא דאקרי

שהגם דְּכַל התורה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הקדוש בְּרוּךְ הוא, מְכַל מְקוֹם נְתַלְבְּשָׁה בְּכַמָּה סְפוּרִים, וְאָדָם הַקּוֹרֵא וּמִבֵּין הַסְּפוּרִים נוֹתֵן דַּעְתּוֹ עַל פֶּשֶׁט הַפְּשׁוּט. אֲבָל סֵפֶר הַזֶּהר הֵן הַסּוּדוֹת עֲצָמָן בְּגִלּוּי, וְהַקּוֹרֵא יוֹדֵעַ שֶׁהֵם סוּדוֹת וְסִתְרֵי תוֹרָה, אֶלָּא שְׁאִינוֹ מוּבָן מִקְצֵר הַמְּשִׁיג וְעַמֵּק הַמְּשִׁיג.

(רבי חיים יוסף דוד אזולאי, החיד"א, מורה באצבע, אות מד)

נב) ההוּגָה בְּסֵפֶר הַזֶּהר וּבְדַבְרֵי חַכְמֵי אֱמֶת וּבִיּוֹתֵר בְּכַתְבֵי הָאֵר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה יִגְלוּ שְׁעָרֵי אוֹרָה וּפְתַחֵי חַכְמָה, וַיִּחְשַׁב כְּאִלּוֹ עוֹמֵד הוּא כֹּל הַיּוֹם תָּמִיד בְּחִצְרוֹת הַשָּׁם וּמִשְׁפָּנוֹתָיו בְּרִזִּין דְּאוֹרֵיתָא

אֵין שְׁעוֹר וְעָרֵף לְמַעַלֵּת הַהוּגָה בְּדַבְרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים, בְּסֵפֶר הַזֶּהר וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלָיו, וּבְדַבְרֵי חַכְמֵי אֱמֶת וּבִיּוֹתֵר בְּכַתְבֵי הָאֵר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה הַבְּרוּרִים... כִּי עַל יְדֵי הָעֶסֶק הַתָּמִידִי יִגְלוּ שְׁעָרֵי אוֹרָה וּפְתַחֵי חַכְמָה לְכָל הַהוֹלֵךְ בְּתֵם בְּדֶרֶךְ הַשָּׁם, אֲשֶׁר חֲמָדָה נִפְשׁוֹ לְקַרְבָּה אֶל הַיִּכַל מֶלֶךְ הַכְּבוֹד חֵי הַעוֹלָמִים בְּרוּךְ הוּא, וְעַל כֵּן יִהְיוּ בְּרוּכִים כֹּל הַמִּתְנַדְּבִים לְעֶסֶק בְּכַמָּה אֶפְלוֹ שְׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם בְּיוֹם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ... וּמִחֲשָׁבָה טוֹבָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂה, וַיִּחְשַׁב כְּאִלּוֹ עוֹמֵד הוּא כֹּל הַיּוֹם תָּמִיד בְּחִצְרוֹת הַשָּׁם וּמִשְׁפָּנוֹתָיו בְּרִזִּין דְּאוֹרֵיתָא.

(אוהב ישראל בקדשה, 232)

— לימוד היומי - יא תשרי —

נג) לְלַמֵּד אֶת כָּל הַסְּפָרִים עִם דְּבָרֵי זֶהר הַקְּדוֹשׁ וְסִפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא, סֵפֶר הַבְּהִיר וְסֵפֶר יִצְיָרָה, וְכָל מִדְּרָשֵׁי חַכְמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, בְּעִיּוֹן וּבְבִקִּיאוּת, צְרִיף עַל זֶה הַתְּמִידָה גְּדוּלָה, מִמֶּשׁ כְּהַתְּמַדַּת הַשָּׁם וּפּוֹסְקִים

יָדַע כְּבוֹדוֹ, שֶׁכָּל עֵקֶר פְּנוּתֵי בְּחוּבְרוּתֵי, וּבְכָל מָה שְׁאֵנִי כּוֹתֵב, הוּא רַק לְעוֹרֵר לִבָּב תְּלִמִּידֵי חַכְמִים, זְקֵנִים וְצְעִירִים, לְעֶסֶק בְּעִיּוֹן בְּפִנְיָמִיּוֹת הַתּוֹרָה... וְלַלְמֵד אֶת כָּל הַסְּפָרִים עִם דְּבָרֵי זֶהר הַקְּדוֹשׁ וְסִפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא, סֵפֶר הַבְּהִיר וְסֵפֶר יִצְיָרָה וְכָל

מְדַרְשֵׁי חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנוּם לְבָרְכָהּ בְּעֵינַי וּבְבִקְיָאוֹת, צָרִיךְ עַל זֶה הַתְּמִדָּה גְּדוּלָּה, מִמֶּשׁ כְּהַתְּמַדַּת הַשֵּׁס וּפּוֹסְקִים.

אֲמַנָּם לֹא הַכֵּל מוּכָנִים לָזֶה מִטְּבַע נַפְשָׁם, עַל כֵּן כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ מְסַגֵּל וְלָבוֹ לֵב חָרִיף, וְדַאי שֶׁעָלָיו לְהֶאָרִיךְ בְּעַמְקַ פְּלִפּוּל גְּמָרָא פְּרוּשׁ תּוֹסְפוֹת וּפּוֹסְקִים, אָבֵל מִי שֶׁמְכַשֵּׁר לַעֲסַק בְּעֵינַי חֲכָמְתָא וְקַבְּלָה עַל כֵּן הוּא צָרִיךְ לְסַדֵּר לוֹ סִדְרִים קְצָרִים... אָבֵל עָקַר לְמוֹדוֹ צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לְהַפִּיר אֶת קוֹנוֹ.

(אגרות א', מא – מב)

נד) כְּשֶׁעוֹסֵק בְּחִבּוּר זֶה מְעוֹרְרִים כַּח הַנְּשֻׁמוֹת וְכַח הַצְּדִיקִים הֵהֵם עִם כַּח מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם – וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ הַתּוֹעֵלֶת וְאוֹתוֹ הָאוֹר הַקּוֹדֵם שֶׁגָּלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרָיו בְּשַׁעַת חִבּוּרוֹ

כְּשֶׁעוֹסֵק בְּחִבּוּר זֶה מְעוֹרְרִים כַּח הַנְּשֻׁמוֹת וְכַח הַצְּדִיקִים הֵהֵם עִם כַּח מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם... כִּי בְּהִיוֹתָם מִתְעַסְקִים בּוֹ הֵם מְחַדְּשִׁים הָאוֹר הַמְּחַדְּשׁ שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ בְּעַת חִבּוּרוֹ, וּמִזֵּהִירָה הַשְּׂכִינָה וּמֵאִירָה מֵאוֹתוֹ הָאוֹר כִּתְחַלַּת חֲדוּשָׁה אֲזַ, וְכֵל הָעוֹסְקִים בָּהּ חוֹזְרִים וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ הַתּוֹעֵלֶת וְאוֹתוֹ הָאוֹר הַקּוֹדֵם שֶׁגָּלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרָיו בְּשַׁעַת חִבּוּרוֹ.

(הרב משה חיים בן יעקב קורדובירו, הרמ"ק, אור יקר, שער א' סימן ה')

נה) שְׂיִתְחַזֵּק כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ אֵף שְׂיַעֲבֹר עָלָיו כַּמָּה נְסִיווֹנוֹת לְהַפְרִיד אוֹתוֹ חֲלִילָה מִלְּלַמֵּד בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ

שְׂיִתְחַזֵּק כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ אֵף שְׂיַעֲבֹר עָלָיו כַּמָּה נְסִיווֹנוֹת לְהַפְרִיד אוֹתוֹ חֲלִילָה מִלְּלַמֵּד בְּזִהָר הַקְּדוֹשׁ וְכֵן אִם עִבֵּר עָלָיו כַּמָּה נְסִיווֹנוֹת מִבְּנֵי אָדָם הַמְּגַשְּׂמִים בְּחִמּוֹר שְׁלֵהֶם שֶׁהֵם לִיצְנֵי הַדּוֹר רַחֲמָנָא לִיצְלָן וְהוּא יוֹשֵׁב בֵּינֵיהֶם כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים... שְׂיִתְחַזֵּק בְּעַל נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הַרוֹצֵה לְדַבֵּק בְּדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא... אֵף עַל פִּי שֶׁנֶּרְאָה לוֹ בְּמַקְצַת אֵיזָה פְּעֻמִּים שֶׁהוּא

כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים אֵל יִשְׁגִּיחַ עַל זֶה, חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּכַח הָאִין
סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ.

(הרב אליעזר בר שם טוב פאפו, דמשק אליעזר, בהקדמה דרך הקדש אות יב)

— לימוד היומי - יב תשרי —

(נו) הַשְּׁמֹר פֶּן יִשְׂיֵאֲךָ לְבַבְךָ לְחַדֵּל מִלְּמוֹד דָּף זֶהָר בְּכָל יוֹם
דָּף זֶהָר הַקְּדוֹשׁ... וְהַשְּׁמֹר פֶּן יִשְׂיֵאֲךָ לְבַבְךָ לְחַדֵּל מִזֶּהָ.

(רבי משה גרינולד מחוסט, - הנהגות רבי משה גרינולד, אות כא)

(נז) הַבְּנֵי יִשְׁשַׁכֵּר מְדִינוֹב פּוֹסֵק: עוֹבֵד אֱלֹקִים הֵינּוּ
הָעוֹסֵק בְּתִלְמוּד וּבַזְהָר, לֹא עֹבְדוֹ – הָעוֹסֵק בְּתִלְמוּד לְבַד
וְאִינוֹ עוֹסֵק בַּזְהָר

וְשִׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צָדִיק וְכו' בֵּין עֹבֵד אֱלֹקִים לְאִשֶׁר לֹא עֹבְדוֹ,
עוֹבֵד אֱלֹקִים הֵינּוּ הָעוֹסֵק בְּתִלְמוּד וּבַזְהָר. לֹא עֹבְדוֹ - הָעוֹסֵק
בְּתִלְמוּד לְבַד וְאִינוֹ עוֹסֵק בַּזְהָר.

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, מעין גנים, פרק א' אות ב')

(נח) תִּדְבֹּק בְּסֵפֶר הַזְהָר כַּאֲשֶׁר יְדוּעַ מִפִּי קְדְמוֹנֵינוּ סְגֵלַת
עֵסֶק סֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

שְׁמַעוּנֵי אַחֵי וְרַעֲי הַחֲבָרִים הַמְּשִׁתַּקְקִים וּמְבַקְשֵׁי אֶמֶת אֶמֶת
עֲבוֹדַת הַלֵּב לַחֲזוֹת בְּנַעַם הַשֵּׁם וּלְבַקֵּר בְּהִכְלוֹ, נַפְשֵׁי תִשְׁתַּוַּחַח
וְתִדְבֹּק בְּסֵפֶר הַזְהָר כַּאֲשֶׁר יְדוּעַ מִפִּי קְדְמוֹנֵינוּ סְגֵלַת עֵסֶק
סֵפֶר הַקְּדוֹשׁ.

(רבי צבי הירש איכנשטיין מזידיטשוב, סור מרע, דף ד:)

(נט) לֹמַר זֶהָר בְּכָל יוֹם מִצִּיל מִמּוֹיִנוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת

אָמַר: קֶדֶם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ תִּתְגַּבֵּר מִיִּנּוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת
וְחִמְנָא לִיצְלוֹ בְּעוֹלָם. הָעֵצָה לָזֶה לְזַהֵר בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים הַלְלוֹ,
הָאֶחָד לֹמַר בְּכָל יוֹם זֶהָר אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ מִבֵּין מַה שְּׂאוֹמֵר, כִּי
אֲמִירַת זֶהָר מְסַגֵּלַת לְטַהֲרַת הַלֵּב.

(אור ישׂרים, מירא דכיא)

ס) ילמוד זהר הקדוש בשבת בבקר ובחל אחר חצות לילה
ילמד בשבת קדש זהר הקדוש וכתבי מרן האר"י זכרוננו
 לחיי העולם הבא, וכן בחל ילמד דיקא אחר חצות לילה האחרון
עד אור הבקר, ואל ילמד כלל בזהר ובכתבי מרן האר"י זכרוננו לחיי
 העולם הבא בתחלת לילה ראשונה בימי החל, אבל בשבת מתר
ובבקר צריך לטבל.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא)

סא) גם הצעירים יאמרו זהר

מספמים אנחנו (לצעירים השואלים) שתאמרו זהר.
 ולפעמים כשאין אפשרות ללמד גמרא ילמד כפי מצבו והשגתו
 משניות או זהר, אי אפשר תמיד לקבוע מה ללמד, אצל השם יתברך
 מה שלומדים הינו הך ובלבד שיהיה באמת.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא)

לימוד היומי - יג תשרי

סב) האר"י זכרוננו לברכה: ללמד זהר בבקיאות ובלי
שיעמיק בעיון 40 50 דפים בכל יום

אמר לי הרב אברהם הלוי ישמרהו צורו ויחיהו שאמר לו מורי
 זכרוננו לברכה עצה לענן ההשגה, והיא זו שלא ישיח שיחה בטלה
 ושיקום בחצי הלילה ויבכה על חסרון הידיעה ו**ישילמד בזהר דרך**
בקיאות בלבד, בלי שיעמיק בעיון, מ' או נ' עלים בכל יום,
ושיקרא בספר הזהר פעמים רבים, ואמנם אמר לי מורי זכרוננו
 לברכה, כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי שטרח
 במאד מאד בחכמה זאת, ואמרת לי כי גם הרמ"ק זכרוננו לברכה
 וגם אני חיים טרחת במאד מאד בחכמה זאת, ואמר לי שהאמת
 הוא שטרחנו מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו

כְּמוֹהוּ, כִּי כַּמָּה לַיְלוֹת הָיָה נִשְׁאָר בְּלִתֵּי שָׁנָה עַל מֵאֲמָר אֶחָד שֶׁל סֵפֶר
הַזֶּהר, וְלִפְעָמִים שְׁשָׁה לַיְלוֹת שֶׁל יְמֵי הַחַל שֶׁבְּשָׁבוּעַ הָיָה מִתְבּוֹדָד
וְיוֹשֵׁב עַל עֵיּוֹן מֵאֲמָר אֶחָד בַּזֶּהר בְּלֶבֶד, וְלֹא הָיָה יֶשֶׁן כָּל הַלַּיְלוֹת
הֵהֱם, רַב פְּעָמִים.

(הַנְּהָגוֹת צְדִיקִים - הַנְּהָגוֹת טוֹבוֹת מֵרַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּל)

סג) לְלַמֵּד קֶדֶם הַשָּׁנָה בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ

**יִזְהַר לְלַמֵּד בְּכָל לַיְלָה קֶדֶם הַשָּׁנָה אוֹ בְּאַגְדָּה אוֹ בַּזֶּהר
הַקְּדוֹשׁ.**

(הַנְּהָגוֹת צְדִיקִים - הַנְּהָגוֹת טוֹבוֹת - נִסַּח ב' מֵרַבֵּי יַחִיאֵל מִיְכָל מְזֻלֹטְשׁוֹב זָכָר צְדִיק
לְבָרְכָה)

סד) זֶהר בְּכָל יוֹם

**יְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תַּנ"ךְ מִשְׁנֵה גְמָרָא וּפּוֹסְקִים וְזֶהר וּמְדַרְשִׁים
וְאַגְדוֹת וְסִפְרֵי יִרְאָה, כִּי הֵם מוֹכִיחִים אֶת הָאָדָם שֶׁיְהִי כָּל מַעֲשָׂיו
וְלִמּוּדוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם.**

(הַנְּהָגוֹת צְדִיקִים - הַנְּהָגוֹת קְדוּשׁוֹת עַל פִּי סֵדֶר אֱל"ף בִּי"ת מֵרַבֵּי יַחִיאֵל מִיְכָל
מְזֻלֹטְשׁוֹב)

סה) שְׂקִידָה רַבָּה בְּסֵפֶר הַזֶּהר

**צָרִיךְ לְחַכְמָה זוֹ לֵב נְבוֹן וּמְלֵא יִרְאָת הַשֵּׁם וּשְׂקִידָה רַבָּה בְּסֵפֶר
הַזֶּהר.**

(הַנְּהָגוֹת צְדִיקִים - סֵדֶר קְבִיעֵת הַתּוֹרָה מֵרַבֵּי שְׁבַתֵּי מֵרֵאשִׁי קוֹב)

סו) יְלַמֵּד זֶהר בְּכָל יוֹם

**יְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תַּנ"ךְ מִשְׁנֵה וּגְמָרָא זֶהר מְדַרְשִׁים וְאַגְדוֹת
וּפּוֹסְקִים, וּבְסִפְרֵי יִרְאִים מְאֹד וּמְאֹד כִּי הַסִּפְרֵי יִרְאִים מְזַכְּרִים אֶת
הָאָדָם שֶׁיְהִי כָּל מַעֲשָׂיו וְלִמּוּדָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.**

(הַנְּהָגוֹת צְדִיקִים - הַנְּהָגוֹת טוֹבוֹת מֵרַבֵּי צְבִי הִירֶשׁ מִנְּדְבוֹרְנָה)

סז) לעסק סמוך לשכיבה בספר זהר הקדוש

יזהר לעסק בתורה סמוך לשכיבה איזה שעור גירסא
במשניות או בספר זהר הקדוש אשר קדשת התורה אשר למד
בשכבו תנצר אותו.

(הנהגות צדיקים - אזהרות ותקונים מרבי חיים יוסף דוד אזולאי - החיד"א)

לימוד היומי - יד תשרי**סח) לימוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות**

לימוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות וכל שכן אם
יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת
מה שלא יעשה בלימוד הפשוט שנה תמימה.

(הרב שלום בן משה בוזגלו, פסא מלך, תקון מג אות ס')

סט) כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור**והתר פשר ופסול אלא מתוך פנימיות התורה**

כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור ותר פשר
ופסול אלא מתוך פנימיות התורה כנודע לידעי חן.

(הרב חיים ויטאל, כתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורנו הרב רבי חיים ויטאל
זכותו יגן עלינו אמן, ג')

ע) השל"ה הקדוש פוסק: מי שלא ראה אור חכמת**הקבלה לא ראה מאורות מימיו, וכל הפורש ממנה פורש
מהחיים הנצחיים הרוחניים**

הוא סוד לימוד חכמת הקבלה אשר מחכימת פתי, ומי
שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו, כי אז יבין
וישפיל סוד אחדותו ברוך הוא וסוד השגחתו... וכל הפורש ממנה
פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים.

(רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ, השלה הקדוש, מאמר ראשון דף ל)

עא) ספר הזהר הוא פמו תבת נח – ואפלו אם יהיה רשע
אין חשש אם יפנס

כי חבור זה שנקרא ספר הזהר הוא פמו תבת נח, שבו היו
מינים הרבה ולא היה קיום לאותן המינים והמשפחות כלם אלא על
ידי כניסתם להתבה כן הוא ממש... כן יפנסו הצדיקים אל סוד אור
חבור הזה להתקיים, וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו,
אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבת את הפרזל
ויפנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו, ואפלו אם
יהיה רשע אין חשש אם יפנס.

(אור יקר, שער א' סימן ה')

עב) לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר –
בדור הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על
ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד

לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר... ובדור
הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על ידי הזהר
וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקדש, ובדור
הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי לבלות יום בלתי
קדשה לראות טוב עולם הבא בעולם הזה ידבק נפשו בספר
הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד.

(רבי יצחק אגזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים נח:)

— לימוד היומי - טו תשרי —

עג) הזהר מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח
צדקנו – "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח

הנה ביום הזה אשר נכתב הספר הקדוש הזהר שהוא מהארת
האור כי טוב הגנוז... וזה מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה
משיח צדקנו. "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח.

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, בני יששכר, מאמרי חדש איר מאמר ג' אות
ד')

**עד) גֵּאֵלֶת יִשְׂרָאֵל וְכָל מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל תִּלְוִי בְּלִמּוּד הַזֹּהֵר
וּבַפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה**

**הרי לעיניך, שגאלת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד
הזהר ובפנימיות התורה.**

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, קבלה למתחיל, הקדמה לספר הזהר,
אות ס"ט, עמוד 61)

**עה) למווד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן
ולהציל אותנו נגד כל רע – מי יגן עלינו אם לא
קריאותינו בחכמה הזאת?**

**למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל
אותנו נגד כל רע, כי גלוי החכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא.
פדי שיהיה לנו מגן עתה לאחז בלבב שלם לאבינו שבשמים. כי
אותן דורות קודמים היו אנשי מעשה וחסידים והמעשים טובים
היו מצילין אותן מפני המקטרגים. עתה רחוקים אנו משרש העליון
כמו השמרים בתוף החביות. מי יגן עלינו אם לא קריאותינו
בחכמה הזאת.**

(הרב יעקב צמח בהקדמתו לעץ חיים)

**עו) משנת ה' ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו
ברבים גדולים וקטנים בחכמת האמת – אחר שבזכות זה
עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר, אין ראוי
להתירשל.**

**ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת
האמת בגלוי היה לזמן קצוב עד תשלים שנת ה' ר"ן, ומשם ואילך...
והתרה הגזרה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר. ומשנת ה' ש'
ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים...
ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר,
אין ראוי להתירשל.**

(רבי אברהם בן מרדכי אזולאי, אור החמה, בהקדמה)

**עז) מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדשים
בְּשֶׁהם עֲדִין בְּקִטְנוֹתָם בְּר' ט' וי' שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ –
רק על פי חכמת הקבלה תושע יהודה וישראל תשועות
עולמים**

**מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדשים בְּשֶׁהם עֲדִין
בְּקִטְנוֹתָם בְּר' ט' וי' שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי ... וְהָיוּ בּוֹדְאֵי הַגְּאֻלָּה בְּקִרְוֹב בְּלִי שׁוֹם
חֲבֵלֵי שֶׁל מְשִׁיחַ. וְכָבֵד כָּתַב הַרַב רַבֵּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֲמוּנוֹת פִּי
רַק עַל פִּי חֲכָמַת הַקְּבָלָה תּוֹשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת
עוֹלָמִים, פִּי רַק הוּא חֲכָמָה אֱלֹקִית הַמְּסוּדָה לַחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל מִיָּמֵי
קֶדֶם וְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת וְעַל יְדָה יִגְלָה כְּבוֹד אֱלֹקִים וְכְבוֹד תּוֹרַתוֹ
הַקְּדוֹשָׁה.**

(רבי שבתי בן יעקב יצחק ליפשיץ, סגלת ישראל, מערכת ז' אות ה')

**עח) על ידי למוד בספר הזהר והתקונים וכתבי מרן
מבטלין כל גזרות רעות וממשיכים שפע ואור חיות אדם
הישראלי – חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר
ובכתבי מרן ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה
ואהבה**

וְכֵן יֵשׁ הַרְבֵּה שׁוֹטִים שְׁבוֹרְחִים מִלְּמַד רִזִּין שֶׁל מֶרֶן הָאֲר"י
וְסֵפֶר הַזֹּהַר אֲשֶׁר הֵם חַיִּינוּ, וְלוֹ עֲמֵי שׁוֹמֵעַ לִי בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא אֲשֶׁר
הָרַע וְהַמְיִנוֹת גּוֹבֵר הָיוּ שׁוֹקֵדִין כָּל יָמֵיהֶם לְלַמֵּד סֵפֶר הַזֹּהַר
וְהַתְּקוּנִים כְּתָבֵי מֶרֶן וְהָיוּ מְבַטְלִין כָּל גְּזוֹרוֹת רְעוֹת וְהָיוּ
מִמְשִׁיכִים שֶׁפַע וְאוֹר... חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תִּלְוִי בְּסֵפֶר הַזֹּהַר
וּבְכְתָבֵי מֶרֶן לְלַמֵּד בְּקִדְשָׁה וּבְשִׂמְחָה וּבְנֵעָם וּבִירָאָה וְאֶהְבָּה כָּל
אֶחָד לְפִי הַשְּׂגָתוֹ וְקִדְשָׁתוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים.

(רבי יצחק אֲזִיזִק; חֵיאל סִפְרִין מְקוּמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה כ')

**עט) להיות נוהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה
והזהר הקדוש בחלק נכבד ביותר בסדר היום, ואף רב
שעות היום**

התורה היא אמצעי בלבד. והעסוק בה צריך להיות מתוך שאיפה ורצון עמוק לדבקות בהשם. ושום פונה אחרת אסורה בהיכל השם. ברור, שאם לומדי התורה היו עוסקים בה מתוך אהבת השם היוקדת בלבם, והרצון להדבק בו הוא זה שהיה ממלא את כל גשותם, לא היה נוצר שום ונוח בקשר לפנימיות התורה, וככלם היו נוהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה והזהר הקדוש בחלק נכבד ביותר בסדר יומם, ואף רב שעות ימיהם.

(שביל הפרדס, כרך יא, פרשת וישלח תשנז)

לימוד היומי - יז תשרי

**פ) מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך
ברב חסדיו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש
שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי
שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן**

**פא) בזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח
לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא
ליצלן**

מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדיו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן.

וידוע ומפרסם בספרים הקדושים שבזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא ליצלן... לאור זאת, ומתוך צפיה אמתית לביאת משיח צדקנו, החלטנו להקים את עמדת היכלא דרשב"י אשר תפעל ללא כל מטרת רוח ואשר שמה לה מטרה אחת ויחידה: